mibullio.in media pte uł pau uł non pfecte bul lio.Combullio.i. ſimul cū alio bullio.Et dębullio .i. ualde bullio.uł bullire ceſſo.Bullio cū oībz ſuis cōpoſitis ē neutrum.et p geminū l ſcribitur

Bullio.onis.tumor aque bulientis.et dr a bul po.is. Inde bulliunculus.li.diminitiuum.

Bulliunculus.li.dimi.parus bullio.

Bullor.oris tūor aq̄ bulientis.et dr a bullio is

Bumaſta.a bos dr ħ bumaſta.e.et ħ bumaſte tis.uitis uł vua magna.in ſimilitudine mamme bouis. vñ et dr bumaſta quaſi bouis mamma

Buo.is.ere.utū.ubum actm̄.i. pfundere.et nō eſt in uſu.et deriuatur a bibo.is. ¶Buo compo nitur imbuo.is.i. pfundere.Et combuo.is.i. ſimł pfundę Et nota q̄ imbuo et combuo magis pro prie accipiunt in malo q̄ in bono.ſepe tamen et in bono. Item nota q̄ imbuere inuenit̄ p inicia re. Ille enim imbui dr ara noua pmo ſacrificio de dicata et pfuſa. Itē delibuo.is.componit̄ a de et oleo uł liquore et buo uł imbuo.ħ quoſdaz.Qui dā tamen dicūt q̄ buo.is.nichil eſt.nec inde com ponūtur predicā tiba ſed imbuo et combuo com ponūtur ab in et con et uo uis qđ nō eſt in uſu et intercipit̄ b.De delibo dicetur infra.

Burdigallis.a burgus et gallus dr ħ burdigall quedā ciuitas.q̄ hūc burgum galli būerunt pus Vnde ħ et hec burdigalenſis et hoc burdigalenſe

Burdo ē animal quod ex equo naſcit̄ et aſina. ħ pap.ut mulus ex eq̄ et aſino.Et dñr huiuſmo di animalia bigena.Reg̃ iij capło v dr.Concede michi ſeruo tuo ut tollam onus duoz burdonū. de terra.vnde dicit magiſter in hiſtorijs.Eſt autē burdo ex equo et aſina ſm quoſdā.tulit terram ut ſterneret eam in templis pdolorū.ut ſtans ſup eaz adorant deū terre iſrael.ne offenderet dnm̄ ſu um ħ piter non adorarēt.ħ uerius uidet̄ q̄ ex ea fecit altare dño ad immolandū. Vñ ſubdit̄.Nō figet ſeruus tuus ultra holocauſtum uł victimā

Burgundio.a burgus qi)bijs alienis niſi dño dr ħ et ħ burgundio.onis.pro nomine cuiuſdā gentis.Nam olim deuicti a romanis homines illi us gentis.ab ipſis romanis p burgos ſunt dimiſi et ob hoc burgundiones dicti ſunt.Vnde ħ bur gundia.die.terra illa.vnde mō ſumit̄ ħ et ħ bur gundio.onis.gentile qui uł que eſt de terra illa.

Burgis.gi.mas.geñ.caſtų et caſtra crebra.qui dā p limites habitacula conſtituta burgos vulgo uocant.et inde burganus.na.nū.et ī et ħ burgē ſis et hoc burgenſe in eodem ſenſu.

Buris.a bos dr ħ buris.ris.longū et curuatum lignū in aratro.uel potius curuatura ligni illius q̄ bouis uros.q̄ curua ſit ad ſimilitudinē caude bouis.Et dęſinit accuſatiuus ſingularis in im tm̄ et ablīs in.i.xvij. Im tantū facūt ħ quartū no mina caſum. Vim burim tuſſim magidanz q̄ ſi tim. Pap uero dicit. Buris curuatura aratri.

Burſa.ſe.marſupium dicitur a biſſa.ſe.quod ē cornium bouis.quia de corio fiat.

Burſella.le.diminitiuum parua burſa.

Burſo.ſas.i.burſas facere.uł in burſa reponere Et deriuatur a burſa.ſe.Et componit̄ cum in et fit imburſo.ſas.in burſa reponere.

Burſula.le.dimi.parua burſa.Et cor pnł.

Buſtuarius.rij.ille qui corpa cremat.uł ſepilit.a

Buſticeta.a buſtū dicit̄ ħ et hec)buſtū dicitur buſticeta.te.qui ſepulchra ſtruit.

Buſtifragis.gi.pnł cor.ille qui frangit buſtū .i.ſepulchū ut ſpoliet mortuū.Et componitur a

Buſto.tas.i.ſepelire.uel)buſtū et frango.gis. cremare mortuū.Et dicitur a buſtum.

Buſtulū.li.dimi parum buſtum.

Buſtū.ti.dr ignis uł lignoz ſtrues.ubi corpora mortuoz cremant̄.Et dicitur buſtum q̄ſi uſtum ab urendo.Et buſtum id eſt ſepulchrum.

Buſtura.re.i.ſepultura.a buſtum dicitur.

Butanicū.ci.a buo is uł buto.dr ħ butanicū.q̄ dam liber medicine qui et herbariū dr q̄ ibi her

Butiz.bos componit̄ cū uterus uł)be notent̄ finis qđ eſt caſeus et dr ħ butirū.n.quoddaz qđ fit ex lacte.Et dr butirū q̄ bouis uterus.uł tiz9 et ſm utramq̄ compōnem cor pnł.Poteſt etiam butirū denuari a buto.onis.quod eſt animal lacte multū abundans.et ſic prod pnł.ſ melius eſt ut eam corripiat et teneat̄ ut pmo dictū eſt.ita dic hug̃.Magiſter autē bene dicit.De butiro dubita tur quod dr a boue et tiros.qđ eſt caſeus ſiue an guſtia.Eſt enim butiz pinguedo lactis.ſed a tiros greco uenit̄ quedā corripiencia.Iut aristotiras.et ħ tirus.n.pro quadā pruinoa ſiue terra.et quedā pducencia.ut tiro tironis.et tirocinū dicimus qđ uſus habet q̄ producat̄.Virgił tamē in quodaz opuſculo cor pnł de butiz.ita dicens.Lac mulcū butiz q̄ nouū cū melle comedi.ita dicit magiſter bene. Videſ ergo q̄ ſm dictas compones poteſt pnł corripi et pduci.Vſus tamen cōmunis hab, q̄ pnł producat̄ Quod etiā doctrinale vult di cēs Iſup r brues tamen excipis inde butiz.In auro ra etiā dr.Quod non eſt mirū ſillat̄ p lacte buti

Buto.onis.maſ.ge.qđ)rum.ſup ecē ħ dicit dam genus animalis.qđ ualde in lacte abundat et dicitur a buo buis.vnde butirum.

Butro.onis.mas.ge.inuenis.a buto dicitur

Butus.ta.tū.i. pfuſus.a buo.is.dicitur.

Buxus.pixos greco latine dr buxus.Et in nos corupte dicimus buxus.xi.quedā arbor.Vnde ħ buxū.lignū uł fructus illius arboris.Vtrumq̄ tamē indifferēter inuenitur tam pro arbore q̄ pro ligno. Item a buxus buxeus.ea.eum.et hoc bux etum.ti.locus ubi buxi creſcunt.

C Aath penitencia uł paciencia.

Caballus.a cabo dr ħ caballus li.dimi.i. mulus equus. Vnde cabal linus.na.nū.pnł prod.uł caball9 dr q̄i cauallus.q̄ pede cauat terrā uł q̄ pedem habet cauū ut dextra rius.unde in equus.Pap eā dicit.Caballus dcūs q̄ vngula terram cauat. Vel a cauis pedibus.ħ eciam ſonipes dicitur.

Cabio.as.ūbum actiuū.i. pforare.a cabo dicē cabro.a cabo dr ħ cabro.onis.et ħ ſcarabeus ei.et ſunt diuſoz generū animalia.et dñr tam ca brones q̄ ſcarabei a cabo.q̄ de putridis carnibo equoz ſepe naſcunt̄. Ita dicit hug̃.Pap uero dic Cabro ūmis dcūs a cabone.i. equo q̄ ex eq̄ cree tur.et ſic cabro ſine.r.ſcribit̄ in pma ſilla.ponit eciam pap crabro.ita q̄ r eſt in prima ſilla et ſe cūda.Vnde dicit.Crabro ūmis dcūs a crabone ex q̄ naſcit̄.i. equo.et ħ lra inuenit̄ in mſis bibleis deut vij. Inſup et crabones mittet et dñs deus tu us in eos.Quedā autē bibie habent ibi s.et dici tur ſcrabro ſcrabrones. Ita q̄ R eſt in pma et ſe cunda ſilla.Sed pap vult q̄ ſcabrones ſcribant̄

ſine.R.in prima ſillaba.ſcabrones ueſpe longio
ra crura habentes.Si uis ſequi papiam dicas q
inuenīt cabro ſme.r.in prima ſill'a.et hoc eciam
bug uidet uelle in cauo.as.Itez inuenīt crab ita
q.r.ſit in pma et ſecūda ſill'a.et hoc pro eodem
animali.Inuenīt eciam ſcabro p.s.in prima ſilla
ba et ſme.r.ſ cū.r.in ſecūda ſill'a.et hec uidetur
¶ Cabul in lingua phenicū ſonat diſpluerior līa
plicere.Vnde regi ix dr.q hyram appellauit
opida que dedit ei ſalomon terram cabul.Diſpli
cuerunt enim ei.Et accentuatur in fine.
¶ Cabus.bi.nomē eſt mēſure.de qua reg li iiij c.
vj.Quarta pe cabi ſtercoris columbaū.Et ut dic
Joſephus Hoc condiebant cabos pro ſale.Itez in
hiſtorijs dr.Tradunt quidā nomine ſtercoris dici
ueſiculā columbe in qua recipiebant gna deforis
¶ Cacabus.bi.mas.ge.pnt cor.i.lebes ſallata
a ſono feruoris dcūs eſt.feruendo enim exprimit
habet ſonū.ca.ca.ca.ſm bug.Pap dicit.Cacab9
uas de terra et eciam de eramento.
¶ Cacepharon.ſicut dicit bug Cacephatus.ti id ē
turpis ſonus.a cacos et phone qđ eſt ſonus.uel
fatus.Inde cacephatus.ti.i.turpis ſonus.uel tur
pis fatus.qđ et alio nomine dicitur cacophonia
et cacepharon.Et poteſt ſcribi p ph uł p.f.Et de
hoc uide ſupa in iij pte.a.in capitulo de uicijs
¶ Cacethes.this.i.malus mos.mas.ge.et cōpōi
tur a cathos et ethis qđ eſt mos.Iuuenal' in vij
ſatira.Inſanabile multos ſcribendi cacethes.
¶ Cacexia.ie.uł cacoſia dr greca mala uexacō.q
dam paſſio eſt.et dr a cacos et oxi quod eſt acu
tū.uł ethis qđ eſt mos.qi acutū malū.uł qi ma
lus mos ſm bug.Pap uero dicit.Cacexia nomē
ſumpſit a corpis habitu.Nā greci malū uł uexa
cio dr.fit enī intemperancia egrantis uł meditantis
¶ Cachinnor.aris.ūbum depo.quod antiqui dice
bant cachinno.as.i.rideo.Vnde hic cachinnus.ni
.i.riſus inutilis.uł cachinnus componīt a con et
cigno.quod eſt albus ut mix propter dentes qui
uidentur albere in riſu.vnde ūbum ꝓdictū eſt.et h
et hec cachinno.onis.qui ridet.
¶ Caco.as.aui.are.a.cacos quod eſt malū dr.et
eſt cacare egerere malum humorē malam ſubam
malam poſſeſſionem deponere.
¶ Cacodemon.onis.i.malus angelus.qi malū ſci
ens.a cacos et demon.uide in demon.
¶ Cacophonia.nie.pnt prod.De h require in ūr
ta parte in capitulo de uicijs annexis.
¶ Cacos interpretatur malum.
¶ Cacoſindeton eſt uiciosa compō dcōnum.uide
in quarta pte in capitulo de uicijs annexis.
¶ Cacumen.mis.neu.ge.i.ſummitas.Vnde cacu
mino.as.aui.are.i.acuere.a ſummo ſublimare.et
corrupit mi.Summas q cacuminat aures.
¶ Cacus.ci.dr a cacos malū.qi fuit malus.fuit
enim ſeruus euandri et malus fur.
¶ Cadauer.a cado.dis.dr h cadauer.eris.q ſtare
nō pt.Omnis mortuus aut funus eſt aut cadaū
funus ſi ſepeliat'.a funibus accenſis.i.candel' ſic
dictū.quas ante feretu papiris cera circumdatas
ferebant.Cadauer ſi inſepultū iacet.Itez funus dr
in domo.Cadauer dū portat' uł ſepelit uł crema
tur.exequias uł funus dicimus crematū.reliqui
as conditū.iam ſepultū corpus conſuetudine dr
et a cadauer cadaueroſus.ſa.ſum.q autem dr ca
dauer caro data ūmibus ethymologia ē.et prod
pnt cadauer.Iob ix dicitur.de aquila ubicumq
fuerit cadauer ſtatim adeſt.
¶ Cadax.acis.omnis generis.i.claudus.qui lepe
cadit.Et dicitur a cado.dis.
¶ Cades.a cado.dis.dr h cades uł h cades indecli
.i.locus uł fons ubi erit iudiciū.et acuīt in fine
et interpretat' ſanctū uł ſanctificans uł ſanctificacō
¶ Cadex.cis.mas.ge.i.truncus.a cado.dis.ās ca
ſum dans.qđ et candex dicitur et codex.
¶ Cadiolus.li.diminitiuum parnus cadus.
¶ Cado.dis.cecidi caſum ūbum neutr componīt
cū ad.et mutata.d.in.c.dr accido.dis.p euenire
Item cū con et dr concido.is.i.simul cadere.Itez
cū de et dr decido.dis.i.deorſum cadere.Item cuz
ex et dr excido.dis et eſt extra cadere.uel ex aliq
cadere.Item cū in et dr incido.is.i.in aliq cadere
Vnde in tue.Incidit in latrones.Item cū inter et
dr intercido.dis.i.inter aliqua cadere.Itez cū p et
dr pcido.dis.i.aīa cadere uł in anteriorē ptē cadē
Item cū pro et dr procido.dis.pcul cado uł aīa.Itē
cū ob et dr occido.dis.i.contra uł circū cadē.Itē
cū re et dr recido.is.i.iterū uł retro cadē.Itez cū
ſub et dr ſuccido.is.i.ſubtus cadere.¶Et nota q
cado et omnia ſua compoſita ſunt neutr.et omni
a dīr p cadere.niſi quedā ꝓpones addite ſignāt
quaſdā circūſtancias.ſicut diſtinctū eſt.Itē omnia
cōpoſita a cado carent ſupinis excepto occido qđ
facit occaſum.Et omnia mutant.a.in.i.et omnia
faciūt pīs in ido et ꝓtentū in cidi.pnt cor tā in
pīti q in ꝓtento.¶Et ſcias q cado facit cecidi ñ
cadi.ne ſi cadi dicamus nomen eſſe putet ſm ps
Item nota uſus compoſitoruz a cado.Occidit ex
cepto caruerunt cuncta ſupino.Quot ſunt a ūbo
ſimplice nata cado.Et ſcias q cecidi cor pnt a
cado.dis.Sed cecidi a cedo.dis.eam prod.iij reg
xij.Pater meus cecidit uos flagellis.ego aut ce
dam uos ſcorpionibz.xw.De cado dic cecidi caſū
de cedo cecidi.Ceſum de cedo eſſi ceſſuz q ſupinū
¶ Caducarius.in caducus exponitur.
¶ Caducator in caducum eſt.
¶ Caducum.ci.ūqa mcunij cū qua diſcordiam
faciebat cadere in pacem.et ſompnū.et dr a cado
dis.et a caducū h caducator.tores.ppe caduce
atores dicūtur legati pacis.ſolz qui gracia pacis
ferunt legacōnem inter aliquos.
¶ Caducifer.fera.feu.i.ferens caducū talem ſez
¶ Caducus.a cado.dis.dr ca ū ūqam.et cor pnt
ducus.a.um.dr eciam id qđ cadere facit.ut cadu
cus morbus.qui eciā comicial' dr.et hoc caducū.
ci.i.illa hereditas que continǵit alicui ex morte
alicuius carentis herede.Vnde h caducarius.et h
caducaria ille uł illa cui h cōtingit.ſez q accipit ca
ducū.Caduca eciaz dīr folia maloꝝ.uł nuces qs
greci qitinas uocant.ſm bug.Pap dicit.Caducū
dr quod ab vno cadit in alteꝝ p hereditatē.uid
¶ Cadula.loꝝ.i.gutte que cadūt ex in legatū.
pingui carne cū aſſat'.uł ecā ex creco.et cor du
¶ Caduceū.a cado.dis.h caduceū.ci.i.tentoriū.q
facie cadat.quod et caduceus inuenīt.Itez cadur
cū eſt membꝝ uirile.uł potius femine.Nam ppe
caduca ſunt uel dīr ſummitates nature femine
ſicut uiroꝝ ꝓpucia.Alij ſpondā lecti eſſe dicūt.et
denuatur eciam tunc a cado.dis.
¶ Cadus.di.uas quod wlgo dr baſile.et ut di
cunt uas eſt vinariū continens tres urnas.et alio
nomine dr ſitula.et inde cadulus.li.et cadiolꝰ li

Caelū.li.ſm paſ ſcribitur ꝙ ambo diminitiua ꝑ ae orptongon. Vnde ſecunda lrā eſt.a.et tercia e.ſ̄ q ſm modnos in huiuſmodi diptongis ratis.ſcz ae ut caelū.et oe ut foenū.tacet ꝑma no calis quo ad ſonū.et etiam quo ad integraz.ideo ſequens cōmunē uſum determinabo de celum ubi e.ſequit̄ c.et ita de conſimilibus intelligas.tamē ſcias q in ſecūda uocali que ꝓferitur fit infra in medio quoddā ſignū.ad notandū q eſt ibi diptongus tacita. Vnde caelū ſic modo ſcribitur celū et foenū ſic fenū.tamē in paſ et in libris antiq̄s ſcribunt̄ ambe uocales diptongi.ſicut caelum foenū.ſcribit etiam nichilominus paſ celum ubi e ſequitur poſt.c.et ſicut ſine.a.ſcribit.

Calamanū interpretat̄ ager conſolacōnis.uel uil la pinguedinis.et ſcribit̄ ꝑ f.in paſ. Poteſt etiā

Caiphas.caiphe pnt̄ cor. Vñ ac vſ ꝑ ph ſcribi. centus debet poni ſup ꝑmā ſillam.interpretatur inueſtigator.uel ſagax.uel uomens ore. Iniq̄ enim ore ſuo iuſtum dampnauit. q̄uis hoc miſterio ꝑ phetali annūciaſſet. Aurora. Ad caiphan ꝓpert̄ conſiliū q̄ tenent. Et poteſt ſcribi ꝑ.f.uel per ph Et ſcias q dcā bñ conuenīūt caiphe.nam fuit inueſtigator ſiue inueſtigans.ſcilz ꝑ malicā.ſagax ꝑ aſtuciam.ore uomens ꝑ detractōnem et cōſilij impietatē. Cum dixit. Expedit uobis ut vn9 moriatur homo ꝓ populo et non tota gens pereat ut habet̄ Joh̄ xj c. Et pōt intelligi predicta ūba duobus modis. Vno mō ſm ꝓpriam intencōnē caiphe.q̄ dicat.expedit nobis ut vnus moriat̄ hō .i.ut vnius hominis uitā ꝓcuremus ad mortem ꝑ populo.ſcz liberando.et non tota gens pereat romanoꝝ crudelitate. Nam ut dicit aug̃. Judei tē poralia ꝓdere timuerunt.et uitā eternā non curauerunt et ſic utrumq̄ amiſerunt. Nam et romani poſt dñi paſſionez et glorificacōnem ſcz poſt xlij annos tulerunt eis locū et gentē expugnando et tranſferendo. Et in predcō ſenſu intellexit predcā ūba caiphas. Et fuerunt mala et a caiphe libero arbitrio. Vnde ꝙtum ad intencionem caiphe peccauit caiphas et nō fuerunt ꝓphecia. Alio modo pōt exponi predcā ūba ſm q̄ fuerunt a ſpū ſcō et ꝓphecia. Expedit uobis ꝛc̄. q̄i dicat. Expedit uobis ꝙtum ad liberacōnem a culpa et ꝙtuz ad ianue celi apcōnem. ut vnus moriat̄ homo ſcilicet xp̄us dei filius ſm ſcz q̄ homo. q̄ ūbum inq̄tuz ūbum non eſt paſſum. ſm aug̃. et b̄ figuratiū eſt in gen̄ xxij. ꝙ b̄ q̄ aries ē immolatus et ꝑtic i. xp̄us filius abrae.i. dei patris liberatus eſt ꝑ populo.i. ꝑ ſalute ꝓpli.et ñ tota gens pereat ſcz ad infernum uel limbū deſcendendo. et celeſtem requiem non ingrediendo. et ſic predcā ūba fuerunt ꝑ phecia ꝓlata ꝑ caiphan pontificē non ea intelli

Calabria.e.ꝓuincia iuxta apuliam. Ygentem

Caladrius.dri.auis quedā dr̄ eciaz caradrion Leui xj. Sed deut̄ xiiij dr̄ caladrius ne comedatis Aurora. Garrula caradrion auis ē illos q̄ figuāt Et ut dicunt. caladrius et caradrion pro eadē aue accipiunt̄. ſ̄ conſtat q̄ ſcriptura dr̄iſt. ut de infra

Calamacus.a calamus.mi.dr̄ b ⁊ m caradrion calamacus.ci.quoddā genus ſtricte mitre. et dicitur calamacus q̄i calorem machinans.eo q̄ ſtricta ſit et capiti impreſſa. et eſt ethymologia. Vnd̄ ioſephus in ij. Sup caput geſtat pileū in modu

Calamariū.rij.cornu ubi tenet̄ ⁊ qui calamaci incauſtum. et dicitur a calamus.mi.

Calamiſtraculus in calamiſtratus uide.

Calamiſtratus.ata.tū.i.calamiſtro ornatus. Et dr̄ a calamiſtu. et a calamiſtratus dñdit calamiſtraculus.la.lū.dimi pnt̄ cor. Vnde Jero.in epla. Pueros cincinnaculos et calamiſtraculos et peregrina unguenta olentes deuita

Calamiſtrum.a calamus dr̄ b calamiſtrum ſm .i.acus ferrea uel alterius metalli.in ſimilitudine calami facta.qua crines obtorqñtur ut criſpi fiāt quā in cinere uel igne calefacere ſolent qui capillos criſpant ut calamiſtrati ſunt.

Calamitas.tatis.miſeria dr̄ a calamo cāna. q̄ eſt inanis et uacua inſtar calami. ꝙde quidem calamitas eſt. q̄n aliquis nec habet in ſpe nec in re nec externus nec interius. ſic cāna uana et uacua eſt internus et externus. Vel dr̄ calamitas a calamis ſtipulis. cuz enim calami ſegitū franguñt̄ et inde oriunt̄ fames et miſeria. tunc eſt calamitas Vnde et quidā dicūt. q̄ calamitas dr̄ q̄i calamitas. a cado.d.mutata in.l.q̄ndo ita calamitas cadit et franguñt̄. ſ̄ potius uidet̄ eſſe ethymologia q̄ compoſicio. Et corrupit mi.

Calamites.mitis.mas.ge.genus rane dictus a calamus.quia moretur in calamis.

Calamito.a calamitas dr̄ calamito.tas.ūbum actiū.miſerificare.infelicitare. calamitoſum facere

Calamitoſus.ſa.ſum.i.miſer.et ca et cor mi lamitate plenus.et dicitur a calamitate.

Calamizo.as.i.lera cantare.a calamus dicitur

Calamus.mi.eſt canna uel ſtipula ſegnis.q̄ ſuſtinet ſpicam.et dr̄ a caleo.les.q̄ ex immenſo ſtatu caleſcit.ſm hug̃. Item ſm paſ. calamus dicē penna ſcriptoris.a calo.as qđ eſt uelū ponere q̄ calat.i.ponat incauſtum ſup cartā. Item calamus eſt ꝓprium nomen arboris.a canendo i. ſundendo uoces uocatū. Item calamus in ezech xl eſt menſura ſex cubitorū et palmi. Item calamus ē ſimilis campane. Item calamus ſpecies eſt aromatica Item calami haſte candelabrorum facti in modū

Calana.rie.nauis q̄ ligna ꝙ calamoꝝ. et cor la portat.a calo.nis.uel a calon.

Calatus.ti.a calon qđ eſt lignū dr̄ b calatus q̄ ſit ex ligno.uel dr̄ a calo.las quod eſt pono q̄ ibi ponat̄ penſa uel aliud. et eſt calatus calamiſtr uel quoddā genus poculoꝝ. Paſ dicit. Calati cian caniſtra de uirgis auguſti i fundo. lati in ore. et cor

Calcaneus.a cali uel callus.b calcaneus ei la idem eſt quod calx. et eſt aliud q̄ talus. ſ̄ talus eſt ſub cruribus. Idem et talionus. et ſub talo eſt calcaneus uel calx ſm hugucionem.

Calcar.aris.ge.neu.dr̄ a calcaneus. q̄ in calce uel calcaneo religat̄. et prod ca. et dñr calcaria ſi nulli animalū. Ouidius. Stil nocte admiſſo ſubdē

Calcedonius.pallidam ignis ha calcar equo. bet effigiem. ſubrutilat in publico. fulgorem dat in nubilo. ſtatuē fert fidelib̄ occulte famulancium Gemma eſt ſm paſ. Gloſa autē ſup apocal xxj dicit. Calcedonius q̄i pallidus ignis lucerne nitet et fulget ſub diuo et non in domo. ſignat ſāmaz cantatis interne que in abſcondito bona agit ſed cū aliis prodeſſe iubet̄ mox apparet quid fulgoris hēat intus. ſculpentibus reſiſtit ictu ſolis uel digitoꝝ attritu excandens ad ſe paleas trahit. i. a nllo cōuino queunt. immo ad fragiliores trahunt.

Calceo.a calx.cis.dr̄ calcio.as.quod exigit calciamentū.uel a calceo.as.quod exigit b calceus

rei. ¶Calcio componit̃ discalcio.cias.excalcio.ci
as.Et recalcio.cias.Et sunt actiua.

Calcitro.tras.traui.trare.dr a calx.cis.et ē cal
citrare calce petere.et est actū.uł resistē.et tunc
est neutr. Vnde h calcitro.onis.i.rusticus qui in
tempate calcat.ſ hug.Et pap dicit.calcitrare q̄i
calce retro ferire.et corripit i naturaliter.

Calcitrones in calcitro est.

Calco.as.ubum actiuū.Calco componit̃ cū con
et dr conculco.as. Item cū de et dr deculco.as.qđ
et decalco.as.inuenit̃.i.opus rectoꝝ dalbare. Itē
cū ex et dr exculco.cas. Item cū in et dr inculco
as. Item cū pro et dr ꝓculco.as. Item cum re et
dicitur reculco.as.et sunt omnia actiua.

Calcos grece.latine es uł fex.

Calcula.cule.i.lixa uł seruus militū.uł nūcius
cursatilis. Vñ plantus Video calculā militarem.

Calculatī.i.nominatiꝝ adiibiū.unde in calculus

Calculus.a calco.cas.h calculus.li.lapis leuis
primus rotundus et durissimus.dcūs sic q̄ buitate
sui sine molestia calcet̃.cui contrarius est scrupus
iapillus minutus et asper.qui si incident in calci
amentū nocet et est molestus animo. Vnđ animi
molestiam scrupulū dicamus. Vnde et scrupea uł
scrupulosa saxa.i.aspera.et a calculus ꝓpter simi
litudinē calculi dr scaqui.q̄ leues sunt et rotun
di.uł dr a callis.q̄ p uias ordinales eant.i.per
calles.ſ calculoꝝ prim ordine mouent̃. Vñ et or
dinarij dicunt̃ ꝓtim uage. Vnde et uagi dr aut
qui omnino moueri non possunt inati dr. Vñ
et egentes homines inciti uocant̃ quibus spes ul
tra procedendi nulla restat. Item a calculo lapide
dr h calculus racō.nis.computacō.quia antiqui
huiusmodi lapillos in manu tenentes. solebant
numeru computare. Vnde calculo.as.ubum actiū
.i.numerare et cor cu vnde ubalia et calculatim
.i.numeratim Item a calculus ꝓpter sui puitatez
h calculus.li.i.lapis qui in uesica fit. Vnde calcu
losus.sa.sum.qui talem patit̃ infirmitatē ꝟ hug
Item calculus lapis ignitus siue carbunculus. Vñ
dicit glosa vsa.vj.Et in manu eius calculus et ce
tera. Calculus inquit est lapis ignitus uel carbū
culus qui ꝓpter flammeū colorem igneus dr. Xv
Calculus est racō numerus sententia carbo. Calcu
lus est pondus nummus lapis ensis acutus

Calcus.a calculus ꝓpter sui puitatē dr hic cal
cus.ci.i.quarta ps obuli.et est mīma pars ponde
ris. Item calcos dicūt greci.et.o.mutant m.u.iti
tur in latinū et dicitur calcus.ci.i.fex uł es.

Caldaria.e.uas quodđ q̄i caldaria.a caliois dr

Caldus.calidus sincopat̃ et dr caldus.da.dum

Calefacō.cis.calere modi infinitiui ꝟ.i. calidus
componit̃ cū facō et cū fio et dicit̃ calefacio.cis.
et calefio calefis.et actuit̃ pnt in secunda et tercia
psona.licet sint bues ut calefacis calefacit.unde in

Caleo.es.ui.ubum neutr.et caret ꝟfacio facis
sup̄.i.ē uł fieri calidū.Et cōponit̃ recaleo.es et i
caleo.les.et concaleo.les.sil calere.ps.Concaluit
cor meū intra me.Et tam ab istis q̄ a suo pmi
tiuo fiunt inchoatiua.ab eis formata calesco cis
recalesco.incalesco.Et cor pmam caleo. Vñ ouid
epi.Qui calet in cupido pectore prestat amor.

Caleptra in capullulum est.

Caleratius.rij.i.minister ferens ligna.a calon

Calero.as.aui.ubum neutr.i. ꝓperare ꝟligno
uł ligna portare.et dr a calo.onis.uł a calon

Calibs.ibis.ge.cōmunis.quidaꝝ populus.a ca
leo.es dictus.eo q̄ semper calcat.fodiendo illud
genus ferri quod uulgo dicit̃ acier.uł azal quod
multū abundat apud eos. Vnde h calibs.bis.dr
illud genus ferri et cor pnt. Lucanus in iiij.Sō
calibē gentes penitus fugiente metallo. eruerant

Calico as.i.bibere.potare.et dr a calix.cis.

Calicula.le.unde in caliga.

Caliculus.li.diminitiuum.parus calix.

Calidus.da.dū.dr a caleo.les.et compatur ca
lidior.issimus. Vnde calide.dius.sime.adūbiū.et
hec caliditas. Et sincopat̃ calidus et dr caldus. Et
ut dicit pap. Calidus calore affectus scribitur per
vnum.l.cor eni primam sicut et caleo.les.

Caliendrū.dri.i.mitra.uel generaliter quidq̄d
capud inuoluit.ut maiorem calorem contrahat.
et dr a caleo.les. Oracius in sermonibus. Altum

Caliga.a calco.as.dr h cali ꝟcaligne caliendr
ga.ge.calciamentū cruꝝ.siue sit de pāno siue de
ferro.uł dr a colligo.as.q̄ calige ligant̃ Vel dr
a calo pedum. Inuenit̃ et calicula ꝓ eodem simi
liter a callo. Et cor pnt. Vnde in aurora. Sume
tibi caligas et uestem stringe sequendo.

Caligatus.a caliga dr caligatus.ta.tū.qui cali
gas habet. Vnde et milites caligati dr a quibus
dam caligis ferreis quas solebant habere. Vnde
quidam neronū dcūs est caligula. quia a puericia
inter milites sit usatus. Caligula etiam potest dr
a parua caliga diminitiuum.

Caligo.as.ubum actū.i.caligis induere.a cali
ga.ge.dr.et cor pnt sicut caliga. Item caligo gas
dr a caligo.ginis. Et est caligare obscurari. obsc̃
ri. obtenebrari. et ꝓd.li.uide in caligo.ginis. Itē
caligo.as.q̄ sigt caliginem prodt ꝓmam. sed q̄
primit ad caligas eandem corripit.

Caligo.ginis.fe.ge.dr a caleo.les.et est caligo
obscuritas et umbra aeris spissitudine facta. et ec̄
caligo dr fuligo.et dr sic. quia maxime calore a
eris uł ignis gignat̃.ps. Caligo sub pedibus eius
unde caliginosus.sa.sum.i.obscurus. caligine ple
nus. et caligo.as.ubum neutrum. et producit.li.

Caligula parua caliga. unde in caligatus.

Calimachus.ci.pnt cor. ꝓpium nomen cuiusdam
uiri. de quo ouid de remedio amor. Calimachi nu
merus non est dicendus achilles.

Caliope.pes.accentuat̃ in fine.et ē una de no
uem musis.q̄i calophone.i.bona sonoritas.et dr
a kaco quod est bonum.et potest scribi per.k.

Calix.cis.mas.ge.quoddā genus poculoꝝ.qđ
olim ex ligno fiebat. unde a calon quod e lignū
deriuat̃. uł potest deriuari a caleo.les. solebāt ei
calidam et frigidaꝝ poconem miscere in calice vñ
et calix dcūs ē a calida pocone. et miscere dictū
est ꝓ ministrare et ꝓpinare vinū. et etiam adhuc
miscemus calida frigidis. et econuerso. q̄ vinuꝝ et
aqua et econuerso. et cor. li. Vnde orat. fecundi ca
lices quem non fecere disertū. et desinit in ix cor
naturaliter. ſm pristianum.

Calleo.a callus.li.dr calleo.es.ui.ubum neutr
et caret supino.i.durere. uł callide scire. unde
quidaꝝ. Callet durere denotat et sapē. vñ calleſco
as inchoatiū. ¶Calleo componit̃ concalleo.es.i.
simul callere. et occalleo.es. et recalleo.es.i.iterū
callere. uel remollescere. et a callo cessare. Et scri
bitur calleo per duplex.l.

Calleſco.as.inchoatiū.i.incipio calleo.

Callidus.a calleo.les.dr callidus.da.dū.i. sub dolus.uł per exercitacōnem artis instructus.et sic callidus nō ꝓ astuto tantū.ſ̄ etiam ꝓ astute doc to dr. Hic et ūsutus dr.q animū acto utat.et faci le ad quālibet fraudem. Job xxxvj. Simulatores callidi ꝓuocant iram dei.Et compatur.callidior issimus.Vnde callide.dius.me.adūbium.et ħ cal liditas.tatis. Inuenit etiam calidus calore affc̄us ſ̄ tunc scribit ꝑ vnum.l.ſ̄ callidus astutus ꝑ du o.vī et ꝑmaz pōne prod. Aurora. Callidus ergo dolus fraudes in pectore uoluit.

Callis.a callus.li.dr ħ callis.lis.i.semita callo pecudū ꝑdurata stricta et angusta inter montes. et est callis iter pecudū ꝓpe.semita hominū.uel calles est limes callide iacens.et ſm ħ dr a calleo ꝑ callide scio. Inuenit etiā ħ callus.li.dtūs plis callis.xv. Callus duricies dicatur semita callis

Callosus.a callus dr callosus.osa.sum.i. durus fortis.pinguis.carnulentus.callis plenus.et hinc ħ callositas.tatis.duricies.fortitudo.pinguedo.

Callus.a calco as dr ħ callus.li.i. duricies pe dis quo terram calcamus.et etiā manuū duri ēs interior dr callus.et cutis lardi.

Calo.a calon qđ est lignū dr hic calo.onis.ille qui ferit ligna.Calones etiam dīr galee militum et prod ꝑmam. Sed calo.as.eandem cor.xv. Po nere dico calo sed sunt michi ponderа calo.

Calo.as.aui.i. laxare.deponē.et dr a kala ḡco qđ hīc dr laxa. Et cōponit intercalo.as.i. int ponere.vnde ibalia et cor ꝑmam siue ca.ut pro

Calobalsamū.mi.i. lignum balsami.uł liquor emanās de ligno eius trito.et componit a calon quod est lignum et balsamum

Calon grece. lignum latine.

Calopodiū.calon componit cū podiū quod ē bacillus quo terre innitimur.uł pos qđ ē pes.et dr ħ calopodiū.i.baculus ligneus.uł pes ligneꝰ

Calor.ons.dicitur a caleo.les.

Caluaria.a caluus ħ caluaria.rie.i. locus patēs sup duo supalia.vī ut ex euāgelio habet.locus in quo decapitabant latrones locus caluarie ap pellabat. ꝓpter scz caluariū abscisoꝝ capitū q̄ ibi iacebant.uł ꝓpter ossa calua exūcia ibi.et dr he

Caluaster.stri.masculini gen braice gulgata ns.dicitur a caluus calui.

Caluicies.a caluus dicit hec caluicies.cii.et ħ calpicīū.cij.in caluicies est.

Calumnia.nie.accusacō falsa.crimē falso obiec tū.iurgiū aliene litis.et dr a caluo.uis.et a calū nia dicit calumnior.aris.i.reprehendere falso ac cusare.uł consumē.terrere.uł exigere.detinere.cā ri.frustrari.ludificare.sed antiqui dicebant calum nio.as.et calūniosus.sa.sum.plenus calumnia.

Calumniator.oris.i. falsi criminis accusator.et potest habere easdem significacōnes sicut et calū nior.et dicitur a caluo.uis uł a calumnia.

Caluo.as.aui.are.i. facere aliquē caluū.sed nō est in usu.ſ̄ inde dr ħ caluus.ui.et adhuc inue nitur caluus.ua.uū.Caluo componitur decaluo as.i. caluū facē.uł decapitare.et caluanā auferre

Caluo.uis.ui.caluē.i. decipe.ūbum actīm.et ca ret supinis.debere enim facere caluū sed non in uenit.et est tractū a caluo qui quodāmodo dēci pit uidentes ꝓpter galeā suum uł aliquo cooptо no.et dr a caluus.ui.Et inuenit calui ꝑteritū.et gtūs de caluus.xvij. Si non uis calui fugias con

sortia calui.et a caluo dr cauillo.as.ꝑ caluillo.

Calus.i. uas uimineū uł de salice per qđ mus ta colantur.et dicitur a colo.las.

Caluulus.li.diminitiuum parum caluus.

Calx.a callus.ħ.dr ħ calx.cis.ꝑma ps plante. uł pocius postrema que et calcaneus dr. Sed hec calx calcis.i. cementū.et dicit tūc a calidus.qua si calix.q ex lapide calefacto et adusto fit. Calx ecā ponit pro fine cuiuslibet rei. Sicut dr in cal ce libri.i.in fine libri. Et ē calx ꝑ pede siue calca neo mas.ge.licet ūgilius posuerit auctoritate sua in femino.ꝑ cemento ergo est fe.ge.xv. Pars pedis est ħ calx combustus calculus ħ calx.et ut dicit pap. Calx lapis coctus aqua accenditur oleo

Cama a cami ħ cama.me.genus uł extinguitur lecti breuis et circa terram.qđ et ħ cama.tis.inue nitur in ambrosio de officijs. Pap ecā dic.

Cambio.bis.bi.re.bsum.aliqđ uł cūs breuis cōmutando ꝑ aliqua re dare. vnde campsor oris et campso.sas.fre a campsu.u.in.o.

Cambises.sis.prod penul. Vnde in aurora. Rex nabugodonosor cambises dcūs in anno.

Camelion.ontis.mas.ge.quoddā animal dcm a camelus. Et dr sic.q licet sit aspersus albis ma culis ut pardus collo equo simil.pedibus bubal capite tm camelo est simil.ħ bugue. Pap autē dic Camelion similis lacerte quadrupes scz sub aspe tu mutat colores et viuit de aere.unde in salgmā

Cameleopardus dictus q camelo et par dora do similis sit.secundum papiam.

Camelus.a cami qđ ē breue uł humilis dr hic camelus.li.q cū cameli onerant ut breuiores et humiles fiant accubant. uel a camur qđ ē curuū dr camelus q̄i curuus.q curuus est dorso. Itez ca melus.li.funis est nauticus.et prod me. Et scias q camelus non coit cū matre.sicut dicā in equo Item ut dicit basil in viij omel hexamer. Came lus habet semp memoriā malop.et ad iracundiā ḡuis et pseuerans est. denicq si fuerit ꝑcussus diu dissimulato dolore cū reppit opportunū tempus il latam ꝓtinus impendit iniuriā.ſ̄ hunc nulla de mannis belua pmittit Audire iraq iracundi ho mines qui recordacōnē dudū lesionis accepte pro iuture maxima affc̄atis.cui belue sil'es habeamꝰ

Camena.a cano.nis.dr ħ camena.ne.i. cantile na.uł musa.q̄si canens amene.uel q̄si canens me los.et prod penul'. Oracius. Surge et imbumane senum ne pone camene.

Camera.a camur quod est curuum et dr came rus.ra.rū.i. curuus. vnde ħ camera.re.curuatura vnde et camera.re.dr locus secretus ubi cubamꝰ eo q quīdam curuaturā solet habere in supiori pte q̄i ad modū celi.que et testudo dr et lacunar uł ꝑ dicta camera a camur.et a camera dr hic ca meranus.ni. vnde ħ cameraria.rie. Item a came ra cameratus.camerata.tū.i.curuatus uel came ris ornatus.et componit bicameratus.ta.tū.tri

Camero.ras.rauī.ūbum ac cameratus.ta.tū tū.i. curuare.uł cameras facere uel cameras ꝑa

Camillus.a camera dr ħ ꝓ rare.uł distinguere camillus li.i. puer ingenuus.q cameā solet fre q̄ntare. Hinc ꝙ et ħ camilla.le.dr.ꝑ puella inge nua. Inueniūtur eciaz hec due ptes in alio sensu. scz pro pueris sacerdotū. Vnde macro de saturnali bus. Camillos inquit et camillas appellabant fla minū et flaminaz ꝑministros.et ħ tantū ualet ca

millus ꝺ̄tum miniſter.et camilla ꝺ̄tum miniſtra Vnde et mercurius inuenit̄ appellari camillus q̄

Camminus.ni.mas.ge.pn̄l ꝑ ꝺminiſter ē deoꝝ ducta.ignis ul̄ fornax.et ꝺr a cāmpſo.ſas.quod eſt flectere.q̄ flāmas in ſe reflectat.ſm bug. Vel ſm papiam dicitur a caumate.

Camiſia.ſie.ꝺr a cama.me.q̄ in ea dormimus in camis.i.in lectis noſtris ul̄ ſtratis.ul̄ ꝺr ſic.q̄ olim fiebat de canabe. Vnde camiſiatus.ta.tum .i.qui habet ul̄ indutus eſt camiſia.

Camiſiola.le.dimi.parua camiſia.

Campana.ne.ꝺr a campania prouincia q̄ eius uſus p̄mū ibi reptus eſt. Vñ campanula.le.et ſ̄ campanella.ambo diminitiua.et ſ̄ campanarius rij.qui facit campanas.vñ ſ̄ campanaria eio uxor.ul̄ que campanas facit.et hoc campanile.lis. turris in qua morantur campane.et ꝓducit.pa.

Campania.a campus ſiue campoꝝ planicie in q̄bꝫ ſita ē ꝺr ſ̄ cāpania ꝓuincia cuius caput ē capua.ul̄ ꝺr caput a capi eius fundatore.de cuius nomine ciuitas dicā eſt capua.ul̄ a capacitate.q̄ eius terra omnem fructū uite capiat. vñ cāpania ul̄ a campanoꝝ planicie ꝺr.et iñ campanus.a.ū

Campanile.lis.pn̄l prod.locus ubi ſtant cāpane

Campeſtre.a campus ꝺr ſtre.in campania eſt ſ̄ et ſ̄ cāpeſter uel cāpeſtris.et ſ̄ re adiect̄.et ſ̄ campeſtre.tris.i.veſtis gladiatoꝝ qua tantū genitalia tegunt̄.dicā ſic q̄ iuuenes dū nudi in cāpo marcio gladiaturam exercebant illa veſte puden ꝺr coopiebant.Dicunt̄ eciā campeſtria lumbaria ſuccinctoria penizomata.ſ̄ bug.Pap̄ uero ſeqñs ꝑs dicit.campeſter in campo ſe bñs ſ̄ campeſter ul̄ campeſtris et ſ̄ tre.Itē campeſtria ſuccinctoria dicī.q̄ hij qui in campo contendunt hijs genitalia tantū coopiunt.hec penizomata dicñr.Scias tñ q̄ nūc ſm communem uſum ꝺr ſ̄ campeſter ſ̄ cāpeſtris ſ̄ campeſtre.Et ſunt huiuſmodi nomina que facūt mas.in er.fe.in is.neu.in e decli.ut dixi ſupra in quarta ꝑte in capitulo de caſu ſiue ꝺclinacōne nominis q̄ in pncipio.

Campio.onis.mas.ge.gladiator.ul̄ in campo duellū exercens.ſcz pugnator.et ꝺr a campus pi

Campſo.ſas.ūbum actiñ.i.flectere.plectere.Itē inuenit̄ campſo in alia ſignificacōne.cambio enī facit campſi.ſum.ſu.et mutata.u.in.o.fit cāpſo ſas.freq̄ter cambire.et inde campſor.oris.

Campus.a cami quod ē breue et humile ꝺr ſ̄ campus.pi.ꝓpe planicies terraꝝ.hic decis.quia ſit humilis et brevis peotꝫ non erectus.nō ut mōs ſ̄ tacens.vnde et grece pedion dicitur.et iñ campulus.li.et ſ̄ campellus.li.ambo diminitiua.

Camur grece latine ꝺr curuū.vnde camurus ra rū.i.curuus.et hij camures camurū .i.boues alti et decurnati. Vel denuatur a cami quod ē breue quia habent cornua brevia.

Camures in camur uide.

Canabū.bi neu ge.a canna ꝺr ꝓpter ſimilitudi nem cāne.ul̄ a greco canabin quod dicunt greci vnde ſ̄ canabis.bis.ꝑ eodem et ꝑ corda iñ fcā. et cor pn̄l.Perſius.Tunc mare tranſiliens ut cor

Canalis.lis.fe.ge.et ſ̄ canal da canabe fultū le.lis.ꝺr.et deriuat̄ a cana.q̄ cana ſit ad modū

Cancellarius.a cancellus ꝺr ꝺcāne.et prod pn̄l ſ̄ cancellarius.rij.ille qui facit cancellos.et cācellarius ꝺr in curia imperatoris ab illa ſignificacōne ſm quā cancellus ꝺr ala palacij.q̄ ſemꝑ habitat in cancello.i.in ala palacij.Cum enim thezaurus imperatoris eſſet in cuſtodia ipſius ipſe iuxta thezaurū manebat qui erat repoſitus in cancello.uel ꝺr cancellarius a cancello ſm illam ſignificacōnē ſm quā cancellus ꝺr interſticiū muraliū.et fuit hoc tractū a paleſtina regione ubi tecta deſup cacuminata non erant.ſ̄ iacebant in planū proſtrata.eleuabant̄ uero pietes circumquaq̄ ad modū muraliū.illa uo interſticia que ſunt inter propugnacula dicñr ꝓprie cancelli.Qui uero epl̄as miſſas recitare uolebat populo in regione paleſtina antiquitus aſcendebat ſup tectū et de cancellis recitabat.Et iñ moleuit uſus qui l̄ras p̄cipibꝫ miſſas habent exponere cancellarij uſitato nomine dicñr vnde ſ̄ cancellaria tam ꝑ illa que habet illud officiū q̄ ꝑ uxore cancellarij et eius dignitate.

Cancellus.li.eſt dimi.de cancer.cri.et eſt cācellus ala palacij.cuiꝰ foramen pietis.interſticiū inter ꝓpugnacula murorū.parietes ſiue tectura ſicut qui dandū choꝝ.et a cancellus cancello.as.i.cācellos conſtruē.ſm bug.Pap̄ uero dicit cancellꝰ centrū excellens locus.Vnde cancellarius qui in cancellis p̄mus eſt.ſ̄ pap.Dicit̄ eciā cancellus feneſtra reticulata.Prou.vij.De feneſtra enī domo mee per cancellos ꝑſpexi.

Cancer.a conca ꝺr ſ̄ cancer.cri.quia ſit concaua Et ſcias q̄ cancri viuūt de carnibꝰ oſtreoꝝ miro mō et ingenio.nam q̄ualibā teſtam eorū aperire non p̄ſt explorant q̄ oſtrea clauſtra teſtaꝝ a p̄ūt.et tūc canē latent̄ lapillū injicit et ꝑpedita concluſione oſtreorū carnes corrodit.Et ut dicit amb̄ in hexamer̄.Sūt homines qui cancri uſu in aliene uſu circūſcripcōnes irrepant et infirmitatem ꝓpe ūtuns aſtu quodā ſuffulciūt fratri dolū necant.et alterius paſcūtur erumpna.tu autē ꝓp̄ is eſto contentus.et aliena te dampna non paſcant.btā eſt ſi bona ſua nouerit cū ueritate partas.et omnibus p̄ferenda thezaurus.utamur ergo ingenio ad querendā grām.et ſalutē tuendam non ad alienā circūſcribendā innocentiā.licet nobis uti exemplis maritimis.ad profectū noſtre ſalutis.non ad alterius periculū. Item ut dicit pap̄ cācer cancri al̄.decis q̄ inteſtina in modū concauꝰ habet.Cancer eciā eſt quartū ſignū in celo.dictus q̄ cū ad eū ſol uenerit retrogꝺdit̄ in modū cancri Dicit̄ eciā cancer ꝑ morbo.Et ſm antiquos fuit neu.ge.Et facit gr̄is cancros.xv.Eſt anal ſignū uiq̄ cancer q̄ maligniū.Cancer.ris.morbus cui

Candacis quedā regina)cer.cri.ſtella q̄ piſcis fuit.et eſt.fe.ge.et prod pn̄l. Vnde in aurora ꝺr Candacis uiꝰ regina direxerat iſtū.Et ut dicit̄ in hiſtorijs.omīs regine ethiopum dicebant̄ regine candaces ſicut romani imperatores dicebant̄ ceſares.nec habebat regimen regio illa niſi a fœmis.

Candela.le.ꝺr a candeo.es.q̄ accenſa candeat.

Candeo.des.ui.ūbum neu.et caret ſupino.i.albere ul̄ calere.xvij.Candida res candet et ferri lamina candet.et eſt tractū a ferro q̄ candere ponatur ꝑ calere.q̄ ferrum ꝺ̄to candidius tanto calidius.et a candeo candeſco inchoatiū. Candeo cō ponit̄ excandeo.es.i.ualde candeo. Inde excāꝺſco. Incandeo.i.intus ul̄ ualde candeo. Inde incandeſco. Recandeo.des.i.iterū candeo. Iñ recandeſco inchoa.Et eſt neutꝝ candeo cū omnibus ſuis cōpoſitis que non mutant cōiugacōnem. Itez componit̄ cū ad et ꝺr accendo.dis.et cū con et ꝺr cō

cendo.dis.et cū ex.et ðr excendo.dis.1.ualde accẽdere.et cū in et ðr incendo.dis.Cum p̄ et ðr p̄cendo.dis.1.ante uł ualde accendere.et cū sub et dicitur succendo.dis.Et sunt omnia composita a candeo q̄ mutant coniug actiua.uide in studeo studes

Candelabr.bri.penł naturaliter cor.a candela ðr quasi candelaforq.q ferat candelam.Vel dicitur candelabrum quasi candele lator.

Candeo.as.aui.are.ūbū neu.1.candere.uel ali q̄tulū candere.ut sit dimi a candeo.des.et cor ðr

Candidarius.rij.pelliparij.qui coria facit alba a candeo.des ðr.Candidarius etiam uocatur qui lauat pannos.unde hec candidaria lotrix.

Candidatus.ta.tū.dealbatus.a candidus dicẽ

Candidulus.la.lū.pau candidus.Inuenię et cā diculus.la.lum.1.candidus.uł candidulus.Vnde marbatus in libello de lapidibus.Tercia candicul tribus est inscripta litturis.

Candidus.a.ū.a candeo.des.et compatur cādi dior issimus.vñ candide.dius.sime.adūbium.et differt candidū ab albo.Album enim de natura est.candidū de artificio et studio.Vnd et candidū ðr q̄i candori datū studio.Item albū quodaq pallore pmixtū.ſ candidū quadā luce respersum.A candidus dicitur candido.das.ūbum actiuū.1.facere candidum.et corripit penultimam.

Candor.oris.mas.ge.a candidus dicitur.

Candulus.a candidus ðr candidulus.la.lū.diminitiū.Vnde candulus.la.lum.p sincopā.Vnd iuuenał.Prebenda est gladio pulchra est et cādu

Candus.candi.masculini generis la coniunx. uelbis regia.a candeo candes.

Caneo.a candeo.des.ðr caneo.nes.nui.ūbum neutq.et caret supino.Vnde canesco.cis.inchoatiuum.quod et canisco.cis.inuenię q̄i a ūbo tercie cōiugacōnis. ¶Caneo componię concaneo.nes.simul canere.Incaneo.es.1.ualde canere.Precaneo es.1.tempestiue canere.Recaneo.es.1.iterq canere uł retro canere.uł simpliciter canere.Et prod ca.ſ canes nomen eam corrupit.Vnde quidam.Desine uelle canes postq per tempora canes

Canicies.ei.et h canitudo.dinis.in eodem sensu a caneo.nes.ſm hug.Pap uero dicit.Canicies se negnus.quasi candicies.a candore dicta.

Canicula.a canis.nis.ðr h canicula.le.et h caniculus.li ambo dimi.Canicula ecia ðr quedam stella in quā ſ poetas mutata fuit canicula icam Vnde h et h caniculares.et h re.ut dies caniculares in quibus canicula regnat.ſm hug.Pap ūo dicit.Canicula uel canis nomen stelle que uicina est thauro.que et sirus ðr estiuis mensibus ī medio centro cęli est.et dū sol ad eam ascenderit duplicaſ calor.et dissoluunę corpa.Vnde canis ðr q̄ corpa morbo afficiat ¶Et scias q canicularес sunt dies hij.in quibus moleste sunt purgacōnes a pridie pdus iulij usq pridie nonas septembris xv.Incipiūt pridie iulij pdus caniculares.Et pridie nonas septembris fine resultant.

Caniculares in canicula exponitur.

Canis.a cano.is.uł canor.oris.ðr h et hec canis.Vnde canicus.ca.cū.et caninus.na.nū.Quid ecia dentes dīr canini.uide in dens.uł canis ðr a cinos greco qd canis ðr latine.Et facit gtūs plis caniū.et accūs pluralis in es tantū canes.sicut iuuenes et panes.Et scias q canis nomen non mutauit accentū ad drām huius ubi canis.q scilicz utrūq est pe principalis.et certā habet drām ppr accūcia sua.et neutra dependet ab altera.sed ubi drāndia habet locū debet vnū ab altero p originē dependere.Item pt in consimilibus dici.Itē canis animal latrabile marinus piscis.sidus celeste eq uoce ðr.xv.Stat canis in ponto.latrat extra fulget in alto. ¶Item cano.is.ūbum et canis nomī cor pmam.h canis dtūs et abltūs plis de canus na.nū.prod pmam.sicut caneo.es.Vnde quidaq Cum latrat ille canis canis et tu cantica canis Et scias q pisō xij etby dicit.Nichil sagacius canibus.plus enī sensus ceteris animalibus habent nā soli sua nōina cognoscūt.dnōs suos diligunt dnōq tecta defendūt.p dominis suis se morti ob iciūt uoluntarie.cū dño ad pdam curruntCorpus dñi sui ecia mortui custodiūt.et n relinquūt quorum postremo nature est extra homines esse non posse.Hec pisō.Quis ergo ut dicit ambsius in hexamer non erubescat grām bene de se mentibus non referre cū uideat ecia bestias refugere crimen ingratitudinis.et ille imptite alimonie seruant memoriā tu non seruas salutis accepte.

Canisco.cis.incipio canere.et canesco ecia ðr

Canistr.tri.a canna ðr.quia uide in caneo.es de cannis fissis texitur.uel ðr a canus.a.ū.q canna.1.ponia que sunt cana.1.lanuginosa ibi ponūtur.unde h canistrellum.li.dimi.ſm hug.Et ðr canistrum sportula quasi cānis textum.

Canitudo.dinis.fe.ge.1.canicies.a caneo canes

Canna.ne.ðr a cano.is.quia ea canit Et sigt plura.Nam canna ponitur pro arundine.pro canna gule.pro quodam fluuio.

Cannella.le.diminitiuum.parua canna.

Cannetū.n.ge.neu.locus ubi canne crescūt.et

Cānula.le.diminitiuum.pua can ðr a canna na.Item cannula.le.1.fistula.

Cano.nis.cecini cantū.ūbum est polissenū mlta enim sigt.Nam cano aliqñ simpliciter sigt cātare.qñq diuinare.qndoq dicere.aliqñ laudare.qndoq metrice describę.et est poetaq.sicut dicere est ppaicoq.Et in duabus ppnis significacōnibus est neutrū.In aliis actū. ¶Cano componię accino.nis.accinui accentū.1.iuxta uł iterq.uł cōcor diter canę.unde h accentus.tus.Item pcino.nis unde pcentor.Item occino.Item occentro.tas.frequentatiuū.Dicę quoq occano.nis.occanui.Vnde salustius.Occanuere tubis.Item componię recino succino.Vnde succentor.succentoris Et nota q omnia ūba composita a cano mutant in pūti.a.in.I.ſ in supino in.e.excepto occano.Et omnia sunt neutra.Recino tamē potest esse actū p recitare.Si tamen composita a cano redoleāt aliquā uł utramq illaq significacōnum ſm quas consuimus cano esse actū.sine dubio erunt actiua.Iteq cano geminat pteritū et facit cecini.qd non facit ad drām huius ubi caneo.es.ui.Composita uero faciunt in ui diuisas.ut concinui.et habent in supino e ante tū ut pcentum.ſm po.Item nota q cano componię cū cornu.et ðr h cornicen.inis.qui canit cū cornu.Item cū tuba et ðr h tubicen inis.qui canit cū tuba.Vnde h tubicina.p femina.Item cū fidis et ðr h fidicen.qui canit cū fide .1.corda.Vnde h fidicina.ne.Item cū lira et ðr h liricen.inis.qui canit cū lira.vnde h liricina.Item cū cicuta.et ðr h cicuticen.cinis.qui canit cū cicuta.Vnde h cicuticina.ne.p femina.Iteq cū tibia e

ðr tibicen penſ prod. Omnia enim compoſita ab hoc ūbo cano.is. et nomnibus inſtrumentorum ſunt mas.ge. et omnia cor pnſ excepto vno ſolo qđ prod penſ. ſcz tibicen. canis. qui canit cū tibia qz due uocales breues illi conglutinanť in. j. lon gam. vnde ħ tibicina femina que canit cum tibia Componitur eciam cano cū os et ðr oscen. inis. qui ore canit uł foljs uł alio mō. ut aues decipi at. Et cor pmā cano.is. ſ caneo.es. eam producť Vnde quidā. Dum barbis canes ūbula pauca ca nes. Hiſtrio wlt canē. senior canere uideť. Item Scuranites canis et citharista canis. Carmina na ſo canis annoſa qz tempa canis. Laudo cano mo dulor deſcribo vaticinor qz. Lau de ſcri dico mo dulor cano uaticinor qz.

Canon canonis mas.ge. gre latine regula. con ſuetudo approbata. ſiue inſtitucō. ſm pap Et ſci as qz canon in recto non debet in fine accentuari cū corripiat penultimam obliquorum.

Canonicus. a canon ðr canonicus. ca. cū. i. regu laris. quod ſubſtantiue ðr ħ canonicus. et hec ca nonica. tam p femina regulari q̄ pro eccleſia ubi regulares moranť. quelibz tamen eccla inuenitur dici canonica. Nam in qualibet regulariter viuē debent Et ſciaš qz improprie ðr canonicus regu laris. qz idez ē quod canonicus canonicus. regula ris regularis. Similiter improbe ðr canonicus ſe culans. qz idem ē quod ſecularis regularis. Quidā tamen in hijs ꝓperatibus uocabulos utunť. cau ſa dīcīe ad canonicos regulares ad minus regu lares. uł quaſi conſuetōne ſunt ſeculares. vñ dīť tales canonici regulares. tales ſunt canonici ſecla res. et ſatis poteſt tolleran et dici. ſepe enī p dicti ones incongnue rūctas intellectū congruentē genā Canopeū. canobus. bi. fuit gubernator }mus menelai. et mutata. b. in. p. ðr quedā ciuitas egip ti ħ canopus uł canopia. vnde ħ canopeū pei. i. cortina ſubtiliſſima inſtar retium plexa texta et fe neſtrata. vnde lecti nobliū ornanť ad arcendos cu licos et muſcas. et ðr ſic. qz in egipto huius rethe pcipue habeať. Vnde Juuenal. Vt teſtudineo tibi lectule canopeo. In eodem ſenſu inueniť in iudith xiij. Abſtulit canopeū eius a capitis. Vel canope um ut alij dicūt deriuať a conꝰ qđ eſt ſummitas galee. et tūc canopeū ðr qſi conū perens. qz ad ſi militudinē coni a lato tendiť in acutū. ad modū reticulos que cū arcendi puluerie ſup altaria col locanť. et tunc ſcribiť canopeū p. o. in pma ſilla Et prod penſ canopus ſicut canopeū. Theodolus Barbā famoſo non credit turba canopo. Et in au rora ðr. Reticulū ſericū ſcriptura uocat canopeū Pap autē dicit. Canopeū rete ſubtiliſſimū. q̄ repel lunť culices et muſce circa lectulos dormiencium

Canopus in canopeum eſt.

Canor. oris. mas.ge. i. ſonꝰ a cano is. et p̄ no

Canorus. ra. rū. ſuauis. dulcis. cantu gratus. a cano. is. addita. rus. Nam ut dicit p̄s. in iiij. libro In rus denominatiua ſiue pauca ūbalia inueniūť que penſ prod honor honorus. odor odorus. ca no canorus. ſono ſonorus. Quos regula impromp tu. Nam nomina us. uerba rus aſſumunt.

Cantaber. a. ū. et ħ cantaber ē populus hiſpa nie a nomine urbis et hiberiannis cui inſidet ſic

Cantabr. bri. neu. ge. i. purgamentū fru }rocūs menti. uł farine. uł obus caninus quo canes paſ

Cantarus. n. mas. ge. quoddā uas ui cuntur

narū. ſcz crater. et ðr a cano. is. qz cātando pota

Cantenus. nj. equus caſtratus tur

Cantes. a cano. nis. hec cantes cantū. i. fiſtule organoz in quibus cantus tempatur. uł ut mar ciano placet. Cantes dīr dee ornamentorum.

Cantito. tas. ūbum fre. frequenter cantare.

Canticū. a cano. is. ðr ħ canticū. ci. uox cantan dium in leticia. laus. Item canticū pſalterij eſt cuꝰ io quod organū modulať poſtea cantus loquiť Quidam eciam libri ſalomonis intitulanť cantica canticoz. per excellenciā. eo qđ omnibus cantus pferatur. et ðr hebraice ſiraſin.

Cantilena. ne. fe. ge pnſ prod. uideť eſſe cōpoſi tū a cantus et lenis. Non enim ðr cantilena niſi ſit cantus dulcis et lenis. ſuauis et non aſper. ſ hug pap et dicit. cantilena cātus lenis. cātici compō.

Canto. as. ūbum fre. et formať a cantu ſupino de cano. is. u. in. o. et eſt cantare freqnter canere Et componiť cū ad et fit accanto. tas. iterum uł iuxta cantare. Item componiť concanto. as. i. ſimul uł cū alio cantare. uel ſimul plura cantare Decanto. tas. i. cū uł ualde cantare. et diſcanto as et excanto. tas. i. diſcantare. et incāto. tas. et recā to. tas. i. iterum uł retro cantare }antus. a cāo is. ħ cātus. us. ui. Itē ðr ħ cātus. ū. p cātu uł me ditulio rote. uł qđ melius ē cātus ē curuatura et circūferencia rote. ſcz lignum quod terram calcat cui radius infigiť. Parſius. Verterez ſeſe fruſtra ſectabile cantum. et in iſta ſignificatōne ē ſecunde declinacōnis. p melodia cantoz ē quarte Et no q̄ augꝰ loquens de cantu eccleſiaſtico in x libꝰ con feſſionū dicit. Cum michi accidit ut me amplius cantus q̄ res que canitť moueat. penalitť me pec care confiteor. et tūc mallem non audire cātantē uide in pſalmodia. Et bern ſuper cantic. in xlvij ſermone. Vos moneo dilectiſſimi pure ſemper ac ſtrennue diuinis intereſſe laudibus. Strennue ut ſicut reuerenter ita et alacriter dño aſſiſtatis. Pu re uero ut nil aliud dū pſallitis q̄ quod pſallitis cogitetis. nec ſolas dico uitandas cogitacōnes ua nas et ociosas. uitande ſunt et ille Illa dumtaxat hora et illo loco quas officiales fratres p cōmu ni neceſſitate q̄ neceſſario freqnter admittere cō pelluntur. ſ ne illa quidem pfecto recipe tunc cō ſiluerim que forte paulo ante in clauſtro ſedēres in codicibus legeratis q̄lia et nunc me uiua uoce diſſerente ex hoc auditoria ſpūs ſancti recencia re portatis ſalubria ſunt. Sed mīme illa ſalubrit in tempſallendū reuoluitis. ſpūs enim ſcīs illa hora gratū non recipit quidqđ aliud q̄ debet neglecto eo quod debes obtulerit.

Canus. a canco. nes. canus. na. nū. et compatur canior. iſſimus. vnde cane. nius. iſſime. adūbium et canutus. ta. tū. et ħ canus tā. p illo qui canet q̄. p capillo qui in capite canet. Canus componi tur incanus. na. num. i. nō canus. uł ualde canus et p̄canus. na. nū. ante tempus congruum canus Sap iiij. Cani ſunt autē ſenſus hominis. et eras ſe nectutis. uita immaculata. et prod pmam canus ſ canis eam cor. xv. Notus uoce canis dcāmina

Capa. pe. ðr a caput. qz ſit or }non bene canis namentū capitis. uł ðr a capio. pis. qz qli capiat totū hominē Et inde capatus. capata. capatū. qui habet uł indutus eſt capa. et hoc capucium. cij.

Capaculus. la. lū. dimi. i. aliq̄tulum capax.

Capadocs. capadocia eſt quedā ciuitas. vnde re

gio in qua ē illa ciuitas dcā est capadocia. Vnde
h̄ et h̄ capadox docis. tam gentile q̄ patriū. et cor
ripit pnl. Iuuenal. Quamq̄ et capadoces faciant
equites q̄ uicini. Et ſm pap. capadoces orti ſunt
a magoth filio iaphet.

Capana. ne. uilis casa palea cooperta. dr a capio
pis. q̄ capiat tantū vnū. ut in vineis custodiēdie
licet alie dicant capane. ſ impropie. ſm hugu.
Pap etiā dicit. capana a rusticis dcā q̄ vnū tātū
capiat. Idem et tuguriū.

Capapellis. huius. lis. componitur ex ablō et
nō. sicut legenis quod in rethoricis inuenit quia
dr capepellis. quasi pellis cū capa. Et ideo merito
declinatur in fine sine rectus tantum.

Capax. a capio. pis. dr h̄ et h̄ et h̄ capax. q̄ ali
quid in se potest capē et continere. Et comparatur
capacior simꝰ vñ capacissimus. Vnde p cōpositionem
h̄ intercapedo. dinis. i. distancia localis in
ter duos parietes. ſm hug. Vel ut dicit pa in iij
lib̄ de denominatiuis. Huiusmodi nomina denomi
nativa in do si a ubis ueniunt secundaꝝ terminatiō
nes psonaꝝ i e pd̄ ut ant. et accepta do faciūt dri
uatiū. ut intercapio. is. intercapedo. rapeo. es. rapedo. et sic intercapedo est figure decomposite. xv
Ingenium studium spacium reputato capedo.

Capedulum in capullulum uide.

Capella. le. dimi. tā p pua capa q̄ pro pua ec
desia. que nec habet baptismum nec cimiteriū. et
dr sic q̄ olim tabernaculū de pellibus capraꝝ erat
coopertum. Vnde et h̄ capellanus tam p sacerdote
illius ecclesie. q̄ p prochiano. Vnde h̄ capellana
Inuenit etiā capellanus lana. lanū. adiectiue ſm
hug. pap sic dicit. Capella diminituū est a capra
capella uero p ecclesia dcā. q̄ capiens laos. i. po

Capellanus in capella uide ‖ pulū uł laudem

Capellula. le. diminitiuum parua capella.

Capellus quod et h̄ capellū inuenit a capillus
dr. q̄ capillos tegat uł caput. Vnde capellatus a
um. et capello. las. capello tegere. q̄ aūt dr capel
lus. q̄ capitis pell ethymologia est non compō.

Caper. pri. mas. ge. i. hircus. dr a carpo. pis. q̄
carpat ūgulta. uł a capio. q̄ capiat arua uł aspe
ra. Vel dr sic ſm quosdam a strepitu cruꝝ. vñ h̄

Capesso. sis. ubū desideratiū a capio is ‖ capta
et inuenit p cape cū desidero. et p cupio. et facit
p̄teritū capessi a capesso. o. in. i. licet capessiui in
uenit. et supinū facit capessitū pnl prod. Sed qui
dam solent p̄fere hoc ubum in sco. capesco. cis
quod sine dubio nichil est. ſ capisco. pisces dicen
dū est. et est inchoatiū. Ex hoc patet q̄ dicendus
est capessens et capessendus p geminū. s. Et for
mat a capessens capessentis. tis in dus. Vnde q̄d
sacerdos ponit pte hostie in calice debet dici. Hec
sacrosancta cōmixtio corpis et sanguinis dñi nos
tri ihū xpi fiat michi et omnibus sumentibus sa
lus mentis et corpis ad uitā eternā. p̄merendā et
capessendā p̄paracō salutaris. Quidam tamen ibi
scribunt et p̄nūciant capescendā p. sc. ſ per duo
s. scribi debet ſm ueritatē. De capesso eciaꝝ supra
dixi in quarta pte ubi egi de p̄teritis ubou terci
e coniugacōis desinenciū in so. et formatē a capio
secūda psona de capio. is mutata in es. et addita

Capi. ge. neu. indeclinabile. quedam mensu ‖ so
ra. a capio capis dicitur

Capiciū. ci. os tunice uł alterius uestis vnd̄ ca
put mittit̄. et dr a caput. Job xxx. Quasi capicio
tunice fucrinxerunt me. et a capiciū denuat capi
cio. as. capicium facere.

Capidula. le. pua capis dimi. Vnde p̄s in vj li
ubi agit de desinentibus in is dicit. hic capso capi
dis cuius dimin est capidula penultima correpta

Capillamentū. ti. i. capillatura. uł coma arbou

Capillicium. ci. i. ca ‖ pet dicitur a capillo. as.
pillatura. et dicitur a capillus.

Capillo. as. a capillus dr. Et est capillare capil
latū facere. ubum actiū ¶ Et componit̄ decapillo
as. i. ualde capillare uł capillos auferre.

Capillus. li. dr a capite q̄i capitis pilus. vnd̄ h̄
capillulus. li. dimi. et capillosus. sa. sum. et capilla
tus. ta. tū. qui multos uł longos habet capillos.
et est capillus tā uiri q̄ mulieris. xv. Est coma q̄
onupedis colubri iuba siue leonis. Cesaries homi
nis crinis p̄pe mulieris. Huius et illius bñ dr es

Capio. pis. cepi cape ptū. ubuz ac ‖ se capillus
tuū. i. obtinere. inuadere. circūuenire ¶ Et cōponi
tur cū ad et dr accipio. pis. Item cū ante et dicit̄
aīcapio. pis. et anticipo. as. in eodem sensu. i. pre
occupare p̄uenire. Item cū con et fit concipio. Item
cū circū et fit circūcapio. Item cū de et fit decipio
Item cum ex et fit excipio. Item cū in et fit incipio. is. Item cū inter et fit intercipio et intercapi
o. is. Ista duo in eodem sensu. i. int̄ aliq̄ uł medio
cape. Item cū ob et dr occipio. is. i. incipere. Item
occupo ex ob et capio. Item cū pre et dr precipio
Item cū p et dr prepio. i. pfecte cape. intelligere.
Item p̄capio. i. ante capio. in quo sensu inuenitur
et precipio. pis. Vnde orac̄. Quidqd p̄cipies esto
breuis. Item cū re et dr recipio. Item cum susum
uł suzsuz et dr suscipio. ¶ Et scias q̄ capio et ab
eo composita omnia sunt actiua. Et omnia q̄ sunt
tercie coniugacōis faciunt p̄teritū in cepi. et supi
nū in ceptū. Et omnia mutant in p̄ti a in. i. p̄
ter aīcapio et circūcapio. intercapio et precapio.
Item composita a capio faciūt gtiū in pis. ſ cō
pōita a caput faciūt in tis. ut biceps bicipitis. xv
Componendo caput genitiuū tis faciem9. A capi
o natis pis genituus erit.

Capis. idis. fe. ge. a capio. pis. dr. quoddaꝝ uas
est. vulgo dr caza. Et dr capis q̄si capiens voron
. i. aquā. et est ethimologia. et facit actiis plis in
es et in as. capides uł capidas. Vnde magis dcū
esse oñditur. cū in as faciat accusatiuū pluralem
sicut vult prisianus in sexto libro.

Capisco. cis. incipio cape. ubum inchoa. et for
matur a capio. pis. addita. co. vnde de leone dic̄
quidā. Tunc q̄si viuisset tūc sensus q̄nq̄ capiscit.

Capisterium. rij. ge neu. uas quoddaꝝ cū quo fru
mentū purgatur. et dr a capio. pis. quod fractuz
btūs benedictus nutrici flenti integu restituit. ut
habetur in dyalogo gregorij.

Capistru tri dr a caput. q̄ caput iumentoz strin
gat. Vnde capistro. as. ubum actiuū capistro liga
re. et est capistrum in singulari numero tantū ge
neu. ſ in plurali est mas. et neu. ge. ut capistri et

Capital. talis. ge. neu. uł capitale tā ‖ capistra
p pecunia uł pena capitali q̄ pro sentencia de ca
pite puniendo. et dicitur a caput capitis.

Capitale. a caput dr h̄ et h̄ capitalis et hoc le
res capitis uł ptinēs ad caput. et h̄ capital uł ca

pitale substantiue tñ pro pecunia uł pena capitaꝭ
q̄ p sententia de capite puniendo.ut Virg huguc
Pap uero sic dicit.capitalis astutus usutus super
nus.capitale caput pecunie uł sors.

Capitatim quasi per capita aduerbium remissi
uum uł qualificatiuū.et dicitur a caput.

Capitatus.a.ū p̄t esse nomen a capite q̄ habz
caput et potest esse ppriū ubi passiui huius uer
bi actī capito.tas.qđ est alicui caput facere.

Capitecensus.caput uł capite componiť cū cē
sus et dr h capitecensus us.ui.i. corona que in ca
pite geriť uł taxacō possessionū.et adiectiue capi
tecensus.sa.sum.qui de suo capite ānuatiz reddit
censum.i.tributū.uł qui in capite gerit coronam

Capitellū est dimi de capitulum in qualibz sui
significacōne.uīi et capitella dicunť que supponū
tur colūnis.q̄ colūnaꝝ sunt capita.quasi sup col
lum.caput grece dicitur epistilia

Capito.nonis.mas.ge.quidā piscis.a quantita
te capitis sic dctūs.unde et a caput denuatur

Capito.tas.taui.alicui caput facere ſ non ē in
usu.et deriuať a caput (Et componiť cū de et dr
decapito.as.et ab utroq̄ ubalia.et utrūq̄ est actīn

Capitolinus.na nū.pñl prod de capitolio exis
tens.uł capitolio seruiens.et deriuať a capitoliū

Capitoliū lij dr a capitulū.quia ibi cōuenieb̄t
senatores.sicut in capitulo dausirales.uel dicitur
a caput.q̄ sit quasi caput romane ciuitatis.uł q̄
ibi conueniat caput ciuitatis.uł q̄ tarq̄nius pst9
dū capitolij fundamēta aperet in loco fundamēti
caput hominis līs tustis notatū inuenit.et inde
capitoliū appellatū a caput et laos quod ē ppls

Capitulans.a capitulū dr h et hec capitularis
et hoc re.quod cōuenit capiti uł capitulo.

Capitulū.li.puū caput.dimi de caput.capitu
lū etiam dr quoq̄ ille puus locus in que conueni
ūt dausirales.qñq̄ illa congregatio dausiralium
qñq̄ aliq̄ distinctō breuis in quolibet libro.Unde
usus Distinguit minuit locat et collocō fertur.Et
inde capitulo.as.i. capitulis aliquid distinguē.uīi
capitulatiz.i.distincte p capitula.et recapitulo as
.i.pōcā ad memoriā reducere.Item a capitulū h
capitellū dimi.in qualibz sui significacōne ſ hug
Pap eciā dicit.capitulū dcīi quasi alterius sentē
cie caput.capitula librorū dcā q̄ breuiter capiant
et contineant aliquā sententiā.siue q̄i caput et ty
tulus maioris scripti.Unde capitulū dericorū dic
tum q̄ capitula ibi exponantur.

Capo in caupo uide.

Capparis.a cepas dr h capparis ris quedā herba
uł q̄ gultū est simile lentisco.q̄ hēat in summita
tibus rotunda seminū capitula.sicut dicit hugu
Diascorides uero dicit q̄ ē frutex spinosus expas
sus sup terram uncōne plenus.Et dicit q̄ duricie
am splenis sup omnia medicamīa iuuat.et habz
multas radices et magnas.nascit in locis aridis
et duris et maxime in muris.Semen eius si cum
sale componiť escis aptuz est.uentrem mollit.co
mestum urinā prouocat.radix eius bibita palli
cis minuice prodest.menstruis impat.Semen eius
cū aceto cocti et ore retenti dolorem dentiū miti
gat similiter et corū radicis omnia ista facere p̄t
Radix si masticeť dolorem denciū mitigat.succus
eius auri infusus ūmes occidit.Capparis cor pnt
et pmam pōne prod.Unde martial.Capparis ut
putricepas allecc natantes.Et scribiť p.c.et p.k

ſm q̄ eius origo greca est.Unde ecē xij.Dissipa
bitur capparis debet in penultima corripi.

Capra.e.domestica.a caper dr.cap uero siluatī
ca dcā q̄i capiens arbua.Unde dicit ps in iij lib
Capriolus uideť a ntō caprius esse.cuiq̄ femininū
in usu est caprea.Nam cap a capro fit.ex quibq̄
capellus et capella fiunt diminitiua.

Caprinus.nj.q̄ custodit caps.a caper uł cap dr
caprea.pree.cap siluestris.dcā q̄i capiens arbu
a.Capree ut dicit pap sunt ibices q̄si aures eo q̄
instar auiū alta petant.Hec si qñ aduisitaꝝ fera
rum uł hominū psensernt de altis cacuminibus
sese p̄cipitantes suis se cornibus recipiunt illesas

Capreolus.li.dimi.tā cap quide ecā in dorcas
q̄ caprei.uīi hec capreola similiter dimi.tam ca
pre q̄ caprec.et cor.o.uide in capnolus.

Capreus.a caper uel capra h capreus capri.i.
siluestris caper.quia sit similis capro.Unde h cap
a siluestris capra.Et scias q̄ caprei et capree dīr
dorcades et eciam ibices.

Capricornus.ni componiť a caper et cornu qđ
dam animal est qđ rinoceros et eglocerros dr.Et
dr capricornus q̄i caprina hīs cornua.Capricornus
eciam dr quoddā sidus celeste.cuius cauda in effi
gie piscis formať ut in extrema sui pte pluuias

Caprificus.ca.fe.ge.a capro.pis.que ſ designet
dam herba sic dcā q̄ parietes quibus innascitur
carpit.et fodit et erumpit extra e latebris q̄bus
concepta est.uel dr a fico.q̄ ficus arbor eius re
medio fecundeť.Unde plius.Et que semel intus
innata ē rupto iecore exierit caprificus.ſm hug.
Pap sic dicit.Caprificus infructuosa arbos in sax
is monumenti nasciť.caprificus arbor appellata
eo q̄ parietes quibz innasceť carpit.et corripit ſi.

Caprigenus na nū pnl cor.quod melius dr hic
et h capigena.scilicet pecus genitum a capra
caprilis in caprinus exponitur.

Caprinus.a capra uł caper dr caprinus.na.num
et h et h caplis et h le.in eodem sensu.pnl prod
et hoc caprile.lis.stabulum caprarum.

Capriolus.li.a capio.pis.et sunt capriolī cincin
ni siue uncinuli quibus se innectere uł suspendere
arboribus solent uites.sic dicti quia capiant arbo
res.ſm hug.Et pap dicit.Capoli dicti q̄ capiant
arbores.sunt enim cincinni siue uncinuli quibus
se innectē et suspendere arboribus solent uites.ut
sine lapsu sustineant fructus suos.Sz capoli sunt
ſ pap filij capre.qui acutū usum hñt herbas eli
gunt quas comedūt ad alta nituntť.Sed ſm hu
guccm capriolus est dimi tam capri q̄ caprei.ut

Caprona.ne.fe.ge.anterior (in suo loco dixi
mus equi.q̄i capiti prona.et deriuať a caput.

Capsa.se.i.cista ubi aliquid reponiť quod et pro
qualibet pua domo dr.et dr a capio.is.ſm hug.
et dr capsa q̄ caput in se atq̄ seruet aliquid Uīi
pap.Capsa dcā.q̄ capiat in se atq̄ seruet aliquid.

Capsella.le.diminitiuum parua capsa.

Capsula.le.dimi.pua capsa.et cor penultimā.

Capsus.si.mas.ge.a capio.pis.i. carruca undi
q̄ contecta.quasi capsa.quia multa capiat.

Captenculo.le.fe.ge.i.subtilis uborū decepcio
ficut sunt sophismata.et dr a capio.pis.uīi mar
cianus capella.Captenculis ludis illigannbus.

Captiuus.ua.uū.a capio.pis.dr q̄i capti uł
q̄i capite diminutus.Unde et sic dr aput legistas
Ingenuitatis enim fortuna exuidit ab eo.unde h

captiuitas.tatis.et captiuo.uas.ubum actiuum.

Capto.as.aui.fre.quod frequenter cape et ca pe dr.et formaf a capio captu.u.in.o.Vnde cap tacō rumor aura popularis.pe.Captabūt in ani

Captura.re.i.capcō.a capio.pis.dr))mā iusti Luce v.Stupor arcū dederat eum et omnes et ce tera in captura piscium quam ceperant.

Capua.capue.quedā ciuitas.unde in campania

Capula.le.dimi.pnl cor.i.parua capa.

Capularis in capulus est.

Capullulū.a caput dr h capullulū.luli.et capu lulū.et h caleptra in eodem sensu.scz mitf tegēs caput.que et alio nomine dr pilleus.galerus.ca lamacus.caliendr.comatium.caticulum.caleptra tamen proprie dicitur cuſia equi.

Capulus.a caput dr h capulus.puli.qui caput est gladij.ul a capio qr ibi capif gladius ut tene atur.Vnde capulo.las.ubum actiū.i.scindere ul secare.Vnde in decretis pontificū.Lingua detractoris capulef.Capulus eciaz dr locus in quo mortui de feruntf.qr sup capita hominū deferaf.xv.Est gla dij capulus capulus qz cadauera portat.

Capus falco auis a capiendo.fm papiam.

Caput.itis.dr a capio.pis.qr oīs sensus et net ui ab eo inicīū capiant.Et ex eo omnis uigendi cā oriaf.Ibi enim oīs sensus apparent.Vnde ip sius anime que corpori consulit pſonā quodāmō gent fm hug.Et pap dicit.Caput dcm quia capi at oīs sensus.Caput mentē signat que caput est anime fm hug.Et ponif qnq pro principio.Vñ app̄ba in capite libri scriptū est de me.Qnq ponj tur p fine.Vnde ecē xxxij.Habeat caput nīsum tuū.Ponif eciam qnq pro dnātu.xv.Principium caput est ps corpis et dnātus.Et est finalis litte ra.r.quod patet ad genitm.Caput componif cum bis et tris et dr biceps pitis.triceps.pitis.ge.oīs. qui habet duo ul tria capita.Inuenif ecia h bici put et h triciput.i.geminū ul trinū caput.Et cō ponif ecia caput cū occipitio et dr h occiput pitis .i.occipitia et postrema ps capitis.Vel occiput cō ponitur ab ob et caput.et dr sic qi contra caput qi sit capiti retrorsum.et idcz dr occipitiū.Item cō ponif cū sincerus et dr sinciput pitis.i.prior et ā tenor ps capitis.quasi sincera et pura et patens ꝑter capillos absenciam.Item componif cū pre et dr pceps.et cū am et dr anceps.Et nota qr cō posita a capio faciūt gnīm in pis.ut pinceps pinci pis.Sz cōposita a caput faciunt in tis.ut dixi in

Carabrio.genus auis muscę similis.))a capio

Carabus gua scapha ex vimine fca et cruce co rio contexta ut est nauicula discurrens in pado.

Character.teris.grece ymago.nouus.ultus.ef figies.forma.ul sīlitudo.figura.littera.ferq quo no te pecoribus inurunt Vnde et ipsa nota ul signū caracter dr.et est mas.ge.et cor pnl geniū Sed potest queri.quid sit caracter et in quibus ordini bus imprimatur.Ad hoc dico.Caracter fm theo logos est distinctm signū quo quis ab alijs distīg uif ad aliquid spūale deputatus.Sed ad spiritua le pt aliquis triplicit deputari.Vno mō ut aliqs in se spūalia pficiat.et ad hoc quis deputatur f baptismo.qn iam deputatus pt esse ꝑfectus om nis spūalis recepcōnis.Vnde caracter baptismalis est qi quedā spūalis potencia passiua.Alio modo ut spūalia quis in noticiā ducat.p xpi fortem cō fessionē.et ad hoc deputaf quis in confirmacōne

Vnde ecia tempe pſecucōnis eligebanf aliqui qui debebant in loco pſecucōnis remanere ad publice nomen xpi confitendū.alijs occulte ꝑcedentibus sicut patet in legenda bn sebastiani.Tercō mō ut eciam spūalia credentibus tradat et ad hoc depu taf aliquis p sacramentū ordinis.Et ideo sicut in baptismo confert caracter et in ordine ita et in confirmacōne.Et h tria sacmenta scz baptismus cōfirmacō et ordo in qbz cōfert caracter n pnt ite rari.cū hēant effm sp manentē sīi iniuria sacmti Et scias qr distinctō huius caracteris in ueteri le ge figurata est.In distinccione enim filioꝝ israel ab egipcijs figurabaf caracter baptismal.In dis tinctōne timidoꝝ a fortibus in bellis.caracter con firmacōnis.In distinccōne leuitaꝝ a fratribz suis caracter ordinis. Qde degradato an ptātem cōse crandi amittat dicemus infra cū de missa dicetur Et corripit pmam caracter.Vnde quidaz.Exurit signat res distinguendo caracter.

Caractensmus.mi.descripcō forme alicuius.Et dicitur a caracter.

Caracto.caractas.id est scribere a caracter dr.

Caradrion auis alba tota cuius interiora ocu los caliginosos curant.Si viuere debet infirmus appropinquabit sibi.Si uo mori fugit ab eo per medias noctes in sublime celi dicit uolare.signat xpm Ita dicit pap.In lib autē de pperatibus et naturis rez dr sic.Caladrius fm phm est albi co loris.nullaz habens ptem nigredinis cuius pars inferior ipsius femoris purgat caliginem oculoꝝ Cuius natura est talr qr qñ aliquis gui incidit in firmitate si egritudo fuerit ad mortē haladrius a uitit faciem suaz a sic egrotante.et sine dubio tūc moriē homo.Si autē infirmus debet cōualescere fugit uisum in ipm et intendit in eū qi applaudēs ei.et potest scribi p.c.ul per.k.caladrius.Differt autem caladrius ab auicula que dr calandra q est auis sonora et canora sicut merula.sicut dic glo xiiij deut ubi dr differt zc.uide in caladrius.

Caragma atis ge.neu.i.impssio ul ymago uel bā.Vnde amanus.Sicut nūmus habet caragma cesaris sic habet homo caragma dei.et deriuatur

Caraxis.is.feminini generis.i.uo))a caracter cacio.Et dicitur a caracter.

Caraxo.as.i.scribere.a caracter dr fm hugic Papias dicit.Caraxare exinanire.scribere.

Carbasus.a careo.es.et basis dr hic carbasus si h in pl carbasa neu.ge.i.uelū.qsi carens basi id est sustentamento ab inferiori.Carbasus eciam dr quoddā genus uestis subtilissime.Inde carbaseus a.um.fm hug.Et ut dr h carbasus in singulari uestis sinosa que tamen uiro ul mulieri cōuenire potest.Sed carbasa.sor.ad uela nauiū ptinēt.Et cor pnl.Vnde ouid epr.Vidi pcipiti carbasa ten

Carbo.bonis.a carpo.pis.qr ab ig))sa nocbo ne carpaf.ul potius dr a careo cares.quia flāma careat.qñ accensus est dr pruna.cū pruna exticta fuerit carbo uocaf et iñ carbonarij.zij q facit car

Carbuncls.a carbo dr h carbūcls.li.tā))bones p quo carbone qr p quodā lapide pciosō igniro ut carbo cuius fulgor nec nocte vincit.et p quo dam morbo.quia in ortu suo rubeus fit ut ignis postea niger ut carbo extinctus.xv.Est lapis est morbus carbo carbunculus exrat.

Carcanus nomen ciuitatis uel loci.Et corripit

Carcan.calamo.alphat.emach.))penultimam

quitates in oriente sunt

Carcer.a coarceo.ces.dr ꝟ carcer ceris.eo q re ꝺ coerceat. In sing ꝑpe ubi rei claudūtur. Sed ſ pl̄i vnde quadrige emittūtur. uł repagula antepo sita. et dr carcer q̄i capiens reos. et ē ethymologꝫ Vñ ꝟ carceranius.nij.qui carcerem facit uł custo dit. et ꝟ et ꝟ carceralis et hoc carcerale.

Carchesia pocula a loco carchesi. uł spelūca uł summitas arboris nauis ſm pap. Grec. ast instru mentū dicas carchesia nauis. Hug uo sic dic. Car chesia sunt in cacumine arboris trochee. q̄i f. litte ra. p que funes trahunt. Vnde et quedā uasa ad similitudinē illoꝝ facta carchesia dr. Trochee au tem sunt uocate q rotulas habeant. Trochos em̄ grece rota dr latine. Item carchesiū summitas ma li. in qua corde concurrunt. Vnde lucanus. Atq u ter summi curuet carchesia mali.

Cardomomū.mi. herba quedā est ḡnum quor dam spēs aromatis. Et prod nio. sicut amomū ci

Cardia.die. quidam morbus scilicz ꝓ namomū cordis pulsus. Et dicitur a cardian quod est cor.

Cardiacus.ca.cū.pnl̄ cor.i. cordis pulsum pati ens. q̄i cor ardens habēs ꝑpter sitim. et dr ab ar deo et cor p compōnē. uel dr a greco cardian qd est cor. Vnde iuuenalis. Cardiaco gatū nūq̄ mis surus amico. uł sit compositū a cor et hpo. q̄i cor hians ꝑpter sitim. et tūc dicet cordiacus non car

Cardian grece latine dicitur cor. et ac diacus cmutatur in fine.

Cardinalis.a cardine dr ꝟ et ꝟ cardinalis et ꝟ le. et cardinarius.ria.riū. in eodem sensu. scilz qd ad cardinē pinet et ꝟ cardinalis.lis.ablō a car dinali. quia p eos mūdus debet regi. et gubernari et mouen sicut hostiū p cardinē. Quedā ecia ciu tes dicūtur cardinales ad similitudinē cardinis ī quo motus hostij firmat quas nimiu ciutes ut dicat ḡg in iij omel ezechiel. tūc ueraciter accipi mus cū eaꝝ ordinē custodimus. Prima quidē pru dencia. secūda fortitudo. Tercia iusticia. Quarta tem pancia est. Quid enim ꝓdest prudencia si fortitudo desit. Scire em̄ cuiq̄ quod non potest facere pena magis q̄ ciue est. Sz qui prudenter intelligit qd agit et fortiter agit quod intellexerit iam procul dubio iustus est. Sed iusticiā tempancia seq debz q plenq iusticia si modū non habet in crudelita tem cadit. Ipsa ergo iusticia uere iusticia ē que se tempancie freno moderatur. ut in zelo quo dsq feruet sit eē tempans. ne si plus feruerat ꝓdat iusticiā. cuius seruare moderamina ignorat. Et ut di cit aug in xiiij lib de trini. Justicia est in subueni endo miseris. prudencia in ꝓcauendo insidijs. forti tudo in pferendis molestijs. tempancia in coercē dis delectationibus ꝑuis. De hijs dr in lib sap. So brietatē et prudenciā docet in iusticiā et ciutē. Sob eratē uocat tempanciam. et ciutem uocat fortitu dinem. uide eciam in dos dotis et in uirtus.

Cardo.dinis. incerti generis dr a carpo.is. quia ciendo carpat. uł dr a cardian. et ē cardo una ps hostij scilz cuneus qui in foramine ciuntur. vñ et cardo dr ipm foramen aliqñ. et dr cardo a cardiā quod est cor. q sicut cor hominē regit et mouet Cardo eciam dr extremitas rei. Vnde et cardines celi dicūtur extreme ptes axis. sic dicti. quia per eos ciuntur celum. Cardo eciam ponit ꝓ oportuni tate uł articulo. Vnde ꝓbialit solet dici. res est in cardine. i. in articulo uł oportunitate. qui enim in cardine est leuiter potest intrare uł exire. Vn ꝛ

ugilius. Aut tanto cessabit cardine rerum.

Cardueles.lis.fe.ge. quedā auis. dcā a cardnus quia cardnis et spinis pascatur.

Cardnus.dui. dr a carpo.pis. q̄i carpus. Regū lib iiij. cap'o xiiij. Cardnus libani misit ad cedꝝ et est cardnus genus herbe spinose. cuius natura mordax et austera est (Et ideo fructus eius allo pigas. i. capillorum fluxus curat.

Carectū.ti. locus ubi crescit carex uł reponitur et deriuat a carex. Virgil in buc. Titire coge pecꝰ tu post carecta latebas. Job viij. Aut pt crescere

Careo.res. ꝑteritū habet et ꝓ carectū sine aqua supplecōnem ꝑteriti. et duo supina scilz cariti cari tus uł cassus. caritum. tu. quod probat caritunis et cassum cassu quod ꝓbat cassus sa sum carens caritus uł cassus caritunis uł cassunis. quod pro bat cassus. et ē idem carere qd non habere. et est neutꝝ cū omnibus suis compositis. si aliq ab eo iiba composita inueniant. ſ huc. et cor ca. Ouid epp. Quod caret alterna requie durabile non ē ſ carus. ra. rū. prod ca. xv. Semp amore care ne te careas michi care. Pap dicit. Careo. res. rui cassuꝝ q̄uis caritunis. ra. rum. faciat ptcipium. et ſ ꝟ caritunis irregulariter formatur.

Carex.rcis. fe. ge. quedā herba. et ut dicūt can na palustris. et dr a careo. res. q robore careat. ſ huc. Pap uero sic dicat. Carex herba acuta wlgo

Caria. rie. i. caries. uide in caries ꝓ lista. et cor ri

Cariathbabe que et hebron dr. interpratur ciui tas q̄tuor. abe em̄ q̄tuor. chariath ciuitas. q ibi se pl'tus est adā maximus. abraaꝫ ysaac et iacob cū

Cariatsepher interpratur uilla ꝓ uxoribus suis pulchritudinis. uel ciuitas litterarum.

Caribdis.a carina dr ꝟ caribdis quoddā piscidī marinū. sic dictū. quia carinas absorbeat. i. absorbeat. aquas enim accipit ut uomat. uomit ut accipiat Vnde ouid. euomit et portat dira carybdis aquas Vel caribdis fuit quedā uetula uoracissima. q̄ q̄ boues hercolis furata est a ioue fulminata est et in mare p̄cipitata antiquas sibi exercet rapinas. Vnde ille locus dicitur caribdis et est. b. eiusdem sill'e cū. d. uł caribdis ut dicat pap mare ē uergi nosum in sicilia. dcā grece q iurginibus acutis na ues absorbeat. ter in die stringit fluctus et ter uo mit. et dr caribdis q̄i carinas absens. q eas ī man subiugit. uide in scilla. et desinit accusatiuus in im et ablūs in. ī. ut caribdi.

Carica.a copia dr ꝟ carica.ce. i. fructus palme. t ficus sicce. uł pocius massa illaꝝ. vnde a copi ositate sunt nominate. q multe sunt in una mas sa. uł dr a caris quod est gracia. q tales fructus gracioſi sunt. Et cor penultimam. Ouidius. Quid wlt palma sibi wlgosa carica dixi.

Caricia.cie. in caritas est.

Carientissimos uide in iiij pte in c de tropis.

Caries.a careo.es. dr ꝟ caries cariei. i. putredo. q careat soliditate. Sed caries est ꝓpe lignorum putredo uero aliaꝝ rerū. et dicit sic quia eueniat lignis soliditate et citure carentibus. et ꝟ caria rie

Carina.a carro caris hec carina ꝓ eodem sensu canne. media ps nauis. quia currens diuidat cur rentis aquas. uł pocius dicitur a curro. ris. carina q̄i currina. et ē carina ꝓpe media ps nauis. scilicz uenter. ſ ponit quādoq ꝓ ipsa naui. q autē dr canna q̄i carens nma ethymologia ē nō compō

nis ostensio. Et prod̃ pn̄t. Vnde quidaz. Dic latꝯ esse ratem ventrem dic esse carinam.

Carinator. toris. i. cōuiciator et maledicus. Et carino. as. ūbum neutꝝ. i. az ꝺr a carino. nas. gere. ul cōuiciari ul illudere. et ꝺr a careo cares

Carinus. ni. quidā uir in terencio inductus. q̃si carens nop. i. mente et sensu. a careo et nop. Vel sit hec ethymologia. Et deriuetur a careo eo.

Cario. rias. i. putrescere. et ē lignoꝝ. et deriuaᷣ

Carioso. rio. ris. i. diuidere ūbum actiuū a caria. ne

Carios⁹. a caria ul caries ꝺr carios⁹. sa. sum. i. uetustus. putridus. Et comparatur.

Caris grecū. et interpretatur gracia. Et accentu atur in fine. et potest scribi per. K.

Carisia. sie. i. lena uetus et litigiosa. Et dicitur a careo. res. Vnde et fallaces ancille carisie dicūtur

Carisma. atis. ge. neu. i. gra ꝯ ugritate carent dā ul donū gracie. et ꝺr a cāris quod ē gracia. et cor̄ pn̄t genitiui. Vnde quidā. Vult crux lucia ci nis et carismata dia. q̃ det uota pia quāta seq̃ns

Caristeum. stei. ge. neu. genus marmoris ferna viridis. a caris quod est gracia sic dicū. q̃ sit q̃tū sculptoribꝫ. eius enim uiriditas reficit oculos.

Caristia. tie. in caritas uide

Caristo. a caristeū ꝺr caristo. as. i. fulgere. uel caristare. i. grās referre. ul lerari. et ꝑm ƀ ꝺr a caria

Caritas. a caris quod ē gracia ꝺr ƀ caritaꝫ id ē dilcō. ul rez empcō difficilis quod magis ꝓpe ꝺr ƀ caritudo. dinis. et ƀ caristia quod ecīā ꝺr festus gracios⁹ dies. et ecīā suauitas et dulcedo et q̃cia et ƀ caricia in eodem sensu. Paꝺ ecīā dicit. Caristi a dies festus inter cognatos. Dicitur autē caritas q̃i cara ūnitas. q̃ nos ūnit caro. Vnde dic aplus q̃ caritas est vinculū pfectōnis. i. pfecte ūnionis Signū aīe caritatis. ē gaudere cū gaudentibꝫ. et fle re cū flentibus. Item excusacō et opimentū delicti ꝓxī q̃ ut dic̃ petrus. caritas opit mūltitudinē pec catoꝝ. vñ q̃ frater diuulgat delcō ꝓximi maxi me ubi non potest esse correccō signū ē nullig ul que caritatis. q̃ autē libenter opit et excusat se cūdū deū signū est caritatis. ¶ Sed potest q̃ri. An mali siue peccatores sint diligendi ex caritate. Di co q̃ in malis est duo considerare. scilz naturā q̃ homines sunt. et maliciā qua mali sunt. Quia er go sunt ad ymaginem dei creati et uite dine sunt capaces. Ideo ꝑm naturam suam sunt ex caritate diligendi. Malicia autē ipsorū est contr̄a diuine uite. et ideo ipsā in eis odienda est. Vnde aug̃ di cit. Sic diligendi sunt homines ut eoꝝ nō diligā tur errores. ¶ Sciendū autē q̃ in peccatoribus q̃ diu sunt in hac uita adhuc racōne nature manet possibilitas ad gracīā Non autē in dampnatis et demonibus. et ideo non ē simil racio de peccatori bus et dampnatis. Vnde patet q̃ dampnati non sunt diligendi ex caritate. licet peccatores in hac uita ex caritate diligi debeant. nec ecīā pro dāpna tis est orandū. Et q̃ dic̃ diligite inimicos uōs bñficite hijs qui oderunt uos. et orate pro pse quentibus et calūpniantibus uos intelligit̃ donec sunt in uita ista. in qua orōnes nostre eis ꝓdesse pñt. Vnde dicit ḡg moral̃ xxxiiij. Orant sancti ꝓ inimicis suis eo tempe quo pñt ad fructuosaz penitencīā eoꝝ corda conuitere. atq; ipsā conuīsio ne saluare. uide in dilcō et in zelus et in scandalū et in pfeccō et in inimicus. ¶ Item ad quid uale ant opa extra caritatē facta habes in opus. uide ecīā in ꝑceptum. ¶ Item q̃ caritas est porta para disi habes in rompbea. Item uide in uita. Nota hic q̃ opa in caritate facta et si cōtingant actu ma nent tamen q̃tum ad mentum in dei acceptōne et ꝑm ƀ q̃ sic manent hñt efficacīā q̃tum in ipsis est inducendi facientē ad uitā eternā. et sic dicunt̃ viua remanere. Sed q̃ hūc effectū in peccatore nō hñt est ꝑ accidens ꝓpter peccatū. quod facit pecca torem indispositū ad ꝑcipiendū effectū p̄cedenci um meritoꝝ. Non autē q̃ ab ipsis opibꝫ aliquid deuiaᷣ cū in sito fieri efficacīā p̄dcām obtinuerīt hoipso q̃ ex caritate sunt elicita. q̃ eis sequens peccatū auferre non potest. Et ideo remota indis pōne a peccatore ꝑ penitencīā opa illa p̄cedencia effectū suū in ipso iteꝝ habere incipiūt. et ꝑm ƀ viuificari dic̃r. non ergo opa ꝑus viua moriūtur in se. ƀ moriūtur ꝑ actūs quo ad istū et ideo rēo to illo accidente. viuificari dicunt̃ Si autē p̄dcūs peccator moriaᷣ in pcō mortali tūc bona p̄cedē cia non ꝓsunt sibi ad meritū uite eterne. prosunt tamen iustis pseuerantibus in penitencia et ecīaz bñs. Vnde in apoc̃ iij. Tene quod hēs ut nemo accipiat coronā tuā Quod duobus modis potest intelligi. Si autē intelligaᷣ de corona pūtis iustici e ꝺr coronā eius alius accipe. dū opa ipsius i ca ritate facta que sibi et alijs ꝓderant ꝑm q̃ spūs ca ritatis facit cōmunia merita sanctoꝝ ipso pectan te sibi ꝓdesse desinūt ad meritū uite eterne. eorū tamen fructus in illis manet qui in gracia pseue rant. non autem ita que eadem nūo gracia que ē in uno ipso pectante in altero fiat. Similiter ecīā exponiᷣ si intelligaᷣ de corona future gl̄e. q̃ scī in patria exīntes gaudent de omnibꝫ meritis sanc toꝝ qui in mūdo sunt. Vñ aliquo peccante cuius nulla merita p̄cesserunt gaudiū illoꝝ meritoꝝ in eternū manebit in beatis. quod ipe peccando ami sit. et non ita q̃ gloria ꝑdestinata vni alteri detur Opa autem que fiunt in mortali mortua sunt. et iō aduciente penitencia illa bōa nō reuiuiscūt. Nā Illa reuiuiscunt que mortificata fuerunt. viuē nō pñt que mortua nata fuerūt. An penitencia pos sit iterari habes in penitencia. Vtꝝ inuidens fraᷣ et iñ dolens possit esse in caritate uide in inuidco

Caritudo. dinis. in caritas exponitur.

Carmelus. qui hebīce chermel ꝺr. mons ē in cō finio palestine atq; fenicis ƀ nō ille de quo nabal carmelus. Ille enī mōs ē galilee in fra ꝓmissioīs

Carmen. minis. ꝺr a carmentis dea carminū. ul ꝺr carmen q̃i carens mente. q̃ illi qui illud cane bant mente carere credebant̃ Vel ꝺr a carpo pis q̃ carptim ꝓnūciaᷣ. et ꝺr carmen quidq̃ pedibꝫ continᷣ. Carmen ecīā ꝺr scriptuꝫ de aliquo delcā bili cū metro. ut in boecio. Carmina qui quondā studio florente pegi. Carmen ecīā ꝺr quilibet can tus cū metro. Vnde liber odaꝝ intitulaᷣ liber car minū. i. cantuū. quia quelibet eius distinctō cāta bilis est. Vnde carmineus. nea. neum.

Carmentis. tis. fc. ge. dea carminū. fuit enī ma ter euandri. et dicitur a carpo.

Carmino. nas. ul carminor. aris. i. carnīa facē et ꝺr a carmē minis. et ecīā ad lanā ꝑtinet. ut car minare lanam quasi carpere ul purgare.

Carnalis. in caro est..

Carnariū. rij. locus ubi carnes reponūtur. et ꝺr

Carneus. nea. neum. in caro uide. ¶ a carne

Carnicula. le. diminitiuum parua caro.

Carnifex.fidis.cōmunis generis.i.homicida.uł macellator.et dr a carnifico.cas.Et ſi cor ſm hu gut.Pap uo dicit.Carnifex dr q carnem faciat

Carnificina.ne.prod pnł.fe.ge.i.macellū.et dr a carnifex.Vnde aug in quodā ſermone ſtephāi Carnificinā itaq ſui furoris uidens exercuit.Sed ouem ſuā dauid noſter de ore frementis excuſſit

Carnificiū ci officiū uł actus carnificis.et dr a carnifico.as.pnł cor.i.facere carnes/carnifex uł interficere uel lacerare.Et componit a caro et facō.Et componit carnifico cū ex et dr excarnifico cas.i.dilatare uł cruciare.

Carnulentus.ta.tū.componit a caro et lentus quod ē plenū.et ē carnulentus plenus carnibz ſcz pinguis.craſſus.Et compatur.vīs ħ carnulencia.

Caro carnis.fe.ge.dr a creo/cis.i.craſſitudo uł creo.as.Vel dr caro q cara eſt.Et ē caro ex q tuor elementis compoſita et compacta.Illā terra in carne ē.aer in alitu.humor in ſanguine.ignis in calore uitali.Et dr ppe caro que viuit.Idē et corpus.Corpus quod nō viuit.Idem nō caro.Sz iam laxius utimur iſto uocabulo caro.Item ppe caro in ſingulāi humana.Carnes in pli q̄libet alie ſcz pecorine uł alie.Vnde carneus.nea neū.quod ē ex carne uł pinguis.et carnoſus.ſa.ſum.i.craſſus et compatur.vnde ħ carnoſitas.tatis.i.craſſitudo Item a caro ħ et ħ carnal et ħ le.i.carneū.uł qui ſequit fragilitatem carnis.q̄i fragile.uł quod pti net ad carnē.vīs carnaliter adūbium.Et ħ carnalitas.Et habet pmam būem caro.ſ carus.ra.rum pmam prod.Vnde quidam.Vilis ſepe caro mea fit p munē caro ¶Et ſcias q apłus cū dic.Caro et ſanguis regnum dei non poſſidebunt.carnis et ſanguinis nomine non ſubam ueri corpis ſed cor rupcōnem mortalitatis ſignat.ſicut ipſe conſequē ter expoſuit dicens.Nec corrupcio incorruptelam poſſidebit.Quod enim dixerat caro et ſanguis di cit corrupcō.Quod dixit regnum dei nūc dicit in corruptelā.Aliter namq ſm gg caro in ſcriptuā ſacra iuxta naturam.aliter iuxta culpam.Aliter iuxta corrupcōnem mortalitatis que ex culpa cō tingit appellat.Juxta naturā quid cū dicit in ge neſi.Hoc nunc os ex oſſibus meis et caro de car ne mea.Et ūbum caro factū eſt et habitabit i no bis.Juxta uero culpā dicit.Caro concupiſcit adū ſus ſpū et ſpūs aduſus carnez.Juxta corruptibili tatem autem cū dr p ppetā.et memoratus ē q caro ſunt.i.fragiles et morbundi.Vnde et recte ſubdit et ſpūs uadens et non rediens.Regnū ita q dei caro non poſſidebit.i.caro iuxta culpā uel mortalitatē.et tamen caro iuxta naturā regnum dei poſſidebit.uide in homo.

Carolus.li.penultima correpta rex francie fuit

Carpentanus.ni.qui facit uł qui ducit carpētū Dicit tamen generaliter omnis artifex lignario cur pentanus.et dicit a carpentū.ti.et a carpentang hic carpentariolus diminitiuum.

Carpentū.ti a carpio.is.ħ carpentū.ti.quoddā genus curruū.q autē dr carpentū q̄i carnis pom paticus q in pōpis ſolet haberi pocius uidet ethi mologia q compoſicionis oſtenſio.

Carpo.pis.carpſi carptū ūbum actiū.i.capere uł reprehendē.diminuē.ſcindere.diſſipare.parare. purgare.auferre.Vnde quidā.Carpit diminuit ca pit aufert et reprehendit.¶Carpo componitur diſ cerpo.pis.decerpo.pis.excerpo.pis.et ab iſtis oī bus ūbalia.Et ſunt actiua ſicut et pmitiuum

Carpobalſamū.Balſamū componit cū carpos uł xiros.quoq utrq interpratē fructus et dr hoc carpobalſamū uł ħ xirobalſamū.mi.i.fructus ſi ue ſemen balſami.uł liquor qui fit ex eius fruc

Carpoforus.a carpos quod ē fructus ſiue ſemine fructus uł ſemen et foros quod eſt ferre.ħ carpo fonis fori.quidā deus paganoq.qui latine inter pretatur fructifer uel uberrimus.

Carporo.ras.i.ſauciare.ferire.et dicit a carpos quod magis uideatur deriuari a carpo.pis.

Carpos grece latine fructus uel ſemen.

Carptim adūbium.i.ſparſim.diſtinctim.dniſiz. a carpendo elingenter.et dicitur a carpo.pis.

Carruca.a carrio.ris.quod ē diuido dr ħ carru ca.ce.q currendo diuidat terram.Iſa.lxvj.Et ad ducent omnes fratres uōs etc.et in lectica.et in mulis et in carrucis.Item a carrio carris ħ carro eadem racōne.Quidam tamē dicūt q carrus dici tur a cardine rotaq ſm hug.Pap uero dicit.car rum.ri.a cardine rotarus quatuor.uł q currendo

Carrus ſ hug mas.gen.ſ ſonet.uł q̄i currus pap ħ carr.ri.uide in carruca genus eſt uehiculi

Carta.te.dr a careo.res.q careat pilis et carni bus.Vnde ħ cartula pnł cor.et ħ cartularius q cartas facit et preparat.

Cartago.inis.a carta et ago agis dr hec carta go.ginis.quedā ciuitas q fuit circūdata corio bo uis.vnde ħ et ħ cartaginenſis et adiectiue dedina tur ħ et ħ cartaginenſis et ħ ſe.et prod ta.et p ſenbi p.R.¶Et ſcias q cartaginienſis formatur a genitō cartaginis remota.s.et addita enſis.vīs patet q habet I in aūpnł.ſill'a.ut piſtor piſtoris piſtorienſis.ſicut oīdi in tcia pte ubi egi de deno minatīs deſinentibus in enſis.Multi tamen ſubt bunt I.in pnūcia cōne cauſa euphonie.et dicunt cartaginenſis.uide in fenicen.

Cartallū.li.caniſtu cophinus.uł uas q mortui efferunt.Jere.vj.Conūte manū tuā q̄i vindemi ator ad cartallū.ſ hoc melius ſenbit p.Q.ſicut in ſuo loco dicē.ſm hug.Secundū pap dicit ħ cartallus.mas.ge.Vñ ſic dicit.Cartallus.i.copsi nus uł caniſter.cartallus grece ſiſcella latine.

Cartilago.a careo.es.dr ħ cartilago.ginis id ē nans uł auris uel alterius rei oſſea teneritudo.et ſine medulla.Quod genꝰ auricule et narū diſcri men et coſtaq extremitates hūt.Et dr ſic.q leui attactu caret dolore dū plectit.Et ut dicit pap car tilago oſſis ſpēm habet fortitudinem nō habz ſi cut diſcrimen narū et auricule.Job xl.Cartilago illius.Et producit penultimā.Vīs allexandꝰ.Carti lago riget eadem magine carne rigeſcit.

Caruncula.le.dim.pua caro.ſm hug et papiā

Carus.a caris quod ē gracia dr carus.ra.rū.in duabus ſignificacōnibus.cui dilectū.Carum cuiꝰ empcio eſt difficilis.Et compatur canor iſſimus Vnde care.rius.me.adūbium.et prod ca.ſ caro

Caſa.ſe.fe.ge.pua domus.¶Carnis pmam cor et dr a cadus.di.ſm hug.Iap.xj.Et in locis deſ tis fixerunt caſas.Vel ſm pap caſa ē agreſte ha bitaculū paliis ūgultis arundinibus q contextuꝫ quibus poſſunt tueri a ui frigoris uł caloris

Caſdei in caldei uide.

Caſeolus.li.diminitiuum parvus caſeus.

Caſeus.ſei dr a cado.is.q facile cadit.et cedat uł dr a careo.q ſepe caret.quaſi careus.et pō ca

Vñ q̄dā. Caseus ⁊ guilla mortis cibus ille uel illa.

Casia. a cado. is. q̄d hba cui9 flos cito cadit. vñ cassa flos illius uł liquor iñ fcūs. et scribi debz p vnū. s. ut in ps. Mirra gutta et casia. et in iob ultimo p eius secūda filia. cozr enī ca. Vnde ꝑsius in ultima satira. Dic sibi corupto cassa dissoluit oliuo. Vñ ouid xv metam. Qui similes casias et nardi leuis anstas. Item in aurora de secūda filia iob dr Que redolet casia gmana secunda uocatur et ponitur inter species aromaticas ab ysidoro.

Casien nouembr mens q̄ est nou9. et accentuat casina. atis. ge. neu. i. porticus aeno. ⁊ in fine vlgare est et ē grecū. latine dr fulgetra. Vñ casmatisso sis casmatissere. ribuz excepte actōnis soli deo conueniens. ſ hug. Pap uero dicit. Casma hyatus terre dum rumpitur terra.

Casmatisso. sis. in casma est.

Casoma. some. actus mulieris. quia mulier caput scarpit. a cado. is. dcā eo q cadē faciat inimunda

Cassabūdus. da. dū. i. cassus. frustratus. et dr a

Cassianus. ni. i. neciarius. qui ⁊ cassus. i. uanus retia facit. a cassis dicatur.

Cassicula. le. a cassis. sis. dr h cassicula. le. puuz rethe. q̄d et cassilis dr. Vel dicitur cassilis a careo quia careat soliditate in foraminibus.

Cassida in cassis uide.

Cassidilis. lis. fe. ge. et h cassidile. dilis. neu. ge. dr saculus pera sarcipium siracius marsupiū mo culus loculus crumena. ſ hug. Pap eadā dic cassidilis pera pastoralis. et prod pnl'. Thob. Cassidili ꝑfert auxiliare iecur. Et cor penl' hic. ſ hoc accidit causa metri. Quidam tamen legūt ibi p. u. In tob viij dr. protubit de cassidili suo ptem iecoris Et ita inuenit in antiquis biblijs. et h wlt hug et pap. Quedā biblie noue hñt de cassidile suo. et cor penl'. Et declinat. cassidilis. Quidam legūt ibi cassilidi suo declinantes cassile cassilidis. et corrip pnl' siue li. Quidā ecia dicūt q cassilide dr pera aucupis in modū reticuli fcā in qua ponit aues q̄s in casse. i. in rethe capit. et dr cassidile. q̄ quidq̄ capit in casse sedet inclusum in cassidilibus. uł dr q̄si cassis sedile. quia breue est ut sedile id est fundus cassis. et simili modo reticulatum.

Cassilis. lis. in cassicula uide.

Cassis. a caput dr h cassis idis. i. galea quia caput tegit. Et est de ferro. et est ꝑpe militū. galea de corio. a galeon q̄d est coriū. et est peditū. et fit cassis actm̄ cassidem uł cassida. vnde et sumit cassida. de. idem quod cassis. uel dr cassis a careo q̄ intus sit manus et cassa. Regū pmo lib capitu lo. xij. Cassis erea super caput eius.

Cassis. sis. mas. ge. i. rethe. et ut dicit Isid ꝑprie est genus uenatorie rethis. Et dr a capio. q̄ capiat. uł dr a careo. q̄ careat soliditate in foraminibus. Dicit eadā h cassis. idis pro helmo. Vñ ūsus fallit aues cassis munit caput enea cassis. Si cassis cassis dicas signat tibi rethe. Sed galeā signo cum cassis cassidis aio

Cassso. as. aui. are. i. frangere. destruē. adnichilāe uanū facere. et ē actiū. et deriuat a cassus nomie

Cassus. sa. sum. dr a careo. res. q̄ habet ꝓteritū caruī. et p suppleconem cassus sum. ¶ Et nota q cassus. i. ꝑuatus ꝓtcipium est. Cassus huo. i. uanus nomen est. et inde cassabundus.

Castanea. nee. fe. ge. tam ꝑ arbore q̄ ꝑ fructu et dr a castro. as. q̄ dū fructus in modū testiculo rum gminans intra folliculū reconditus reiscitur

Castellanus. a castu dr castellanus ⁊ q̄i castratus na. nū. qui inhabitat castu. et h castellarius. larij dominus castri. uł qui preest castris.

Castellū. a castu dr h castellū. li. et h castellulū. li. ambo diminutiua. Castellū eadā dr conduct9. uł receptaculū aque. uł uas ad aquā recipiendā. Et uidet sic dici q ad modū castri sit dispositū.

Casterium. rij. locus ubi remi collocant. Et dicit

Casthfer. ra. rū. pnl' cor q̄ ⁊ a castro uł castris flagella gerat ut castiget. a castus et fero fers.

Castigo. gas. dr a castus. et est ūbum actm̄. et ē castigare castū facere. uł corrigere uł cōmouē. vñ in ps. Castigans castigauit me dñs. q autē dicit castigare. q̄i castum agere. pocius uidet ethymol q̄ compositio. Et producit sti.

Castimonia. a castus dr h castimonia. nie. i. castor. oris. mas. ge. quoddā ał dictum ⁊ trag a castro. as. q̄ dum sentit uenatores seq̄ntes seip sum castrat ut euadere possit. sciens se fugari ꝓter testiculos. testiculi enī eius apti sunt medicaminibus. Idem et fiber fibri et beuer et canis pōticus dr ſm hug. Isid eadā in xij lib ethy. in capitulo. Bestijs. dicit. q cū ꝑsenserit uenatorē se castrat. et morsibus uirilia sua amputat. et phisiologus h eciam dicit. Quidam tamē opinant hoc falsum esse. dñtes q castor nō est tante discretionis. q sciret se liberari taliter. Et h cottidie paret in castoribz qui in diuīsis locis inueniunt. vñ q̄d dictū est de castracōne castoris non de castoribus qui fibri dīr ſ de quibusdā alijs animalib9 castoribz assimilantib9 in testiculis ē forsitan intelligendū. Est autem castor ał mirabile et monstruosum. viuit in terra et in aqua. Natat in aqua ut piscis. In terra ābulat sicut alia animalia. Cauda eius in omnibz naturam piscis habet. et sapit. habet enī squamas et spinas quēadmodū piscis. reliquū corpus carneū est. naturam hīs quadrupedis animal' et non comedit in ieiunijs. Cauda uo eius comedit in ieiunijs. Est autē castor in magnitudine ad modū pui canis. habens pedes q̄i canis a ꝑte posteriori. cū q̄bus principaliter ābulat a ꝑte uero anteriori habet pedes q̄i anserinos. cū quibus pncipaliter natat in aquis. dentes habz a cutissimos. pellem ꝑciosam. Item inuenit castoris ꝓ quodā signo celi. Vnde dicit pap. Castor et pollux apud paganos dij sunt habiti q̄s eciaz inter sidera fixerunt quod signū dicit gemi. Item ysid in terco li ethy. ubi agit de nominib9 stellarum. sic ait. Castorem et pollucē post mortem in ter sidera notissima constituerunt. quod signū gemmi dicūt. et cor pnl' geminī castor oris in utraq

Castoreū. a castor dr h castoreū ⁊ significacōne rei. i. medicamentū quod fit de testiculis castoris et adiectiue declinat castoreus. rea. reum. ut castorea caro id est caro castoris.

Castra sunt ubi milites steterunt. dcā q̄si casta. uł q ibi castrent libido. Castu uo singulariter opi dū ſm pap. hug uero dicit castu. stri. et dr a castro. as. q castrent licencia ibi habitantiū ne passis ibi uagari liceat et pateant hostibus. Eadem racōne dīr et castra in expedicōne tantū in pl' nūo uł q ibi tamq̄ casti debent esse. Luxuria enim uires eneruat. uł dr castu q in altro loco est situ. q̄i

Castrametor. aris. i. didere uł ponē ⁊ casa alta uł mutare castra. ut castrametati sunt filij israhel

id est posuerunt castra uł mutauerunt. et est compositū a castra et metor. aris. qđ dr a metor uel muro. tas. ſm hug. Qñq autē inuenił castra ſūt metati. ita q ſunt due dcōnes. Deuł j. Metabūł autē filij israel. et prod me. castrametor. aris. vñ Luc in j. Audax hespereos uenią metatē in agros Castrensis. a castros uł castris dr h et hs castrensis et h castrense. Et ſm pap. castrensis dignitas Castrimarcia. gie. i. concupiſ honor castroꝝ cendia gule. uentris ingluuies. a castus p contrarium. quia non facit castos.

Castro. tras. traui. ūbum actiū. dr gallus castratus qñ ei ampurati sunt testiculi. et inde ūbalia.

Castrum castri in castra exponitur.

Castus. ta. tū. dr a castro. as. Vnde dicit pap et hug. Castus olim ꝓmo a castracōne dcūs. Postea placuit ueteribus eciam eos sic nominari qui ꝑ tuam libidinis absentiā pollicent. Et compar castior issimus. vñ caste. tius. me. adūbium. et h castitas. tatis. et ē castitas ꝑ te corpis incorrupcō. Sz continentia ē post corrupcōnez sexui abrenūciatio Dicit tamen continens non solū in castitate ſ eē in cibo et potu et ira et coitu et in alijs. Quidaz castitatē in cōiugijs ſpūalibus. continentią in uiginibz intelligunt. Illa autē ē uera castitas que nec mente polluit. Consueuit eciā a quibusdā distingui triplex castitas. Est namq castitas ūginal matrimonialis. uidualis. et in ꝗbz illaꝫ homo fidelis Casula. le. dimi. pua casa. Casula ꝙsaluari potest eciam dicł wlgo planeta pſbiteri. quia instar p ue case totum hominem tegit.

Casus. sus. sui. dr a cado. dis. Et a casus h et h casualis et h le. et iñ casualiter adūbiuz ſm hug. Pap sic dicit. Casus a cadendo dcūs. p eos enz in flexa nomina uariant et cadūt tam in sensu q̄ in littera. ¶ De casu accidente nominis ſupꝫ require in iij ptē ubi egi de casu nominis. ¶ Casus diuisa signat. Nam casus ē lapsus. ruina. fortuna. eventus omne periculū. Casus autem uł fortuna est cā paccidens raritas euentiū in hijs rebus que ꝓpt̄ aliud aliqđ fiunt. ut q̄ cā uidendi aīciz exiuit lapiđ sua ꝗuitate cadenti ē causſus. vel ut dicit boeth̄ n v de consol. Casus est inopinatus eventus ex confluentibus causis in hijs que ob aliud aliquid gerunt. sicut cū unus abscondit auz. alter effodiens terram ob aliud idz inuenit. h ergo fortuitu credit accidisse. ſ non de nichilo. Saz ꝓpas habet causaſ qui posuit ꝓus. et qui post effodit. Dic eñ boet in iiij de consol notabile ūbum. Quāuis cāz tamen dispōnis ignores qñ bonus mūduz rector tempat. recte fieri cūcta ne dubites. Nam ut dr in iob. Nichil in terra sine causa. Aristotił autē in se cūdo phisicoꝝ dicit. Casus ē causa agens ꝑter intē cōnem. Et ideo que casualia sunt simplr loqñdo non sunt intenta nec uolūtaria. Et q̄ omne peccatū ē uoluntariū ſm aug. Conseqūs est q̄ casualia ināctum huius non sunt peccata. Contingit tamē id qđ non est actu p se uolitū uł intentū per accūs fit uolitū et intentū. ſm q̄ causa paccidens dr remouens ꝓhibens. Vnde ille qui nō remouz ea ex quibus sequit homicidiū si debeat remouē erit quodammō homicidiū uolūtariū. Hoc autez contingit dupliciter. Vno mō qñ dans opam rebus illicitis quas uitare debebat homicidium incurit Alio mō qñ non cohibet debitam sollicitudinem Et ideo ſm iura si aliquis det opā rei licite debitā diligenciā adhibens. et ex hoc homicidiū sequat non incurit homicidij reatū. Si uero det operaz rei illicite. uł eciam dans opam rei licite. nō adhibens diligenciā debitā. non euadit homicidij reatū. si ex ore eius moꝛs hominis sequat. Vnde in iiij c gen̄. et in hijstorijs legit q̄ lamech credens interficere bestiā interfecit hominē scz cayn. et reputatū ē ei ad homicidiū. q̄ uidelicet lamech nō adhibuit sufficientē diligentiā ad homicidiū uitandum. et ideo reatū homicidij non euasit. Nota h q̄ ſm q̄ dicit in hijstorijs. lamech ſm iosephū res diuinas sciens sapienter uidens cain commūi pene subiacere. sibi uero deberi maiorem penā. p dixit hoc mulieribus suis sic. Qñ occidi uirum i wlnus meū et adolescentem in liuorem meū. septuplū dabit ulcō de cain. de lamech uero septuagiesiesspecies. Lamech uir sagittarius diu uiuendo caliginē oculoꝝ incurit qui hñs adolescentē ducē dū exerceret uenacōnem ꝓ delectācone tantum et usu pelliū. q̄ nō erat usus carniū añ diluuiū casu interfecit carn. inter fructeta extimans feram. quē q̄ ad iudicium iuuenis ductoris sui dirigens sagittam interfecit. et iratus illi cū arcu uibrauit eū usq ad mortem induſiue occidit ergo cain in uulnē adolescentem ductorem suū in liuore wlneris. uł utrūq occidat in wlnus et in liuorē suū. i. in dampnacōnem suam. Et ideo cū pena cain essz punitū septuplū suū punitū ē septuagiesiesspecies .i. lxxvij anime que egresse sunt de lamech in diluuio pierunt. uł h nūo maioritatē tantuz pene notat hebus ut dicat mulieres sue male sepe tractabant eum. Vnde ipe iratus dicebat eis se pati h ꝓ duplici homicidio quod fecerat. dñi trebat eas. subdendo penas. q̄i dicat. Cur wltis me occidę. q̄ uius puniet qui me interficiet q̄ qui cayn. ¶ Item scias q̄ dñs dixit ad cayn. Maledict̄us eris sup terram uagus et ꝓfugus. Merito iste maledict̄ nō adam. q̄ sciens iste penā ꝑ pine ꝑuaricacōnis frat addiū addidit. Timens ergo cayn ne uł bestie eum deuorarent. si egrederet̄ ab hominibz uł si manere cū eis ꝓ peccato suo occiderent eū. dampnās se et desperans ait. Maior est iniquitas mea q̄ ut ueniam merear. i. q̄ id q̄ uenią merear. Quasi. dicat. Maior ē iniquitas mea omni merito meo uł misericordia dei. Omnis q̄ inuenit me occidet me Ex timore h dicit. uł optando hoc dixit. q̄i utiną occidat me. Dixit q̄ ei dñs. Neq̄q̄ ita fiat. nō dico scz moreris. ſ omnis qui occident cayn ſupple liberabit eū a miseria et labore. et tūc impsonalit septuplū puniet̄. i. punicio fiet de cayn dū uiuet in pena usq ad lamech vij qđ consonat tñsla cōni lxx. Omnis q̄ occiderit cain vij generationes exoluet. Quasi dicat. Punicō fiet de te p vij gnā cōnes. Lamech enī qui septimus fuit ab adam scz in septima gnacōne interfecit eū. Tradūt quidam penā eius duraſſe usq ad septimā gnacōnē. quia septē peccata cōmisit. Non ręē diuisit. fratri inuidit. Dolose egit. Vocans in agꝝ occidit. Procacit necauit. Desperauit. Nec dampnatus penitentiam egit. Vel sic. Qui occiderit cain septuplū puniet .i. plus q̄ ipse cayn. ꝓ prohibicōne homicidij q̄ nondū facta fuerat cayn. ¶ Item scias q̄ lamech primo induxit bigamiam.

Cata ꝓpō greca est et qñq tantū ualz q̄tū ñs ut catagpho. i. transcribo. Qñq q̄tum p. ut cata antifrasim. i. p antifrasim. Quandoq q̄tum iuxta

ul' ſupra.ut cata matheū.Et ponit̄ ꝑ breui ut ī
Catacaniſia.ſie.i.anolla ſup alias ꝑ catalogus
doloſa et fallax.et componit̄ a cata qđ eſt ſup̄ et
Catadiſmus.mi.mas.geñ.i.diluuiū.a ꝓ cata
cata quod eſt per et dima q̄i diluuiū ꝑ diuerſa
dimata.i.mūdi ꝓtes diſperſum.Ecc̄ xxxix.Et q̄
modo catadiſmus aridam inebriauit.
Catacreſis ul' catacriſis ſm quoſdaz eſt ſpecies
tropi de q̄ ſupra dixi in q̄rta ꝓte in cap̄ de tropo
Catafronicus contumax.contemptor.ſuperbus
Catagꝑpho.as.pnl' cor̄.i.tīſcribo.uide ī gꝑphos
Cataleticus.ca.cū.penl' cor̄ cui nichil ſupabun
dat vñ ille ūſus dr cataleticus.in q̄ nl' de metro
ſupē.Et cōponit̄ cū a ul' ꝑper qđ eſt ſup.et dr a
cataleticus.ca.cū.et ꝑcataleticus.ca.cū.Ille aūt
ūſus dr acataleticus ad cuius ꝓfcōnem deeſt vna
ſill'a.Itē dr et claudus.ꝑcataleticus uero eſt ille
ūſus cui ſupabūdat vna ſillaba.
Catalogus.gi.enumeracō.ordo.ſeries.ul' breuis
interꝓtacō.alias deſcripcō.ul' iuſtoꝝ nūs.et dicit̄
a cata qđ ē breue et logos qđ eſt ſermo ul' racō
q̄i ſermo ml'ta breuiter complendens.ut omnes
ſancti orate ꝓ nobis.Catalogus eciā dicūtur xij
libri ueteris teſtam̄ti. Iero in ꝓlogo thob.Quem
hebrei de catalogo diuinaꝝ ſcripturaꝝ ſecantes
Catamane.i.iuxta mane ſcz diluculo.ul' in ipō
mane.a cata quod ē iuxta et mane.Et prod̄ ma
ſicut mane adūbium.Vnde quidam.Quod licet a
mane fieri dicas catamane.
Cataplaſma.plaſma componit̄ cū cata quod ē
ſup̄ et dr h̄ cataplaſma.atis.inductio.medicamē
q̄ ſup̄ formā morbi inducit̄.Iez dr h̄ implaſtꝝ
ul' emplaſtꝝ ab en qđ ē in et plaſtes qđ ē forma
Cataplectacō interꝓtatur cōuiciū.Vñ ſm vnā
tranſlacōnem dr obiurgacō.Ecc̄ xxj.et ꝑt dici ca
tꝑlectacō a cata qđ eſt iuxta et plecto.tis.qñ ſcz
tāta eſt rixa q̄ fere plectūt ſe.i.pumūt et ūberāt
ſloſtm lzā dicit obiurgacō et imune annulabant
ſubſam.ſ alia tīſlacō habet cataplectacō ut dicit
Catapuera docta puella. gloſa
Catapulta ē uas ut dicūt ul' pocius eſt ſagitta.
cū ferro bipēni quā ſagittā barbatā uocant.
Cataracta.te.uia ſubterranea qua aqua ſub ter
ra diſcurrit.Vnde ꝑ tīſlacōnem in celo dīr cata
racte nubes ul' diſcurſus et meatus pluuiarū uel
tonitrua ſm hug̃.Pap eciā dicit Cataracte feneſ
tre celi.i.nubes ul' tonitrua.Et corripit primam
vñ in patheon.cataractaq; fundit in orbe faron
Cataſcopus.Scopin qđ eſt intendere ul' ſpecta
ri componit̄ cū cata quod ē ꝑ et dr h̄ cataſcopꝰ
pi.q̄ et ſcapha ſimiliter dr.q̄i ſcopha.a ſcopin ſcz
nauigiū.quod latine ſpeculator dr.q̄ mittit̄ cā
indagandi et ſpeculandi.Vnde ſepe cataſcopꝰ dr
explorator.indagator.circulator.inueſtigator.et
Cataſta.te.eſt pene genus.eculeo ſi ꝓ cor̄ ſco.
miſe.uel lectus ferreus.
Catatꝑoſis ponit̄ ſub ſcemate a gꝛiſmo.de q̄
ſup̄ in iiij ꝓte dixi in c de coloribus rethoricis
Categorema.atis.ge.neu.i.ꝑdicatū uel ſignifi
catiuū.Et dr a categoro.as.Et produc̄ re.
Categoria.rie.dr a categoro.ras.et ā penl'.Et
ē cathegoria ꝑdicamentū ul' ꝑdicacō.ul' ſignifica
cō.Vnde et ꝑdicamenta ariſtotilis dīr categorie
Categorie eciam dicuntur accuſationes.
Categoro.as.ūbum actiū.i.ſigre uel ꝑdicare
Et unde compoſitū a cata et gore quod ē dicere
Vnde categoriſo.ſas.in eodem ſenſu.
Cateia telū dr lingua ꝓpria ul' gallor.et ut dīt
Iancea ul' haſta.Vel ut quidā uolunt cateia ling
ua ꝓpria eſt ſagitta barbulata ſiue haſta qua ute
bat hercules.Erat aut̄ cū ligul' cathenaꝝ.et qñ
eam ꝓijciebat iteꝝ cū catenula retrahebat.Vnd̄
Soliti torquere cateias.Quidā libri in donato in c
de barbariſmo hīt catela.i.iaculū longum qđ cū
catena ꝓijcitur.et dr a catena et telon qđ eſt lō
gū.Si aut̄ dicat̄ cateia pnl' cor̄.cū ꝑducatur fit
barbarolexis ex ſubtractione temporiſ.
Catella.le.dimi.pua catena.Vnde et catelle di
cunt̄ catenule colli inuicem ſe complectentes in
modū catene.Item.catella.le.i.pua catta.et deſ
cendit a catellus.Inueniť eciaz catela p vnū.l.i.
iaculum longum.ut dixi in cateia ſup̄ immediate
Catellus.a catulus h̄ catellus.li.Vnde h̄ catel
lus li dimi.Matth̄.xv.Nam et catelli edūt de mi
cis.Et a catellus h̄ catella.le.Et a catellulus hec
Catena.ne dr a capio.pis.q̄ capiens ꝑ catellula
do teneat.ul' capiendo ſe teneatur plumbi modis
Et ē ethimologia non compō.ſicut et illud.Cate
na q̄i captiuos tenens
Cateno.as.catenis ligare.a catena dr.Et com
ponitur concateno.as.Incateno.as.Et ſunt acti
ui.Et caret aſpiratione.Et producit.te.
Catenula le.diminitiuum parua catena.
Caterua.ue.hoīm multitudo.Et deriuari uidet̄
Cateruarius.ria.riū.quod ꝓ a cata qđ ē iuxta
ē caterue.ul' quod ſpectat ad caterua.Cateruan9
eoā dr qui ſemp in caterua eſt et mltitudīe ꝓſli.
Catenatim adūbium.i.multipliciter.ul' grega
tim.ul' p cateruas.ul' de caterua.ul' in cateruā.et
Catecuminus.ni.pnl' cor̄ interꝓ ꝓ dr a caterua
tat̄ inſtructus ul' audiens.q; doctrinā fidei audiat
ſlecdū tamē baptiſmū ꝓcepit.et dr a catezizo as
Cathedra.re.grecū eſt excelſa ſedes iudicis uel
ꝓſidentis.et componitur a cathos qđ eſt ſedes et
edra ſponda.q̄i ſpondata ſedes.A quo h̄ et h̄ ca
thedral' et h̄ le.Vnde cathedraliter cathedralitas
Item a cathedra cathedratus.ra.tū.cathedrare ca
thedraticus.ca.cū.cathedratice.ſm hug̃.Secūdū
aut̄ quoſdā cathedra eſt doctoris.Vñ in gꝛiſmo
Rex ſoliuni.doctor cathedram.iudex q; tribunal
Poſſidet ac ſedem ꝓſul ꝓtor q; cunule.
Catheriſtica.i.determinata.Et cor̄ penultimam
Catheciſis ul' catheſiſ doctrina ul' locuſ doctrine
dr latine.Vñ cathezizo.as.i.confirmare.inſtruere
edocere.imbuere.redarguē.obiurgare.refutare.A
ꝓpius ad gal' v.Cōmunicet aut̄ is qui cathezizat
ubo ei qui ſe cathezizat.i.inſtruit in omnibus bo
nis.q; ut dr in ꝓma ad cor̄.Si ſpūalia uob̄ ſemi
nauimus non magnū ſi carnalia ueſtra metamus
Et a cathezizo ul' cathecizo deriuat̄ h̄ cathezizeta
te.i.doctor.inſtructor.ꝓceptor.et cathecizmus mi
inſtructio.doctrina.maxime in fide Sed ꝑt que
ri.An cathecizmus dirimat matrimoniū contractū
Ad h̄ dic.q; ꝑ cathecizmū baptiſmū et confirma
cōnem epī contrahit̄ compaternitas.Differunt tñ
in hoc.q; licet ꝑ baptiſmū et confirmacōnem con
tracta compaternitas impediat et dirimat matrimo
niū.Illa tamē que contrahit̄ ꝑ cathecizmū adeo ē
exilis et inualida q; uix impedit matrimoniū con
trahendū nunq; aut̄ dirimit contractuz.Cū enim
baptiſmus ſit ianua et fundamentū omniū ſacra
mentoꝝ.Patet q; cathecizmus non ē ſacramentū

ꝑdit namq; baptismū. Item añ baptismū non ē filius ecclesie. q; si moreret metrimū pīret quo ad penā dampni. ergo nec ſpūalis filius. ergo per catheciſmū uł nulla uł q̄i nulla contr̄a est cōpat̄nitas. uide in commater et in frater.

Catheciſmus. mi. in cathesis exponitur.

Catheczo. zas. in cathesis uide.

Catholicon intrp̄tatur vniuſale uł commune Vnde catholicus. ca. cū. i. vniuſalis. ut fides catholica ſm hug̃. Secūdū uero pap catholicus. rectus Catholicon etiam dr iste liber. ſicut dixi in princi

Catholicus in catholicō uide)) pio pmo pno

Catilio. a catulus dr h̄ catiliō. onis. i. gluro. de gulator. qui quadā guloſitate ad modū catuli p domos diſcurit. et catlioſus. ſa. ſum. i. auidus et guloſus. ſicut catulus ē ad eſcam. ſm hug̃. et ſm pap catilio. as. aui. ubum actiū. deglutire. uł ſona

Catillum catilli diminuuz. i. p re ut catulus uum catinum. ſecundum huguicionem.

Catinū. ni. uas fictile. ſm hug̃. Secūdū uero rſ ethy. xx. Catinū est uas vinariū fictile qđ melius neutro genē dr ꝙ masculino. ſicut ſalinū uas aptū ſali dr. Vnde quidaz. Quod capiens vinū tene a uas dico catinū. fictile uł lureū faciens frigere licū. Et in aurora dr. Qui mecū uescet̄ ait tāgen do catinū. ¶ Et ſcias q; quedā nomina licz inue niant̄ auctoritate ueteu qñq; in masculino qñz in neutro gne. ut h̄ pūctus h̄ pūctū. et h̄ catinꝰ h̄ catinū. non tamē debet dici incert̄ genis. q; masculi nū taliū nominū iā cessauit. q; nō utimur i neutro genē istoz nominū. Esto tamen q; uteremur hiis nominibz in utroq; gnē non tamē essent dū da incerti generis. q; uarias terminacōnes habēt ſm dnīsa nomina. qđ in nominibz dubijs nō cōtingit. et ita de ſtadius et ſtadiū et cōſilibꝰ dicas

Caro. a catus dr hic caro. onis. q; aſtutus fuit ad modū illius animalis. Vñ caronicus. ca. cū. et h̄ et h̄ caronista. qui ſequit̄ caronē et ſectam illiꝰ Duo autē carones dñr fuiſſe ambo amatores iututis. Maior censorinus auūculus minoris phōu pitiſſimus. Minor nepos eius rigidus dcūs est et uticensis. q; utice ſe interfecit. uł caro dr a cautus

Cattus quoddā al̄ ingenioſum)) ſm quoſdā ſcilz murilegis. quod alij dicūt gattus p g. ſ corrupte. Vñ h̄ catta. te. Et dr a cattus q; ſit cautuſ p ſincopā. Et ſcribit̄ cattus ꝑ animali p geminū t. Baruch v dr. Supꝰ corpus eoz et ſup caput uolant noctue et hirundines et aues eē hīt et catte.

Catulaſter dimi. puus catulus. vñ hec catulaſ

Catullus. li. p geminū. l. fuit quidam)) tra. tre poeta ueronenſis. De quo dicit ouid. Mantua ti gilio gaudet uerona catullo. Peligne gentis gloria dicar ego. De hoc eā facit mentionē Jeronimus in epiſtola ad paulinū capitulo ſeptimo.

Catulus. li. penl̄ cor̄ est dimi de canis. et sunt catuli ꝓpe filij canum Abuſiue tū filij quazlibet beſtiaz dicūtur catuli. Et inde h̄ catula le.

Catus. cautus ſincopat̄ et dr catus ta. tū. id est cautus. ſm hug̃. Pap uero dicit. Catus denominatur ſiue denomincōnē ſumit a cane. i. doctus. ſapiens. acutus. ingenioſus. Inde cato dicitur.

Caucaſus. mons ſcithie ab india uſq; thaurum porrcūs. ꝑ gentū et linguaz uarietate dcūs. ſtaz cū in oriente in excelſuz conſurgit caucaſus dr q; ipſoz ligua ꝑ niue candidū dr. ſm pap. Et corrip pnl̄. Vnde quidaz. Caspaſus aobreuias et cau caſus ē comes illi (Et ſcias q; ut narrat frat̄ alb tus. hic mons ē maior omnibz montibz orientalibus tendentibus ad aquilonē. Significatio ſuper magnitudinē montis huius ē. q; illi qui habitant ſub ipſo loco inferiori uident radios ſolis in mō te iſto. i. in cacumine donec tranſeat tercia ꝑs noctis. in ſero in occidente et in mane añ tres horas ortus diei uident ireu in oriente in ipō radios ſolis. Vnde ipſius ſolis radij non occultant̄ niſi per terciaz ꝑtem noctis. hoc est ꝑ quatuor horas eq̄les. ſ q; nox tota diuidit̄ in xij horas. Aliud ſignū magnitudinis eius est magnitudo fundamēti eius. ſtam latiſſimū et multas terras occupans hz fundamentū. Et teſtes ſunt homines qui habitāt ſub eo et ꝓcedūt ab eo q; ibi multaz nacionum et multaz ſunt linguaz. et ſub iſto monte cauca ſe oriunt̄ flumina magna multaz aquaz. uide i

Cauda. de. dr a cado. dis. q; uidet̄ cadē)) mons

Caudatus. ta. tū. qui habet caudā. et est cau

Caudex. a cauda dr h̄ caudex)) dr ꝑ extrema cis. truncus. quia est q̄i cauda arboris quod et ca dex dr. et hīc deriuat̄ a cado q̄i caſum dans.

Caudice nauicule. dcē q; a quatuor uſq; ad de cē capiant homines. ſm pap. unde in trabaria.

Caudix dicis. fe. ge. i. radix que inheret terre et

Cauea. a cauo. cauaſ dr)) dr a caudex caudicis h̄ cauea. uee. locus concauus. uł ubi aues uł alia animalia includunt̄. Cauea etiam dr theatrū uel ſeſſio hominū in circuitu conſidentium.

Cauco uco ui cautū. i. obſeruare. uidere. ꝓſpicē uitare cauſa uitandi aliqđ cautelā adhibere. Vñ quidam. Vitat et obſeruat cautelā dat q; cauere

¶ Cauco componit̄ p̄cauco eo. ante uł p alijs cauere. (Et e actiū cauco cū omnibz ſuis compoſitis. et cor̄ ca. Vnde prudentius de ſicomachia. Diſce ſupaliū deponē. diſce cauere. Ante pedes foueā quiſquis ſublime minaris. Et deberet facere ſupiū catū ſine. u. Nam ut vult ꝑs in ix lib̄ Caueo eo i) mutato facit p̄teritū cauco caui. Et ui in tū ca tū deberet eſſe. ſ facit cautū addita. u. ad differētiaz huius nominis catus. ta. tū. ſicut et faueo es facit faui fautū ad dzām huius nominis fatum.

Caueola. le. dimi. pua cauea. Et cor̄ penultimā

Cauerna. ne. i. ſpelunca. Et dr a cauea. Et a cauna dr caūnatus. ta. tū. et caūnoſus. ſa. ſum. in eodem ſenſu. ſcilicet ꝑforatus. ꝑfoſſus, inſerobatus.

Caūnicula. le. dimi. pua caūna. Et corripit pnl̄

Cauernula. le. diminitiuum parua caūna.

Cauilla. a cauco. ues. h̄ cauilla. le. que de ligno miſeri foramini ad modū claui. Vnde cauillo las. i. cauillis configere. uł confirmare. Inuenit̄ eā cauilla ꝓ rixa cauillacōne contencōne. ſed a cal

Cauillo. a caluo. uis. cauil)) uo. uis. tunc dñdit lo. las. quod et cauillor. aris inuenit̄. Et est dimi Et deberet dici caluillo. ſ ſubtrahit̄. l. et dr cauillo. las. quod est aliꝙtulū decipe. Et ꝓpe ptinet iſtud ubum maxime ad ſophiſtas qui uer̄ ſcient impugnant. uł falſum ſcienter affirmant. Inuenitur eā cauillare ꝑ deridere uł contempnē. uł cōuiciose iocari. uł calūpniari argumētis. terꝙūſari

Caula. e. i. ouile. a greco aula)) caute ſcrutari dr. Greci enī uocant aulas receptacula animaliū Et iñ caula additu. c. Caula eā dr cancellꝙ ante iudicē ubi ſunt uocati. uł ingreſſus. Caule eā dicūtur munimenta ouium.

Caul̄. a coaleſco. cis. inchoatiuo ūbo dr h̄ caul

bs.et ē cauł gn̄aliter h̄bant uł oleu medio fruto
ꝙ wlgo cisus dr.qr a terra sursum ꝑscendat.ex
q̄ tētū ē ut sp̄ealiter quoddā genꝰ oleu cauł dic
rēł qr cisus ip̄ius amplius ceteris oleribꝫ coalēs
cit.i.crescit. Inuenīē ħ caula le.p ouili. Vñ quiđ
Dic caules olera dicunt ouilia caule.

Cauma.tis.ge.neu.i.incendiū.et dr a caminus
quo.as.aui.i. fodē.Et cōpo ⁊ cor penł gn̄
nīē concauo as.decauo.as.i.ualde deorsuꝫ cauare
uł extrahere.Excauo.as. Job xiiij.Lapides exca
uant aque. Intercauo.as inter aliqua cauare.Pre
cauo.as.i.añ uł p̄ alijs cauare.Recauo.as.i.ite
rū uł retro cauare uł extrahere.Sucrauo.uas.i.
subtus cauare.Cauo et composita ab eo oīa sunt
actiua.Et cor ca.Vnde quidam.Et dunꝫ lapideꝫ

Caupo.onis.dr a capio ⁊ quia cadendo cauat
pis.qr capiat uinū úł aquā.Ecē xxvj.Et nō iusꝫ
tificabīē caupo a peccatis labioꝝ.qr autē dicitur
caupo q̄i capiens potū ethymologia ē et non cō
positio.qui et alio nomine dr tabernarius et taber
nio et ganeo.A caupo dr ħ cauponariusꝫ rij ī eod
sensu sc̄z tabernarius. Inuenīē ecīā ħ capo.onis.si
ne.u.i. gallus castratus. Vnde dicit pap.Capo uł
capus ex gallo gallinacio fit castratus.Et cor ca
xv.Cantat nocte capo. uinū wlt uendere caupo

Caupona.ne.pnł prod.tā p muliere tabernaria
q̄ pro taberna.Et dicitur a caupo.

Cauponatim adūbium.i.fraudatim.admixtim
uł adulteratim.Et dr a caupo solent enīz caupo
nes admiscere aquā vino et p puro uendere.

Cauponor.naris.ūbū deponens.i.uendē.et dr
a caupo. vñ in decretis romani consilij. Sit ergo
uob anathema eo quod ūbū ueritatis audet cau
ponari. Vnde uerbalia cauponatrix cauponatio

Causa dicīē a casu quo euenit.Est enī origo et
materia negocij qđ dum ꝓponīē cā est.dū discu
titur iudiciū.dū finīē iusticia.cā sine racōne p̄t es
se.racō uero non sine cā.ut dicit pap. Et scias
qr causa ſm loicū ē ad cuius esse sequīē aliud.Et
diuidīē in causam materialē et formalem.Et iste
sunt cause intrinsice.Efficientem et finalē.Et iste
dn̄r cause extrinsice.Causa material ex qua aliq̄d
fit.ut ex ferro fit cultellus ferreus.uel in qua ali
quid fit.ut in corpe fit albedo.et ita corpus ē ma
teria albedinis et coloris omnis.Causa autez ma
terial ex qua aliquid fit diuidīē.Nam alia ꝑma
net in materiato.ut ferꝝ ꝑmanet in cultello.alia
transit.ut aqua et farina transeunt in panē.et fe
nū et silex in uitro.Materia autē est que ē in po
tencia tantū.Causa autez formalis ē que dat esse
rei et conseruat eam in esse ut albedo ē causa for
malis albi.et humanitas homīs.Causa uero effi
ciens ē a qua est p̄cipiū motus.uł que mouz et
opatur ad hoc ut res sit.ut faber est cā efficiens
cultelli.et domificator ē p̄cipiū mouens et ope
rans ut domus sit.Causa final est id ꝓpter qđ ali
quid fit.ut bn̄itudo ē causa finalis iusticie Et sci
as qr ut dicit plato.Nichil fit cuius ortū cā legit
tima non p̄cesserit. Item iob v dicīē.Nichil in ter

Causarius.rij.mas.ge.litis ama ⁊ra sine cā fit
cor uł reus qui ex aliq̄ crimine ad causaz ducitur

Causatiuus.a cā dr causatiuus.tiua.tiuū qđ ex
cā sequīē. vñ causatiua dicūtur effectus causarū

Causidicus.ci.q dic et tractat causas.ſm hug
Pap uero dicit.Causidicus orator defensor patro
nus.Et componīē a cā et dico cis.siue ab ħ ꝑteri
to dixi.qđ naturaliter cor ꝑmam licet pōne eam
ꝓducat.Et ideo causidicus.maledicus uenidicus.
et consimilia cor pnł.Vnde quidam.Causidicus li
tes medicus p̄nostica uite.Wlnus amat medicus

Causor.aris.atus sum.ūbū ⁊ pstiter interitus
deponentiale.a cā dicīē.et ē causari causas agē uł
reprehendere.calumniari.uł inculpare.exigere uł ī
causam ducere.conqueri. Ro iij.Causati sumꝰ in
deos et grecos omnes sub pecō esse.

Caustos grece latine incensum.Et accentuatur
causula.le.dimi.parua causa. ⁊ in fine

Cauteriatus.ta.tū.potest esse ꝑticipium de cau
terio as.et tūc hñ ualet ōptum ustus cauterio uel
diffamatus.Vel potest esse nomen et tantū ualz
ōptum durus.malus uł ecīā corruptus.Vñ apls
thymot j c iiij.Cauteriatā habentes consciencia
id est corruptam uel lesam.

Cauterio as.i. cauterio inurere.dampnare.et de
riuatē a cauteriū.Et componīē incauterio.as.Et
p translacōnem dicitur incauteriare.diffamare

Cauteriū.a cautus dr ħ cauteriū.rij.ferꝝ quo
unīē infirmi quasi cauturi qr caute urat.et quo
eciam inuruntē dampnati pro signo.ut dū uidetur
uoluntas refrenetur.vñ cauteriolū dimi.ſm hu
guc̄.Pap uero sic dicit.Cauteriū dictum qr urat
et ꝓuida sit in eo seuera qz cautio.ut dū uideat
cuius sit auaricia refrenē.quod interdū p signo
interdū p cura adhibē.ut uis morbi ignis arde
re sicretur. Inde cauterizo.zas.zaui quasi uro.

Cautes.tis.fe.ge.petra durissima.et asperrima
dcā a cautus.ā ſi cauta quia cauē. Theodolus. Lā
būt animalia cautē.ſm hug.Pap uero dicit.Cau
tes saxa aspera in man.dcā a cauendo a nauigan

Cauticus.ca.cū.i. asper ⁊ tibus.scilicet q̄i caute
et durus.Et dr a cauteriuz.Macer de uiribus her
bar.A medicis nite uis cautica dicitur esse.

Cautio.a cauco.es.dr ħ cautio.onis.i.cautela
iuratio.obseruacō.Et ponīē p scripto.quia scrip
tis nos cauemus.Vnde in euangelio luce.Accipe
cautionem tuā.Et ut dicit pap.Cautio ē breue re
cordacōnis cirogr̄phū. Item ſm iuristas.Cautō est
nuda ꝓmissio sine solempnitate iuramenti.aut ī
terpōne pignoris aut fideiussoris.Cū enī inueniū
tur in iure sine adiectiuo intelligendū ē de nuda
ꝓmissione.Cum uero addīē et dr ydonea cautio
uł ydonee caueaē intelligendū est de caucōne iu
toria.pignoratoria.fideiussoria.

Cautus.a cauco.es.uenit cautus.ta.tū.Et est
eius ꝑticipiū.ſ potest esse nomē in tali sensu.cau
tus qui sibi cauet.astutus.callidus.gnarus. vnde
caute uel cautim.et ħ cautela.Cautus componīē
incautus ſm hug.Pap uero dicit.Cautus a cauē
sollicitus.p̄cauens. In grec sic dicīē Cautū ꝓprie
cautum signat quoq firmum.

Cauus.a cauo.as.dicīē cauus.a.um.et ē cauū
natura.cauatū manu.et ħ cauus substantiue.pro
cauna uł foramine vñ ħ cauitas.tatis.et p cōpō
nē concauus.ua.uū.Et cor ca.sicut cauo.as.

Caxillū li.dr puus callus.Et est diminitiuum.

Cedi dici debet non cicidi.Si enī diceret cici
di aut ꝑma corriperē aut ꝓducereē.ſ non
posset corripi ꝓpter regulā que docet qr nunq̄ ae
dyptongus p̄t mutari in ī cor.sed nec posset ꝑ
duci ꝓpter regulā que docet qñ prior sill'a ꝓdu
cīē quociens aliqua sillaba geminaē in talibz sub
tracta ergo a uocali ab hac dyptongo ae.dici de

bet cecidi ꝑma coꝛ et pnꝫ prod. Et eſt ꝑteritū de caedo.is.i.incido. Et ſic ſumit̄ reg iij c xij. Pater meus cecidit uos flagell̄. ego autez cedā uos ſcoꝛpionibz. Inuenit̄ eciam cecidi a cado.dis. Et tūc coꝛ penꝫ quod facere debuit cadi qꝺ̄ non facit ad dr̄ām cadi nominis. uide in cado dis. Et ſic ſumit̄ luce viij. Et aliud cecidit inter ſpinas.

Cecco.as.aui.atū.i. cecū facere. ¶ Et componit̄ excecco.as. et obcecco.as. Et ē actiū cū omnibz ſuis compoſitis. Et prod ce. Vnde vindocinenſis. Diuicie multis excecant coꝛda cupite. Et ut vult alexander nequā. Obcecco.as. ſcribit̄ ꝑ.b. non enim mutat b. in.c. ſ̄ eū. Et ſic cōmuniter ſcribit̄. Sz ꝟ uidet̄ contra regulā ꝑs. q. b. in compōne mutatur in c ſeqūnte. c. ut occido. occūbo. Sed dico q illa r̄gula ꝑs habet exceptōnem. ſicut vult ipſemet ꝑs Vū ſic dicit in ij lib̄ ma. q cū conſonans. r. b. c. ſeqūnte. ſolet pleꝛꝙ in eam mutari. ut occido. et cetera. Non eſt ergo regula iſta gr̄alis. quia ꝑs dic. Pleꝛꝙ. Et ideo quidam excipiūt ſubdenericius et

Cecula. a cecus ꝺr̄ ꝟ cecka. le genus) hobcecco as ſerpentis. ſic ꝺcā. q. pua ſit et non habet oculos.

Ceculto. a ceco. cas. ꝺr̄ ceculto. tas. úbum actiū .i. cecare. Et q̄ñq ponit̄ abſolute. et ſignificat tūc paſſionē intrinſecus nataz. Vnde plantus. Nauim oculi mei ceculant.

Cecumia. nie. i. nocua. Et dicit̄ a cecus cecī.

Cecus. a ceco. cas. ꝺr̄ cecus. ca. cū. qui neutro oculo uidet. uł ꝺr̄ cecus a careo. quia caret uiſu. Et tūc a ceco. cas. ꝺr̄ ꝟ cecitas. tatis. Cecus componitur ſemicecus. ca. cū. Item a cecus deriuat̄ ꝟ cecū ci. q̄ꝺā̄ inteſtinū. et ꝺr̄ a cecus. q ſit ſine foramine et exitu. quod greci tilonenteron dicunt.

Cecutio. cecutis. tui. tire. úbum neutꝛ. i. cecum eſſe uł fieri. Et tūc deriuat̄ a cecus. Vel cecutio. i. inſanio. et tūc deriuat̄ a cicuta. cute. Cuius ſuccus hauſtus uł facit inſanire. uł mortificat ſm̄ huguc Vel ſm̄ pap. Cecutio lippio. pauꝙ uideo. Inde cecutiens. entis. omnis ge. vū cecutientes dicūtur lippientes. pauī uidentes. ſm̄ pap. Vnde Jero dicit de ep̄lis canonicis. q rarus ē qui non in eaꝙ lecc̄one

Cedar nomē ē loci. et nomē fuit uiri) cecutiat Et ē hebreū. Et int̄pr̄atur tenebre. ſm̄ hug̃. Et accentuat̄ in fine. Pap uero ſic dicit. Cedar regio ſarracenoꝙ. trans arabiam ſita. Propꝫ. Habitaui cū habitantibus cedar. Jez cedar fuit filius iſmael. Et int̄pr̄atur tenebre uł meror. uide in ſacra

Cedecula. le. pnꝫ coꝛrepta diminitiuum) cecus parua cedes feminini generis.

Cedes. dis. fe. ge. úberatio uł inciſio. a cedo cecidi. Actuū ix. Saulus adhuc ſpirans minaꝙ et cedis. Et ut dicit pap. Caedes occiſio. a cadendo per

Cedo. dis. ccidi. et nūq̄ cicidi ae ſcribenda eſt ſuz. i. úberare. ferire. uł incidere. Et cōponit̄ cū ā quod ē circū et ꝺr̄ ancido. m. mutata in. n. i. circuz circa cedere. Et componit̄ cū abs et dicit̄ abſcido. dis. Item cū ad et ꝺr̄ accido. is. i. iuxta uł ualde cedo. Item cū con et ꝺr̄ concido. dis. Item cū circū et ꝺr̄ circūcido. Item cū de et ꝺr̄ decido. Item cū ex et ꝺr̄ excido. Item cū in et ꝺr̄ incido. Item cū inter et ꝺr̄ intercido. Item cū ꝑ et ꝺr̄ ꝑcido. Item cū ob et ꝺr̄ obcido. Item cū re et ꝺr̄ recedo. Item cū ſub et ꝺr̄ ſuccido. Cedo actiū eſt et omnia ſua compoſita ſimiliter actiua ſunt. Et omnia mutant e in) in pīti. et in ꝑterito et in ſupino. Et omnia faciūt ꝑ mam ꝑſonā pīntis tempis indicatiui modi in cdo et ꝑteritū in cdi. et ſupinū in cīſum. Et omnia ꝑ ducūt pnꝫ in pīti ꝑterito et ſupino. Et ut gn̄aliꝫ dicatur ubiq̄ ꝑꝺ̄ hanc ſillaz ci. Et ſcribitur caedo ꝑ ae dr̄pronguum. licet ſ̄ uſum vna uocalis tractatur. tam in ſono q̄ in ſcripto.

Cedo. dis. ceſſi ceſſum cedere. in q̄ñq ſignificacionibus inuenit̄. Nam cedo. i. do locū. Et ſm̄ ꝟ conſtruit̄ cū ꝺatō ſolo. Q̄ñq cū ꝺtō et actō in eodez ſenſu. Idem eſt enim cedo tibi q̄ cedo locū tibi. Et econtra ſo. Item cedo. i. incedo. ut cedo ad eccleſiā. i. incedo uł uado. Et cedo. i. recedo. ut cedo domuz. i. recedo. Et cedo. i. cōtingo. ut michi bene cedit. tibi nūc male. Et ſm̄ ꝟ ponitur q̄ñq impſonaliꝫ ut cedo. i. inuenio. ¶ Cedo componitur cū añ et dicitur añcedo. dis. i. ante cedere. Item cū abs et dicitur abſcedo. Item cū ad et dicit̄ accedo. Item cum con et ꝺr̄ concedo. Item cū de et ꝺr̄ decedo. Itē cū dis et ꝺr̄ diſcedo. Itez cū ex et dicitur excedo Itez cū in et ꝺr̄ incedo. et ē nobiliū. Itē cū inter et dicitur intercedo. Item cū pre et ꝺr̄ ꝑcedo. Item cum ꝑ et ꝺr̄ ꝑcedo. Item cū re et ꝺr̄ recedo. i. retro cedo Item cū ſub et ꝺr̄ ſuccedo. Itez cū ſe ꝑpōne et ꝺr̄ ſecedo. ¶ Cedo eſt neutꝛ. et omnia compoſita ab eo ſimiliter ſunt neutra. Preter añcedo et concedo et excedo pro ſuꝑare. et ꝑcedo que ſunt actiua. Itē omnia retinent r̄aturam ſui ſimplicis ubiq̄. Item ſimplex et compoſita faciūt ꝑteritū in ceſſi. et in ceſſum ſup. Et prod ce ubiq̄. ¶ Et ſcias q diſcedimus ꝑ diuorciū. abſcedimus ꝑ abſentacōnē. Secedimus ꝑ ſingularitatē. Decedimus ꝑ mortē. vū quidā. Decedit moriens. diſcedit ab urbe recedens Et ſcribitur ꝑ ae caedo. ſm̄ papiam.

Cedo cedite. úbum defectiū. úbum anomaliū. i. dic dicite. Et deriuat̄ a cedo. dis. Et ē impaū mōi et ſecunde ꝑſone ſingularis nūi cedo. i. dic. Sed cedite eſt plis numeri. i. dicite. Terencius in eunuco Quid te ergo aliū ſollicitat cedo. i. dic. Et coꝛr̄ ce Vū ſcribit̄ ꝑ e ſolam. Inuenit̄ ergo ut patuit cedo cecidi. Item cedo ceſſi. et in duobus iſtis ꝑma diptongat̄. vnde ꝑducūt ꝑmam. Inuenit̄ eciaz cedite. i. dic dicite modi impatiui. Et coꝛr̄ ꝑm̄. Et eſt defectiuū. Vnde quidam. Cedo caedo cedo tria ſunt que pro tribus edo.

Cedria. a cedrus ꝟ cedria. drie. vnguentū ex ea factū. q̄ aſſeres liniti nō putreſcūt. uł tēpe uł nimi

Cedrinus. a. ū pnꝫ ꝑꝺ̄) bz. uide eciā in cedrus & cedro. Et dicitur a cedrus. dri.

Cedron nomē fluuij uł loci. Joh xviij. tūs torrentem cedron. Et int̄pr̄atur tenebre. Itē cedron grece. cedrus latine. ſm̄ hug̃. uide in cedrus. et accentuat̄ in fine. Et ſcias q cedron in iohāne ē genitiuus pl̄is grecus. Et ē ſenſus. trans torrentē q̄ dicit̄ cedron. i. cedroꝙ. Et nominat̄ ſic ꝑter cedron multitudinē. Et ē uſus orientē ꝑpe iheruſalē Vnde dicit rabanus ſup illud mach iij lib̄ capitulo xv. Rex antiochꝫ mandauit edificare cedronē Cedron inquit ē uallis uł torrens iuxta iheruſalē ad orientalem plagaz. Ibidem eciā ē uilla que ꝺr̄ gethſemani tūs torrentem cedron. ad radicē mō

Cedrus. dri. fe. ge. i. arbor quā. gre) cis oliueti ci uocant cedron quod ē arbor ardentis humoris Et eſt cedrus imputribilis. Item ut vult yſidorus Cedrus eſt lignū iocundi odoris et diu durans. et nūq̄ a tinea uł terredine. i. lignoꝙ ūme exterminat̄ vū ꝑ eius durabilē ꝑpetuitatē ex cedris fuit latunaria in rom̄ palacijs et in templis. huiꝫ arbo

ris grīmi siue lacrima dr cedria. que ad conseruacō nem librorū summe ē necessaria Nam libri ex hac lacrima liniti nec a tineis corrodūt nec tpe senescūt Nascit in terra affrica et syria et maxie in monte libani. Et ut dicit rabanꝰ sup psalteriū. Cedrus ē arbor altissima omniū arborū dña et regina. Est eciā aspcū pulchra semp retinens uirorem suū. et insup odorifera. cuiꝰ odor fugat serpentes et oīa

Celebula. le. castra penl cor. Venenosa

Celia cele pnl cor. quidā locus ē dc q̄ habet ⁊

Celamen. inis neutri generis idez qd ⁊ hꝰ xxij celatura. a celo. as. dicitur. Et producit la.

datura. a celo. as. ꝑ sculpe ul pingere. ℔ cela tura. re. ꝑ sculptū ul pictū. et ℔ celamē ꝑ eod

Celeber. a celū dr ℔ celeber. bec celebris. ℔ cele bre. i. festiuus solemnis. scīs. notus freqñs freqñ tatus. ul ubi celebria aguntur. ut fort ecclesia. Et cō patur celebrior celeberrimus. vñ celebriter brius berrime. Et ℔ celebritas. tatis. i. solemnitas. freqñ tia cōuentus. Et celebro. bras. freqñtare. uenerari celē. Et cor naturaliter le. Vnde ouid in ꝑmo de arte amandi. Vt redit atꝰ freqñs longuꝰ formica ꝑ agmen. Sic urit ad celebres cultissima femīa lu

Celebro. as. in celeber est. Duos

Celebs. bis. ge. cōmunis. celeste uitā ducens. Et dīdit a celestis ꝑ compōnem de media dcōne. Et ē ibi. b. loco. u. et de ultima ē ibi. s. Et dr celebs ūgo ul castus sine sollicitudine secularī. ul uir si ne uxore. q̄i celestem uitā ducens. Et format gēi tiuus a ntō mutato. e. in. ⁊. et interposita. ⁊. ut ce lebs celebis. Et corripit li.

Celer. a celū dr ℔ celer ℔ celeris ℔ celere. Geni tō celeris. i. uelox. Et compat celerior celerrimus Vñ celeriter. rius. rime. et hec celeritas. tatis. i. ue locitas. Celer componit ꝑceler. Et ꝑceler. i. ualde celer. Et cor hanc silℓam ce celer q̄n est adiectiuū Sed celer substantiū pro seruo romuli prod cc. ut dicit mgr bñ. Et ſ pap celer dr a cillere. i. mouē. ſ fm hug dr a celū. uide etiam in celo. as.

Celeriusculus. a celer siue celerius dr celeriuscu lus. la. lū. pnl cor. i. aliqtulū celer. Et ē dimi. Vñ celeriuscule adūbiū. i. cito. Vnde accro. Strennue quod uolumus ostendere celeriuscule factum dice mus. Et format a neutro compan addita cu us. ut celerius celeriusculus. sicut meliusculus grandi

Celero. a celer dr celero ⁊ usculus. et consimilia ras. raui. ūbum neutꝝ. i. maturare. festinare ſ Et componit accelero. ras. Precelero. ras. Et sunt oīa neutra composita ab eo. Et corripit le.

Celestis. a celū dr ℔ et ℔ celestis et ℔ celeste. et celicus. ca. cum. in eodem sensu.

Celeuma. a celū dr ℔ celeuma. matis. i. clamor nauticus. q̄ ad celū deferat Dicit q̄ gnāliter pro quolibet clamore. Jeremi xlviij. Nequaq̄ calcator uue solitū celeuma cantabit. Vnde celeumaticus. ca. cū. Quod componit ꝑceleumaticus. ca. cū. scilz pos constans ex q̄tuor būibus. quia ad talem da morem describendū fuit inuentus. ww. Quatuor ipse breues ꝑceleumatice seruēs. q autē dr celeu ma q̄i calcantiū oma. i. cantus ethymologia ē. ſ hug. Pap uero dicit. Celeuma clamor nautaꝝ. sū carnē sup mortuos. ul sup lacū. ww. Dicas celeu ma quē dat vindemia cantū. Editus a nautis da mor celeuma uocatur.

Celibalis est denominatiū de celebs. Et formaf a celibis genitō. is mutata in a longam. et assup ta lis. ut celebs celibis celibalis. Juuenis iuuenal Juuenit et iuuenil. ut dic ps in tcratu de dnīs.

Celibatus. tus. tui. mas. ge. dr a celebs. et dr ce libatus ūginitas. castitas. donū q celo dignus sit

Celicola. le. cōmunis. ge. pnl cor q colit ⁊ quis deos ul celum. ul qui inhabitat celū ut deus. Et componit a celū et colo. lis. ſm hug. Pap ūo dic Celicola dcūs q celū colat est enim angelicus celi cole celicolaꝝ. fuit tamē ꝑ confessionē celicolū qd maxime in compositis fit et prōnomicis. ut ḡui genū capgenū omnigenū encodū dardanidū.

Celicus. ca. cū. pnl cor. i. celestis. a celū dr. Tho bias. Celica sunt anime pabula corpus alunt.

Celido. dinis. fe ge. i. hirundo. q in celū. i. in aē ābum capiat. Et dicitur a celum.

Celidonia. a celido dr ℔ celidonia quedaꝝ herba que erumpit in aduentu hirundinū. ul quia pulli hirundinū si pacant oculis mater ex hac her ba mederi dicatur. et statim uisum recipiūt. Et ce lidonia q̄dā gēma ex hirūdinū colore uocata. q et celonites dr. Vnde ℔ celidoniacus gladius lati fer ri. cuius mucro duplex et bifurcatus in modum caude hirundinis formatur.

Celidoniacus. in celidonia exponitur.

Celidrus quidam serpens. uide in cḣidrus.

Celigena ne pnl cor cō. ge. i. genitus a dijs.

Celites celitū uitā celestez agentes scilicet dei. et dicitur a celum. Et est communis generis.

Celitus adūbiū loci pnl cor. a celites dr. ut ga briel missus est celitus. i. a celo uel deo.

Celium. lij. neutri ge. idem est qd celites. quod

Wigo celionem ul scalpellum uocant.

Cella. le. dr a celo. as. q celet habitantes. Vnd dicit bernh. Cella nequaq̄ debz esse necessitatis ſ domicilīū pacis. Celle et celi habitatio cognate sūt q sicut celū et cella ad inuicē uidenē habere aliq̄ cognacōnem nominis sic pietatis. a celando enim celū et cella nomē habere uidenē. Et quod celaē in celis ℔ et in celī. quod gerīē in celis ℔ et in cel lis. Quidnam hoc est uacare deo. frui deo. spiritui oranti. ul eqā a corpe exeūti a cella in celū lōgꝰ ul difficilis uia non inueniē A cella enī sepe ī ce lū ascendiē. Vix aut numq̄ a cella in infernū des cenditur. nisi sicut dicit psalmista. Descendent vi uentes ne descendant morientes. Hoc mō cellaꝝ incole sepe descendūt in infernū. Sicut enī assidu e cōtemplando reuisere. amant gaudia celestia ut ardentiꝰ appetant sic et dolores inferni. ut horreāt et refugiant. Et ℔ est q imprecant inimicis suis orantes ut descendant in infernum viuentes. mo riens autē uix umq̄ aliquis a cella in infernum dīdit. q uix aut nūq̄ nisi celo p̄destinatus ī ea usq ad mortē pfistit. filiū enī grē fructū ventris sui cella fouet nutrit amplectitur et ad plenitudi nē pfeccōnis producit et colloquio dei dignū efficit Cella terra sancta et locus scīs est in qua dīnus et seruus eius sepe colloquitur sicut uir ad amicum suū in qua crebro fidelis anima uero deo iūgitur sponsa sponso sociaē terrenis celestia humanis di uina vniunē Siquidem sicut sanctum templū dei sic cella serui dei. et in templo enim et in cel la di uina tcrantē. ſ crebus in cella. uide in ocīū. A cel la ℔ cellica. ce. studens ul stans in cella.

Cellarīū. a cella ℔ cellarium. rij. Canticoꝝ ꝑmo Me introduxit rex in cellaria sua exultabimꝰ et letabimur in te memores ubeꝝ tuoꝝ sup vinum

Vel ðr a colligo.gis.q̄ in eo colligant̄ ministeria mensarū uł que necessaria uictui supsunt. Et est cellariū pauco; dicq; ħ ꝓptuariū longi temꝑis Et a cellariū ħ cellarius et ħ cellerarius.i. custos

Celleo.les. in cello.lis. uide. cellarij

cello cellis cecuđi uł cellui cellē culsum uel cel sum ūbum actū.i. supare. ħ non ē in usu. a q̄ de riuatur celleo les lui.i. ꝑsse. neutr; absolutū. Et componit̄ celleo uł cello cū ex et ðr excelleo les uł excello.lis. Item cello.lis componit̄ cū pre et ðr ꝑcello lis. Item cū per et ðr ꝑcello lis. Et cuj pro et ðr ꝓcello lis ꝓculi ꝓculsum.i. ꝓcutere. Composita a celleo es neut̄ sunt. sicut et sunt sim plex. Et faciūt ꝑteritū in lui tantū. Composita ue ro a cello.lis omnia sunt actiua. nisi q̄ excello ꝑ q̄ construit̄ cū dcō est neutr;. Et omnia faciunt ꝑ teritum in culi tantū. et supinū in culsum tantuj nisi q̄ excello et ꝑcello inueniuntur facere exculi excellui. ꝑculi ꝑcellui. exculsum et excelsum. ꝑcul sum et precelsum. uide in percello lis.

Celula le dimi. pua cella. penultimam corripit

celo.las. laui. sculpe pingere. Et est in alia sig ficacōne contrariū ad reuelare. et ꝑm ħ construit̄ cū duobus diuisis accusatiuis. ut celo te consiliū me um. Celo componit̄ concelo las simul celare. recc lo.las.i. reuelare. Et est actū cum omnibus suis compositis. Et omnia ꝓducūt hanc sill'am ce. Sz celer adiectiuū cor ce. Vnde quidam. Hostia dau de celer ut clausa p hostia celer. Item orāt̄ in epp Stultoj incurata pudor malus ulcera celat. Itē q̄ cismus. Caelo dū sculpo lapides celo coopto. et di cit pap Caelare ꝓ sculpere p ae. Pro abscondē p e solum scribitur. Et ubiq; habet̄ unum l.

Celonis in celox uide.

Celox. a celer ðr ħ celox.cis. uł ħ celonis.i. ue lox nauis et ad ministeriū classis apta. Ennius la bit̄ uncta carina p equora alta celonis. Item plā tus in asinaria. Quo hanc celocē conferaras. unđ ħ et ł et ħ celox ðr uelox ꝑm hug. Papias eciaj dicit. Celox genus nauis feminini generis.

Celsus. a cello.is. ðr celsus.a.ū. uł celsus ðr a ce lo. q̄ sublimis sit et altꝰ et q̄i celestis. et cōparatur celsior issimus. unde celse. sius. issime. et ħ celsitu do.inis. Et componit̄ celsus cū ex et ðr excelsus.

Celtes. tis. mas. ge. instrumentū ferreū aptū ad sculpendū. et ðr a celo.las. ꝓ pingere uł sculpere Job xix Vel celte sculpant̄ in silice. Quidā tamē legunt ibi certe. uł ðr celtes a cello.lis. cecuđi.

Celtiberi exponit̄ in tercia parte in secūda dcō done et in biberus.

Celticus. ca. cū. i. nobilis. dicitur a celsus.

Celū. a celo.as ðr ħ cclū. li. q̄ celat nos secreta uel a caelo.las. ꝓ sculpere. q̄ sculptū ē et insigni tū uarijs stellis. Vel componit̄ a casa et clios qđ ē sol. q̄ sit casa solis. Et est celum etroditū genē. quia in singulari est ge. neu. et in plī mas. Et scri bitur p ae dyptrongum sicut wlt pap. Sed dubi tari consuenit. an sit dñdum unus celoj. uł unū celoj. Magister bene dicit. q̄ debet respicere geꝰ quod ibi est. et ita dici debet unus celoj. sic una epulaj. De ħ plenius dixi sup in inj pte in tractatu de genē nominū. ubi egi de nominibz etroditis.

Et scias. q̄ ꝑm rabanū septē sunt celi. scz empi reū. cristallinū. sidereū. igneū. olimpum. etherū et aereū. Et insup aliud celū sancte trinitatis. Ipa eñ celsitudo diuine maiestatis nominatur metapho rice celū. Itē celū p motū suū causat gnacionē et corrupcōnez in inferioribz. unđ dicit rabi moyses q̄ celū in uniuso est sicut cor in animali. cuius mo tus si ad horam quiesceret corpis uita finiret̄. ui de in spera. Quare celum rubeū in mane significet pluuiā et in sero serenū dicam in nubes.

Cementū. a cedo dis cecidi. ðr ħ cementū. ti. i. calx et minutoꝝ lapidū congregacō. et cesura la pidum. et fundamentū domus q̄ ceso lapide sur gat. unde ħ cementarius. rij q̄ disponit lapides in muro. Cementū eciam dicitur mendacium.

Cena. a cenon quod ē cōmune ðr ħ cena qua si a cōmunione uescendi. Antiqui enī publice et ī patulo comedebant nō solitarij et puati sicut mō ne singularitas delicijs luxuriā gnaret Vel ðr cōa q̄i scena. A scenon quod ē umbra. et ðr cena ꝓpe in sero. sicut gentaculū in mane. prandiū in tercia merenda uł añcenia in nona. absoniū post cenaz A cena ðr ħ cenula diminū. et cenaticus. ca. cū. ad cenā ptinens. Cena componit̄ ħ et ħ incenis et ħ incene. i. ieiunus. quasi sine cena.

Cenaculū. a cena ðr ħ cenaculum. li. et ħ cena conū. rij. Idem scz locus cenandi. ꝑ hug. Papias uo dicit. Cenaculū domus supior ps dictū a com munione uescentiū. unđ et ħ cenobiū congregacō

Cenatarius. rij. mas. ge. qui uictū ma multoꝝ nibus queritat. A cena dicitur.

Cenaticus. ca. cū. pnł cor. i. ad cenam pertinens Cenatorium in cenaculū exponitur.

Cenito. tas. freqnter cenare pnł cor. Et forma t a cenatu ulno sup de cemo. mas. a. in. j. mutata

Ceno. nas. naui. natū. i. cenā sumē et. u. in. o. a cena ðr. Et componit̄ concceno. nas. i. simł ce nare. Reccno. nas. i. iteꝝ cenare. Et ē neutr; cenO cū omnibus suis compositis. Et producit ce.

Cenobares. tis. mas. geñ. qui ꝓpter cenā super nunc ambulat. sed pocꝰ p ſ debz scribi sic in suo

Cenobita in cenobiū ē Et ꝓ bi. ꝓ loco dicet

Cenobiū. A cenon quod est cōmune et habito tas componit̄ cenobiū. bij. i. monasterium. scz cō munis habitacō plurimoꝝ. ubi sunt plures cōgre gati ad insimul et cōmunitez habitandū et come dendū. unđ ħ et ħ cenobita qui uł que illū locum habitat. Quidā tamen solent scribē ħ nomen p s ut dicat̄ scenobita a scenon qđ ē umbra q̄ talis lo cus solet fieri in umbrosis locis. et nemorosis. et iñ ħ et ħ scenobita. ꝑ hug. In pap scribit̄ p c. cenO biū cenobita. Unde dicit. Cenobite genus mona choꝝ q̄s nos in cōi uiuentes possumꝰ appellare

Cenodocū. a ceno. nas. ðr ħ cenodociū. ci. i. do mus in qua cenandi refugiū est paupibus. scilicet hospitale. unđ ħ cenodocius. i. elemosinarius. et iñ ħ cenodociaria eius uxor. uł elemosinaria. sed ħ melius scribunt̄ p x ut dicant̄ a xenos. ut dice

Cenodoxus. cenon compo ꝓtur infra in x hā nit̄ cū doxa quod ē gloria et ðr cenodoxus uł ħ cenodoxa. qui uł que est cupidus uł cupida cenO se et uane glorie scz mūdane. unde hec cenodoxia .i. uana gloria et cenosa. sicut est gla mūdana. ꝑ hug. Pap uero dic̄. Cenodoxia iactantia seu uana gloria. Cenodoxus inanis glorie cupidus.

Cenofactoria ars est illoꝝ qui operantur de sce no. luto. In actibus autē aplorꝝ c viij debet dici

Cenomia. mie. i. cōis musca ꝓ scenofactoria p ſ a cenon quod ē cōmune ꝑm hug. Et scribit̄ per c ꝑm pap qui dicit. Cenomia non canina musca ꝑ

omnino mordax ꝑ ce scribit̄ non ꝑ ʒ. Sed dic q̄ eqam ꝑ ʒ scribit̄ seo in alia significatione.

Cenon uł cenos ḡce lr̄e nouū uł cōe uł mixtū

Cenositas tatis. in cenosus uide.

Cenosus. A cenuz dr cenosus. sa. sum. i. fetidus spurcus. luculentus. hirsosus. Et compar. uū h ce

Cenouectoriū. cenū componitur ✠nositas tatis cū uebo. is. et dr h cenouectoriū. i. instrumentum cū quo deportatur cenū. et hoc cenouehum.

Censeo. ses. sui. sum. iudicare. iubere. statuē. suadere. deliberare. nominare. extimare. nūare. sententiā ꝓfere. Et nota q̄ censeo secūde coniuḡ. et cē so. is. et cēsio. is. quarte in significacōne nō dr̄ uł in simplicitate uł in compōne. ß in lr̄atura differunt. Nam censeo facit ꝑteritū cēsui et supinuz cēsum. Censo. sis. facit cēsui censitū pnł cor. vnde ꝓcipiū censitus. ta. tū. pnł cor. Censio uero facit cēsiui cēsitū pnł prod. vnde cēsitus. ta. tū. pnł ꝓ iuncta ꝓcipiū. Ergo ꝓ uoluntate legentis dicetur in ꝓsa censitus recensitus pnł cor inōptum uenit a tercia. uł cēsitus ꝛcēsitus pel ꝓd inōptū uenit a q̄rta. ¶ Quodlibet pdcōz uboz cōponit̄ cū per et dr pcenseo pcēsui pcēsum. pcenso sui situ. pcensio siui situ. i. pfecte uł ualde censere, uł pquirere ꝛcurare. pernare. Vnde ouidius metam ij. Et laniata sinus totū pcensuit orbem. Itē componit̄ recenseo sui recensui. recenso sis sui recensitū. recensio is recensiui recensitū. i. nominare. Itē nūare recitare. recolere rememorare reuenerari. Item componit̄ succenseo succensui succensum. succenso siui situz succenso. sui. situ. i. irasci. ¶ Censeo. censo. censio sunt actiua. et composita ab eis actiua sunt simil'r ꝑter succenseo quod ē neutz ꝓ irasci. si forte iuuiat q̄ sui simplicis redoleat significacōnem actiuū erit. ita dic̄ huḡ. Quid uero dicūt q̄ censo is tercie coniuḡ est ubū desideratiū. et habz ꝑtenta et supina ad mod quarte. censui censitū. uū sem per censitus recensitus prod pnł. Vnde in li nullo nim semp legendū ē recensiti sunt penł prod. Istius opinionis fuit mḡr bene. et h credo uez et ꝑ doctrinā ꝑs. De h ē sup̄ reqre in iij pte ubi agit̄ de ꝑtentis et supinis uboz desinentium in so

Censio. sis. in censeo exponitur.

Censitus. ta. tū. uide in censeo.

Censo. sis. in censeo uide.

Censor. soris. mas. ge. i. iudex. et ꝓpe q̄ iudicat de moribus et eos corrigit. et dr a censeo ses.

Censorinus in censorius uide. Et producit pen

Censorius. a censor dr h censorius. ria. et h censorinus. ni. ꝑ eodem. scz censor. Vnde catho dicit̄ censorinus q̄ mox erat correptor. Et pñt esse adiectiua et possessiua. ut censoria res. i. res censoris Item pñt esse deriuatiua. A census h censorinus et h censorius. i. ille q̄ censum seruat uł pecuniā.

Censual. A census h et h censual et h le. i. officialis q̄ censum exigit ꝓuincialē et qui dat illum

Censura. A censeo ses h censura. re. i. iudiciū uigor. seueritas. mensura. vindicta. pena. sinia. decus. Et ꝑ

Census. A censeo h census. sus. sui ✠ducit pnł pecunia facultas descripta publice uł extimata dr eciā h cēsus. si. quoz patrimonia publice annotata sunt uł descripta uł extimata. Item inuenit̄ cēsus. sa. sum. ꝓcipiū. et formar̄ a censeo. sui. cēsuz censu addita. s. fit census.

Centaurus. gigno uł genitus cōponit̄ cū aura ✠ dr h centaurus. ri. uel gentaurus. i. genitus ex aura. Siquidē ꝑm fabulas poetaz. pxion secretarius iunonis eam interpellauit de concubitu. q̄ cuz filio iouis formauit quandā nubē in sui spēm. et eam obtulit pxioni. Quā putans ille iunonē esse effudit semē in nubē Et inde nata sunt q̄dā monstra in media ꝓte homines. et in media ꝓte scilicz inferiori. equi. Et dicti sunt centauri q̄i gentauri. i. geniti ex aura. Vnde centaureus. rea. reū. Et h centaurea. ree. quedā herba. ꝑm huḡ. Pap dic̄. cē tauri a laūs uł latez dicti ꝙuitate. Nam ipocētauri dicere debemus. ipos subtus. centaurus equus. q̄ cū supius essent homines inferius erant equi. Dicit̄ autē h nomē siue monstrum confictū fuisse ad exꝑmendā humane uite uelocitatem. q̄ equo sit uelox. ꝑm autē hijstoriā pxion in grecia centū milites armatos adunauit. qui equites cum ab ī doctis ꝑmū uiderent̄ sup equos vnū animal reputati ex homine et equo dicti sunt centauri q̄i centuz armati. uł quia centum erant et q̄i aura cito uolantes terram non consumebant.

Centenarius. a centū uł centenus dr centenarius. ria. riū. continens centū. uł hns centū annos et h centenarius ꝓ tali nūo. et h centenariū ꝓ quod ponderе centū libraz. quod pondus romani instituerunt pro ꝓfectione centenarij numen.

Centenus. a centū dr centenus. na. nū. et in singulari tantū ualet ōptum suū ꝑmitiuū. ß in plurali teneť distributiue et distribuit per parem numerum. sicut bini et trini. ut isti incedunt cēteni. Itez h centenū. ni. quoddā genus ānone scz miliū. q̄ in plerisq̄ locis semen eius incrementū frugis centesimū nascatur. vnde et miliū a multitudine fruc

Centesimus. ma. mū. nomen est ordinalis dicit̄ dimale. Et dicitur a centum.

Centies adibium. i. centum uicibus. A centū dr centimanus. a centū et manus h centimanus. na. nū. ꝑm ꝑs in vij lib̄ f. Potest tamē declinari h centimanus mani uł adiectiue centimanus. na. nū. q̄ centū habet manus. Et cor pnł. Pap autē sequēs ꝑs dicit. Centimanus a manu compositū eius seruauit declinacōnem. Hic centimanus. huius centimanus. notat̄ ergo nullū aliud ꝓprium uł adiectiuum uel mobile quarte declinationis esse.

Centro. a centū dr h centro nis. et dicebantur olim centones qui de carminibus homeri uł ūgilij ad ꝓpa opera more centenario ex multis hinc inde compositis in vnū faciebant corpus. ad facultatē cuiuscūq̄ materie. ß de cuiuscumq̄ carminibz quicūq̄ h mō faciūt centones dicuntur. Et centronis dr factor puluinar uł uelū de multis pānis uł qui facit filt̄ et ipsum filtz. Iuuenal. Intrauit callide uetuli centone lupanar. Quid tū dicunt q̄ h centro dr fetor ueniens ex assiduitate libidinis

Centrix. A centū uł centro dr h centrix cētricis Et dr̄ cētrices mētrices lupe mlt̄iuire. diabolares nonarie. et dicūtur a cētū ꝓpter multitudinē. uel a cētonibz. i. filt̄s. q̄ eis desiccabant̄ uł quia sternantur in lupanari ut locus reddatur calidior

Centru tri. i. pūctū in medio ćculi. uł alterius rei a q̄ eqliter distat quelibz ꝑs piferie uł circūferencie qđ et h centron indeclinabile inuenit̄ et h centronis. et dr centru a censeo eo q̄ ꝑ ipm̄ sumit̄ iudiciū piferie. continendo semp alteru pedē ćculi. Vel dr sic q̄i cuncta. q̄ cunctū ad ipsum ꝛtuntur.

Centua tue ē mensura terre uł vinee hns ꝑ singulas ꝑtes pedes centū. Vnde et a centum dicitur

Centū.omnis ge.indecl.et tantū plis nūl.et ē pmitiuū ut dicūt ul̄ pocius deriuat̄ a canto quod est circulus et circūferencia rote.q; ibi circulet̄ et curuet̄ nūs ad pmū.ul̄ q; ille numerus ē pfectus

Centipeda.de.fe.ge.genus animal̄ a multitudine pedū dictū.Et componit̄ a centū et pes.

Centuplico.cas.i.centuplo.A centū et plica.ui

Centuplus.pla.plū penl̄ cor de in centuplus .i.centies tantū.et est compositū a centū et plica vnde centuplo.plas.idem e qđ centuplico.cas.ij reg̃ xxiiij.Adaugeat dñs deus tuus ad populum tuū quātus nūc est iteꝝ q; centuplicet.Vel ꝑ alias

Centuria.rie.fe.ge.i.centū ho)rum cētuplet mines in re militari.Et dr a cētus ul̄ cēturio.uis orat̄ in poetria.Centurio senior agitant exparcia frugis.Et cēturia dr ducenta iugera in agris.sic ager ducentoꝝ iugeꝝ qui antiquitus a cētum iugeribus cēturia uocabatur.ꝙ post duplicata ē mensura.et nomē pristinū retinuit.In nūo enī cēturie multiplicate sunt ꝙ nomē mutare non potuerunt ꝙm hug̃.Pap ecia hoc wlt.vnde dicit.Centurias dicimus ptes exercitus in centenos milites diuisas Vnde et qui hic psunt cēturiones dicūr.Item cēturia agri ducentoꝝ iugeꝝ q; apud antiq̃s cētū iugeribꝫ existebat.post duplicata nomen retinuit

Centurio.onis.mas.ge.qui cētum preest uiris a cētum dr.ul̄ qui pest cētum militibus.dr a cē

Centurio.as.i.ordinare.p cen)turio ꝙm pap turias distribuē.Et dr a cēturia ul̄ cēturio rionis Et componit̄ acēturio.rias.i.coordinare ul̄ adunare.et succenturio.rias.i.succurrere.ul̄ postq; in succursum pmoꝝ post illos ordinare.ꝓpe enī succenturiati dicūtur qui post pmam aciem sunt ordinati ut ei succurrant si necesse fuerit.

Centussis.as assis ꝑ obl̄o cōponit̄ cū cētū.et dr ꝫ centussis.i.cētū asses.ul̄ pcū centū assiū.uis ꝑ sius.Et centū gratos cuiq; centusse licetur.Sed ꝫ ponitur pro centesima parte assis

Cenula.le.diminitiuum parua cena.

Cenulentus.ta.tū.plenus ceno.et componit̄ a cenū et lentos grecū quod significat plenitudinez et cōpar̄.Vnde ꝫ cenositas.tatis.et ꝫ cēulentia cie

Cenū.a ceno.nas.dr ꝫ cenū p cont)r.i.fetor nū.q; non cenet̄.Et ē cenū sordidū lutū.uorago ꝑfundum.Inde cenosus.sa.sum.i.fetidus.spurcus

Cepa.a cephas dr ꝫ ce)hicosus.Et compar̄ pe indecl in fin.Et scribit̄ ꝑ ae diptongon.q; nō est in caput.In pl̄i hec cepe cepas dicimus.Inuenit̄ ecia ꝫ cepa.pe.in singulari.Vnde ouid.Cedē dū est ortus enica cepa meis.et ꝫ cepe in sing̃ in

Ceparius.a cepa dr ꝫ ceparius rij or)uenitur tulanus.qui custodit cepas.ul̄ qui uendit.Vnde ꝫ cepina.i.ortulana.et ceparius.ria.riū.possessiū ut solū ceparū.i.cepe.ul̄ designat materiā.ut olim

Cephalargia in cephalea ē ceparū.i.de cepis

Cepalea.lee.pnl̄ prod capitis passio.Cephalum enim grece caput dr ꝙm pap.Hug̃ uero dicit.Cephalea ul̄ cephalargia.uena ul̄ dolor capitis.a cephas dr.Sz ꝙ pap cephalargia ē humor capitis

Cephas ul̄ cephalim greci dicūt caput.Vnde cephas dctus est petrus.q; in capite et principatu sit cōstitutꝰ apl̄oꝝ.Itē cephas hebraice.petrus ꝙcē.līe agnoscens.syriace caput q; in capite sit constitutus apostolorum.Vide in petrus.

Cepi defectū p ce scribit̄ Vide in capio is.

Cepicium.ci.et ꝫ cepicius.ci.i.cepe.

Cepidines.a cepi ꝑterito dc capio hec cepidines cepidinū.saxa scilicz in mari.ul̄ que ꝑeminent in ꝑruptis locis Et corripit di.

Cepio pis cepi ē ceptū.i.incipē deriuat̄ a preterito cepi dc capio.Vnde terent.Sex totis mēsibꝫ obsessem q; ille quidq̃ ceperet.Sed pīs huius tibi et que formant̄ a pīti obsolūt.Preteritū tio et que formant̄ a ꝑterito adhuc retinent̄ et huius modi ꝑtentū qñq; accipitur ꝓ pīti.qñq; in ui ꝑteriti.Et scribit̄ cepi defectū ꝑ ce.similiter coeptus ab eo dīdens.Sed inceptus ab incipio pis ꝑ e solam scribit̄.Et sunt quatuor ūba defectiua q̃ hūt sensum pīs et ꝑteriti.xv.Bis duo sunt odi noui cepi memini q;.Que retinent sensum pīs

Ceptus.per.oe scribitur sicut coep)ꝫ ꝑteriti q; tus defectiuum.uide in capio.

Cera cere ab aue q̃ dr apes fit.Et ut dicit pap Cera a greco ceros quod id est.Itē cera materies fuit illaꝝ lāꝝ que puulos nutrices fuerunt.

Ceramius.mij.i.figulus.qui sicut ceram ita fingit argillā.et cōponit̄ a cēra et ago is.ul̄ a cera et

Cerarius.rij.a cera ꝫ cerarius.rij.qui)limus. facit ul̄ uendit ceram.ul̄ qui in ea operatur.

Cerastes ul̄ cerasta.mas.gen.serpens cornutus Gen̄ xlix.Cerastes in semita.Et dr a ceros quod ē cornu.eo q; in capite cornua habeat anetū.Vnde lucanus in vj.Aut viuentis adhuc libie mensure

Cerasus.si.fe.ge.quitis fuit pōt quā ceraste quitatē cū lucullus delemisset quodd̄ genus pomi inde aduexit.et dcā ē arbor ꝫ cerasus.et fructus eius ꝫ cerasum.Vel dict̄ cerasus a cerite oppido ubi abundat.Et corripit ra.

Ceratim indecl.quodd̄ pondus.scz media pars obuli habens siliquā vnā et semis.Hunc latini semibulū uocant.ceratim grece.latine siliqua cor

Ceratus.A cera dr ceratus a)nuū interpretatur ū.et differt a cereus.rea.reū.q; cereū est qđ totū ex cera constat.Ceratū quod linitū ul̄ incrustatū ē cera.Vnde et cerate dicūtur tabule in quibꝫ scribimus

Cerannia.Ceros componitur cū anmis)bitur et dr pluraliter cerannia.nioꝝ.i.actiones ul̄ extractiones vndaꝝ in tempestate.q; annues cursus Vnde lucan in v.Mouit q; cerannia nautis.Vnde cerānia dicūtur saxa ꝓminentia in mari.instar cornuū.Item a cera hec cerannie cerannias.i.uires ul̄ uue.q; sint subrubee ut cera.ul̄ cerānios grece latine dr fulmē.et inde hec cerannie cerānianꝝ uires ul̄ uue.q; rubeant ut ignis.et ꝫ cerānia q̃dā gemma sic dicta q; alibi non inuenit̄ nisi in loco fulmine icto.et ꝫ cerannū nij nota sic facta et ponit̄ quādo multi ūsus improbant̄ nec per singulos obelantur.et ꝫ cerannia nioꝝ ꝓpter summitates montiū dīr.a creb̄ fulminacione.qđ cōponitur cū acros quod ē mons et dr acrocerānia oꝝ illud idem.q; montes fulminati.Vnde et cerānij ul̄ acrocerānij antonomastice dīr montes qui ꝓpter altitudinē et assiduos ictos fulminū.

Cerānos grece latine fulmen.

Cerberus beri.mas.ge.canis infernal̄.q; creos baros.i.carnes uorās.Et componitur a creos et baros agros qđ ē tractus.Dr enī carnes uorare ꝙ ossa reseruare.et eis incubare.quod nichil aliud ē nisi q; cerberus ē terra que carnes mortuoꝝ cōsumit.ꝙ ossa consumere non potest.Vnde et sarcofagus dr sepulchꝝ hominis.q; comedens carnes ꝙ hug̃.Pap uero dicit.Cerberus inferoꝝ canis.tria

capita habere dr ꝓpter tres etates. Infancia. Iuuē tutē. Senectutē. Et cor pnl. Virg enepō vj. d. Cerberus ḥ ingens latratu regna trifanti. Item grē. Cerberus omne uorans tria possidet ora canina.

Cercopa pe. cō. ge. i. certator. Et componitur a cto as et copia. Vñ cercopa quasi certans copiose

Cerdo. Cerdon interpatur cornū. Vñ cerdo onis qui ꝓparat coria sicut calcifex. Vnde ꝑsius. tollit sua munā cerdo. Cerdo eciā dcūs ē quidā heretico Vnde cerdoniani dicti sunt quidā heretici. Vel cerdo deriuatē a certus. ta. tū. ꝟ quosdā. Ite cdo dr sutor. vñ dic pap. Cerdones sutores. Et producit do

Cerdon interpretatur cornum.

Cerdoniani. quidam heretici. uide in cerdo.

Cereagius. gij. i. pistor q ad modū cere deducit pastam. Et componitur a cera et ago agis.

Cerealis uide in ceres.

Cerealium lij generis neutri. locus ubi panis et cibus paratur. Et dicitur a ceres.

Cerebellum. li. dimi. paruum cerebrum.

Cerebrosus. sa. suz. iracūdus. ul qui uicū habz in cerebro ul in eo patitur Et dicitur a cerebrum

Cerebꝝ. bri. ꝑs capitis pnl cor. Et ꝓpe medulla capitis appellatē cerebꝝ ꝟm pap. Et inde excerebro as interficere. extra cerebꝝ ponere. Ysaie lxvj. qsi qui excerebrat canem.

Cereolus. li. dimi. puus cereus penul cor.

Ceres. A creo. as. dr ḥ ceres cereris. dea frumēti et sepe ponit ꝓ ipso frumento. Et dr sic q creat fruges. ipsa est et terra ops opis. q melior sit terra opē. et ꝓserpina. quia ex ea serpant fruges. et uesca eciā dr. vñ ḥ et ḥ cerealis et ḥ le. q autem p cererem intelligatē frumentū siue panis habeē in illo exemplo terencij quod inducit donatus ī capto de tropo. Sine inquit cerere et libero ueno friget. i. sine pane et vino deficit uoluptas. et cor

Cerete. a chere dr ḥ cere ꝓre. uide eciā in cerete re ceretis quedā ciuitas. dū enim romani olim militarent iuxta aquilinā ciuitatem quesierūt a ciuibus quod esset nomē ciuitatis. Illi uero expertes ligue latine utpote greci se a romanis esse saluta tos credentes responderūt chere quod ē salue tūc romani chere nomē ciuitatis esse credentes subrxerūt. h. et addiderunt hanc sill'am te. et dicebant ḥ cerete. tis ꝓ nomine ciuitatis. pnl prod. vñ an tiqui sumpserunt nomē patriū ḥ et hec cerets. et ḥ. cerete pnl ꝓd. ꝟ postea romani antiq cā drīcie ad pmitiuū corripuerūt deriuatiū. mutantes e penultimā in i. et dixerunt ḥ et ḥ ceritis et ḥ cerite similiter pnl prod. postea modni amplius nomē corripuerunt patriū in ntō isto mas et fe. ceretis subtrahentes ti sill'am p sincopā et dixerunt ḥ et ḥ ceres et ḥ cerete. Gtō ceretis ul ceritis pnl ꝓd Sed cā drīcie ad pmitiū tam in e q in. i. pnl in uenit in isto nomine cor. apud autores. Cū ergo in pmitiuo inuenitur. i. pnl corr. nimis improbe et sola poetica licentia ponit. uide eciam in ceritis

Cerethi. et pheleti nomia sunt indeclinabilia. et accentuantē in fine Erant autē cohortes siue legiones pugnatoꝝ. et sonat cerethi exterminatores. pheletbi admirabiles. Hij erant pugnatores fortissimi. ij reg. c. viij. Banaias filius Ioiade super cerethi et pheleti. Hij erant custodes capitis dauid. ut dicitur in historijs. Vide in pheleti.

Cereus. a cera dr cereus. rea. reū. quod fit de cera ul cerus ra. et ḥ cereus. rei cerimonie. a cera ul cerus ra. et ḥ cereus. rei hec cerimoñie. niaꝝ. festa facta cū cereis. Vel cerimonie dīr q carimonie. a carendo quibusdā escis quibus olim iudei in festis abstinebant. vel quia homines carent usu illaꝝ rez que in sacrificijs diuinis offerunt. Et inde ceremonia. nioꝝ ipsa sacrificia. et ḥ et ḥ ceremonial et ḥ le. i. festiuus. religiosus dīng festo ul sacrificās ꝟ hug. pap ūo dic. Cerionū et cerionie pluraliter dcē. q nos uicijs carere faciant. In historijs dr. Nota solēnitates dcās ceremonias a cereis. i. luminaribz ul a carie et mene quod ē defectus. q tunc dñt in nob sordes delicere. et ita dicūtur cerimōie q carimoie. ul a carendo munijs. i. officijs seruilibz. nā ḥ muniū idē ē quod obsequiū ul officiū. Item possunt dici cerimonie a caris qd ē gracia et mene quod est de fcūs. q defecūs grē. q huiusmodi obseruacōnes de se grām non conferebant Et nota q in lege et ꝓphetis qnq erant quoꝝ notica ualde necessaria est. scz moralia. iudicialia. cerimonialia. ꝓmissa et sacmentalia. Moralia erant ꝑcepta decalogi de q bus hētur exodi xxx. Judicialia erant illa de qbz habeē exodi xxj. Si emeris seruū hebreū. rē. Et huiusmodi ptinent ad pacē inter homines cōseruandam. Alia erant cerimonialia. et hec erant in drīnajs sacrificioꝝ. in discretiōne ciboꝝ. In expiacione immundiciaꝝ. in obseruacōne solēnitatū. De quibus hētur in leuitico fere p totū. Promissa āt erant ad illiciendū. sicut promissio terre manantis lacte et melle. Exodi iij. Et ꝓmissio angelice custodie. Exo. xxiij. Ecce ego mittam angelū meū q ꝑcedat te. et custodiat in uia. et inducat ad locuz quē paraui. Et ꝓmissio de omniū bonorū multiplicacōne. Leuit xxvj. Si in ꝑceptis meis ambulaueritis et mandata mea custodientis. et feceritis ea dabo uobis pluuias in tempibus suis. et terra gignet germē suū. et pomis arbores replebunt. rē. Sacmentalia autē erant figure sacmentoꝝ noue legis. Sicut ē sacmentū phase. Exo. secundo. Tollat vnusquisq agnum p familias et domos suas. et c Et sacramentū uitule rufe. Núi xix. Precipe filijs israel ut addicant ad te uaccam rufam eratis ite re in qua sit nulla macula. et cetera.

Cerinciani. quidā heretici. a cerinto quod dicti hij inter cetera circūcisionem obseruant mille annos post resurrecōnē in uoluptate carnis ꝓdicāt futuros. vñ et grece ciliaste. latine sunt appellare.

Ceritis exponit cerete. rē. Eciā in ij miliaste tertia ꝑte ubi agitur de denominatiuis in tis.

Cernida. A cerno. is ḥ cernida. nide. lignū supq ducitur tarantara. et cernida dr tarantara quia discernit pollimen a furfure.

Cerno. nis. creui cretū. i. uidere. considerare ꝓponere. iudicare. statuere Cerno componit concerno. i. simul cerno. Discerno. is. i. diuidere. separare discutē. decerno. is. iudicare ꝓponē. delibare statuē cōfligē. secerno. i. sepo. Cerno et cōposita ab eo sunt actiua. Decerno tamē ꝓ confligē ē neu. Ite cno differt a uideo. q cernimus longinq. uidemus ꝓxia Item cerno et composita ab eo faciunt ꝑterita in creui. et supina in cretū. sicut cresco et composita ab eo faciūt. ꝟm hug. xv. Cerno solet facere creui cretū q supinū. sic creui cretū vult tibi cresco dare. Constituit tamen dici q cerno caret ꝑteritis et supinis ꝟ ea sumit a cresco. cis. sicut et quedā alia ūba. que continentē in hijs ūsibus. Sido sisto rollo ferio furo q cerno. Gaudent nō ꝓpis ꝟ preteritis

alienis. Et ē dicā inf cno et consido. q ut dic gr̃
Corporeis ocul cno consido mīte. uide in secerno.
Cernulus a ū. i. indinatus ul ingeniosus a cno
cernuus. a cno. is. dr cnuus. a. um. i. adi nis
uis. humil pronus in capite ruens. Cernui edā di
cūtur sciti sine solea. Cernuus edā dr magnus in
cero. a cera dr cero. as. i. cerā implere finitus
ul finire. Et componit incero as p eod. Et pō ce
roferarius. a cereus et fero feris h ceroferari
us qui cereū portat. ul acolitus. ul qui defert ad
ceroma. a cera dr h ceroma matis uendendi
quoddā vngentū quedā confectio ex melle herb
et cera qua palestrice capillos suos inungebāt ut
essent labiliores. vñ ceromaticus ca cū. i. ceromate
ceromaticus in ceroma exponitur. vncus
ceros grece cornu latine.
cerotū. ti. neu. ge. idem quod ceroma ul cōmix
tio bbau et vngentou. Et dr a cera cere.
ceritus. a ceres dr critus ta. tuz. interposita. r
ne si dicētur ceritus p vnū. r. putarē a cera. Et
dr critus qui habet frumentū. ul insanus. q qñ
sacerdotes ceretis eis sacrificabant solebant insani
re. Vel dr a cerebu. sez simosius qui cerebu habet
cōmotū. Et prod n. Grē. Cerritus dicē quē uesa
nia torquet. De hoc supra uide in tercia parte ubi
agitur de denominatiuis in tus.
cersidrus. a cson quod ē terra et idron quod ē
aq dr h csidris quidaz serpens qui alternañ mō
in terra mō in aqua morat. et idem dr chelidrus
et ab eisdem componit āi csidrus. Lucanus tamñ
uidet uelle q aliud genus serpentis sit chelidrus
ap csidrus. Et sm h componit a chelon quod est
cimuū et idron quod ē aqua. q semp curuatus et
morat in aqua. Vnde h chelidrus dr ligniū ul la
pis teres et longus inuolubil ad modū illius ser
pentis quo area adequat. Vide q quidā solēt p
ferre has dictiones corrupte. dñres celsidrus. cilin
drus. chilindrus. s barbarissimus ē in hijs omnib
Chilindrus tamē inuenit sed in alia significacōne
sez quedā figura quadrata. sicut dr in geometria.
hñs supius semicirculū. et dr sic a pdcō lapid ul s
pente ppter equalitatē. vñ h chilindrordos dicit
vmbō equaliter crescens in longū s hug. Papias
etiam dicit. Chilindrus in geometria figura qdra
ta habens superius semicirculum in solido.
cesson dicunt greci terram.
certifico. cas. facere certū ubum actiū. Et cōpōi
tur a certus et facio. Et corripit fi.
certioro. a certior oris compatō dr certioro as
ubum actiū. i. certificare. licet et compatiue possit
teneri ex ui positiui sui. ut dicat. Ille me certifica
uit. s ille me certiorauit. i. magis me certū reddi
dit. sm hug. Et pducit. o. ante. r. sicut peioro as
certo. tas. tui. deriuat a certus. ta. tū. et ē cer
re litigare. pugnare. Certi enim solemnes litigiē. vñ
dr certare āi certū se dicens hē vñ ubaba. et hoc
certatim adubium. Certo componit concerto tas
. i. simul ul cū alio certare. Decerto. tas. i. ualde c
tare. Recerto. tas. i. iterū certare. Certo. certas et
composita ab eo omnia sunt neutra.
certus. a cerno is dr certus ta tū ppe enim ctus
dr qui cernit rem de qua certificat licet qñq ad a
nimā referat. Et compat certior issimus. Vñ cer
te ctius. me. adubium. Et h certitudo. inis. Certus
componit cercertus. i. ualde certus. Incertus ta tū
. i. non ctus. Et compatur. Vnde h incertitudo inis
sm hug. Pap dicit. Certa clara manifesta. Et scias
q certitudo nichil aliud ē q determinacō intellcūs
ad vnū. Item Certa discussione non egent. uide
ceruica. ce. fe. ge. i. alapa. ul cola vsin consiliū
phus. Et dr a cerux. Et producit ui.
cerui cal. alis. ge. neu. i. puluinar aureale. qd et
cerulicariū dr. Et dr a cerux. Et producit penl sm
hug. Et ut dicit pap. Cerui cal dr q sub cuice po
cerui catus. ta. tū. i. supbus. fumosus. natur
contumax. a cerux dicitur.
cerui cosus. a. ū. supbus. arrogans. et diuaē a c
cerui nus. na. nū. pnl producta. res cerui uix
ul de cerui. A cerus ui dicitur.
cerusia. e. genus pocōnis A cerē dr s papias
cerux. A cedo is dr h cux icis posterior pars
colli. sicut anterior gula. q ibi ceduntur capilli. q
autē cerux dr āi cerebri uia. q p eam ptem cēbu
ad medullū spine dirigit. ethimologia ē nō cōpō
ul diuacō. cux edā accipit p supbia et maxime
in pli. Et qñq ec in sin. Job xv. cucurrit adūsus
eū erecto collo. et pingui cuice armatus ē et prod
cerulcus. in cerulus exponitur. ui
cerulus. a cera dr cerulus. la. lū. pnl cor. fulu9
instar cere. uiridis. niger. glaucus. ppe quidez cerū
lum est uiride cū nigro ut ē mare. Vñ cerulcus. a
um. penl cor. Et ut dic pap. Cerulus dr ipse colo.
Ceruleus uero quod ex cerulo constat. Itē cerulus
nature. cerulcus fingitur.
cerusa quedā materies apta ad pingendū. que
ex plūbo stanno q conficit. sm pap. hug uo di
at. a ceroma dr h cerusa se. quoddā genus coloris
cerulus. li. dimi. pulus cerulus. vñ h cerula. le.
cerulus. a ceros quod ē cornu h cuus pnl cor
ui. vnde h cua. ue.. Et ut vult ambr. Cerulus eger
olee ramusculos mandit. et sanat Et ut dicit pap
Cerulus fugiens spineta penetrat illesus. oculis ca
ligantibus serpentē deuorat. et in eo estu et uenēi
ardore ad fontē uadit. musus q in eo caliginē et q
q supflua exuit. adhuc cū amoris incendio detine
tur priore subsequentis caput sup renes suos sus
tentante natando ul p deuia siluarū ad extremas
regiones deueniūt. fideles significant. Et sm ysid
xiij ethy. Cerui erectis auribus acute audiunt. sub
missis audiūt nichil. Greg etiam dicit mor xxx li
exponens illud Job. Vel pturientes cuas obstetri.
Cerua inquit moris ē inuentos serpentes exīg
uere. eoz q membra morsibus dilaniare. fertur
autē q si qñ flumina transeūt capitū suou onera
dorsos pcedentiū supponūt. sibi q inuicē succedē
tes laborem ponderis omnino non sentiūt. magi
spūales cerue uocati sunt. Ipsi enī more ceruarū
interemptis uicijs āi extinctis serpentibus viuunt
et de ipsa extinccōe uicioz ad fontē uite acrius in
ardescunt. Ipsi edā dū labentia huiusmodi tēpo
ralis momenta āi quedā flumina trisseunt. cōpa
cientes carnate onera sua sibi inuicē supponūt. quia
tanta obseruacōne custodiūt id quod scriptū ē In
uicē onā uā portate. et sic adimplebitis legē xpi
cesar cesaris dr a cedo dis cecidi. q abstractus
fuit de ceso utero matris. ul q fortiter cedebat
lios in prelio. Vel quia primo secuit cesariem si
bi. Vel quia cum cesarie sit natus. Vel a cesos di
atus quod est elephas. q in singulari certamine
deuicit elephantē. et fuit cesar pinus impator ro
mānus. a q qlibz iōanus impator dcūs ē cesar. sic
et augustus ab augusto. Et a cesar cesareus. rea. ū

possessiuū. et cesarius.ria.riū.vñ cesarianus.a.ū. et ħ et ħ cesariensis. et ħ se. Inuenīt autē cesar alī qñ in plī. Vñ ouid. Cesaribz útus contigit aīi die

Cesaraugusta.re.fe.ge.i. terraconensis hispanie oppidū a cesare augusto situm et nominatum.

Cesarea.ree. uł cesaria.rie. dr. uide in cesaria.

Cesaria.rie. quedaz ciuitas. Et sunt plures cesarie uł cesaree omnes a cesare nominate. ſm hug

Cesaries. A cedo. dis. cecidi dr ħ cesaries riei. coma capitis. et ē ꝓpe uiroꝝ. Decz enī uiꝝ esse cōsuz ß non mulierez. Versus grec. Est coma quadrupedis. colubri iuba siue leonis. Cesaries hoīs. crinis ꝓpe mulieris. huius et illius bñ dr esse capillus.

Cesia. A cedo. is. cidi. ħ cesia. sie. i. lenticula. Vñ cesius. sia. siū. i. lenticulosus. qui enīz lenticulosus ē colorem non integꝝ ß interciſum habet. ſ hug Pap eriaz dicit. Cesia lenticulosa. Cesius lenticulo

Cesim adúbium. i. diuisim ℣ sus. qi lesus facie ac cuatim. Et dr a cedo. dis. cēdi ſ hug. Pap úo dicit Cesim p cedes. quō uicissim ꝓnices limate qsi uł dolate uel gradatim.

Cesisonomaton quodd scema est quod melius scribīt p se in ꝑma silla. vnde in ſ de eo dicam et supra in quarto dixi in capitulo de scemate

Ceso. sonis. mas. geñ. qui de uentre matris ceso scinditur. Et dicitur a cedo. dis. cecidi.

Cesonia. A cedo. dis. cecidi dr cesonia. nie. quedd caruncula in fronte equini pulli cū ꝑmū ꝓdit ex aliuo vnde mulieres faciūt quandā potionē mortiferam. Item cesonia fuit ꝓpium nomen cuiusdaz

Cesor. oris. mas. ge. i. incisor. a cedo. ↄ mulieris dis cecidi. Parali ij. li. c. xxiiij. At illi cōducebant ex ea cesores lapidum.

Cespes cespitis mas. ge. terra cū herbis auulsa. uł frutex. uł úgultū. Et dr sic ąi circa pedes. Vñ

Cespito. tas. i. fodere uł cadere offendere. Vnde et equi qui sepe cadunt cespitatores dicuntur.

Cespito. tas. taui. in cespes exponitur. et cor spi

Cesim adúbium. i. cedendo uł gradatim

Cesso. A cedo. dis. cessum cessu. u. in. o. fit cesso sas. i. frequēter cedere. Et inuenīt ꝑ peccare. vnde úbalia. et cessabūdus. da. dū. i. similī cessanti. uł il

Cesso. sis. siui. úbū desideratiuū ↄ qui sepe cessat uū quod non ē in usu in simplicitate. Et descēdit a cedo cessi cessum.

Cesticulus in cestus tus exponitur

Cestos. in cestus. ti. uide.

Cestus. ti. A castus dr ħ cestus. ti. uł cestos et ħ cestos indecli. cingulū ueneris quo accinguntē et utuntē in legittimis nupcijs. et dr cestos quasi castos quia in feminis maritatis signū castitatis fit Vñ ponīt qñq pro legittima copula et maritali concordia uł castitate. ſm hug. Pap dicit. Cestos

Cestus. A cedo. is cecidi dr ħ cestus. ti. uł cestos et ħ cestos indecli. i

Et interp̃tatur zelus uł emulacō. seu possidet eos
Chanaam interp̃tatur possi⸗ aut possessio eoꝝ
dns domū uel emulator gracie
Chananeus interp̃tatur emulator uel zelotes si
ue preparatus aut negociator.
Chaos neu ge. indecł. Chaon eciā dr hic chaus
chai. et h chaos chaos. i. ꝓfunditas fossa uł con
fusa caligo uł confusio rei. uł inicium rei. scilz ꝛ
in qua omnia fuerunt confusa et cōmixta et a q̄
omnia fm hug. Pap uero dicit Chaos greci dñt
materiam celi et terre confusam.
Chazram interpretatur ira uł lira. siue furor aut
foramina. Thob xj dr. Peruenerunt ad chazram.
que e in medio itinere arca niniuem. Et accentu
atur in fine. Et scribitur p geminum. r.
Chaldei in chaldei exponitur.
Chaslen interp̃tat spes eius. uł sperans in eum
Chele dnr brachia scorpionis ꝓpter curuitatez
Item chele chelax inueniunt p signo libre. q̄ ex
pedibz ūgims et bēbijs scorpionis efficitur. et dr
a chelon fm hug. Pap eciam dicit. Chele brachia
scorpij que faciunt libram.
Chelidonius quidā serpens. in celsidorus exponit
Chelis. a chele dr h chelis lis. i. arbara. quia in
modum brachiorum curuata est.
Chelon grece. latine dr curuū. Vnde grece chelon
latine dr brachium siue crus propter curuitatem
Chere interp̃tatur aue ialue uł q̄nde. Et prod
che. Vñ pstus. Quis docuit psittacū suū chere. i. su
am salutacōnem. Et iñ cōponit sincerus ſ magis
Chermel hebraice dr qui et carme⸗ trum bene
lus mons est in confinio palestine et fenicis. et in
terpretatur molle uł teneꝝ. siue agnus tener aut
agnitio uł scientia circūcisionis. Isa xxix. Conūta
tur libanus in chermel. et chermel in saltū reputa
bitur. Alia lra ē in chazmel. hoc ē predicacōne a
postolorū. libanus. i. gentes candide et mūde per
baptismū conūtent in chermel. i. in sciencia uere
circūcisionis. Et carmel uł chermel. i. iudei exteri
us circūcisi conūtent in gentes siluestres et infru
tuosas. libanus enim candidacō. chazmel uo scia
circūcisionis interp̃tat. ut ibid dicit glosa plenius
Cherub cherubis cherubin cheruba cherube. et
pluraliter cherubiz p omnes casus. mas. ge. et p m
scriptū. Item cherub indecł. in sing. et in plu. pro
eodem. Item h cherubim indecł. mas. ge. et semp
tū p m. et tantū sing nūj. et significat vnūquem
libet angelorū de illo ordine. et tūc debet dici. Scē
cherubim ora p nobis. Item pluraliter h cherubin
et indecł et neu. ge. et tantū in plī scribit p n. et
significat illū ordinem angelorū. Et tūc debet dici
Scā cherubin orate p nobis. Sed fm pmā decli
nacōnem pt dici Scē cherubin orate pro nob. Et
interp̃tatur plenitudo seu multitudo sciencie. quia
illi angeli vicinius positi deo diuina sciencia āpli
us ceteris inferiorū ordinum pleni sunt.
Cherubius cherubi. i. summitas mali. scz illud
quod instar uexilli malo supponitur et fm uentū
mouet. Lucanus Instabit summis minor ussa che
rubus. Quidaz tamen dicūt. q̄ cherubi sunt capi
ta et cornua antemnaꝝ uel fines in malo.
Chetim signati uł metū seu formidātes aut ir
santes interpretatur.
Chidon interpretatur scutum uel clipeus.
Chilindroides dr umbra equaliter crescens in
longum Vide in celsidorus.
Chilindrus exponitur in celsidorus.
Chile cū aspiracōne est labium.
Chillones cū aspiracōne homicēo būionibz labijs
Chios insula sira lingua dr. quia ibi⸗ uocant
mastix signit. siri enim mastichem chion uocant. et
iñ chius. a. ū. penł prod. que in pmitiuo corripit
Item chios dr filius. Item chius chij quid locus
de quo dicit actuū xx. seqnti die uenimus ctra chi
um. fm uero pap chios insula ē in q̄ bonū vinū
nascit quod chiū dr in q̄ fons est ebetes facens.
Chius chij uł chium chij. fe. uł neu ge. pt esse
Choa ecclesia uł congregatio in ⸗ in chios est
terpretatur. Et accentuatur in fine
Chobal cōdempnacō uł cōdēpnatus interp̃trat
Chodorlaomor interp̃trat q̄i genā manipuli. uł
q̄i habens decorum manipulum.
Choeleth hebice grce ecclesiastes. Inde cōcionator
Chomor interpretatur lacessens uł ꝓuocans. siu
lacessiones aut prouocationes.
Chonenias interpretatur percussus dño uł percussi
Choraula. chorus componitur cū aule⸗ o dñi
quod grece dr cannula. et dr h choraula. aule. q̄
chorꝝ ducit. uł qui in choro cū cānul cantat. qui
aliter dr choraules. et eisdem componit. Vel cho
raules componit a chorea et ago gis si qui agit
choream fm hug. Pap eciaz dicit. Choraules pri
ceps chori uł q̄ cū cānul. i. fistulis canit in choro
Chore interp̃trat caluaria uł caluus. uł caluicū
Chorea ree. fe. ge. i. ludicris cantilena uł saltaci
o. et dr a chorus. ri. Et acuit pnł. Pap uero dicit
Chorea sonus ludoꝝ cantus uł carmina.
Choreb interp̃tatur mensa uł massa. siue temp
Chorens interp̃tatur ira⸗ trans aut temptatio
cuiꝰ uł liber aut de foramine.
Choricanus. ni. mas. ge. a chorus dr. qui canit
in choro uł cū choro. et cor pnł. Et componit a
Chorista. te. mas ge. a chorus⸗ chorus et cano
dicitur qui canit in choro uł cū choro.
Chorolus li di mas ge. i. puus chorꝰ. et cor pl
Chorus. ri. mas. ge. ē multitudo in sacris collcā
Dicit tamē et chorus locus ubi canūt qui ō cho
ro sunt. et dr a concordia. Alij dicūt q̄ chorus de
riuat a corona. q̄ olim in modū corone circa aras
starent et canerent. Sed meliꝰ uidet ut corona de
riuet a chorus. Vel chorus dr a coeuns. q̄i coetu
rum cantus uł societas. uł locus. A chorus autez
deriuat h chorus. ri. quidā uentus collateralis ze
phiro. q̄ uentoꝝ circulū claudat et q̄i choꝝ facat
Item chorus dr quedam mensura decem modioꝝ
ſ hoc ex hebreo dīdit. qui uocat chora ad simi
litudinē collis. Choria enim hebice colles appellā
tur. Coactuati enim modij triginta instar coll ui
dentur et onus cameli efficiūt fm hug. Et ut dic
magister bene. Chorus p uentꝰ non aspirat. In a
lijs uero significacōnibz aspirat. Et pmā cor sed
p uentꝰ prod pmam. Vnde ursus. Consona turbe
chorus quatiens est aera chorus.
Chous choi. mas. ge. ps celi qua celū continet
uł ipsum celū Et dr a chaos q̄ ex chao putaue
runt quidā celum esse formatū. Inuenitur chous
choi p quodā loco de quo dr actuū xxj. A recto
cursu uenimus choum.
Chremes. a cremo mas deriuat h chremes etis
uł cremis ꝓpium nomen cuiusdaz psone introduc
te in comedia q̄ cremebat symonē denegando fil
am suam filio illius. et fm hoc caret aspiracōne. Si

uero habeat aſpirōnem chremes non ē hūc nomē latinū.nec deriuatur a cremo mas ſm hug.Quā do uero ꝑs in ꝑmo ma dicit ꝙ aſpirō ponit poſt c in chremes.dicas ꝙ ibi chremes non ē latinum

Chreticus.A chriſis quod ē iudiciū dr hic chre ticus ci.i.iudex ul medicus.qr ſm criſim iudicat de infirmo.an debeat euadere nec ne.Et chreticus ca cū.i.dies in quo ſumit infirmitatis iudiciuz q̄ iudicat et iudicat hoiem an deat libari nec ne

Chriſeus.A criſis quod ē auꝝ dr chriſeus a um .i.aureus.Et criſo ſas.i.deaurare.Vñ criſatus.i.

Chriſis grece latine dr ſecretū uel))deauratus iudiciū ul auꝝ.xv.Auꝝ iudiciū ſecretū dat tibi ē

Chriſma ē grecū.Et ſcri ꝫ) ſis.Et acuit in fine bitur aliqñ ꝑ x ſic xriſma.qr hec figura x rīſtat apud grecos ch.Et ſcribit ecia ꝑ ch chriſma.uide in chriſtus.Et dr chriſma vnctō latine.Et deriua tur a chriſis quod ē auꝝ.xriſma iubente dño ℑn exodo moiſes compoſuit.quo ꝑmi aaron et filij eius in ſacerdotū puncti ſunt.Sed poſtq̄ xpiſtꝰ uerus rex ac ſacerdos celeſti ac miſtico vnguēto ē delibutus ℑam non ſolū reges et pontifices ſ om nis eccleſia vnctōne xriſmatis conſecrat pro eo ꝙ ē membꝝ eterni regis.et ſacerdotis uide in vngo.

Chriſolitꝰ ti maſ ge.lapiſ p̄cōſuſ ſilis aūo cū ma rini coloris ſilitudie.et dr a criſ qđ ē auꝝ et ut dic remig in apoc.ꝛſolitꝰ q̄i auꝝ fulgz.et uidet emittē ex ſe quaſdam ardentes ſcintillulas.cuius ſpē ſig ficant hij qui in luce ſupne patrie reſplendent ſu as ūtutes atq; ſententias cū ūbo exhortacōniſ ue lut ſcintillas in ꝓximos effundūt.quibz ad amo rem dei et ꝓximi alios accendant.

Chriſopaſſus quidā lapis p̄cioſus.A chriſis qđ ē auꝝ et paſſos quod ē color.qr ſit aurei coloris Remig uero dicit.ꝙ ē aurei coloris et uiridis.et ſignificat dcōs ſapientia reſplēdentes.et in uiridi tate fidei ſemp ad celeſtia tendentes.

Chriſopataſſus lapis p̄cioſus ethiopicuſ quem lux celat ꝓdit obſcuritas.Nocte enim igneuſ eſt die aureus ſm hug.Et dr a chriſis quod ē auꝝ

Chriſoſtomus.A chriſis quod ē auꝝ et omos quod ē os dcūs eſt chriſoſtomus.i.aureū os.uel componit a thomos quod ē diuiſio.Os enī nichil aliud uidet eſſe ꝙ diuiſio labiorum ab inuicē

Chriſtheleiſon.ab hely quod ē deus.dr quod dā libum grecū ſcz heleyſon.quod ē miſerere.vñ dicitur chriſtheleiſon.i.chriſte miſerere

Chriſtianiſimus.mi.cultus et ritus xp̄ianorum Et componitur a chriſtianus et mos moris.

Chriſtianus ni.Chriſtiani a xp̄o dicti ſunt ſicut iudei a iuda.ſeu de vnctōne deductum eſt nomen Quod nomen ꝓmū in antiochia ꝑ petri p̄dicatio nem exortū eſt.ut habetur actuū xj.

Chriſticola.le.pnl cor.xpm colens.cōis genēis

Chriſtus.a chriſmate dr chriſtus.chriſmate unc tus.Chriſma enim grece latine dr vnctō.Qđ no men olim erat cōmune et ſacerdotibus et regibus qr et hij qui uocabant ad regnū et qui ad ſacdoti um inungebant.De regibus habet in pſa.Dicite xp̄o meo tiro.De ſacerdotibus dr in p̄s.Nolite tā gere xp̄os meos.Vnde dñs noſter antonomatice ꝓpo nomine dcūs eſt xp̄us.qui uerus rex et ſac dos fuit.et criſmate vnctus in vij donis ſp̄us ſanc ti plenarie delibutus.¶Et nota ꝙ hec figura x a pud grecos repſentat ch.Vnde chriſma xp̄us ſcri bunt ꝑ x.quia dcōnes grece ſunt.¶Quare nō di catur.xp̄e ora ꝓ nobis.ſ exaudi nos dicā in ora tio.¶Item in xp̄o fuerunt om̄es ūtutes et uſus ū tutū.ſicut dicam in ūtus.¶Item de formacōne corpis xp̄i et de infuſione anime dicā in extradu ce.¶Item quō xp̄us accepit aliquid de omni ſta tu hominis dicā in liber.m.rum.Item de ſcientia anime xp̄i et potentia dictū eſt in antixp̄us.Item uide in ūbum.¶Item in ꝓpheta dicā quō xp̄us ex ꝓp̄o iudeo et gentili natus ē Item de ymagie facie xp̄i quā xp̄us miſit abagaro regi dicam in

Chus interp̄tat ethiops ul tenebroſus ℑ iuda

Chuſan interpretat tenebrans domū ul nigdo

Chuſaurathaim tenebroſa in) ḡtificationis iquitas ul nigredo impietatis interpretatur.

Chuſi interp̄tat ſecretū ul ſilentiū ſiue archanū aut ꝓfunditas.Et acuit in fiē

Ciatus ti mas.ge.uas ē ad bibendū.et xij ci ati vnū ſextarium faciūt.Item ciatus pug ciph9 cratericulus poratorius.Et cor penultimam

Cibarius.a cibo bas dr h cibarium.i.cibus.et ci barius.ria.rium.quod ptinet ad cibum.

Cibatus.tus.mas.ge.i.comeſtio.a cibo.bas.et adiectiue poteſt declinari cibatus.ta.tum.

Cibe au plis nūi.i.teſſere quadrate ſcz taxilli.

Cibeles.a cibo cibas h cibeles ci ℑ a cibo cibas bebs.ul cibele cibeles mater deoꝝ.ſcilz terra que cibaria confert.Vel potius deriuat a cubon quod interp̄tatur ſolidū ul firmū.q̄i cubele quia inter elementa nullū ſit firmius et ſolidius illo.uel dr ſic a cibelo monte in quo colitur.et a cibele ul a belo cibelus.la.lū poſſeſſiuū.et cibeleus lea leū.

Cibo.bas.baui.cbos dare dr a cibus.bi.vnde ūbalia.et cibatorius.ria.riū.¶Cibo componitur concibo.as.i.ſimul cibare.Decibo.bas.i.ualde ci bare.ul cibū auferre.Excibo.bas.pfecte cibare.p cibo.bas.in eodem ſenſu.Recibo.bas.i.iteū ciba re.ſuccibo.bas.i.latenter ul pau cibare.¶Cibo et omnia ab eo compoſita ſunt actiua.Et corripi unt hanc ſillam ci.Vnde quidam.Caſeus anguil li mortis cibus ille uel illa.

Ciborium rij quoddā uas ad cibos deferendos

Ciboſus.a cibus dr ciboſus ſa Et dr a cibus ſum.i.cibo plenus.Et compatur.Vñ h ciboſitas tatis plenitudo ciborum.

Cibus.bi.a capio dr.qr autē dr cibus q̄i capto ore.qr capiatur ore ethimologia ē ſm hug.Item ſm pap.Cibus grecū eſt.Eſt autem figura in geo metria que longitudine latitudine et altitudie cō tinetur.ſic qr corpus ſolidum h ecia texera dr bis bini latine cubus.hug ecia dicit ꝙ a cubon qđ interp̄tatur ſolidū ſiue firmū dr h cubus.bi.figu ra ſolida.De hoc plenius dicam in cubus.

Cibus gce latine dr cubus.uide in cubus bi.

Cibutū.ti.i.archa cibaria.Et dr a cibus cibi

Cicada.de.dr a cuculus.li.qr ex cuculoꝝ naſcū tur ſputo.Vel dicūtur ſic a ſono quē facūt.Et ſ ſeruiū non durat uita eoꝝ niſi p diem.Dicit enim ꝙ eodem die quo cicada oritur morī Vnde qui dā.Mors et uita dies vna cicada tibi.ſed aut fal ſum dicit apte.aut alia animalia uocauit cicadas q̄ nos uocemus.qr autē dr cicada q̄ſi canendo ca dens ul cito cadens ethimologia ē non compō cū pnl prod.Vnde ouid in j de arte.Vere ꝓs tace bat uolucres eſtate cicade.femina quā iuuem blā da temptata repugnet.ut ibi plenius.

Cicatricoſus.ſa.ſuz.plenꝰ cicatricibz.a cicatrix dr

Cicatricula.le.dimi.pua cicatrix.Et corripit ci.
Cicatrix.A cico.cas.ħ cicatrix.tricis.i.uestigiū obductio ulneris.sic dcā q cecet et obducat q̄i cecatrix.q autez dr cicatrix cese carnis tritio ethimologia est.Et producit tri.
Cicendela.a candeo.des.dr ħ cicendela.i.luzula genus scarabeoꝝ.quia uolans candeat.i.lucrat.
Cicendulū.li.ge.neu.i.tinbulum ul' licinus.et ponit̄ p candela.et a candeo.des.
Cicer.eris.ge.neu.genus leguminis.Et cor̄ ce cidas.a cidus ħ cida.le.et ħ cidas.adis.qdā genus pallij circūtextū et continens multos inter textos cidos.et ħ cidas.adis.dr insula que cū q busdā alijs in cido disposita est.Cidades eniz fuerunt lxiij insule circa delū in orbe site.Et ideo sic dcē sunt.non q in orbe sunt digeste.ſ ꝑter scopulos.qui circa easdem sunt.ſm hug.Pap eciaz dicit.Cidades insule sunt in egeo mari.dcē q ī cido.i.in orbe sunt posite.Cidas.adis.genus uestis a rotūditate dcā.suzsum stricta.deorsuz ampla.uī inuenit̄ in legenda btē agnetis.Induit me dñs cidade auro texta.Et cor̄ pn' genitū siue da.Statig adhilleidos.Puppis et innumeras mutabant cida des auras.Et in greē.Est cidas pānus.circūdat cidada pōtus.Et ita teneas q a media ante.d.cor̄ fortunatus tamen eam prod.dicens.Brachia gē mata cidadem filo catenant.
Cidopea saxa in quibus cidopes habitauerunt in italia.ſm pap.uide ecā in cidops.q dcinat̄
Cidops cidopis.mas.ge.dr cidopeus.a.um.a cidus cidi.Ciclopes nascunt̄ in india.et in sithia.olim sic dicti erant.q unū orbem.i.unū oc'm habere in media fronte phibent̄.hij et agnofagi te dñr.quia solum ferinas carnes edant
Cidopes dicti sunt esse fabri Iouis.et fabricare fulmina eius in ethna monte sicilie.unde ciclope us ea.eū.uī hec cidopea saxa dñr in quibus cidopes habitauerunt in sicilia.Et pn' prod ciclopes Unde ůgil' vij eneyd.Ferrum exercebant uasto cidopes in antro.Et theodolus.fulmina cidopes ius impio fabricantes.Et ut dicūt quidā.Ciclopes si ē cōmune gentile prod pn'.Si uero sit ꝑpū ea cor̄.Et satis ꝑbabiliter ħ dicit.Item inuenitur cicrops pis p.r.Et hīc cor̄ pn' in obliquis.Uī the odolus.Egregio cicropi debetur causa lerandi
Ciclus cicli dr a circulus p sincopā.ul' a greco ciclon quod greci rotundū ul' orbem uocant.Cicl9 componit̄ epiciclus.semiciclus.hemiciclus.ab hemis et ciclus.i.medius ciclus uī emiciclus quādo q̄ dr sedes dimidiū circulū habens.i.arcū.Et producit.ci.Et ſm computistas.Ciclus ē ſpaciū aliq̄t annoꝝ in se rediens ſm aliquos numeros.Et dr ciclus q̄i circulus p duplicē sincopam.et ē semiciclus dimidius ciclus A semis et ciclus
Ciconia.nie.dr a sono quo trepitat.q̄i cicania.quia sonus podus ē oris q̄ uocis quia eū quatiente rostro faciunt.Unde et ciconiū quod et ciconiū dr uocant hispani lignū longiz quo in ortis hauriūt aquā.quia ymitat̄ naturam illius auis leuantis et deponentis rostz dū clangit.Eandem ortula ni telonaz uocant.tale lignū inuenit̄ mō sup q̄s dam puteos cathena ferrea. Et scias q ħ auis a quibusdam appellat̄ pia auis.ꝑter pietatez q̄ erga parentes oñdit.Unde dicit ambr' in hexam̄ v.Depositi patris arcus p longeuā senectutis pluma regimine alarū remigio nudatos circūstans soboles ciconia pennis ꝑpis fouet.Et quid dicaz collato cibo pascit qñq eciā ipsa repat natuē dispendia.ut hinc atq inde subleuantes senez fulcro alaz suaz ad uolādū exercēt.et in pristinos usus dsueta iaz reuocent patris membra.Quis uim̄ leuare egz non fastidiat patrem quis fessum senez suis humeris non imponat.qd in ipsa historia vix credibile habetur quis ut pius sit nō hoc seruilis mandat obsequiuz.Atuero auibus non ē q̄ue qd pietatis ē plenū.non ē onerosum quod soluit̄ nature debito.Aues non erubescunt reuerendi senis membra portare.Est enī nectura pietatis.q eouz a frequenti testificacōne perebuit.ut congrue mice dem remuneracōnis inuenent.Nam romanoꝝ usu pia auis upcatur.et q uix vni imperatori cōsultro senatus delatū dr.Hoc iste aues in cōmūe meruerunt.Habent ergo aues iste decreta patu.ac ꝑprie insigne clementie.Pios enim filios patu pus op
Ciicur placidus mansuetq ꝑ tuit iudicio p̄dicari prudens.Plr cicures placidi quieti.ſm papiam
Cicurius.curij.mas.ge.prudens.gratus.cautus alutus.uafer.placidus.mansuetus.Uī cicuro as .i.prudenter mansuete se continere militare man
Cicuro.as.in cicurius ē Prod.cu. ꝑ suete facē
Cicurius.ris.mas.ge.i.porcus natus ex apro sil uestri et domestica porca.Et dr a cicurius.ſ hug Pap uero dicit.Cicurris domesticus sus.
Cicuta.te.pn' prod quedam herba est.a cecus dcā.q̄i cecuta.q eius sucus nocet ocul'.Vel quia in tirso geniculato nodos habet occultos ut cāna sicut dicitur fossa ceca que occulta est.
Cicuticen.A cicuta et cano.is.componit̄ hic cicuticen.inis.qui canit cū cicuta.Unde ħ cicuticina ne pn' cor̄.femina que canit cū cicuta.Et cor̄ pn' cicuticen.inis.tam in nominatiuo q̄ in obliquis.
Cidaris.ris.fe.ge.pilleus pontifical'.Et ut dñt mitra Cidaris et tiara idem est.Et cor̄ da.
Cidon.onis.mas.ge.puerog amator.ſ hug.Et ut dicit pap.Cidones puerog amatores.
Cidonia ciuitas cretensſ.Cidonia genus pomi Itē cidonia mala ab oppido quod est increta dcā ex q̄ primo cidonicū confice.fit q̄ ex eo vinū q̄ langu uentiū desideria fallunt̄.Nam vinū representat.
Cijeo cijes et cio cis idem habent p̄teritū.scilicz ciui.et idem supinū.scz citum.nisi q ſm q oñdit a cieo quarte cōiugacōnis prod pen'.ſm uero q descendit a cio cis tercie cōiugacōnis cor̄ eandē.Ꝟ A cijeo citū non uenit ymo citū.Itē cio et cieo eā dem habent significacōnē.scz uocare mouē como uere.congregare.Cieo.es.tamē accipit̄ in alia significacōne.scz festinare.ꝑpinare.in qua non accipit̄ cio. Cieo et cio componūt̄ cū ad et dr accieo es et accio accis.i.appellare.aduocare.Itez cū con Et dr concieo et concio.Item cū in et dr incieo et incio.Item cū ex et dr excieo et excio Cieo et cio et omnia composita ab eis sunt actiua.nisi q cieo ꝑ festinare ē neutz. Cieo et cio faciunt p̄teritū in ciui.et supinū in citū.Item cieo et cōposita ab eo cor̄ pn' in supino et in ꝑticipio p̄teriti temporis.Cio uero et eius composita eam producunt
Cigneus.a.ū.i.candidus ul' ad cignū ptinēs.et
Cignitus.tus.mas.ge.uox cigni dr a cignus A cignus dicitur.Et producit gni.
Cignus.ab hoc p̄terito ceani dr ħ cignus ni.q bene cantat.Unde ħ cignulus.li.dimi.et cigning a um.i.cigneus.a.um.Item a cignus dcūs est am

nis quidā dicīe ħ dignus.tū quia minam habz a
quaz suauitatē.tū qz autūpno et estate qñ mitez
soluūtur tumescit.Quadaz enī lingua quidqd est
candidū dr dignus.Reliquis uero anni tempibus
tenuis ē et quietus.ħ hug.Pap autē sic dic.dign9
auis genus.que et olor dr.qz totus sit albus plu
mis.a canēdo dcīs.eo qz carmina modulatis uo
cibus fundat. Item dignus dicīe fluuius.

Qile ē quedā figura q̄ apud grecos nūcat mille.

Qilia uenter.

Qiliacus qui in uentre habet passionē Et dicīē
a cilia quod est uenter.

Qiliarcha.A cile figura greca et archos quod est
princeps cōponitē ħ chiliarcha e.qui mille p̄eit mili
tibus.quem nos millenarium uocamus.

Qiliaste quidā hereticī sunt. Vide in cerinciani.

Qilices quidā populi sunt quos uicit pompeiꝰ
pirate erant.Et ponūtur cilices ꝓ piratis.et pira
Qilicia.ꝓuincia asie mīons iuxta ꝯ te ꝓ cilicibus
tauꝝ montē.A cilice quodā nomē traxit.

Qilicinus.a.um.a cilicū dr.ut cilicina uestis que
fit de cilicio.Et producat pnl. Vnde in aurora dic
tur. Pungens et uestis cilicina tegit.

Qiliū.ci.dr uelamentū factū de pilis capꝝ uel
tauroꝝ.et e neu.ge.vñ centonia fiūt et mortui o
Qilicius.ca.cū.de cilicia.penl cor ꝯ peruntur
Qiliū.A cilū dr ħ ciliū.lij.i.ozdo pilozꝝ q̄ in fol
liculo quibus oculus tegitur siue in cilio crescit.et
cōponitē cū sup et int et dr supcilium et intercilium.

Qilleo.es.ui.ūbū actiū.i.mouē.Et caret supīs.

Qilliba.be.mensa cibatoria que finita comesho
ne remouet.Et dr a cilleo.les.ul a cibo.as.Et ħ
assidela dicatur.Et corrupit penultimam.

Qilloneꝰ sine aspiratione dicuntur homines an
guli capitis.quoꝝ capita oblonga sunt.

Qilium.A celo.las.dr cilū.li.i. folliculus q̄ ocu
lus tegit qz oculos celat.vel sm vid.a cilleo cilles
quod ē mouere.quia sepe mouetur.

Qima.me.q̄i coma.sez summitas olerum ul ar
borum.Et dicatur a coma.me.

Qimba.in cumba exponitur.

Qimbala acrabula q̄daz sunt que percussa se inui
cem tangunt et faciūt sonū.sic dcā.qz cū bellema
cia simul percutiunt Et ē ambalū pnl cor instrum
tū musicū ꝓpe quo accitur.i.aduocatur.

Qimbia.bioꝝ.exponitur in cumba

Qimex.ħ cimia ul cimica dr quedā herba que
ualde uenet. Vnde ħ cimex.icis.animal ualde feti
dū.et ꝓpe iste ūmis sez cimex nascit in carne pu
da.tinea in uestimentis.Eruca in olere.Terredo in
ligno.Tarmus in lardo.Et corrupit mi

Qimicosus plenus cimicibus.A cimex dicit

Qiminile lis.ge.neu.dr uas aquaticū ad abluen
das manus ut dicūt bacinū Et prod ni

Qiminū ni.ge.neu.genus herbe ul seminis.qđ
volgo dr cuminū.et ē calidū et siccū.et prod pnl
Vñ mar.Esse putāt calidū medici siccūq; caminū

Qimis greca interpretatur dulcis.

Qimiterīū.a cimis quod ē dulcis et sterion quod
ē statio componitē ħ cimiterīū q̄i cimisterīū.i.dul
cis statio animaꝝ.ul poci corpoꝝ. Vel dr cimite
rīū q̄i cimisterīū.quia ibi cimis mortuoꝝ tenitē. Vel
dr a cis.qz cos.i.añ ecclesiaz solet fieri. Vñ cimite

Qinara.re.pnl cor.instrumētū ꝯ riolū.li.dimi.
ē musicū.Et dr a cieo.es.quod ē mouere.q̄i cico
.i.cōmouens aera sono suo. Vel quia cieē.i.me
uere ad sonandū. Vnde dicit pap.Cinare sunt ae
tabula que percussa in modulo conantur.Macha
li j.c.iij dr. In ipsa renouatiū est in cannos et ca
tharis et cinara et cimbalis

Qincinnaculus.la.lum.in cincinnus est.

Qincinnosus.sa.sum.in cincinnus uide.

Qincinnus.A cedo.dis.cecidi dr ħ cincinnus ni
cinis qui prolixe dependet.Cantic v.Cincinni mei
guttis nocturnū pleni sunt supple.Et inde cincinnat9
la.lū.i. capillatus qui magnos habet capillos ar
cinnos. Vnde Iero.in quadā epla.Cincinnaculos
pueros et calamistraculos et pegnina vngenta olē
tes semp deuita. Item cincinnus dr pāniculus uet9
et detritus.et tūc inde dr cincinnosus sa.sum.i.pā
nosus laciniosus tumcosus sm hug. Vel sm pap
cincinni dicīr capilli dependentes vñ cincinnosus sa
sum cui capilli crispi dependent ul crinitus sic mu
lier.Et prod pnl pone. Vnde in aurora dicit.Cin
cinni ppli sunt uani diuinitus isti.

Qinctim adibiū.i.strictī confertim. A cingo gis

Qinctonū.ni.ge.neu.q̄ cingimur.a cingo is dr

Qinctura.re.pnl prod.actus cingendi.et id quo
cingimur.Et dicatur a cingo.gis.

Qinctus ti mas.ge.i. lata cinctura ul sona.a cingo
gis. Item mobiliter cinctus.ta.tū.ptcipium.

Qinge grece latine enim ul cingere.

Qinedos.a cinos dr cinicus.ca.cū.et cinedus da
dū in eodem sensu.i. caninus.Dicūtur eciam cini
ci ul cinedi molles et effeminati et immūdi.sic ca
nes qui et publice coeūt et ad uomitū redeūt. Vel
dicūtur sic satira et reprehensores qui reprehensione
ledūt sicut canis morsu. Iuuenal. Castigat turpia
cū sis inter socraticos notissima fossa cinedos. Vñ
et p excellentiā immūdicie quidā phi hereticī dic
ti sunt cinici.qui publice et in patulo cū uxoribꝰ
concubebant. p̄dicantes publice esse concumbendū cū
uxoribꝰ.in uicis et plateis ad modū canū.qz comu
nium iustū ē.et prod pnl cinedus sic cinicus eā cor
Qinerea.re.ouis cinereū habens colorem re.ge.
Et dicatur a cinis.Et corrupit penultimam.

Qinerulentus.ta.tū.plenus cinere.a cinis et lentos

Qineus.nea.neum.nomen gentis.penl prod. Et
ut dicit pap.Cineī orti sunt a petro genere morsi

Qingo.gis.xi.ctus.cirūgere.circūdare.angulo se
stringere.vnde ūbalia. Et componitē cingo cum
ad et dr accingo.gis.ualde cingere.ꝓparare adorna
re. Item componitē circūcingo.gis.Discingo cingis
Incingo gis.i.ualde cingere.Precingo.gis.i.ante
ul ab anteriori pte.ul sursum cingere.Recingo is
iteꝝ cingere.Succingo.gis.i. subtus cingere. Et
nota qz accingimur bellaturi.Precingimur itur
Succingimur ministraturi. Vnde quid.Accingor
gladio precingor causape sumpto.

Qingulatus.a cingulū dr ħ cingulatus.ti.qđā
genus calciamenti.et uocantē cingulati a quibusdā

Qingulū.A cinctus.ti.p diminucōnem ꝯ solati
dr ħ cingulū.li.quod et ħ cingulus inueniē vnde
ħ cingula.le.et est cingulū neu.ge.hominū.Cin
gula fe.ge.aliozꝝ animaliū. Vnde cingula sunt homi
nū cingula stringit equum.

Qinicus.ca.cū.i. caninus A cinos quod ē canis
Et corrupit penl Parsius Si cinico barbā petulās
nonaria uellat. Vide eciam in cinedus.

Qinifes fis fe.ge.ul cinifex indecli.p eodem ul
ꝓ alio genē puaꝝ muscaꝝ sez porcinzala.et dicē
a cinos quod ē canis.et sic uidē p c scribendum

in ꝑma lrā. Sed multi addūt. s. et dicunt scinifes p. s. in ꝑma lrā. et ita cōmunit scribit Exod viij facti sunt scinifes in hominibus et iumentis. Item pap ponit in ꝑma lrā. s. et dicit. Scinifes culicum genus ē aculeis ꝑmolestū. vñ in. s. de eo uide. Ciniphis autē ꝑ fluuio p. c. scribit in principio ¶ Et scias qꝫ in ꝑs dr scinifes p. s. in ꝑma lrā et ulfa. dixit inquit et uenit cinomia et scinifes. Et ꝑt scribi p ph uł p f. Et cor ni. In historijs autem dr qꝫ cinifes muscę sunt adeo subtiles ut uisum nisi acute intentes effugiant et corpus cui insident acbo te

Cinifio. onis. mas. ge. dr ille q̄ ſtimulo cū folliculo ignis flāmā excitat. uł qui calamistꝝ calefiat. scz ferrū quo capilli crispant. Hic wlgo caniferus dr. Et componit a cinis et fio fias

Ciniphęus. in ciniphis est

Ciniphis fluuius ē libie iuxta quē magni abundant hirci. vñ ciniphei dr maiores hirci licet ad iectū sit qñq; gnāliter hircos et capras ciniphęos phęa phęū. ꝑm hug. Pap eciā dicit. Ciniphei hyrci maiores. A flumine affrice ubi plurimi sunt et magni. Item dic. ciniphis fluuius in libia ubi grandes hirci nascunt. et cor ni. et ꝑt scribi p ph uł p f

Cinis. a candeo. des. dr h ciner uł cinis huius ci neris. quia ex candore et mendio fiat. vñ cinere us. rea. reū. et cineus nea neū. Et ut dr in ḡc. Bis duo nomina sunt que substantīa uocant. que uel in is uł in er rectū ꝓsuere frequenter. vt puluer uł puluis. uomer uł uomis. ciner uł cinis. cucumis

Ciniſculus. culi. mas. ge. ꝑnł cor. i uł cucumis diminituum paruus cinis.

Cinnamologus. gi. ꝑnł cor qui legit cinnama ē quedā auis arabie qua legit et ferit mdū ex fruc tibus cinnami. et componit a cinnamū et lego is

Cinnamomū momi ꝑnł prod uide in cinnamū

Cinnamū uł cinnamomū ge. neu. ē huius arbus tula ꝫ mire utilis odoris. cuius fructus dr scacte et dr cinnamomū uł cinnamum a cāna qꝫ cortex eius in modū cānaꝝ sit rotundus et tenuis. Et tam cortex qꝫ arbor dr sic. Et cor ꝑnł cinnamum. mi.

Cinnus. ni. mas. ge. i. tertio oris. et cinnus mix tio quaꝝlibꝫ rez ꝓportionabilis. et cōponit concin

Cinocephalus. a cinos canis et cephas ꝫ caput dr h cinocephalus. li. ꝑnł cor. gens habens caput ad modū canini capitis. et ecia quodā ge nus simiaꝝ sic dr. Aug in xvj lib de ci dei sic dicit Quid dicā de cinocephalis quorū capita atq; ipso latratus magis bestias qꝫ homines confitere. Hij i in dia nascuntur. uide in anubijs.

Cinoglossa. se. quedā herba. a cinos et glossa qd e lingua. de similitudine lingue canis sic dicta. Vel qꝫ ad morsuꝫ caninū trita cū sale et imposita suc

Cinomia. mie. musica canina et uenēo ꝫ curmat la. et dr a cinos canis. Psal. Dixit et uenit cinomia et scinifes. et cor mi. ꝑm usum. Inuenit eciā cenomia p e. ut supra habes in suo loco. ꝫ aliud sigt

Cinos gre lre canis sicut dicit hugut in cano is.

Cinoth dr latine lamentatio iemie. Vnde Jeron in ꝓlogo reg. Jeremias cū cinoth. i. cū lamentatiō nibus suis. Et accentuatur in fine.

Cinus. ni. genus arboris ut lentiscus. fe. ge. Dan.

Cinxia. ie. fe. ge. i. iuno. a cingo ꝫ xiij. Sub cinxia. et dr sic. qꝫ eius honore et nomine puelle matrimonio cingunt cū illis nubentibus presit.

Cio cis exponitur in cieo cies.

Ciparissus. si. fe. ge. quedā arbor que et cupressus si uocat. et dr a cephas. qꝫ caput eius a rotunditate in acumine erigit. uł dcā ē ciparissus a quodā eius nōie puer in illā arborē ꝫ puerat mutato. vñ hec ciparissa se. nocturna ymago. Et habet ciparissus fine cipressus lignum imputribile.

Cippus. a cepi ꝑterito de capio dr h cippus. pi. p geminū. p. et ꝑ trunco et ꝑ cumulo terre et ꝑ lapide mortuo suppositio. et ꝑ cimiterio. et pro instrumēto quo reor pedes constringunt. ūsi capiens

Cipressus. si. in ciparissus exponitur. ¶ pedes

Cipacus. ca. cū pnł cor. a cipnus dr. usū f cipnus

Cipricus ca cū pnł cor in ciprus exponitur

Ciprinū vngentū a flore cipri uocatū. cuius odo rem proprie refert. ꝑm papiam.

Ciprius. ria. riū. de cipro ubi nobiles uites sunt affluentes. et dr a ciprus. et a cipnus dr cipacus. nā cipnus facit cipreus. uide in ciprus. Mach ij c iiij

Ciprus. pri. fe. ge. quedā ci ¶ Prelatus est ciprus. uitis. unde et illa insula in qua ē illa dcā ē ciprus uł cipros interpretat mixtura. unde et illa insula ē dcā ciprus. qꝫ multe et uarie herbe ad confectiōes faciendas in ea reperiunt. Vnde ciprius. pria. prium et cipreus. ca. cū pnł cor. Item a ciprus hec cipria prie genus coloris. quia ibi ualde abundet. et h ci pris cipridis. i. uenus qꝫ in ea colitur eadez insula dicatur et paphus et ut dicit ꝑs in rectu possuo

Ciprus facit apricus Cipnius uero facit cipacus

Ciragra gre fe ge pnł acuta. i. manuū infirmi tas sicut podogra dicit infirmitas pedū a ciros qd ē manus uł pos quod ē pes et agros quod ē rectus cū manus uł pedes contrahunt uł componūtur ab agros quod est feu agreste. Et inde podogra et cira gra qi a fero dolore quia quod minute est abusi ue et agreste uocamus.

Circa. a circus dr circa et circū Circa refertur ad locū et ad tempus. vñ tempalis inuenit. ut circa xx ānos. et localis ut circa ecclesiam. Circū ē tātū locale qi undiq; ut circū monte. Circa p compōez uł pociusꝫ quandā irregularitate iungit cū istis q circa ꝑ cōiunctōne causali uł illatiua. circūcirca pro aduerbio loci. et similiter circumquaq;

Circinus. A circus dr h circinus. ni. i. machinista que apud carpentarios circulū efficit. Isa. xliij. Et in circino tornauit illud. Item a circus circino nas circuire. et cor ci. Thob Circinat egressus scrutatur emplta querit. Et dr circinus quasi circum nans

Circiter dr a circus et refertur ad numerū et tem pus. et ē tantū tempale respectu numeri. ut circiter xx ānos. circiter nonas decembris. licet qñq; et in ueniat locale ꝫ improꝑe. ut in salustio. depressus humi circiter xx pedes. ꝫ h non fit in ꝓpter rem

Circius. cij. mas. ge. i. uentus qui diuise et acrit circuitum faciendo uolat. Et dicitur a circus circa

Circulator. oris. mas. ge. ꝓpe qui famā portat Et dicitur a circulo circulas.

Circulatorius. ria. mas. ge. qui lcōs tornatiles fa cit. Et dicitur a circulo circulas.

Circulo. las. i. circūdare uł tornare. et ꝑ decipe inuenit. vñ ubalia. et derivat a circulus. et cor cu

Circulus. li idem quod circus. qi dimi. et dr a circus ꝑm hug. Pap uero dicit. Circulus dctus eo qꝫ in circūductōne currit. Item circulus ē figura plana que sub una linea cōtinet ad quā ex uno pūcto quod intra ipsam ē oīa q recte dr linee eq sibi sunt. Item circulus armilla uel frenum.

Circum aduḃium ē et qñq; ꝓpo ꝑm donatuꝫ. et

ſeruit accō caſtū. et ē tantū locale. uide ſupra in
circa. Et ſcias q circū qñ componit cū dcōne in
cipiente a uocali. m. debet ſcribi ſ non ꝓferri ut
circūago circūamictus circūeo circūitus. xv. Circū
compoſita uocaliſ ſi comitet. O non ꝓfertur ſ
ſola figura tenetur. Vide in circūeo.

Circūago agis egi circūactū. i. circūducere. A
cū et ago gis. Et debet ſcribi m: ſ non ꝓferri. et
or penultimam in pñti. ſ in ꝑterito prod eandō
Circūamictus. A circūamicio. cis. hic circūamic
tus. tus. et adiectiue circūamictus. ta. tū. Et debet
ſcribi. m. ſ non ꝓferri qñ eſt vna ꝑs. Si autem
ſint due ꝑtes tūc. m. ſcribit et profert. et ita de ſi
milibus dicas. Pſal'. Circumamicta uaneratibus.

Circūegi circūegiſti ē ꝑtentū de circūago. is. et
Circūeo is ui itū. circūire ex circū et ire prod e
eo. Et debet. m. ſcribi ſ taceri. Nam ut dicit hug
Quoniens circū ul' aliud adūbiū ul' ꝓpō deſinens
in. m. componit cū dcōne ſapiente a uocali. de
bet. m. ſcribi ad oſtendū q ſit de integrate dcō
niſ illius. ſ debet taceri. dicet ergo circueo. cis. et
circuamicta qñ ē vna ꝑs. Contra ſ non ē oppō
de ambio. quia. b. interponit. nec de comedo quia
m. ē ibi accidentaliter pro. n. Ita dicit hug in eo
is. De hoc ecia habes ſupra in circum.

Circumire qñ ē ūbum modi impañ prod pnſ
ire. v. Circūire uias. ſ quando ē mobile circūitus
ta. tū. circūiti circūire. ti. cor pnſ. quia itū ſupinū
cor ꝑmā. Nuj xiij. Omni regione circumita.

Circūitus quādo ē ūbum prod pnſ. Matb xx
nj. Qui circūitis mare et aridam. ſ quādo ē caſus
ablī plis nūj de circūitus. ta. tū. cor penſ. ut ec
Circūitus tus. tui. ſubſtm. et retigi in circūire.
circūitus. ta. tū. mobile. semꝑ et ubiq cor pnſ
q itū ſupinū cor ꝑmā. Vnde in ꝑs In circūitu
impij ambulant. Et nūj xiij. Omni regione ecclī
ta. Et debet. m. ſcribi ſed non proferri.

Circūpes pedis mas. ge. a circū et pes. Et cor
pnſ geniti. et ſūt circūpedes obſeda ſeruorū uel
Circūcellio. circū componi ſeruj obſequentes
tur cū cella. et inde ſ circumcellio onis. i. mona
chus qui ꝑ diuſas ſemꝑ uagat cellas. dcuaſtando
et dquorando quidqd inuenit ibi. qui et circillon
Circūcillio. onis. mas. ge. Circūcillionet au
tē ſunt quidā hereti ſic dicti quia agreſtes ſunt
quos ſcotopicos uocant qui xpm filiū dei adop
tiuū non ꝓprium aſſerunt. Et uidet nomen cōpo
ſitū a circū et cella. ſicut et circumcellio.

Circūciſio. onis. a circūcido. is. et ē circūciſio in
carne ꝓpria abſciſio. quod ſolis iudeis fit. Hic
nota q in ſacmentis ē duo conſiderare. ſcz uſum
ſacmenti et ipm ſacmentū. Ipm autē ſacmentū
dr a quibuſdā opus operatū. Vſus ſacmenti ē ipa
operatio. q a dquibuſdā opus operans dr. Et dicit dcā
ꝓbabiliter q nullo mō ipſa ſacmenta ueteris le
gis. i. opus operatū in eis grām conferebat. excep
ta circūciſione que dabat grām ex opere operato ad effectū
ꝓximū culpe et reatus. et ex opere operato ad quoſdaz ef
fectus poſitos ſicut ordinare aiam et facere dig
nū uita eterna. non tamē ex opere operato ad oēs effectus
quos habet grā baptiſmalis. q illa ſufficit ad to
taliter concupiſcentiā repmendā. et meritorie a
gendū. ad quod grā in circūciſione data ſufficere
non ualebat. Et ſic intellige quod dicit Beda. Id
inquit ſalutifere curationis auxiliū circūciſio in
lege contra originalis peccati uulnus agebat. qđ
baptiſmus agere reuelate grē conſueuit in tempe
excepto q regni celeſtis ianuā necdum intrare
poterant. tū in ſinu abrahe poſt mortē btā recte
cōſolati ſupne pacis ingreſſum ſpe felici expecta
bant. Greg ecia dicit in iiij li mor q̄i in pn. Qđ
apud nos ualet aq baptiſma' h egit apud ueteꝛ
ul' ꝓ puulis ſola fides. ul' ꝓ maioribus ritus ſcz
ſacrificij. ul' pro hijs qui ex abrae ſtirpe ꝓdierūt
miſterū circūciſionis. Item ſcias q quis oēs
tenerent ad hūdum fidem quā habuit abraā nō
tamen oēs tenebant ymitari abraam in fide. q
nec ad oēs noticia abrahe uenerat. nec omnib9
datus erat in exemplū ymitabile. niſi mediante
ſemine in quo oēs gentes benedcōnem conſecu
ture erant. et ideo circūciſio que erat ſignū fidei
abrahe non omnibus popul' competebat. Vnde
ſolis iudeis data eſt Ex quo ul' qbuſ xpus naſci
turus erat Apud autem alios ꝑplos remanebant
alia remedia que ante circūciſionē fuerunt data
que remedia dcā ſunt p ūba gregorij. Nolo ecia
te ignorare q pcm originale ex opere operato ad culpā et
ratū dūdit a ꝑē in filios ex opere operato autē ad pēalitates
dūdit a femina. q pater efficiens ē in gnatione
et mater materiā miniſtrat. Circūciſio autē data
ē contra originale ad tollendā culpā non autem
tollendā carnis corrupcōnez. et ideo uiris nō mu
lieribus data ē. et ꝓpter hoc ecia orie ſacramentū
impfectū. et ſua impfcō in expectacōnem pfecti
onis ducit. Animaduite ecia q circūciſio data
fuit pluribus de cauſis. ut p obediencia mandati
abraam placeret deo. cui p ꝓuaricacōnem adam
diſplicuerat. data ecia fuit in ſignuz magne fidei
abrae. qui credidit ſe habituꝝ filium in quo fiet
benedcō omniū. Deinde ut h ſigno diſcerneretur
populus ille a ceteris nacōnibus. In carne uo p
pucij ideo iuſſa ē fieri. q in remediū inſtituta ē
originalis peccati. quod a parentibus trahimus p
concupiſcentiā que in ꝑte illa magis dñatur. Et
q in ꝑte illa culpam inobedientie ꝓmus hō ſen
ſit. decuit ut ibi ſignū obedientie acciꝑet. Fiebat
autē octauo die patrino cultro. q in reſurrecōe
cōmuni etate octaua futura p petram xpm om
nis ab electis abſcidetur corrupcō. et p xpi reſur
recōnem octaua die factaz circūcidet a peccatis
anima cuiuſq in eū credentis et h ē racō miſtica
Alia ē tālis que tangit a rabi mor ſi. quia puer
añ octauū diem ē ita tener q̄i in uentre matris.
et ideo ſicut animalia nō offerebant ꝓpter dcāz
cām ante octauū diem ita nec puer circūcidebat
Sed poteſt queri. An octauus dies eſſet de neceſſi
tate circūciſionis. Et uidet q non. q ſicut ē ꝑtez
mittere determinatū tempus ſi preueniat ita et ſi
tardetur. ſ ꝓfecti circūcidebant poſt octauā et e
is ualebat. ergo et puer poterant ante octauum
diem circūcidi. et eis ualere. Reſponſio. Circūciſio
erat in ꝑcepto et erat ſacmentū. Octauus ergo di
es erat de neceſſitate circūciſionis. ex opere operato ad obli
gacōnem ꝑcepti ita q reus erat qui illud tempꝰ
non obſeruabat. ſ non erat de neceſſitate eius ex
tum ad efficaciā ſacmenti. q eciam in alio tēpo
re circūciſio facta ſuū effectū ſacmentalem habe
bat. ſicut eciam accidit de miniſtrantibus noſtra
ſacmenta qui ſeruant materiā et formā debitam
et omittūt aliquid de ritu ad ſolemnitatē ſacmē
ti ab eccleſia inſtituto ꝑtinens. Ad illud autez
quod obiectū ē dico. q ſicut magiſter ſen. uidet

sentire. licebat imminente mortis articulo diem p̄ uenire octauū. Alij uero dīc̄t q̄ non erat necessi tas diem p̄uenire. q̄ illis qui aī octauū diē mo riebant ualebat ad salutē remediū quod ante ci cūcisionē fuerat. quod adhuc efficaciā habebat. et h̄ confirmant p̄ iudeos qui nūc sunt qui nūq̄ ante diem octauū circūcidunt. Et etiam p̄ simile q̄ nullū animal offerebat dño aī octauū diem Secūdum hanc ergo opīonem dicendū est q̄ ñ ē simile de p̄uēiendo et differendo. q̄ p̄ceptū nul lo mō quis transgredi debet ut p̄ueniat. ſ si tñs gressus fuerat differendo debet ꝯtus potest illud implere in quocumq̄ tempore.

Circūdo. das. dedi. circūdare. datū. ex circum et do das. et cor̄ hec sill'a da ubiq̄ in uerbo supino et ptiapio. Vnde debet dici circūdabat circūdare datus pen̄ cor̄. Ouid. Iussit et ambire circūdare litora terre. Item de cor̄ in p̄terito ut circūdedi.

Circumforaneus. ni. mas. ge. a circū et foꝛ qui circuit foꝛ causaꝛ causa aduocationū. uel foꝛ re rum uenaliū causa decipiendi et auferendi aliq̄ qui et lustro dr̄. Et prod̄ pn̄. Et mutat̄. m. in. n.

Circūluuiū. ui. locus quē aqua ē ꝓsequente. f. cūluit. Et dicitur a circumluo. is.

Circumquaq̄. ex omni pte undiq̄

Circūscribo. bis. circūscripsi ptū. circūscribere. i. conducere. circūire. dampnare. reprehendē. indudē uel stringere. uel remouere. bonis ꝓpriis priare dele re. Vnde circūscriptibilis. le. circumscriptibiliter.

Circūscriptione adūbium callide usure sumpti

Circūscriptus. A cir ✠ ue. A circūscribo bis. cūscribo. bis. dr̄ circūscriptus. ta. tū. ꝓpriū in e adem significacōne qua et suū ubum. Item circū scriptus. ta. tū. nomen. i. cautus uel callidus argu tus uel strictus. et inde circūscripte adūbiuq̄ argu te. caute. circūspecte. uel stricte. Et componit̄ incēū

Circūseptus. ta. tū. i. circum ✠ scriptus. ta. tū. datus. undiq̄ cinctus. uel spe ambitus. Et cōpōi tur a circū et septus. Vel circūseptus ē ꝓpriū fi gure. decō posite. et tūc descendit a circūsepio is.

Circūspicio. cis. circūspexi ctū. A circū et specio componit̄. et ē circūspicere undiq̄ aspicere. pui dere cauere. vñ circūspecto. tas. fre. et circūspectis ta tū. cautus. callidus. puidus. Et comparatur.

Circūuenio. is. circūueni circūuentū circūueni re. circumdare. stringere uel inculpare. decipere. ij cor̄ xiij c. Sumiquit titus circūuenit nos. i. decepit Et cor̄ ue in pn̄n. et in p̄terito prod̄ ue. et ī his que ab eo formantur.

Circus. ci. mas. ge. i. circularis linea ad idem punctū rediens. Vnde et h̄ circus. ci. dcūs ē loc̄ rome in quo equi currebant in circuitu circa me tam. i. teatrum. et quilibet locus in quo equi ita currunt potest dici circus.

Cirena regina fuit libie que ex suo nomine ci uitatē condidit quā cirenem nominauit ſm pap̄

Cirenens. penultima acuta. interpretatur heres

Cirocopus a copos labor et miron ungentū uel ciros quod ē manus dr̄ mirocopus. pi. et h̄ cyro copus. pi. in eodem sensu. sc̄z ungentarius qui uē dit uel operatur ungenta. et cor̄ co.

Cirogr̄pho. phas. i. manu scribē. A ciros et gra pho. as quod ē scribo. Vel dr̄ cirogr̄pho. phas. i. cirogr̄phum facere. uel scribē caracteres. Et tūc dr̄ uar̄ a orographum. phi. Et cor̄ gra.

Cirogr̄phus. A ciros quod ē manus et gr̄phos uel graphia componit̄ h̄ cirogr̄phus et h̄ cirogra phū. phi Item ab eisdem et sin quod ē a uel simil componit̄ h̄ singr̄phus et h̄ singraphum. et h̄ sin graphia. in decim̄. Et nota q̄ cirographus et singr̄ phus sepe accipiunt̄ indifferenter. Dicūt tñ ſ ꝓ etatē. q̄ cirogr̄phus dr̄ conscripcō manuū. scilicz cautō que fit ꝓpria manu debitoris et cōmittitur creditori. Singraphus dr̄ conscripcō. i. duoꝛū sil simpcō. Antiquitus enim creditor et debitor insi mul in ligno uel in carta scribebant et nomē cre ditoris et nomen debitoris et testes et summam pecunie. et in medio h̄ nomen singraphus capi talibus lr̄is. et p̄ medium diuidebāt. Postea si credi tor plus exigeret q̄ deberet. uel si debitor denega ret depositū utroq̄ afferebat ꝑtem quā habebat utq̄ due ptes cōuenirent et illud ꝓpe ē singr̄phū Singr̄phus etiā dr̄ nota aliqua uel scriptura ī re aliqua confirmanda facta sicut in cartis publicis ubi non unus scribit tantū ſ plures ad cōfirma cōnem carte. et hinc singr̄pho. as. singr̄phū facere

Cirogrillus erinacius spinosus maior ericio

Chiromancia. cie. fe. ge. diuinacō que fit in ma nu. A ciros manus et mancia.

Ciromanta. A ciros manus et nomos quod ē mouens. dr̄ h̄ ciromata. te. et h̄ cironomas man tis. i. iocularor quilibet qui manibus suis ludit. mouendo eas cū cultell'. Et inde ecia h̄ cironomō intedi inuenit̄ et in eodē sensu. et h̄ cironomon dcūs ē iocularor ꝓpo nomine q̄i p̄ excellentiam

Ciros grece manus latine. ✠ Plecacitatis

Cirotheca. ce. i. manuū tectura uel repositoriuꝫ a ciros et tego tegis. uel teca quod ē repō sc̄z scri niū uel aliud ubi aliquid reponit̄. Et est fe. ge. si cut apotheca. ut ꝛ vult magister bene. licet quidā dicant q̄ est mas. ge. et in theca quod est grecū et sic aspirat̄ cū suis compositis. Vel p̄t esse lati nū a tego is. et sic teca nō aspiratur nec cirotheca

Cirotecarius. a cirotheca dr̄ h̄ cirotecarius. rij. q̄ eas facit uel uendit. Et cirotecarius. ria. riū. ſ. hu quē. et uidet̄ uelle q̄ cirotheca sit fe. quia dicit. q̄

Cirrus. ri. in crinis est. ✠ eas facit

Chirurgia. e. penultima prod̄ uide in cirurgicus

Chirurgicus. a ciros quod est manus et ago gis componitur h̄ cirurgicus. ci. penl̄ cor̄. i. medicus manu et ferro p̄fessionem opans. et cirurgicus a um. unde h̄ cirurgia. gie. ipsa manuū eius opati o. Cirurgia etiā dr̄ liber docens sanare plagas

Cis adūbium loci. i. ex ista pte. Vnde cis et ci tra sunt eiusdem significacōnis. nisi q̄ cis est tñ locale. Sed citra q̄ñq̄ locale. q̄ñq̄ tempale. ut ci tra diffinitū tempus. Item cis ꝓpe ꝓponit̄ ꝓpris nominibus montiū et fluuioꝛ. ut cis renū. cis al pes. ſ citra ꝓpe appellatiuis nominibus locoruꝫ ut citra foꝛ. ſ q̄ñq̄ p̄ impropriatem cis ꝓponit̄ appellatiuis. Citra ꝓpris. Et citra compatur citerior citerrimus. uel citimus. et est citerior idē q̄ interior. ꝓpe ex ista pte citerior. ſ citimus. i. pximus. Item a citra citer. tra. trū. i. uicinus. proximus ex hac pte. q̄ p̄t esse positus istoꝛ sc̄z citerior rimus. Itē cis nom̄ patris saul ✠ et ac in fine

Cison interpr̄at̄ letificans eos uel duricia corū.

Cista. a costa. te dr̄ hec cista. te. dcā sic a costis ex cannis uel lignis quibus texitur. Et ſm pap. Cista est grandis corbis.

Cistella. le. diminitiuum parua cista.

Cisterna locus aquā colligens ſm pap. Potest

erā dici ciſterna locus ꝓfundus ubi colliguntur aq̄ pluuiales. et ōr ciſterna q̄i cis. i. inferius ſtruc

Citatus. a. cito. as. ōr citatus. ta. tū. i. ue lox. Et compatur. citatior. ſimus. et inde citate ti us me. adūbiū. citate et citatim. i. cito. mobiliter agiliter. ſimiliter adūbium.

Citerior in cis exponitur.

Cithara. re. dorica lingua pectus ōr. Vñ hec ci thara. re dcā ſic. q; in inicō credit fuiſſe ſiſis humano pectori. ut ſicut a pectore ita ex ipa cātus ederentur. ß poſtea paulatim fuerūt plures ſpēs eius. et a cithara cithariſtes grecū. vnde cithariſta qui cū ea canit. Cithariſtes cithariſtis mas. ge mons quidam ē Et ſcias q; ut dicit gloſa ſup illud pſa xxiij. Bene cane ic̄. admonet tiu canticū miſeriaꝝ ſuaꝝ ſemp cantare ne iteꝝ eidem pacia tur. Dicūt enim hanc eſſe muſice naturaꝝ ſi lere inuenerit lectorem facit. ſi triſteꝫ triſtiorem reddit

Citharedus. di. qui cū cithara ꝙuide in pſalteꝝ cānit. penul' prod. Et dicitur ā cithara. re.

Citharista. te. in cithara uide.

Citherea. h̄ citherus. ri. mons eſt. Vnde h̄ citherea ree. i. uenus que in illo monte colitur. Vel q; iuxta illū montē fuit nata de ſpuma maris. vñ citherenus. rea. reū. i. uenereus. a monte illo.

Cithiſus genus arboris pinguis. a cithiſo inſula ubi abundat. Item cithiſus genus fruticis herba odorifera. ſm pap. Et cor pnl'. Vnde theodol' Veſper oues cithiſo capꝰ depaſcis ab humo.

Citimus. in aſ uide.

Citro. tas. A cituſ deriuat' cito. citas. i. feſtinare ul' ſit fre. huius ubi cico ſm predcām ſignificationem. Et nota q; cito. tas. pt eſſe fre de cio et ci eo ſm q; idem ſignificant. et tūc compoſita uarie ꝓferunt'. Nam ſi dñdat a cio prod pnul'. ſi a cieo cor eandem. Componit' ergo concito. tas. Excito. tas. ul' excito. tas. ul' h̄ magis ſunt deriuata ab excio ul' excieo. Item componit' incito. tas. i. cōmouere. ꝓuocare. inſtingere. pnl' cor. qñ uenit a cieo ſecūde. ul' penl' prod qñ uenit a cio cis q̄r te. Item componit' recito. tas. Suſcito. as. A ſurſum ul' ſuſum. et cito. as. componit' reſuſcito as In iſtis tribus ſolemus tm̄ corripe pnl' ñ ꝓducē ſicut dicit hug. Alij uero dicūt cū quibuſ ego q; cito. as. fre. de cico ul' cio ciui citū cū omnibz ſuiſ compoſitis cor pnl' et prod. ut excito ul' excito. preter ſollicito. recito. oſcito. ſuccito. et ab eo compoſitū reſuſcito. et h̄ uolt magiſter bene. In uenit' cito adūbium. i. ſtatim pnl' correpta

Citra in cis exponitur.

Citropodes dicūt quidā. ß. s eſſe debet inicial' ſtā. ſitropodes ul' citropodes. Vnde in s uide

Citus. a cio is ꝓ feſtinare citus. ta. tū. i. uelox et agilis. uiuax. vñ ter. citus puer natuſ eſt e pā filo. et cōpar' tior ſimuſ vñ cite. tius. me. adūbiū. Et componit' peitus. ta. tū. i. ualde citus. Et ſcias q; citū ē ſup ō cico es. et ß h̄ cor ꝑ. et ē ſup ō cio cis quarte cōiug. Et ſm h̄ prod ci. Vnde quidaꝝ A cieo citū non uenit pmo citū. Et idem dicaſ de citue. ta. tū. Vnde dicit pap. Citus. ta. tū. i. uelox a cio prima producitur. a cieo uero corripitur

Ciuico. cas. caui. pnl' cor deriuatur a ciuis. Et ē ciuicare ciuitatē colere ul' ciuē facere. ul' more

Ciuicus. ca. cū. pnl' cor. ōr a · ciuis ſe habere. ciuis. Et ſimiliter h̄ et h̄ ciuilis et h̄ le. dicitur ci uil' ad ciuem ptinens uel res ciuis.

Ciuilis. a ciuis ōr res ciuis ul' ad ciuē ptinens

Ciuitas. tatis. fe. ge. manſio ci et prod pnl' uū ul' ꝓuilegio ciuiū uti poſſe. et gaudere. Actum xxij. Ego multa ſumma ciuilitatem hanc cō ſecutus ſum. Et pt formari ab hoc dō ciuili ad dita tas. Et corripit penultimam ciuilitas.

Ciuis. a cieo. is. ōr h̄ et h̄ ciuis. cō. ge. q; ciues coeant ut ſimul viuant. Vel ciuis ōr a cio cis. q; cantur ad ſimul viuendū et habitandū. et iñ p compōnem h̄ et h̄ conciuis. Et dñr conciues q; habitant in eadem ciuitate. Et prod. ci. Vñ quid ſion bonus eſt ciuis qui pfert ciuibus hoſtem. ß hug. Pap uero dicit. Ciues uocati q; in vnū coetū coeant ſocietatiſ vinculo adunati. ad cuſtodiē dam legem. A cieo cies.

Ciuitatula. le. diminutiuum parua ciuitas.

Ciuitas tatis. ōr a ciuis. et eſt ciuitas hominū multitudo ſocietatis vinculo adunata. ab eodem iure viuendū. Et ciuitas non ſaxa ß habitatores uocanē. ß uere ipſa menia ſunt. et dicitur ciuitaſ

Cladecula le. dimi. paꝝ ꝙuaſi vnitas ciuium

Clades. dis. fe. ge. ōr a cado. des. q; res tūc in equaliter contingat. Vel clades melius deriuatur a gladius q̄i glades. ꝓpe enim clades ōr peſtilentia que fit p gladiū. ſiue p interfectiōnem factaꝝ a gladio. ß hug. Pap uero dicit. Clades dcā q; curando ledat. ul' dani data. Clades morbus. tabes

Clam adūbium qualitatis ꝙ calamitas piculū .i. occulte. latenter. Et dicitur a clauis.

Clamis damidis. fe. ge. i. palliū quod ex una pte induit' necꝫ conſuit'. ß fibula infrenat'. hoc a greco nomen accepit. Et cor penul' genitiui.

Clamo. as. aui. ūbum neutꝝ. clamorem facere ſonare. Et ōr clamare a calamus. q̄i calamare. vñ clamoſus. ſa. ſum. q̄i calamoſus. a calamo. q̄a ſonet. et ponit' clamo qñq; tñſitiue. ß improbe. ut clamo illū. i. clamore uoco. ſm hug. et prod da Iuuenal'. lib. iij. Et plures vna condamant uoce ſophiſte. Et ut dicit pap. Clamo ſimplicis oris eſt condamo cū aliꝫ acclamo incuſo. Reclamo poſt aliquem ul' iteꝝ. Inclamo et ſuccclamo murmuratis ē Proclamo laudandi ul' deprecandi exaltatio. Exclamo eleuo uocem. Clamare. ſigt ualida intē cōne pces effundere. Clamare uoce inſonare.

Clamor. oris. mas. ge. a clamo. mas. ōr. Et eſt clamor racōnabiliū. Clangor uero irracōnabiliū

Clamoſus. in clamo. mas. uide.

Clanculū. A clam dicit' clanculū adūbiū dimi. et clanculus. la. lū. i. dubius. occultus. vñ clancu lo. las. i. abſcondere. occultare. ul' palliare. celare

Clandeſtinus. na. nū. latens et occul ꝙ cor cutus. Vnde clādeſtino. as. idem quod clāculare. et nota q; clādeſtinus pnl' cor. non enim ē compoſitū a clam et tenendo ul' ſtando ut quidam dixerunt. ß deriuat' a clam. ut dicit ps in tractatu ꝓpōnis. vñ cū non hēat t a pmitiuo cor penl'.

Clango. gis. go in xi clāxi. et xi in ctū clāctū ūbum neutꝝ. i. ſonare. et eſt alaꝝ ſiue tubaꝝ. vñ clāgor. oris. i. ſonus. et ē irrōnabilium ut anſeꝝ tubaꝝ alaꝝ. Sed clamor ē racōnabiliū ut hominū. Inuenitur autē clangui in ꝑterito. Vñ nūonim x. Si ſcl' clanguerint uenient pncipes ad te. ß pt dici q; littera corrupta eſt ibi uicio ſcriptoruꝫ et debet ibi legi clāxeris. q; ſm ps facit ꝑteritꝫ clāxi. et ita in ſimilibus dicas.

Clauedo inis fem. ge. i. claritas. A clarus ōr. et claritudo m eōd sensū. Et ut dicit pap. Claritas ē splendoris. claritudo nobilitatis.

Clareo. res. rui. rere. ūbum neutr. i. esse uł fieri clarū manifestum. et ōr a claro. ras. et prod ꝑmā Prosper. Ex operū spē clarebunt intima cordis

Clarefco. cis. incipio clarere. ūbum inchoatiuū

Clarifico. cas. caui. i. facere clarū. ūbum actiuū. A clarus. ra. rum et facio. Et cor penultimam

Clarigacō. a clarus et actō cōponit ꝫ clarigacō onis. i. clara actō sez q̄ exponit clara et apta no cr. et ꝑt esse ūbale a clarigo as. i. clarigacōes facē. i. causas belli exponē. et est sumptū a romana consuetudine. Cū enim romani hostibus bellum indicere uolebant paterpatratus ad fines hostiū ꝓficiscebatur et clara uoce exponebat quibus de causis bellum indiceret. que causaꝝ expō clarigatiō dicebat. q̄ clara uoce fieret. Expositis autem causis hasta emissa in fines hostiū indicebat pug

Clarigo. gas. gaui. gare. i. clarere ne principiū florere. ꝫ pap. Vel ſm bug. Clarigare. i. clarigati ouē facere. i. cās belli exponē. uide in clarigatio

Clarius. rij. i. sol. et ōr a clarus. quia sit sonus clarus. Vel ōr a claro insula qua colitur.

Claro. ras. i. clarū facere et manifestum. ꝫ non est in usu. et derivatur a clarus. Et componitur declaro. ras. i. notificare. et prod cla.

Clarus. A celū ōr clarus. ra. rum. q̄ splendeat et compar clarior. simus. Vnde clare. rius. sime. adūbium. et ꝫ claritudo. inis in eodem sensu. Clarus componit ꝑclarus. ꝓclarus. ambo pro ualō clarus. Et prod cla. Vnde quidam. Quid tibi nobilitas quid uirtus clara parentum.

Classarius. rij. mas. ge. i. tubicen. et ꝓpe militū

Classiarius ꝓ rectore q̄ nau et ōr a classitū tis impar. Et dicitur a classis. sis.

Classitū. A kalo las quod ē uocare. ōr ꝫ classitum. i. cornu uł tuba uł aliud instrumentū causa cōuocandi factū. Classitū eciam ōr signū bellicuz uł sonus tube uł alterius instrumenti bellici. ꝓpe tamen classitū est concentus et concordia omniū instrumentoꝝ insimul sonantiū. siue sint tube et cornua in bello siue sint campane siue eciam bo

Classis. A kalon qd̄ est lignum. Inmines. et cor pnū ōr ꝫ classis. sis. q̄ de ligno fit. et est ꝓpe classis multitudo nauiū. Dicit tamen eciā classis una nauis. Et q̄ alia habebant signa bellica tam romani q̄ pedites ideo et milites dñr q̄ cq̄ classes q̄ cq̄ eciā tā milites q̄ plebei dñr classes. Cū enī romulus rempublicā instituisset romanos in duas ptes diuisit scilz in nobiles et ignobiles. et utramq; ptem classem appellauit. a quibus eciā classitis q̄ tā isti q̄ illi suū classitū. i. suū signū habebant. ꝫ illi sez nobiles dicebant ꝑma classis. Ig nobiles secūda classis.

Clatrus. A clauis uł claudo. dis. ōr hic clatrus tri. i. repagulū quod opponit hostio. uł ipm hostiū ꝑapue oroꝝ uł vineau et uindanoꝝ uł trū cus. Orat. Obiectos ualeat confringere clatros. ꝫ bug. Vel ſm pap. Clatri ligna uolubilia in caue is ualidissimi fustes q̄bz hostia obserantur ualli.

Claua. ue. baculus hīs massam ferri in fine et aliq̄n eciam in principio q̄ uulgariter ōr mara. et ōr a clauus. ui. q̄ sit clauis ferreis religata q̄ et cetera dicitur. et producit da. uide in clauus.

Clauatus. A clauus ōr clauatus. ta. tū. clauis confixus. uł clauo uestе uł instrumento ornatus et ꝑparatus. et ꝫ clauatus. ti. quoddā genus calciamenti pedū. et dicūtur clauati q̄i clauilati. q̄a minutis clauis. i. acutis solea caligis vinciatur

Claudeo. des. i. claudicare. et ōr a claudo. is

Claudicarius. a. rū. qui ciro claudicat uł sepe et ōr a claudico. cas. Inuenit eciaz ꝫ claudicaria rig. r. nauis oneraria uł sonoria.

Claudico. cas. ūbum neutr. i. inequaliter incedere. Et dicitur a claudus. Et compit penultimā

Claudo. dis. clausi. sum. vnde ꝫ clausura. re. Et nota q̄ ātiqui dicebāt claudo. dis. si. in eodē sensu in quo dicimus cludo. dis. Cuius hāturam omnia composita a claudo uł cludo redolent ¶ Componit claudo uł cludo concludo. dis. conclusi conclusum. Item discludo. dis. apire clausuram auferre. Item decludo. dis. i. ualde uł deorsum claudere uł discludere. Item excludo dis extra claudere. i. extra clausuram emittere. Itē includo. dis. i. intus claudo. Item interdudo. dis. inter aliqua claudere uł auferre. Item ꝑcludo dis. i. ante claudere uł auferre. Item occludo. dis. i. contra claudere. Itez recludo. dis. i. iterū claudere uł retro claudere. i. aperire. Item secludo dis. i. seorsum claudere. et segregatim separe. Item trāscludo. dis. i. ultra claudere uł fugare uł mittere ¶ Claudo et composita ab eo omnia sunt actiua. et omnia faciūt ꝑteritū in si et supinū in sum. Itez omnia ab eo composita ubiq; mutant au in u longam. vnde desinūt in ꝑ senti in cludo. et in ꝑterito in clusi et in supio in clusum. Et scias q̄ antiqui ponebant claudo. dis. eciā pro claudicare. Vnde claudus

Claudulus. la. lum. dimi. de claudus.

Clauicularius in clauis exponitur.

Clauiger. ra. rum. pnł cor. qui claues gerit. Inuenitur eciam substantiue declinatū in quolibet genere. Et componit a clauis et gero. ris. Vel ꝑt componi a clava et gero. et tūc clauiger idem est

Clauis. a claudo. is. ōr ꝫ quod clauā gerens clauis. uis. q̄ claudat. vnde ꝫ clauicula. le. dimi a quo ꝫ clauicularius q̄ claues portat uel facit. Vnde ꝫ clauicularia. rie. in eodem sensu. et facit accūs sing. in em et in im. ut clauem uł clauī et ablūs in e et in i. ut clave uł clavi. Et accusāti uus plis in es et in is ut claues uł clavis ¶ Et scias q̄ clauis ꝓut sumitur in theologia. ē ptās ligandi et soluendi q̄ ecclesiasticus iudex dignos recipe indignos excludere debet a regno. et ponitur in predcā diffinicione genus sez ptās. et subiectū ptātis sez index ecclesiasticus. et actus sez excludere. et recipe. ſm duos actus materiaľ clauis apire scilz et claudere. Cuius obiectū tangit in ꝫ quod dicit a regno. modus autē in hoc quod dicit dignos uł indignos. in illis in quos actus exercē pensatur. Clauis autē sunt due sez discrete di. et potentia ligandi et soluendi. et secunda clauis que ōr potestas ligandi et soluēdi ē que immediate seram apit peccati. Sed clauis que dicitur sciencia ostendit cui apienda sit illa clauis et si obijcias claues in collacōne ordinis cōferunt ꝫ scientia non ē ex infusione semp ꝫ q̄nq; ex acquisicōne. nec ab omnibz ordinatis habet et a q̄busdā non ordinatis habet ergo scientia non est clauis. et sic est trīs una clauis. sez potestas iudicādi. Respondeo q̄ nō solū una clauis sed due dātur in ordine. Vñ dico q̄ scientia que habitus ē

non ē clauis. sed auctoritas actus sciencie exercē di que q̄nq; sine scientia est. Q̄nq; scientia sine ipsa. sicut ecīa patet in iudicibus secularibus. aliqs enim est iudex hīs auctoritatē iudicandi qui nō habet iuris scientiā. et aliqs ecōtrario hz sciāz iuris q̄ nō habet auctoritatez Et quia actus iudicij ad qs quis ex auctoritate suscepta obligaf non autē ex scīa habita. sine utraq; fieri bene nō p̄t. Ideo auctoritas iudicandi que ē clauis ē sine scientia non p̄t sine peccato accipi. Sed scientia sine auctoritate sine peccato haberi p̄t. A clauis componiē conclusiōnis. Et prōd da. ¶ Hic potest queri. An sacerdos ex ui clauiū remittat pcm̄ quo ad penā tantum Respondeo. Idem ē iudiciū de effectu quē potestas clauiū actualiter exercitata complet in eo in quo contriciō tempe p̄cessit. et de effectū baptismi' qui iam habenti gr̄am datur. Aliquis enim per fidem et contricōnem p̄cedentē baptismū gratiaz remissionis pcōz q̄tum ad culpā consecutus ē sed quādo actualiter postea baptismū suscipit q̄ci a augetur et a reatu pene totaliter absoluiē. eo q̄ sit pticeps passionis xp̄i. Et similiter ille qui p contricōnez consecutus est remissionē peccatorum q̄tum ad culpam. et p consequens q̄tū ad reatū pene eterne que simul cū culpa remittiē ex ui clauiū ex passione xp̄i efficaciā habentiuz augetur gr̄ā et pena dimittiē temporal. cuius reatus adhuc remanet post culpe remissionem. non tamen totus sicut in baptismo homo regn̄atur. et configuraf passioni xp̄i. que sufficit ad omnē penam delendā in se suscipiens ut nichil de prioris peccati actualis pena remaneat. q̄ non debet alicui imputari ad penā nisi quod ipsemet fecit. In baptismo autē homo nouā uitam accipiēs fit p gr̄am baptismalem nouus. Et ideo nullus reatus pene remanet. pro p̄cedenti peccato. sed in penitentia homo non mutaf in aliā uitā. quia non ē regnātio sed sanacō quedā. Et ideo ex ui clauium que opatur in sacmento penitentie nō tota pena remittiē. sed aliquid de pena tempali cuius reatus post absolucōnem a pena eterna remanē potuit. ut dictum ē Nec solū a pena illa quā habet penitens in confitendo ut quidam dicunt. q̄ sic confessio et sacerdotalis absolucō nō essent ī in onus qđ non competit sacmentis noue legis. sed eciam de illa pena que in purgatorio debetur aliquid remittiē ut minus in purgatorio puniaf absolutus ante satisfaccōnem q̄ si ante absolucōnem decederet. Ex dictis collige q̄ deus p seipm̄ in contricōne delet culpā dimittit pene eterne reatū. infundit in anima gr̄az. sacdos autē ex ui clauiū in confessione aliquid dimittit de pena tēporali. Vide in penitentia.

¶ Clauo. uas. uaui. uare. ī. clauis configere. ubuz actiū. Et dicitur a clauus. ui. Et prōd da.

¶ Claustralis in claustrum uide.

¶ Claustrellū. li. diminitiuū puum claustrum.

¶ Claustrēsis in claustrum exponitur.

¶ Claustz. a claudo. dis. dz h claustz. tri. q̄a claudaf ul claudat inhabitantes. unde h claustrellus li. dimi. et h et h claustrensis et h se. et h et hec claustralis. et h le. in eodem sensu. ree claustri ul ptinens ad claustz. Et potest esse substiū h et h claustrensis. et hoc se. ul claustral' monachus ul monacha stans in claustro in cenobio.

¶ Clausula. le. pnl' cor sicut est distinccō construc cōnis. Et dz a claudo. dis. Et ut dicit pap. Clausula est in oracōne breuis sententia.

¶ Clauus. ui. mas. ge. ī. acutus. dcūs a calibs. q̄si calibus. ī. ferreus. q̄ sit de ferro. Et clauus dicitur uestis purpurea q̄ utebant senatorez. q̄ quibus dā clauus aureis uel de alia materia erat ornata et uariata Et in tali uestc sepe denotaf dignitas Clauus ecīa dz gubernaculū nauis sez temo ul nia nica temonis. Prou xxiij. Quasi sopitus gubernator emisso clauo. W. Claua ferit clauis apit. clauus duo iūgit. Induc te clauo. rege clauo. pcute

¶ Clemens. tis. omnis ge. ī. misericors ¶ clauo nobil pius et sanctus et dz a duo. is. ī. defendo. q̄ cluat. ī. defendat pregat et tueatur. sicut solz patronus dientē. Et compatur. Et inde h clementia. tie. a dō clementi addita a. Clemens componiē inclemens. et inde h inclementia. tie. ī. impietas. crudelitas. Et prōd cle. Vnde in aurora dicitur. Hinc pius hinc dulcis hinc clemens hinc q̄ benignus. Item idem. Donec honoret eos summi clementia regis. Et dz clemens q̄si clementē mentem habens.

¶ Cleo. A deos quod ē gloria dz clem habens. cleo cles deui detū. ī. glorior. aris. Item cleo cles. ī. abscondere ul sorbere. Itē cleo cles. ī. inclinari.

¶ Cleopatra. ī. regina et soror ptolomei regis alexandrie. Et cor pnl' naturaliter. Vnde in aurora dz. Subit alexādro cleopatra regia ndent. Itē idem. Que iam cleopatre leserat intus amor

¶ Cleophas frater ioseph sponsi uirginis marie pater symeonis q̄ symeon iacubo epō successit.

¶ Cleos. ī. gla. Inde inclitus. ī. gloriosus. sm pap

¶ Clepo. pis clepsi clepere ptū. ī. furari. Et ē actiuū cū omnibus suis compositis si qua sunt sm hugc. Pap uero sic dicit. Clepere clam rape furari. surripere. celare. Et corripit de.

¶ Clepo. a clepo. is. dz h et h clepos ul cleptes tis

¶ Clepsedra. A clepo. pis. dz h clepsedra .ī. furare. ī. docillus qui obdit foramen dolij q̄ p illū quis furaf liquorem. et uidef esse compositus a clepo. pis. et idor quod ē aqua. sine liquor. unde et quidam dicunt clepsidra pnl' prōd et p j qua si clepeus vdoz. h poaus uidef ethymologia q̄ cō pō. Sed sive sit ethimol' sive compō dicendus ē clepsedra pnl' cor. et p. e. sm hug. Item clepsedra dz quodā instrumūtum quod immittiē in dolium p foramē supius cū furandi uinū. Itē clepsedra dz illud instrumūtum p qđ hore colliguntē sez horalogiū. Unde clepsedrarij dīr illi qui p illd horas colligunt Clepsedre eciam dicūtur uasa pforata. q̄ hēbant philosophi ad dmeciēdam quātitatem. Unde marcial' in sua astrologia. monstratū ē omnia signa paria spacia continere. multiplici appositione clepsedrarum.

¶ Cleptes clepte in clepo est.

¶ Cleptus. ta. tū. ī. furatus passiue quod et prō gibboso dz. Et deriuatur a clepo pis. sm hugc

¶ Clericalis. in clericus uide.

¶ Clericus. a cleros ul clerus dz h clericus. ci. et dicūtur gn̄aliter clerici omes qui in ecclesia xp̄i deseruiunt. dū tamen ordinē habeant. et ab illo tempe sic dicti sunt. ex quo matthias sorte electus est quē pmū p apostolos legimus ordinatū. uīs h clericatus. tus. tui. et h et h clericalis et h. le. Unde clericaliter adūbium. et h clericalitas tatis sm hug. Pap uero dicit. Clericus dcūs q̄ ē de sorte dñi. ul quia dñs sors ul ps clericoz est. (Et

ſcias.q̄ clericis qui ad diuina miſteria applicant̄ competit raſura et tonſura in modū corone.ra cōne figure.q̄ corona ē ſignū regni et pfeccōnis cū ſit circulus.Illi autem qui diuinis miniſterijs applicantur adipiſcunt̄ regiā dignitat̄ et pfecti in ūtute eſſe debent.Corona eniz regale decuſ ſignificat.et ſeruire deo regnare ē.Vnde miniſtri ec deſie reges eſſe debent ut ſe et alios regant.qui bus petrus ait.Vos eſtis genus elām regale ſāc docū.Competit enim eis racōne ſubtraccōnis capillou et ex pte ſupiori p raſurā ne mens eorū tempalibus occupacōnibus a contemplacōne diuinou retardet̄ ꝫ reuelata facie gloriā dei expedite et libere contemplet̄.Sūmitas eniz capitis eſt eminentia mentis.denudatio capitis eſt reuelatio mentis.Clericus eniz ſecretou dei non ignarus eſſe debet.Et ex pte inferiori p tonſurā rotundū ei capilli uſq; ad reuelacōnem ſenſuū ſcilz oculoꝝū et auriū ut uicia in corde et ope pollulantia doceantur p̄cidenda ne ad audiendū et intelligendū ūbum dei p̄pediant.p quo ſeruato redd̄ in excelſis corona.Item figura rotunda nullu angulū habet.et ſignat q̄ derici non debent habē ſordes in uita.qm̄ ubi angulus ibi ſordes.Et debēt habere ueritat̄ in doctrina.qm̄ ueritas angulum non habet ſicut dicit Iero.¶ Item hec figura eſt omniū figuraꝝū pulcherrima.Vñ in hac deus celeſtes creaturas fecit.p quod ſignificat̄ q̄ derici debent habere pulchritudinē interius in mēte et exterius in conūſacōne Tales ſane ut dic̄ demes papa ad miniſteriū ſpūale eligendi ſunt qui dig ne p̄nt dīnica ſac̄menta tractare.meliuſ ē eniz d̄o mini ſacerdoti paucos habere mīſtros qui poſſint digne opuſ dei exercere.q̄ multoſ inutileſ q̄ ordinatori onus g̃ue inducant.Iero.autē ad nepotianū de uita clericou ſic dicit.Nec ruſticus et tamē ſimplex frater.ideo ſe ſanctū putet ſi nichil nouerit nec peritus et eloq̄ns in lingua extimz ſanctitatē.multo q̄ melius ē e duobus impfcis ruſticitatē habere ſanctam q̄ eloquenciā pectat̄ cum.¶ Item quedā gloſa dicit ſup illud Iſa.xxix.c dabit̄ liber neſcienti lr̄as dicēt q̄ ei lege.et reſpondebit.neſcio lr̄as ꝛc̄.Multo melius ē imperitiā legis confiteri q̄ iactare prudentiaz.nec poſſe ſcire quod dz.Vide in nubil̄ et in ordo.et in ſāc

¶ Heronomus.A deros dz h de dos et in lux ronomus.mi.i.heres.et deronoma.i.hereditas.

¶ Heros grece latine ſors uł hereditas.

¶ Herus.a deros dz h derus.ri.i.multitudo dericou.q̄i hereditarius uł ſortitus q̄ ſit ſortitus deo .i.de ſorte dīni.uł q̄ ptem dīni habet.Vel ſ q̄ſdam.Clerus dicitur a darus.quia ſit darus

¶ Hibanarius in dibanus eſt.

¶ Hibanicius.cij.mas.ge.i.panis in teſta uł furno coctus.Et dicitur a dibanus.

¶ Hibanus.a diuus.dz h dibanus.ni.penł cor .i.furnus uł fornax.q̄i diuanus.q̄ in erectione ſit colleꝰ.Cliuus eniz aſcenſus dz.Idem et alio nomine dz dinacius ſimiliter a diuo.Et a dibanus dz h dibanarius qui cuſtodit clibanū.uel facit.et h dibanaria.rie.uxor dibanarij.uł q̄ facit uł cuſtodit dibanū.et clibanarius.ria.rium

¶ Hiens.a colo.lis.dz h et h diens.tis.cō.ge.a colendiſ patribus.uel dz a cluo.q̄ cluat et defendat dīm ſuū.ſ hug̃ pap̄ uo dic̄.diens a colendo patronū dcūs.i.amicus domeſticus.q̄ ꝑ colen

ſed dicebant̄.Item dientes diſcipuli q̄ſi colentes

¶ Hientela.le.fe.ge.i.ſeruiciū uł multi ꝫ mgrīn tudo ſeruou.et dz a colo.lis.Vel ſm pap̄.Clientela officiū domeſticū.Et prod̄ ꝛc̄.Et format̄ a dō dienti.Ī in c longam addita la.ſm priſtianum

¶ Hientulus.li.dimi.paruus diens ſiue ſeruiens

¶ Hima.a cleo cleſ ꝑ inclinari dz h clima matis .i.tanta porcō terre ſm quā mutat̄ meridies.et ſm h in aſtrologia aſſignant̄ ſept̄ climata ī mā habitabili regione.ſm quoſdā uł ſm alioſ octo Item clima dz plaga uł ꝑs celi ſiue mūdi.Sicut conſueuit dici.Quatuor ſunt climata mūdi.i.ꝑtes ſcz orientalis.occidentalis.ſeptemtrional̄.auſtral̄ Item clima grece dz g̃dacō.et iñ h dimax acis. quidā color rethoricus.

¶ Himaterīū.Clima grece dz g̃dacō. Inde hoc climaterium.et ſunt climateria que gradatī diſcurrunt.uł incerte rei diuinacōnes.uł incita ꝑfugia

¶ Himax.Clima grece dz gradacō. vnde h climax cis gradacō.quidā color rethoricus ſ hug̃.Vide eciam ſupꝫ in iiij pte in capło de col rethoricis

¶ Hine grece latine dz lcūs.et ūtitur in latinum et dz h dinuſ ni.i.lcūs.A q̄ dino as ūbum actīm

¶ Hinicius.A dine uł dinus dz h dinicius.ci.pnł cor̄.qui de lcō non dīdit.et p̄cipue politicus.Et h dinica.ce.in eodem ſenſu.Et dinicius.ca.cum. mobiliter poteſt declinari.

¶ Hino.Clinus.i.lcūs.A quo dz dino.nas.i.flectere.curuare.et ꝑtꝫ ad lcūlum.ſ non eſt in uſu Et componit̄ inde adino.nas.et condino.as.de dino.nas.Indino.nas.Interdino.as.Reclino as Clino et eiuſ compoſita ſunt actiua.licet q̄ſq; in ueniant̄ in abſoluta et paſſiua ſignificacōne.Vt in lucano.Indinant facta ducū.et omnia ꝑ dō di. Facetus.Maiori cedat caput indinet ſeniori

¶ Hinus.ni.a q̄ dino.nas.qđ componit̄ acclino declino.uide in cline.et in clino as uide.et ꝑ dō cli

¶ Hipeola.uide in clipeus.

¶ Hipeolus.li.dimi.paruus clipeus.

¶ Hipeus.A cluo.is.i.defendo dz h clipeus.pei .i.ſcutū.ſ ſcutū ē militū.Clipeus peditū.Et dicitur clipeus.q̄i clupeus.q̄ defendat ab ictibuſ uł dz a clepo.pis.quod ē furari.q̄i clepeus.q̄ furatur corpa mā ictibus.q̄ autem dz clipeus.q̄i de pens ſoma.i.ſubtrahens et furans corpuſ ictibꝫ ethimologia ē non compoſicōnis oſtenſio.vnde h clipeū pei.neu.ge.pictura uł ymago rotunda ubi tantū caput impingit̄.Vel dz ſic locus ubi ymagines reponunt̄.et h dipeolus.li.dimi.et h dipeola.le.pnł cor̄ anulus.q̄ ſit rotūdus inſtar clipei.uł mōile rotūdū ad modū clipei.et clipeatus.ta.tū.i.clipeo ꝑtectus uł armatus.et clipeo as.i.contegere uł armare clipeo.Et eſt actiū.Et cor̄ cli ſicut clipeus.vnde patet q̄ ſcribit̄ per ſimplex p.Quid in iij epła.Quā manibus clipeuſ et

¶ Hiſtere.a clepo et ſter ? acute cuſpide haſtam cuꝰ componitur h cliſtere.ris.quod eciam h cliſterū inuenit̄.ſcz inſtrumentū medicou quo ſtercus infirmi in uentre ꝓduratuꝫ faciunt exire.ſic dictū.q̄i clepens ſtercus.Vel dz ſic q̄i culuſ ſtercoris.uł q̄i colacō ſtercoris.q̄ per ipm̄ colatur ſtercus extrinſecus.Vel dz ſic a deo des quod eſt in dinari et ſtercus.q̄ ſtercus facit indinari.ꝛ depōi Et cor̄ pnł diſtere.Vnde dicit macer de puluere anheri.Appoſitis digitis aut intus diſtere fuſo.et declinatur h diſter diſtens a macro.et ſic abltiuo

desinit in e. Et sic ꝑ regulā desinentiū in er crescē tiū in genitō cor pnl'. ut puluer eris. clister teris et inde dr cliſteriſo. sas. et est cliſterisare ꝑ foraīn in anū aliquid emittere. disiūgere. ſm pap. Vel dici autē cōmuniter dicūt cliſtere. ris. penl' prod et tūc declinat̄ h̄ cliſtere. ris. Et desinit abltīs in

Clito. A cluo. is. ꝑ resplendeo h̄ cli ſſ. cliſteri o. onis. i. filius regis ul' imperatoris ul' qui mlta

Clitus. ta. tū. i. glorio) resplendet nobilitate sus. nobilis. ſ̄ non ē in usu. Et deriuat̄ a deos qđ est gloria ul' a deo des quod ē glorior. Et cōpo nit̄ ditus cū in et dr inclitus ta tū. i. ualde glori osus. nobilis. Vel potest componi inclitus ab in et clito. tonis. Vnde inditus. i. nobilis et gl'osus ſm hug'. ul' inclitus ſm pap componit̄ ab in et deos quod ē gloria. Inde inclitus. i. intus glorio sus. siue intus deos. Et corrupit cli

Cliuosus. sa. sum. uide in cliuus.

Cliuus. A deo. es. quod ē inclinari dr h̄ cliuus ui. i. collis ſm qꝫ consideraī in descensu. scz ascen sus ul' potius descensus montis ul' flexuositas vñ

cliuosus. sa. sum. i. monticulosus ul' flexuosus Cli uus componit̄. h̄ et h̄ actliuis et hoc ue. ul' actli uus. ua. uū. Vñ decliuus. ꝑcliuus. Et quodlibet istoꝝ comparaī ſm hug'. Pap uero dicit. Cliuus ascensus mons non altus. cliuosus inclinatus ꝑ ascensu sumit̄. Reg'. j c ix. Cūꝫ ascēderent cliuū ciuitatis inuenerunt puellas ꝛc̄. Et producit cli

Cloaca. A colo. las. dr h̄ doaca. ce. qꝫ ibi colī tur que emittuntur. Et dr doaca quelibet fossa ad quā sordes defluūt. Vel ſm quosdā dr doaca a deo. es. quod ē abscondere ul' sorbere. qꝫ sterco ra et immūda absorbeat ul' abscondat. Et prod pnl'. Vel ſm pap. Cloace dc̄ sunt qꝫ ꝑ eas colī tur aque. ut quociens pluuie inundatio extiterit per eas aque extra ciuitatem mittantur.

Cloacarius. rij. qui doacā facit ul' purgat. a do aca dr. et h̄ doacaria. rie. in eodem sensu.

Cloca una ex tribus ꝓtibꝫ interꝓtat̄ cōuocatō

Cludo. dis antiqui. ſ̄ modni claudo. dis dicunt Vñ ꝓt componi ſm antiquitatē condudo. exclu do. dcludo. et cetera. uide in claudo. dis.

Cluniculū. li. ge. neu pnl' cor. i. spata splēdona. et dr a clunis. qꝫ pendeat a clune. Vel dr a duo is. qꝫ defendat. Cluniculū eciaz dr foramē qđ fit in camisijs mulieꝝ circa ignina. ul' generalit̄ qđ fit in pānis eaꝝ circa latus. ſm hugutionem.

Clunis. A culus dr h̄ aut h̄ dunis. generis inc n. i. nates. qꝫ sit iuxta culū. Vel potius deriuat̄ a cluo. is. pro defendo. qꝫ illa massa carnis defendit ossa sedentis. ſm hug'. Pap uero dicit. Clunes dc̄

Cluo cluis dui caret supio) qꝫ sint iuxta culū et signat duo. scz defendere et resplendere (Cluo componit̄ ꝑduo. is. i. ualde defendere ul' ualde re splendere. vñ h̄ et h̄ ꝑclunis. Et duo ꝑ defendo cū suis compositis si qua habet actiū ē Pro resplē dere neutꝝ. et omnia carent supī ſ̄ hug'. Pap uo dicit. Cluere pollere excellere uigere protegere

Coacernuo. uas. uaui. ex con et acuo as. et abi cit̄. n. et ē coacuare simul acuare. cumulare

Coactim adubium. i. urgenter.) congregare

Coactor. toris. qui cogit. a cogō. gis Coactor eciam dicitur asselli agitator ſm papiam.

Coactrix. tricis. fe. ge. mulier que cogit. Et for matur a coactor. or in rix.

Coactus. ta. tū. i. constrictus. in unū collectus

Coacuo. is. acui. ex cō et acuo. a cogo cogis is. i. simul acuē. Iero. in ꝓlogo librorꝫ salomōis Sciat magis scripta mā intelligi. que non in ter cū uas transfusa coacuerint. ſ̄ statim de ꝓlo pu rissimo cōmendata teste suū saporem seruauerīt

Coadiuuo. uas. i. simul adiuuo. Et componit̄ ex con et adiuuo. uas. Et abijcitur. n.

Coagito. tas. ex cō et agito. et coagitare ē sīl agitare. ul' cumulare cōmouere. ul' repellere

Coagulatus. ta. tū. constrictus ul' simul strictus

Coagulū. a cogo. gis. dr h̄ co) a coagulo las aguhī. li. i. illud quod ponit̄ in lacte ut coagule tur. Vnde coagulo. as. i. simul stringere.

Coalbeo. bes. bui. coalbere. i. simul albere. A cum et albeo. Et abijcitur. n.

Coalco. les. in coalo. lis. uide.

Coalesco. cis. inchoatiuum a coalco. les.

Coalo. lis. lui. i. crescere. ex con et alo alis qđ eciam secūde cōiugacōnis inuenit̄. coalco les coa lere. i. simul crescere. Inde coalesco. cis. inchoatiū

Coaltrico. cas. ul' coaltricor. caris. i. simul cra re. ūtigare. ex con et altrico ul' altricor.

Coamicio. cis. cui. coamictū. simul amicire. ex con et amicio. cis. Et corrupit mi.

Coango. is. xi. ctū. i. sīl angē. ex cō et ango is

Coarguo. guis. gui. guere. simul arguere. ex cō et arguo. is componitur.

Coarto. tas. taui. coartare. i. simul artare. cōstrin gere. condempsare Ex con et arto tas

Coax uox est ranarum.

Coaxo. as. ubum ꝓpium ranaꝝ. Et dr a coax.

Coccinus. in coccus uide.

Coccineus. uide in coccus.

Coccitus. ti. fluuius infernalis. et interꝓtat̄ luc tus. Et prod pnl' et eciā ꝓma. qꝫ duplicat c. ut habet̄ in doctrinali. Cocta qꝫ uocat̄ coccitus c du plicauit. Job xxj. Dulcis fuit glareis cocciti. Qđ ubī tractans gg̃ mor xv dic̄. Greca lingua cocci tos luctus dr. qui tamē luctus feminaꝝ ul' quoꝝ libet infirmantiū. solet intelligi. Sapientes uero huius seculi a uite ueritatis exclusi vmbō ās̄daꝫ de ueritatis inquisicōne tenere conati sunt. Vnde coccitū fluuiū currere apud inferos putauerūt ui delicet designantes qꝫ hij qui digna doloribꝫ opa faciūt. in infernū ad luctū descendunt. ſ̄ nos despi ciamus vmbām carnalis sapiencie. qui iā de ueri tate lucē tenemus. et cognoscamus uoce bñ uiri cocciton uel coccitū luctū infirmantiū dici. Et sci as qꝫ pap ponit coccitus in. q. et eciā in c. vñ in c dicit. Coccitus inferni palus ul' fluuius. ſ̄ hug' ponit coccitus in. c. et sic ꝓma iā ſm eū est c. et ita scribit̄ cōmuniter. De coccito dr. Non nisi la menta tua dant coccite fluenta. Quidam tñ coc tus scribunt per unum. c.

Coccus. ci. mas. ge. ē genus tincture scz mediū inter rubꝫ et croceū. Coccū dicūt greci nos rube um seu ūmiculū dicimus. Est enī ūmiculus ex sil uestribus frondibus. vñ coccinus. a. ū. et coccine us. nea neū. illo colore tinctus. i. rubeus. Inueni tur eciā h̄ coccinū. ni. in ꝑsa primo. Si fuerint peccata ura ut coccinū. ubi dicit glosa. Idez ē coc cus et coccinū et ūmiculus. Et sciaſ qꝫ coccinum substm̄ cor mediā. Sed coccinus. na. nū. adiectiū prod pnl'. sicut bissinus. na. nū. prod mediā. ſ̄ h̄ bissinū substantiū eam cor. Et ut dicit pap. Coc cineum sanguineum. A cocco dicitur.

Codea. A concha dr hec codea.lee.dimi.ãſſi concilla. Item codee dñr alte et rotunde turres ſcz a cido.ãi cidee.qr p circulũ conſcendũt et orbem. vñ ſm pap. Codea p circũitũ aſcenſus. Grec ũo dicit. Dic codeã turris ſcalam teſtam q limacis.

Codear.a codea dr h codear ul h codeare re a concauitate ul ab uſu pus codearũ dcm. codear ecia quedã menſura ſcilz dimidia pe dragme appendens ſiliquas nouẽ. quod triplicatũ conculã facit ſm hug. In grec ſic dicẽ. Eſt codear ,ppre quo pulres ponis in ore.

Codearius.rij.ẽ lapis marinus codeis et arenis et lapillis concretus et aſperrimus. et dr a codea

Coctil.a coquo.is.dr h et hec coctilis et h le pnt cor. quod coctum ẽ ul aptum ad coqñdum

Coctus.ta.tũ.a coquo.quis.dr.qr autẽ dr coctũ qi coactũ ab igne ul aqua ethimologia ẽ nõ denuacõ. Quod componit ſemicoctus.ta.tũ.

Cocula uaſa õnia coqñdi cã pata. et dr a coq

Codex. caudex idem ẽ quod trũcus. et mutata au in o dr h codex. dicis. in eodem ſenſu. Item p tranſlacõnem a codex uel caudex dr h codex libi quid in quo continent diuſa p̃cepta iuſticie. ſic in codice trunco continent diuſi rami. et appellatio iſta mõ ampliata ẽ ut ea quilibz lib dicat codex. Dñt tamen codex et liber. qr codex ẽ ,ppne multoꝝ librorũ qr ramoꝝ ramos contineat in ſe multoſ libs. ſz lib ẽ vnius uolumis

Codicillus.codicilli diminituum. puus codex. Codicilluſ ecia dicebat illa carta in qua ſcriptũ erat teſtamentũ alicuius mortui extra ciuitatez ul in pegrinacõne. que poſtea mittebatur ad romanos ſm hug. Pap uero dicit. Codicilluſ puus codex ul ſcriptura nulla indigens ſolẽnitate. ſed ſolũmõ teſtatoris uoluntatẽ ſigns. loco teſtamti

Codiculus.li.diminitiuũ.pus co ,, habetur dex. idem quod codicillus. Et corrupit cu.

Coegi coegiſti preteritum de cogo gis.

Coeo. Eo.is cõponitur cũ cõ et dr coeo ie ſub tracta. n. et ẽ coire ſimul ire. et coire. i. cõiũgi. cõgregari. coadunari. cõuenire. vñ qr uir et femina cõiungunt in opere uenereo. dicũtur tunc coire Vnde h coitus.tus.tui.i. concubitus. Item coire qñq ponit tranſitiue p cõiungẽ. ſiue colligẽ et congregare. et ſm h inuenit eius paſſiuũ in tercia pſona. Vnde lucanus. Multiq coitur hũani generis. i. colligit et congregat. Coeo tñ neutr ẽ

Coepiũs.pi.uicanus epi.a con et ,, abſolutũ epus Vel ſm pap. Coepiũſ cõiũctus et uicanus epi

Coepulor.aris.i. ſimul epulari. a cõ et epulor

Coequo.as.aui.are.i. ſiſ eqre. ex con et eq as Vnde h et h et h coequans.tis. Et ſcribit per oe diptongum. vñ pz qr prod pnt. Reg ij li c viij. Et menſus ẽ eos funiculo coequans terre.

Coerceo ces cui coercitũ. ũbum actiũ. i. ſiſ arcere conſtringere. Et cõponit ex cõ et arceo ces vñ h et h coercibilis. et h le. vñ coercibilit adũbiũ.

Coeſus.a.ũ.i. corroſus. a cõ et eſus. et ,pd pnt

Coetaneus.nea.neũ. vnius et eiuſdẽ etatis. gala.j. ,pficiebã in iudaiſmo ſup ml'tos coetaneos

Coeternus.na.nũ.i. ſimul eternus. Dimeos ẽ a con et eternus. ut filius deo patri. Vnde h coeternitas.tatis. uide in perſona.

Cofinarius.rij.mas.ge. qui cofinos facit ul uendit ul portat. et dicit a cofinus.ni.

Cofinulus.li.diminitiuum parꝝus cofinus.

Cofinus.ni pnt cor dr a cauo.uas. ãi cauus qr ſit cauus. ſm rabanuz. Et ut dicit pap. Cophinos grece corbis. Cofinus uas ex uirgultis aptuz aliquid mũdare. Vel ut dicit quedã gloſa in Jo bãne. Cofini ſunt uaſa ad fimũ portandũ. ul dic qr cofinus ẽ geſtatoꝝ fimi ul ceni. quod ãi idem ẽ. Vel ſm quoſdaz. Cofini ſunt uaſa uiminea ad opa ſeruilia deputata. Juxta illud ps. Manus eius in cofino ſeruierunt. cogito tas

Cogitatiuncula.le.dimi pua cogitacõ. Et dr a

Cogito.as.i. puto. et fit a ſecũda pſona uerbi huius cogo.gis. abſtracta. s. et addita to. vnde ũ balia cogitator cogitatrix. cogitatio. et h cogitatus.tus.tui. et h cogitamen.inis. Cogito componit excogito.as. Precogito.as. Recogito.tas. Et ab iſtis ũbalia. Et dr cogitacõ qr cogitat ſne quenter animũ reminiſci.

Cognatus. Gnatus. i. filius cõponit cũ con et abiecta. n. dr h cognatus.ti.i. frater. ãi ſit natus et h cognata.te.i. ſoror. ãi ſimul nata. i. filia. Et tũc ponit. g. in gnatus. et gnata p ,pthefim. Item natus.ta.tũ componit cũ con et ad et dr cognatus.ta.tũ. et h cognatus. et h cognata. Et agnatus.ta.tũ. et h agnatus et h agnata qui ul q ul quod ẽ de eodem genẽ natus ul nata ul natum Tamen ibi ẽ dicã. qr agnati dñr qui p uirilẽ ſexũ dñdunt. ſz cognati dñr qui p femineũ. Et dicũt agnati. qr accedũt p natis et ſuccedũt loco natorum dũ deſunt filij. ſz cognati dñr. qr ſunt de eodem genẽ nati. ul qr ſunt ,ppinquitate cognationis cõiuncti. Qui ideo poſt agnatos habent qr et p femineũ ſexus pſonaſ ueniũt. et a cognatus dr h cognacõ onis. i. pmela conſanguinitas ſz diſtig

Cognomen.inis. cõmune nomen totius uel cognacõnis. Vnde h et h cognominis et hoc ne qui ſunt eiuſdẽ cognominis. ul nominis. Et tũc cõponit a cõ et nomen. et cognomino.nas. cognomine appellare. ul cognomen imponere.

Cognoſco.cis.noui.notũ cognoſcere. i. ſiſ noſcere. vnde cognitor dr a cognoſcendo racõnes utriuſq ptis. Cognoſcere ecia dr in alio ſenſu. ut ibi. Cognouit adaz uxorem ſuã. Cognoſco cõponit ex con et noſco et mutat. n. in. g. Cognoſco componit cũ pre et re. et dr pcognoſco.cis. recognoſco.cis. De cognicõne ſanctoꝝ dicã in orõ. et in ſanctus. De cognicõnis ũo nre utilitate dicã in curioſus. Item de cognicõne mortuoꝝ dicam in defunctus. Item de cognicõne bonoꝝ angelorum

Cogo.ago cõponit cũ cõ ,, dicã in intellectus et fit cogo.gis. coegi coactũ. Vñ ũbalia coactor coactrix. coactio. Et ẽ cogere conſtringere ul coadunare. xv. Cogo cõſtringo dico cogo coaduno.

Cohẽo es ſi ſũ. ſiſ hẽo ex cõ et hẽo. et ,pd haberes. dis. cõ. ge. i. ſimul cũ alio heres. et componit ex con et heres. Et prod pnt. tam in grõ qr in obliquis. Ro. viij. Si autez filij et heredes heredes quidem dei coheredes autem xpi.

Cohibeo.es.cohibui cohibitũ cohibere. i. coercere refrenare conſtringere uetare. Et cõponit ex con et habeo. es. Et abijcit. n. Aliqñ tamẽ retinetur. n. et dr cõhibeo.bes. cõhibentia. ſz tũc aliud ſigt. ſicut patebit. Et nota qr uenialia cohibent ſed peccata mortalia prohibentur.

Cohors.a cohortor.aris. dr hec cohors.tis. a frequencia cohortacõnis. Et ẽ cohors multitudo noſtroꝝ caſtra multitudo militũ. Cohors maior

continet qngentos.Cohors minor continet tricẽ tos. Itez cohors dr qdam genus minucõnis.A coartando uel coercendo.q coerceat cũcta interio ra.i.cõcludat.uel quia coerceat obiecto suo exteꝛ neos et ire ꝓhibeat.Et ꝑ h in tali sensu melius scribit ꝑ vnũ.o.et sine h.sez cors cortis.

Cohortor.aris.atus.cohortari.i.simul hortari.ex con et hortor.aris.

Cohostio.tis.tiui.tire.i.simul hostire.siue eqre Et cõponitur ex con et hostio.tis.

Cohũ.hi.ge.neu.i.corrigia qua iugum ad te monem religatur.et dicit a cohibeo.bes.

Coijcio.cis.ex con et iacio.as.et abijcit.n.et aliqñ retinet.et melius uide in conijcio as.

Coimo.mis.coemi coemptũ.i.sil emẽ.ex con et emo.is.et abijcit.n.et mutat e in.J.correptã

Coinquino.nas.i.cõmaculare.fedare.sil pecta re.ex cõ et inqno.nas.Et cor qui.Matth vij.Sz q de ore ꝓcedũt illa sunt q coinqnant hominẽ.

Coire infinituus de coeo.is.uide in coeo

Coitus.tus.tui.concubitus.a coeo is iui itum et cor pnl.sicut coitum supinum.

Colax.acis.fuit qdã leccator.a quo et qlibet parasitus potest dici colax.

Colema.atis.A colo.lis.dr h colema.matis.i. cõmixtio herbe et olei.ex qua luctatores in pa

Colera.a colus uel colon dr a lestra vngebant h colera.re.pnl cor qi fellicula sez fellis effusio. et ẽ vnus de quatuor humoribus corpis dr etiã colera ipse folliculus de quo fel effundit.Et no ta q quatuor sunt humores corpis humani.sez sanguis colera melãcolia et fleuma.Et vnusquis q predcũ humoꝝ suũ elementũ ymitat Sang uis namq ymitat aerem.Colera ignẽ.Melanco lia terram.fleuma aquã.uide de h in estas.

Colericus.ca.cũ.pnl cor.ille in q magis dña tur colera.Et dicitur a colera.re.

Colicus.ca.cũ.in colus est.Et corripit penul.

Colifiũ.a colo.lis.dr h colifiũ.fij.i.panis qui post meridiem uel post ꝑmam laborantibus dat uel panis azimus.in modũ uirilis membri factus q solebant uti agoniste ut essent fortiores.Hie nal.Comedit colifia pauce.sm hug.Pap uero dicit.Colifia dñr panes azimi et genus carnium carnes asse et semicocte.qui ẽ uictus athletaꝝ.et

Colimbus.bi.mas.ge.i.crescẽs)prod.o.aũ herba in aqua.uel cirsus uirens.uel aqueductus. sez locus p quẽ aqua discurrit.In passione beati thõe iuenit.fecit colimbũ et lacus aqꝝ influẽtes sm hug.Pap uero dicit Colimbus ubi mũdant uestimenta uel aquaꝝ influens locus.et prod pri

Collactaneus.nea.neũ eod)mã sil'am sez co lacte nutritus.uel in eodez tempe.Et dr a collac teo.tas.Actuũ xiij.Et manaen qui erat herodis

Collacteus.tea.teũ.i.) tetrarche collactaneus eiusdem lactis.Collactei sunt qui idem lac suxe runt.uel in eod tpe qsi coetanei.Et componit ex

Collacto.as.aui.are.i.sil' lac con et lacteus tare.et cõponit ex cõ et lacto.as.et mutat n i

Collaphiso.sas.collaphis cedere.A collaphus phi dr.Vel sm pap.Collaphisare collũ cedẽ.vñ collaphisatus.ta.tũ.collaphis cesus uel uberatus Petri ꝑma c ij.Que ẽ enim grã si peccantes et col laphisati sufferris.qi dicat.Si peccatis et punimi

Collarium.rij.quod est in col)non ẽ h grã lo canis.A collum dicitur.

Collateralis.A cõ et lateralis cõponit h et h collateral et h le.qui ẽ a latere.ut uentus colla teral qi contiguus et uicinus et a latere existens.

Collatero.ras.raui.rare.i.simul laterare.penl cor.Et cõponit ex cõ et latero.ras.qd ẽ cõiungi uel aliquid alicui lateri apponi.Et ẽ actiuum.

Collatio.onis.in collatiuus.uide.

Collatiuus.a confero.feris.dr h collacõ.onis. Et collatiuus.ua.uũ.i.largus.amplus.sumptuosus capax.ubi multa conferunt.Vnde collatiue adũ biũ conferendi.Vnde ps dr agere de lrã collatiue ubi oñdit q lrã cui lrẽ cõferẽ ad cõstitucõm sillc

Collato.as.aui.are.atũ.i.simul latare.ex con et lato.as cõponitur.uide.in lato.as.et prod la

Collaudo.as.i.simul laudare.uide in laudo as

Collectiuus.ua.uũ.a colligo.gis.Vnde collecti uũ nomen dr quod in sing numero multitudinẽ sigt.ut populus.multi enim homines in vno ꝓplo colligunt.Vide in tercia pte ubi agit de spẽbus nominum.in capitulo de nomine collectiuo.

Collegi.ge.mas.ge.nomen officij uiroꝝ ẽ.et dr a collego.legas.et prod penl.ꝑe quidem col lege sunt in officio q insimul legant ad aliquod officiũ agendũ.ut ad pacem inter aliquos cõpo nendã.xvij.Consortes cõiungit amor.socios la bor vnus.Missio collegas ad eũdem cõpulit ac tum.ast eadem comites vnit via.mensa sodales Item lego.gis.cõponitur cũ cõ et dr colligo gis et iñ h et h collega.ge.cõ.ge.penl cor.i.sil colli gens uel legens.sic enim cõuene dicũtur sil' venien tes.sic college dñr simul legentes.uide in socius

Collegiũ.gij.societas.a colligo.gis.i.simul le gol dr collegiũ.gij.vnde collegio.as.collegiũ fa cere congregare ꝑ hug.pap dic.Collegiũ ẽ socie tas collegaꝝ in vno honore positorum.

Collector.taris.atus.ari.i.sil' lerari.a con et le ctor aris.Et prod le.quia est ibi dyptongus.ae.

Colleuio.as.i.sil' leuio.uide in leuio.as.

Collibentia.tie i.obediẽtia uel consensus.et id est collibescentia.tie.Et dicitur a collibeo.bes

Collibeo.libeo uel libet cõponit cũ con.et dr collibeo.bes.i.simul libere uel cõplacere.Itez col libere.i.obedire uel consentire.vnde collibesco is inchoatiuum.et corripit li.

Collibertus cum alio libertus.uide in libertus

Collibescentia uide in collibentia.

Collibista.te.in collibium unde.

Collibiũ.bij.dr a collibeo.bes.et dr collibiũ p nũ munusculũ uel fructus ut pomũ nuces.cicer frixum uuapassa quod et bellariũ dr.et antepo metũ.Et dr a colibet.quia simul cũ alijs placet post carniũ ferecula.fructus solent diligi p se nõ tantũ.Vnde collibista.ste.dr qui recipit collibia et huiusmodi munuscula ꝑ usura uel aliquo ser uicõ.Dr etiam collibista qui uendit collibia.

Collibꝝ.bri.penl prod ẽ genus pecunie.uel re ta pecunia simul collibata.Et dr a collibro bras quod componitur a con et libro.bras.

Colliculus.li.dimi.puus collis.

Collido.dis.lisi.lisum.lidere.i.sil' ledẽ.ex cõ et ledo.dis.Vnde collisus.sa.sum.Et prod li.

Colligo.gis.gi.ctũ.ligere.i.simul legere.a cõ et lego gis.et cor li.ꝑ prod in preterito le.

Collirida.de.pnl cor dr a collũ.et est collirida panis tenuis et qsi subcinericius.ul collirida est panis modicus et triangulus.coctus et fractus de

tenſus. Reg̃ ij c vj. Collirid̃ panis vn̄. ¶Alex and̄. Collirid̃ panis quodd̄ genus eſſe memĩro

¶Collirium. A collum dicitur hoc collirium collirij .i. quelibet ſupunctio ꝓprie tamen ad tergendas feces oculoꝝ. ſm hug̃. Pap̀ uero dicit. Collirĩū medicamentū colliria ſonant q̃ uicia oculoꝝ tergant. Apoca. iij. Et collirio inunge oculos tuos.

¶Collis. a collū dr̄ h̃ colle. lis. Et ꝓnos ut uideas ſunt colles p̄eminentiora iuga montiū. q̃ſi colla uel ipſi aſcenſus dicta ſummitates montiū. Et facit gtiū plurale in iū colliū. Et accuſatiuus plis in es q̃ in is colles uel collis.

¶Collisio. onis. fe. ge. q̃i ſimul leſio. a collido is uel p̄ formacõnem a colliſus. ſi. addita. o. Itẽ collisio eſt q̃dam ſpẽs metaplaſmi. que alio nomĩe dr̄ ſinalimpha. de qua dixi in quarta ptẽ in cap̃ metaplaſmi. Item colliſiones ſunt cũ aſpẽ conſonantes in conſtructione occurrunt ſibi ut ẽ illud ſi uires auriga p lora p flagella p frena ut uolt pap̀. et colliſio ſic ẽ uicioꝝ cõtẽtũ ſub barbariſmo

¶Colliſus. a. ũ. q̃i ſiꝫ leſus. a collido is. Et ꝓ li. ¶Collito. tas. taui. tare. i. ſimul litare. Et cõponitur a con et lito. tas. Et corripit li.

¶Colliueo. ues. liui. liuere. i. ſiꝫ liuere. ex con et liueo. es. vñ colliueſco inchoatiũ. Et producit li.

¶Colloquiũ. quij. cõſiliũ uel conco quod uulgo dicit parlamentũ. et dr̄ a colloq̃r. eris. uel ꝑt dici colloquum q̃i ſiꝫ loqum. i. ſiꝫ habere locutionem

¶Colloquor. ris. cutus ſum. colloqui. i. ſimul loqui. a cõ et loquor. ris. Et corripit lo.

¶Colluco. cas. caui. care. i. obſcurare. et ẽ tractus a ramis arboꝝ. q̃ cadentes nemus obſcurius faciunt. Et cõponitur a con et lucus. Et producit lu

¶Collulum. li. diminitiuum paruum collum.

¶Collũ. a colũna dr̄ h̃ collũ. li. q̃ ſit longum et rotundũ ut colũna baiulans caput cuius anterior ꝑs gula poſterior cervix dr̄. ſm hug̃. Pap̀ ẽ dicit. Collũ dictũ q̃ ſit rigidũ et rotundũ. caput ſuſtentans ut columna.

¶Colluo. is. i. ſimul luo uel ſimul delauare et deſtruere. uel ſordes cõgregare. et cõponitur ex con

¶Colluſtro. ſtras. ſtraui. ſtrare. i. ſimul et luo luſtrare. ex con et luſtro. ſtras.

¶Colluuiũ. a colluo. is. dr̄ h̃ colluuiũ. uij. et hec colluuies ei et h̃ colluuio. onis. in eodẽ ſenſu ſcz aquarũ inundatio. uel ſordiũ collectõ et congregatio ex multa fluxione et inundatione aquarum.

¶Colo. as. aui. dr̄ a colus. et eſt colare purgare. foras emittere liquefacere eliq̃re. Colo cõponitur cõcolo. as. dcolo. as. Excolo. as. Precolo. as. Percolo. as. Recolo. as. Succolo. as. i. pauꝫ colare. uel q̃ ſunt ſubtus colare. uel poſt colare. Et eſt actiũ cũ omnibꝫ ſuis cõpoſitis. et omnia ꝓ hãc ſill'az co. ß colo is eã cor. vii in grec dr̄. ꝓma dico colo tcia dico colo. Itẽ. Sũc ego rura colo legõ cal

¶Colo. liſ lui. ere. q̃ꝫ hz ſigni) co quzgite colo ficacõnes. Colo ciuitatẽ. i. habito. Colo terraꝫ. i. aro. colo formã. i. orno. Colo deũ. i. uenero. colo pntes. i. diligo. Hec ſignificacõnes cõtinentur in hijs ũſibus. Agros rus formã ſuperos colit atq̃ pntes. hos arat h̃ habitat ornat honorat amat A colo uel colens p compõnem hic et h̃ celicola et h̃ et h̃ xpicola. et h̃ et h̃ ruricola. agricola Et ſcias q̃ huiuſmodi nomina compoſita a colo is ſunt. cõ. ge. ſicut a gigno cõpoſita. Vnde in doctrinali dr̄. Quod colo cõponit cõmune locare dece

bit. Quod q̃ facit gigno tẽ. Item colo componitur cũ ad et dr̄ accolo. Itẽ cũ ex et dr̄ excolo. i. diligenter colere. Item a colo cõponitur incolo. lis. i. habitare. Percolo. lis. i. pfecte colere. p̄colo lis. i. p̄ alijs colere. Occulo. lis. i. abſcondere. Recolo. lis. rememorari. recordari. ad memoriaꝫ reducere. uel iteꝝ colẽ. Colo actiuũ eſt in omni ſua ſignificacõne. niſi ꝓ habitare uel arare. tũc enim ẽ neutꝝ. Compoſita uero ab eo ſi redoleant alterã p̄dcãꝝ ſignificacõnũ ſcz arare uel habitare neutra ſunt. In alijs ſignificacõnibus omnia ſũt actiua. Item omnia compoſita ab eo retinẽt lrãm ſui ſimplicis ubiq̃ p̄ter oculo. lis. Itẽ oña faciũt p̄teritũ in lui et ſupinũ in cultũ. Et hec ſil laba eo ubiq̃ corripitur in eis.

¶Colobiũ. a collũ dr̄ h̃ colobiũ. bij. i. palliũ ũginale uſq; ad talos dependens et ſine manicis. et dr̄ colobiũ q̃i collobiũ. a collo dependens uel q̃a ſit longum. Et nota q̃ non ſolũ ũgines ſ̄ eciam diaconi utebant̃ collobio. In loco cuius poſtea uſi ſunt dalmatica. q̃ ſcz nuditas vẽbioꝝ culpa

¶Coloma colonie id eſt calamus cũ) batur, ſpica ſua. Et dicitur a culmus.

¶Colon dicit̃ greci. Et interptat̃ membꝝ. Item colon uel colos dicũt greci fel. uel aliud inteſtinũ.

¶A colon per compoſitionem monocolos dicolos uel bicolos. tricolos tetracolos. a monos q̃d eſt vnũ uel dis ſiue bis quod ẽ duo uel triſ quod ẽ tres uel tria uel tetras quod ẽ quatuor et colon quod ẽ membꝝ. ſcz quod habet vnã uel duas uel tres metri uarietates. Vnde inuenit̃ in odis oratij. Hec oda ẽ monocolos. hec dicolos hec tricolos. i. habet in ſe vnã uel duas uel tres metri uarietates. Pap̀ dicit. Colon culare inteſtinum

¶Colonia a colonus dr̄ h̃ colonia. nie. i. ciuitas uel caſtꝝ uel uilla quelibet a nouis inſtituta colonis. Iero in ꝓlogo Jeremie. Jam terras eorũ colonie gentiũ poſſiderant. Colonia ecia dicebatur olim ciuitas uel regio capta a romanis. in q̃ ueteribus expulſis ſupponebant̃ noui coloni a romanis. Colonia ecia dicebat̃ ciuitas uel caſtꝝ uel uilla in cõfinio duaꝝ regionũ. a coloniſ frequenter ibi mutatis a romanis ne liceret eis eſſe infideles ſm hug̃. Vel ſm pap̀ Colonia ẽ que ꝓ defectu indigenaꝝ nouis cultoribus adimplet̃. dicta q̃ ſit agriculture dedita.

¶Colonus. ni. i. terre cultor et ꝓprie aduena qui aliũde ueniens agrum locatũ ſibi colit. et dr̄ a colo. lis. ſm hug̃. Pap̀ eciã dicit. coloni ab incolendo terram dicti. aduene ſunt Et producit lo

¶Coloquintida. de. uel coloqñtis coloqñtidis. cu cucubita agreſtis et uehementer amara. q̃ ſimiliter ut cucurbita ꝓ terram flagella extendit. fructũ rotũdo et folijs ſimilibus cucumeri uſuali. Vnde in iij libꝝ reg̃. c iiij. Et collegit ex ea coloqñtida ſagri. Vel ut dr̄ in hiſtorijs. Coloqñtide ſunt agreſtes cucubite amariſſime minores hijs q̃ in ortis naſcunt̃. Vel ut quidam dicũt herba ẽ q̃ſi uitis ſe diffundens in ſepibus fructu modico purpureo et rotundo cũ maturus ẽ. Alexander ſic dic A greſtis tibi ſit coloqñtida cucubita lector.

¶Color dr̄ a calco. q̃ calore ignis et ſolis colores cõficiunt̃. Vel dr̄ a colo as. q̃ olim colores colabant̃. ut eſſent nimie ſubtilitatis. vnde colores. ũbum actiũ. Alij uero dicunt q̃ a colore fit color ꝓ apocopam. Color componit̃ h̃ et hec

bicolor.oris.q̄ duoꝝ coloꝝ.vnde bicoloratus a um.et ħ et ħ tricolor.oris.triū coloꝝ.Vñ trico loratus.ta.tū.et ħ et hec multicolor.ris.multoꝝ coloꝝ.et ħ et ħ diuſicolor.oris.ris.diuſoꝝ coloꝝ uł alterius coloris.Vnde diſcoloratus.ta.tū.Et ħ et ħ vnicolor.ris.vniuſ coloris.et ħ et ħ rubico lor.ris.rubei coloris.et ħ et ħ albicolor.et cū eiſ dē cōponiť coloro.ras.Et ſunt omnia eius com poſita actiua.Et coꝛ co.Et ſcias q̄ omnia cōpo ſita a colore ut bicolor.a decore ut dedecor.a cor pe ut bicorpor ſunt cō.ge.irregulariter.licet ali q̄ inueniant in neutro genere.quod auctoritati attribuimus.Ezech xvj.Et ſumpſiſti ueſtimenta tua multicoloria.Et coꝛ p̄mam color.Auianus Ingenio moꝝ ſubſiſtit forma coloꝝ.Itē ſm pap Colores rethorici ſunt qualitates uł ſpecies dicē di.de quibus habes in fine quarte ptis.Item de colore nubiuꝫ uide in nubes.

Coloro.ras.raui.rare.ūbum actiū a color dici tur.Alij uero dicūt.q̄ a coloro fit color p apoco pam.Coloro cōponiť cū cō et ɔ̄ cōcoloro.loras Item cū de et ɔ̄ decoloro.ras.ris.ualde colorare uł colorem auferre.Et ut Uuiter dicamus cōponiť cū omnibuſ p̄dictis cū quibus et color.Et oīnia ſunt actiua Et producūt lo.

Colos uł colon dicūt greci fel uł aliud inteſti nū ſicut dixi in colon.

Coloſeum,a coloſus ɔ̄ ħ coloſeū.ſei.quidam locus rome ubi olim erant ymagines omniū p uinciaꝝ.et in medio erat imago rome tenēs po mum aureū in manu utpote dña et regina oīm et erant ita diſpoſite arte nigromancie.q̄ quādo aliqua p̄uincia uolebat inſurgere cont romāos. ſtatim ymago rome obūtebat dorſum illius pro uincie ymagini.Vel ut dicūt.ymago illius pro uincie inſurgebat contra ymagines rome.et tūc romani ex improuiſu mittebant illuc exercituꝫ et prouinciā illam ſubiugabant ſibi.Et tali arte romani q̄ totū mundum ſibi ſubiugauerunt.Et dicitur in wlgari coliſie.uide in pantheon

Coloſus.a colo.lis.ɔ̄ ħ coloſus.ſi.ri.aliq̄ res in memoriā alicuius mortui facta.ut tumuli et ymagines apud antiquos.et ɔ̄ coloſus q̄i colēs oſſa.Et prod̄ pers.Iuuenal.Et de marmoreo ci thara ſuſpenꝺe coloſo.ſm hug.Pap uero dic. Coloſus uocatur ſtatua marmorea et alta.

Coloſtꝝ.a colo.lis.ɔ̄ ħ coloſtruꝫ.tri.quod et coſtrū dicť.ri.lac concretū in mamis.uł pocꝰ nouū lac quod ſtatim p̄mo mulgeť poſt fetum qđ cito coagulať Pap dicit.Coloſtꝝ lac nouū p o.Poteſt ecia in feminino genē ɔ̄dinari ħ coluſ tra.re.Vñ dicit auicenna in ij libro in c de lacte Et coluſtra ē tarꝺe digeſtionis.mel uero ipāꝫ rec tificat.et acquirit ex ea coꝛpuſ nutrimētū pl'imū

Colubella in columna uide.

Coluber.a colo.lis.ɔ̄ ħ coluber.bri.pn' coꝛ et ħ colubra.bre.q̄ colat vmbīm.genus ē ſerpē tis.vñ colubrinus.na.nū.Colub̄ cerau fugit.Leo nem interficit. Colubculus.li.di.puus coluber

Colū.a colo.las.ɔ̄ ħ colum.li.idem qđ q̄lus. Vñ ūgil.Tūc ſpiſſos minime q̄ſ.cola q̄ plorū fumoſis deripe tectis.Item colū accipitur p qđ colore rethorico.Sūt eniꝫ colū et coma duo co lores rethorici.Vide in fine quarte ptis.Pap ſic dicit.Cola dicūtur p que muſtum fluit.a colādo

Columba.a color ſm rabaī)ꝺcā ħ collū.li. ɔ̄ ħ colūbuſ et ħ colūba ꝓpť diuſos quoſ habet in collo colores.et ē fe.ge.columba.Et ɔ̄ colū ba q̄i colens lumbos. Et habet septē ꝓperates caret felle.nullū ledit.alienoſ pulloſ nutrit.gemi tū p cantu emittit.iuxta fluuiū morať.granū e ligit quod comedat.In foraminibus petre nidi ficat.que omnia in ſignificacōne cōueniūt fideli anime.ſignat ecia et ſpiritum ſanctum.

Columbar.a columbus ɔ̄ ħ colūbar.aris.la tibulū foramen ubi nidificant colūbe.Colūbar ecia ɔ̄ quoddā genuſ vinculi.a collo.q̄ ſit aptū collo.Dñr ecia colūbaria loca cōcaua in naui p que remi emittunť.q̄ ſint ſimilia latibulis colū

Columbinus.na.nū.pnť)bau ubi nidificant prod̄.poſſeſſiuū a colūbuſ ɔ̄.Itē ħ colūbinuſ ni q̄dam lapis.a colore illius auis ſic dictus.

Colūbulus.li.dimi.puus columbus.et ħ colū bula.bule.pua columba.

Columbus.bi.in columba eſt.

Columnella.uide in columna.

Columen.a colo.is.ɔ̄ ħ columen inis.alacri tas uł fortitudo.Et coꝛ lu.Vnde homerus.Hic patrie columen pugnat mauoꝛcius hector.

Columis.a columna ɔ̄ hic et ħ columis et ħ me.a.ſanus et alacer.q̄ erectus et firmiſſimuſ ſit ut columna.a quo componiť ħ et ħ incolumis .i.infirmus.Et coꝛripit lu.

Columna.ne.ɔ̄ a columen inis.q̄ in ſummo ſit longa.uł q̄ columen ſuſtineat.Vnꝺ ħ colum nula.le.dimi.et ħ columnella.le.dimiñ.et p ab iectionē n inueniť ħ columella.le.Vnde Joſeph in viij.Quatuor columelle quadrangule ſtantes Et a columella p mutacōnem.m.in.b.inuenitur ħ colubella.le.ſimiliter dimi.Et coꝛ co predicta Orať in epp.Nempe inter uarias nutriť ſilua co lumnaſ Et in aurora ɔ̄.petra colūna uiā ſol re

Columnella dimi.pua columna)rcūꝺo morā

Columnelli.a columna hij columnelli.nellou ꝺentes qui canini dñr.a longitudine et rotūditra te ſic dicti.q̄ ſunt longi et rotūꝺi ad modum co lumne.ſm hug.Pap uideꝝ dicere colomelli

Columnula.le.uide in columna.

Colurus.a colon et urus cōponiť ħ colurus ri q̄i colon uri.ri.membrū.ri.cauda bouis ſilueſtris nā urus boſ ſilueſtris ɔ̄.Inde colurus cauda illi us.Vnde et quadā ſimilitudine dñr colurꝰ duo oculi impfecti in celo.qui quadā ydeali pruden tia fingunť in firmamento.ſicut enim cauda bo uiſ facit oculū impfectū.ita quidā celi fingun tur eſſe in celo impfecti q̄ntum ad uiſum noſtꝝ ſm hug.Pap autē ſic dicit.Colurꝰ impfecti celi interp̄tanť.Sūt autē duo diuiꝺentes celū.vnus p mediu cancꝝ et capꝝ corn̄u.Alter p mediū arie tem et libm.nec pueniūt niſi ad auſtralem circu lum.vnde impfecti dicuntur.

Colus.colos uł colon dicūt greci fel.uł aliud inteſtinum.et ūtiť in latinā formā.et ɔ̄ ħ colus li apud nos.vnde colicus.ca.cū.ut colica paſſio que fit in illo membro.Et colicus homo qui in firmitatē coh patiť.Vnde macer de uiribus hba ū.Illius ſemen colicis cū melle medeť.Item iue niť ħ colus.li.uł colus.lus.p rota feminaꝝ.ſed tūc deriuatur a colo.lis.et ē fe.ge.et ſecunꝺe ul quarte dedi.ſm hug.Pap autem dicit.Colon ē grecū.et ge.neu.et in phica ɔ̄ inteſtinū culare. Item colica paſſio colū colatoriū a colando miſ

tū. Colus instrumentū in quo femine nent ge fi
ficunde uł quarte declīn. et cor ꝑmam. Ouidius.
epi. Aptior ē digitis lana colusq; meis.

Coma. a como. is ðr ħ coma. me. ꝓprie capillū
mulieꝝ. a comendo. sicut cesaries uiroꝝ a cedendo
Vel ðr coma ꝓpe non cesi capilli. Et ē nomē ḡ
cū. Item a cumulo. as. ꝑ contrariū ðr ħ cuma e.
uł pocus ħ coma. me. q̄i cuma. i. būis decō. et ħ
coma. matis. i. censura. iudiciū. Et a coma. me. ħ
comaticus. ci. i. ūsificator. vñ comatice adūbium
. i. būiter compendiose. Item colus et coma sunt
duo colores in rethorica. Vide sup in iiij ꝓte in
fine. Quidā tñ dicūt q coma ē q̄drupedis. Vnde
grece. Est coma q̄drupedis colub iuba siue leonis

Coma. matis. prodco. in coma. me. est.

Comarchus. chi. princeps sup comites. a comes
Comaticus. a coma. me. ħ ē et archos princeps
comaticus. ci. i. ūsificator. vñ comatice adūbium
. i. būiter. compendiose. Comaticus eciam ðr ab
breuiator cōpendiosus diuisus. Vnde dicit Jeron
in ꝓlogo osee. Comaticus est quasi p sñās loqñs
Vbi dicit glo. abbūiator diuisus eo q in singł
dausūł diuisas et plenas sñās dicat. Et cor ti

Comatulus. la. lū. dimi. a coma. me. ðr. Jeron
in quadā epła. Comatulus comptus lasciuus do
mus tue tecta non uideant.

Comatus. a coma ðr comatus. ta. tū. i. comas
habens. et ħ comata. te. quod gallia. scz lombar
dia. q comas solet nutrire. Et ꝓd pnł comatus
ta. tū. adiectñ. ꝑ coma. atis. comata subsłm plis

Combuo is ī buo is uid ꝛ mūi cor pnł siue ma

Comedia. oda quod ē cantus uł laus compo
nit cū comos quod ē villa et ðr ħ comedia id ē
villanus cantus. uł villana laus. quia tractat de
rebus rusticanis. et affinis comidiane locucōni q
circa villas fiebat et recitabaț. ued ðr comedia a
comesacōne. Solebant enim post obū homines
ad audiendū eaz cōuenire. Et differt a tragedia
sicut in tragedia dicțm. Pap autē sic dicit Come
dia ē que res puaraꝝ et humilīū psonaꝝ comp
hendit. Non tam alto stilo ut tragedia. ꝑ medio
cri et dulci. que sepe eciā de historica fide et de ḡ
uibus psonis tractat. Itez dicit pap. Comedi dic
ti. q pus post comesacōnes ad eos audiendos ue
nire solebant homines. Sed post aggressi gesta
vniúsoꝝ. et delicta corripientes inscenia ꝓferebāt
Et comedi est ꝑeritū de comedo. et gtūs ð come
dus. da. dū. Et utrq; prodco. ꝑ comedi infiniti

Comedicus. ca. cū. ad comedi ꝛ uus cor pnł
ul ad comedendū ptinens. uł delcābilis. vnd co
mepice. i. delcābiliter. et ðr comedicus a comedos

Comedo. dis. di. cōponiț ex con et edo. dis. Et
q turpis esset ꝓplacō si diceręț conedo mutata ē
n. in. m. et ita est ibi. m. accidentaliter Vnde non
ē contra regulā si ibi ꝓferatur. Est enī regula q
ꝓpō debet sillabicari p se quod non fit hic. ꝑ ut
dixi. m. ē hic accidentaliter. Et a comedo. dis. hic
et ħ comedo. donis. i. gluto uorax. et cor pnł sic
in ubo. vñ siue dicaț comedo. edis. siue comedo
donis. semp e corripi debet. sicut uult hug et ec
magister bñ. Et habz comedo. dis. duplex sup scz
comesum et comestū. Jñ comesatio per vnum s

Comedo. donis. cor pnł in ntō ꝑ in obliq̄ eam
prodco. De ħ uide in comedo. dis. Et ē cō. genens.

Comedus. da. dū. qui comediā describit. et ðr
a comedia. Et produnt me. uide in comedia

Comes. itis deriuaț a como. mas. et ē mas. ge
et cor co. tamē uicecomes ab eo cōpositū acuit
co. licet sit būis. Et a comes ħ comitissa. se. Item
inueniț ħ et ħ comes. cō. ge. ꝑ socio. ꝑ tūc deri
uaț a comeo. as. Et ē comes ꝓpe in itinere. a co
meando. Socius in piculo. Collega in officio. cō
sors in pmio. Sodalis in mensa. xv. in collega est
Et scias q comes ē cō. ge. declinacōne. ꝑ omnis
in constructōne. Vnde lucañ. Impenū q comes
De ħ uide in tercia ꝓte ubi agiț de omni genere
Et cor co comes subłtñ. ꝑ comes accūs de comis
et comes futuꝝ de como. mis. prodco. Vñ ūsus
Illis esto comes quorum te dogmate comes. Est
cōmune comes. comes ē mas nomē honoris. Est
mores comes dignus habere comes. uide eciam

Comesatio. tionis. feminini ge ꝛ in como mis
nens. ꝑ vnum. s. uide in comeso.

Comeso. ab ultimo sup huius ubi comedo scz
comesu u in. o. fit comeso. sas. pnł prodco ubū fre
. i. freqñter comedē. ꝓprie quid est comesare sepe
et supflue et luxurioșe comedē. vñ ħ comesatio
onis. et sunt ꝓpe comesationes supflua et luxuri
osa cōuiuia Et debet scribi p vnū m. et vnum s
sicut et suū ubum. Et ħ uult hug et eciā magis
ter bñ. Vnde patet q ad romanos c xiij ubi dr
In comesationibus et ebrietatibus. debz comesatio
nibz p vnū. m. et simplex. s. scribi uł proferri

Comera. re. fe. ge. ðr ordinatrix comaꝝ. et deri
uaț a coma. me. Juuenalis tamen cā metri inter
posuit s ibi. Ponūt cosmete tunicas. Itē inueniț
cometa. te. mas. ge. uł ħ cometes tis. uł te. Et est
cometa quedam stella crinita et emittens ð se ra
dios flāmaꝝ ad modū criniū. Et semp qñ appet
significat mortē uł immutacōnem alicuius pnci
pis. uł alicuius patrie destructionē. Et semp diri
git radios suos ad illā ptem cui minaț. Quidaz
tamen dicūt q non ē stella. ꝑ quedā nubes igne
a claritate accensa. quod magis credimus ꝑ hug
et prodco me. Pap uero sic dicat. Cometes stella ē
dcūs q comas lumis ex se fundat. Quod geno
sideris qñ appet pestilentiā famē. uł bellū ued reg
ni mutacōnem signat. quē latini crinitē uocant.
q in modū criniū flāmas spargit. Alij dicunt cū
quibus ego q cometes nichil aliud est q uapor
terreus grossus cuius ptes sibi multū contacent.
paulatim ascendens ab inferiori ꝓte estus ad su
periorem ptem eiusdē ubi concauitatē ignis conī
git. et ibi diffusus ē et inflāmatus. et ideo uideț
longus freqñter et diffusus ¶ Item scias q stel
le hñtes comas efficienter et fm locū sue genā
cōnis sunt ꝓpter aerem inflāmatū ex uicinitate
ignis qui continet materiā comete et ipm comete. Aerem dico ꝓpinquū igni qui in se continz co
lorem ignis. q qñ in ipso uapore sictus inflāma
tur tūc continuatio fit cū lumine flāme comete.
ab inferiori aere ubi stat uapor eiusdem nature
et ita diffuso illo qd continuaț ei fit oblongum
et ħ est cometes. Et si queras. Cū cometes dicaț
se habere ad bellū uł ad mortē alicuius. an sit
huiusmodi signū uł cā uł effcūs. Dico q ꝓprie
ē signū ꝓdcōz. q sicut dicit aristo. in lib ð somp
no et uig. talia sunt sicut consiliarius cuius con
siliū melioribus inuentis mutari ꝑt. Ita dominiū
maris bella et mortē continentiū et regentiū tur
bas signat. sicut indinans pmū ad hoc p ira et
calorem et siccitatem ex quibus ꝓuenit animosi

ras et concratio populoꝝ ad ſuicem. Et ideo ſig
natū comete ꝑus ē ſup mart̄ qui eſt cauſa belli
et deſtructionis populorum. cā dico. Inclinans nā
neceſſaria. et ideo dr illa ſignare cometes. Cū tū
eius ſignacō ꝓxima non ſit ſup illa. Et ſcias
q ut dicit ptolomeus. Homo ſapiens dñatur aſ
tris. qz ꝑ ſapientiā ſuā ꝑt uitare ea ad que aſtra
diſponūt. Vide in aſtrum et in iupiter.

Cometes. tis. mas. ge. pnl ꝓd. uide in comera.

Comicus. a comedia dr comicus. ca. cū. i. come
dus uł ad comediā ꝑtinens. uł facetus. Et comiꝯ
pnl. Duo ſunt gna comicoꝝ ſcz comediā ſcriben
tū. ſcz ueteres qui ioculatores extiterunt. ut ten
cius. ſlouj q et ſatirici quibus gnāliter uicia car
punt. ut ꝑſius. iuuenal. Et nudi phigunt. qz uici

Comis. a como. mis. ſ et hec co. ꝛ a denudent
mis. et ſ me. i. ſuauis uł curial et facetus. Sz fa
cetus de doctrina. comis de natura. Vel facetus ī
factis. comis in dictis. Et cōpatur comior. ſimus
vnde comiter. mius. me. Vel comis ut dicit pap
compoſitus hilaris benignus. Et nota q como
mis. et ſ et ſ comis et ſ. me. et ſ coma. tis. pd
ꝑmam. ſz ſ coma. me. eam cor. Vnde uſus. Caue
colore comis me fallit femina comis. i. ſuauis uł

Comitas. tatis. i. curialitas. ꝛ curialis et facetus
uł ſuauitas. et format̄ a comi dato de comis ad
dra. tas. uł ſ pap. comitas benigtas humanitas

Comitatus. tus. tui. i. comitis dignitas uł terra
ſiue tm̄ ſpacū ątū vnus comes tenz. et deriuat̄ a
comes. Itez inuenit̄ ſ comitatus. tus. i. ſocietas
uł comitacō. et tūc deriuat̄ a comitor. aris. Item
inuenit̄ adiectiue comitatus. ta. tū. uide in comi
tor comitaris. Et corripit co.

Comitellus. li. uide in comitulus.

Comicū. cij. a cometes dr ſ comicū. cij. i. tem
pus in quo conſules eligunt̄. uł introniſant̄. Et
ecia ipſa elcō uł introniſacō dr comitiū. uł ſolē
nitas que ibi tūc fiebat. et cōuentus totius popu
li. et locus in quo fiebat. Et comitiū dr ąi coitiū
qz totus populuſ ad elcōnem et introniſacōnem
conſulū cōueniebat. ſz eſt ethimologia pocuſ ąꝑ
deriuatio. uł compō. vnde comitiuſ uł comitialis
morbus dr. i. caducus uł paſſiuus. quia in comi
tijs illi qui patiebant̄ repulſas ꝓ pudore morbū
caducū incurrebant. Quidaz ecia ꝓ timore repul
ſe ſcz timentes repelli. et comitio. as. i. comitium
celebrare. uł eligere uł introniſare. uł in comitio
uł in cōuentu loqui. et ꝑ compōnem incomitio
tias in eodem ſenſu. Item ſcias q a comes tis. i.
hōte comitatū. ꝑt diuari ſ comicū qj. i. placitū
qd multi comites faciunt vū plautus. Ibo intro
ut de capite meo faciant comicia Et inde comici
o cias. i. comicū celebrare. uel in comicio loqui
Et ꝑ compōnē incomicio as. i. in comicū addu
cere. Item incomiciare. i. comicū celebrare uł in

Comitor. a comes dr comitor. ꝛ comicō loqui
aris atus ſum. i. ſequi. uel cū alio ire. Et inde co
mitans tis. ge omnis. Et comitatus ta tū. i. ſecu
tus. et corr co et mi. Quid de arte. Ipſe licet ue
nias muſis comitatus homerus Si nichil attule
ris ibis homere foras Et fuit olim cōmune nūc

Comiculus li. mas ge. penul. ꝛ eſt deponens
cor Et ſ comitellus li. di. i. puus comes Et ſunt
ambo di. de comes ſ utramoꝝ eius ſignificacionez

Commanipularis. a con et manipularis cōpo
nitur ſ et ſ cōmanipularis et ſ re. i. cōſocius ſi
mul cū alio manipularis Et mutatur n in m ſe
quente m con et mater. et ꝓd ma Et ſcias q duo ſunt ſpe
cies cōpaternitatis ſeu cōmaternitatis. una direc
ta. ſcz cū ego ſuſcipio de ſacro fonte filiū berte
uel ipa meū. uel ad confirmacōm coram epō te
neo filiū berte. Et ſi accepo. ſemp ē ſeparandū con
nubiū Alia ē indirecta. qñ unus coniugū poſtq
ſunt una caro effecti. filiū alioꝝ ſuſcipit Jn ſ ca
ſu ambo gnes infantis compatres efficiuntur eē
alteri cōiugū qui nō ſuſcipit. qñ cōmunicant ſi
bi cōiuges accōnes Et ſic tā directa cōpaternitas.
q indirecta. matrimoniū impedit contrahendū.

Cōmeatus a cōmeo. ꝛ et dirimit iam cōtractū
as dr cōmeatus tuſ tūi. i. ſimł meatuſ cōmeatus
eē dr expenſa que ē neceſſaria in itinē ſimul cō

Commemoracio onis. fe ge. i. re ꝛ meantibus
cordacio uel ſimul recordacio. a cōmemoro ras.
vnde cōmemoracō fideliū defunctoꝝ Et format̄
ab hoc genitiuo cōmemorati. addita o

Commemoro ras. ex con. et memoro ras. pnl
correpta. uide in memoro ras

Cōmendaticius. a cōmendo das dr cōmendati
tius cia cū. aliquis qui de ſuo nob dat ut res e
ius in nrā habeamus tutela. Et ecia cōmendati
cia res que nob et nrē tutele commendat̄. Jnuē
tur ecia cōmendaticius qui cōmendat noſ uł lau
dat. Vnde in ij ad corin. c iij. Aut indigemuſ cō
mendaticijs epłis. Et format̄ a genitō cōmendo
tus cōmendati addita cius

Commendo. as. ex con et mando. Et mutatur
n in m. et a in e. Et ē cōmendare tradere cōmit
tere uł laudare. magnificare extollere. vnde com
mendatorius. ria. riū. Et ſ et ſ cōmendabilis et
bos le. Et commendatiuus. tiua. tiuum.

Commentarius. a cōmentū dr cōmentarius a
ū. i. expoſitarius. ria. riū. et ſ cōmentarius. rij. q
cōmentat. et cōmentator et cōmentarius qui cō
ponit cōmentū et ſcribit. et ſ commentariū. i. ar
manū ubi reponunt̄ cōmenta. et ſ cōmentarie
ius. et ſ cōmentariolum diminitiua.

Commenticius. a cōmentū dr cōmenticius a ū
. i. confictus falſuſ uł expoſitorius uł ad cōmen

Commentor. a cōmentū deriuat̄ ꝛ tū ꝑtinens
cōmentor. aris. atus ſum. cōmentari. i. cōmentū
facere. uł inuenire ſimilia uel exponē. configere
mentiri. Et ꝑt eſſe frequentatiū huius ubi com
miniſci. licet deficiat in ſupiū. ſm uſum. et redole
bit. eius ſignificacōnes omēs. Itē cōmentari. i. au

Cōmentū. a cōminiſcor dr cōmentus a gurari.
ta. tū. et ſ cōmentū. ti. i. fraus. mendaciū machi
namentū. inuentū confictū compoſitū. uł cōmen
tū eſt pluriū ſtudio uł doctrina in mente habito
rum in vnū collcō. et ſm ſ quilibet liber et qd
libet opus de qualibet arte compoſitū dr cōmen
tū. ſz in nrō uſu cōmentū dr liber expoſitorius.
qui deſeruit expōni ſententie alicuiuſ libri. et nō
conſtructioni lrē. Et ſm ſ ſic diffinitur. Cōmen
tū ē expō uboꝝ iīcturam non conſideranſ ſz ſen
ſum. Jn q ät gloſa dr ät a cōmto reqre in gloſa.

Commeo. as. i. ſil meo. ex con et meo as

Commerciū. ex con et merx mercis componi
tur ſ commerciū. cij. i. de plurībus rebuſ una nē
ditio. uł diuſaꝝ rerū cōmutacō. ut ſi quis daret
uł cōmutaret mantellū ꝓ capa. uł econtra. Vñ
et dr cōmercium. qi commutacō mercium. Illa ergo

mirabil incarnacō ihū xp̄i fuit cōmerciū q̄i com
mutacō mercīū.scilz diuinitatis et humanitatis
Nā homo deo quodāmō concessit humanitatem
deus homini largitus ē diuinitatē.descendit diui
nitas.ascendit humanitas.et exaltata ē sup̄ cho
ros angelor̄. Vnde cantat̄ in ecclesia.O admira
bile commercium creator generis humani ⁊c

Commilito.onis.simul cū alio miles.mas.ge

Comminiscor memĩ ⁊ ex con et milito onis
componit̄ cū con.et dr cōmiscor.ceris.i.cōmēo
rari.ad memoriā reducere.excogitare.adinuenire
similia fingere.mentiri uel componē.Cōmisci
ecia plura studio uł doctrina in mente habita ī
vnū colligere.Et facit supinū commentū. Inde cō
mentus.ta.tum.participium.

Comminor.naris.natus sum.i.sił minari. Inde
cōminans.tis.ge.cōis.et corr̄ mi. Job xvj Cōmi
nans mi infregit contra me dentibus suis.Des
cendit ecia cōminans a cōmino.nas.et tūc prode
mi, sicut mino.nas.xv.Dum grex minat̄ lupus

Cōminus adúbiū iuxta.si ꝯilli dente minat̄.
ne intinissione stati.fere.In priti.simul.prope.de
proximo.Cui contrariū est eminus.cū duabus m
scribit̄ ſm pap.et cōponit̄ ex cō et minus.Et sic
dr in gr̄.Eminus ad longe ſz cōminus ad prope

Commissura.re.fe.ge.i.incastratura ⁊ spectat
coniunctura.ligatura.Et dr a cōmitto.tis.quod est
cōiūgere.res enī que coniūgunt̄ sił in vnū mit

Cōmissum.si.in fide traditū creditum. tunc
cōiunctū pcm̄ forefactū.et dr a cōmitto.tis.si.

Cōmitto.tis.ex cō et mitto.tis.et ē cōmittere
sił mittere uł coniūgere aliqua.vnū ī mittendo a
lij ſz incastrare.et cōmittere.i.forefacere peccare
Inde h cōmissum.Et cōmittere.i.credere.in tute
lā uł in fidem dare alicuius ſm hug. In greco au
tē sic dr.Cōmitto sensum portat cuiuslibet horū
Cōiungo pecco credo facio rephendo.

Cōmixtus.ta.tū.a cōmiscco.ces. Inde h cōmix
tio.onis.i.simul mixtio.uide in miscco ces.

Commodo.das.in cōmodus.uide

Commodus.modus componit̄ cū con.et dici
tur cōmodus.da.dū.i.utilis.bonus.mansuetus.
q̄i cū modo. Vnde cōmodū dr illud qđ cōmoda
tur.ſz id qđ nī iuris est.et ad aliū trāslatū ē cū
mō tempis.q̄diu apud eū sit.vnde et cōmodus
dicit̄ est q̄i cū modo datū uł ad utilitatē non p̄
etatem datū.vnde cōmodo.das.i.p̄stare cōmodū
facere.Et componit̄ actōmodo.i.ad cōmodus et
similem usus dare p̄stare.uł aptare.apte collora
re.et ē actiū cū omnibus suis compositis.Cōmo
dus compar̄.vñ h cōmoditas.tatis.Et cōpōit̄
incōmodus.da.dū.et compatur.Vñ h incōmo
ditas.tatis.Et incōmodo.das.i.offendere.incom
moditatē alicuius facere.et construit̄ cū dat̄.Et
ē neutr.Item in eod̄ sensu construit̄ cū actō et ī
actiū ſm hug.Pap uero dicit.Cōmodare ē idem
quod p̄stare quod sibi reddat̄ uelut pecunia cui
cōmodo aliquid dare.i.p̄stare.Nā cōmodus.i.p
ficuum emolimentum.merces.lucrum.

Commolo.lis.lui.lere.i.simul molere uł cōte
rere. Isa.iij c.facies pauper cōmolitis.Et debet
ibi corripi pnł sicut in legitis.cū sit tertie coniug
Et componit̄ ex con et molo.lis.Et corripit mo

Commonefacio.cis.i.admoneo.instruo.et ac
ta.cōmonefactis.cit.sic bñfactis.cit.licet sit breuis

Commoratio.onis.habitacō.mansio.tardatio
a cōmoror.aris.Et format̄ a cōmorati genitiuo
⁊ cōmoratus addita.o.Actiū ⁊ c.fiat cōmorati
o.eius dēsenta et nō sit qui inhabitet in ea.

Commoror.aris.ex con et moror pnł cor̄.Et
ē cōmorari cū alio morā trahere facere.uł aliq̄s
retinere et morari facere. Inuenit̄ cōmoro et pro

Communico.a cōmūis ⁊ commoror.ſm pap
denbat̄ cōmunico.cas.i.participare.cōmunionem
dare.cōmunē facere.immundū facere.inquinari
Matth vij c.Non intelligitis q̄ omne extrinsecus
introiens in hominem non p̄t eū cōmunicare.i.
immūdū facere inq̄nare.Et componit̄ cōmunico
cū ex et dr excōmunico.cas.extra cōmunionem
facere.cōmunione p̄uare.Et ē actiū cū omnibꝰ
suis compositis.Et corr̄.ni.Vtq autē q̄libet xp̄ia
nus teneat̄ sel cōmunicare in āno dicā in cōmūio

Communio.a cōmunis dr cōmunio nis iui.i.
cōmune facere.et h cōmunio.onis.q̄ a pluribꝰ
p̄ticipat̄ ut corpus domin̄.uide in missa. Hic
p̄t queri. Vtq sumens corpus xp̄i cū conscientia
peccati mortal̄ peccet mortaliter.Et uidet̄ q̄ ñ
q̄ nullus peccat faciendo id ad qđ tenet̄ sed iste
peccator tenet̄ ex p̄cepto ecclesie semel in anno
corpus xp̄i sumere.ergo q̄uis sit in ꝓposito pec
candi nō peccat corpus xp̄i manducando siue su
mendo.Ad hoc dicendū est q̄ habens conscīam
peccati mortal̄ quod dimittere nō ꝓponit peccat
mortaliter accedens ad sumendū corpus xp̄i.q̄
indigne accedit.Peccat ecia non accedendo tempe
ab ecclesia constituto.ſz in pascha.q̄ inobediēs
ē non tamen est ꝑplexus q̄ potest se ab h dubio
eripe.peccādi ꝓpositū dimittendo.Nichilominus tū
manente tali ꝓposito minus peccat non sumēdo
q̄ sumendo.q̄ illud quod ē malū ſm se ē maiꝰ
malū q̄ illud quod ē malū q̄ ꝓhibitū.vñ pus
debet se dimittere excōmunicari q̄ cū proposito
peccati mortalis corpus xp̄isti sumat.

Communis.munis componit̄ cū con.et dr h
et h cōmunis et h cōmune.q̄i munis pluriū.uel
q̄i cū munio.q̄ non ē segregatus ab alijs in offi
cio.Vñ h cōmunitas.tatis.Et corr̄ ni.Inuenitur
ecia cōmunitas actus p̄pr̄ de cōmunitus ta tum
quod uenit a cōmunio iui.ut lras accipe sigillo
cōmunitas.et tūc prode pnł sicut cōmunitus a ū
Item cōmune aliq̄n ponit̄ p immūdo.et est trac
tū a gentibus quas iudei reputabant immūdas
q̄ cōmuniter uł cōmunibus cibarijs uescebant̄.
nec discernebant sicut iudei.vñ et animalia q̄bꝰ
gentes cōmuniter uescebant̄ cōmunia.i.immun
da dicebant̄.Vñ actiū xij.Cōmune et immūdū
nunq̄ introiuit in os meū.et ampliata uocabuli
significacōne quodlibet immundū dicebat̄ cōmu
ne.Item quedā ūba dicebant̄ cōmunia q̄ in lrā
tura passiua accipi p̄nt in actiua et passiua sig
nificacōne.de quibus dixi sup̄ in iij p̄te ubi ego
de ūbis in capło de genē ūboꝝ et in tractatu de
p̄ticipijs.de cōitate uł cōi uita dicā in thomas

Communitas in communis uide.

Como mas.i.ornare.et dr a coma me.Et est
ūbum actiū.Vñ comatores dr̄ argenti q̄sores
q̄ de sordida massa lucidū comant argentū.Co
mare ecia inuenit̄ p frondere.Et cor̄ pmā.ſ co
mo.mis.eam prode.sicut in como.is.ostendam.

Como is compsi.ptū.i.ornare uł planare uel
pectinare.Et componit̄ actomo.is.i.ualde comē
Discomo.is.deornare.Incomo.is.i.ualde comē.

como et ab eo composita sunt actiua. et ꝑ̄ cō. ꝫ como. as. cor̄ co. Vnde in grec̄ dr. Como dum ines ozno como splendeo dicas. Tercia dat como dat & prima como. Et comis nomen eciā ꝑ̄ co uide in comis. Item inuenit̄ comes mas. ge. uel cōmunis substñ. et cor̄ co. ꝫ comes actūs de h̄ et h̄ comis et h̄. me. Et comes ūbum futuꝝ de como. is. prod̄ co. xv. Si uis esse comes michi mo res accipe comes. Si michi fida comes sic eā can sime comes. uide eciā in comes.

Compactus. A compungo. gis. compegi cōpac tū deriuat̄ compactus. ta. tū. i. impulsus uel con iūctus conformatus conglutinatus. et compactiꝫ coniūctim adūbium consertim.

Compages a compingo. gis. dr h̄ compages gis. i. cōiunccō. et h̄ compago ginis. sīr cōiūctio Compagines eciaꝫ ul̄ compages dñr capita ossi um. q̄ compacta ūuis uelut quodam glutino si bi adhereant. et hinc compagineus. nea. neū. Et cōpagino. as. i. cōiungē. Et prod̄ cōpages penul̄

Compagino. nas. pnt̄ cor̄ uide in compages.

Compago. inis pnt̄ ꝑ̄ in nō. uid̄ in cōpages

Compatiuus. a compo. ras. dr compatiuus ua uū. et h̄ compatiuus. ui. et h̄ compat. n̄. ui. p q̄ fit compatio. i. collatio rei ad rem. ul̄ quod ptinꝫ ad compationē. Compathī autē nomen quid sit et quō formet̄ et cū quo casu construat̄ dixi in iij pte ubi determinaui de spēbꝫ nosm in c de com

Compareo. res. rui. simul parere. co ꝫ patiuo. ram parere. ex con et pareo. res. Et prod̄ pa. Ge nes̄ xxxvij. Puer non comparet et ego quo ibo Ouid̄. Que nimis apparent retia uitat auis.

Comparo. ras. raui. ex con et paro. ras. Et est compare simul pare. Itē compare. i. conferre aſ similare. Itē compare. i. contra pare. Itē. compa re. i. emē. et ex hac significacōne sumpta ē secun da. nā qui aliquid emit p̄ cāū suū compat. i. con fert rei emende. et cor̄ pa. Vnde ouid̄ de remed̄ Bella michi uideo bella parantur ait.

Compascuus. ua. uū. ex cō et pascua. i. comu nis ad pascua ul̄ ad pascendū. vñ pascuus ager dcūs est. q̄ cōiter ad pascendū uicinis relictus ē

Compater. tris. q̄i simul eiusdem filij pater. q̄ filiū alicuius baptizat ul̄ xp̄ianū facit. ul̄ ad bap tismū ul̄ confirmationē eū tenet. Et cor̄ ꝑ̄mā pa ter. Vnde vindocinensis. Doctrine pater est usus doctrina scolaris. Interciſa perit cōtinuata uiget. Et scias q̄ due sunt spēs cōpatrinitatis. ut dixi su

Compatior. teris. compassus ꝫ ora in cōmater sum. et ē compati simul pati q̄i illi qui patit̄ con dolere. vnde h̄ compassio. onis. et compassiuus a ū. et est ūbum deponens compatior. Et cor̄ pa.

Compatriota. te. cō. ge. pnt̄ prod̄. i. vnius uel eiusdem patrie. et componit̄ ex cō et patria trie

Compescor. ceris. ex con et pacisor. et muta tur a in e in p̄senti. ꝫ in supino seruat a. vnde fa cit compactum. et est compescisci simul pacisci

Compedio. pedica componit̄ cū con et dicitur compedio. dis. diui. dire. i. incatenare. illaqueare pedes retinere. Itē compeditus. ta. tū. q̄si cū pede ul̄ pedica astrictus incatenatus. Et corripit pe

Compeditus. ta. tū. pnt̄ prod̄ in compedio est

Compegi gisti git ē ꝑ̄teritū de compingo gis.

Compello. lis. compuli compulsum. ex con et pello. lis. et cor̄ pnt̄. in ꝑ̄terito. et ē compellē sil̄ pellē ul̄ impellē. ut iste compulit me ad h̄. i. ipu

sit. Item compellē. i. coadunare. Virḡ in buc. Cō pulerant q̄ greges corydon et tirsis in vnū. i. co adunauerat. Et dicit pap. Compello. las. cōpello lis ad ꝓuocacōnem ptinet. Illud compuli h̄ com pellaui facit. ambo sunt actiua. Compellor inue nitur deponens. Compellari alloqui.

Compendino. nas. naui. nare. i. differre. vnde h̄ compendinacō onis. i. dilacō. et cor̄ di. ꝫ pap

Compendiū. a compendo. dis. dr h̄ compēdiū dij. quidq̄ ē būe et utile. et inde compendiosus sa. sum. būis et utilis. Vnde compendiose adūbi um. ut iste loquit̄ compendiose. i. breuiter et uti liter. et hec compendiosissa. tatis.

Compendo. dis. ex con et pendo. dis. componit̄ compendo. dis. et ē compendere simul pendere re dere uel persoluere. ul̄ trutinare equare

Compenso. sas. sauī. i. remunerare. ul̄ reddē do nare. trutinare. Et ē ūbum frequentatiū a cōpen do. dis. compensum compensū. u. in. o.

Compensor. oris. ille qui libenter reddit quod debet. et dr a compendo. dis.

Compensus. sa. sum. i. redditus ul̄ equatus ul̄ remuneratus. Et dicitur a compendo. dis.

Comperi pnt̄ cor̄ ē ꝑ̄teritū de comperio ris

Compio. ris. ri. comptum compire. i. inuenire et cōponit̄ ex con et pario mutata a in e cor̄

Comptum est supinum de comperio ris.

Compes dis. fe. ge. cathena circa pedes. dicitur a compedio. dis. ꝫm hug̃. Pap̄ uero dicit. Com pedes dc̄ē q̄ continent pedes. compes compedis fe. ge. Et cor̄ pe. Inuenit̄ autē in mas. ge. Treū iij. c. Aggrauauit compedꝫ meū. quod autorita ti ascribimus. ul̄ forte uicio scriptoꝝ hā corrup ta est. et dictum est meum pro meam.

Compesco. cis. pescui. citū. compescē. i. refrena re. componit̄ ex con et pesco. cis. quod non ē in usu. Quidā tamē dicūt q̄ compesco ē compositū a con et pede et capio. ul̄ a con et pasisror. uel a con et paco. cas. vñ compesco. cis. q̄i facio pacē Alij a con et pasco. cis. et ē tractū ab equis q̄ cū pascunt̄ ligant̄ et coercent̄ pedibus. ꝫ illud sup compescitū non ē in frequenti usu ꝫm quosdā

Competo. tis. ex con et pe ¶ Et ꝑ̄ pnt̄ pēne to habet ꝑ̄teritū et supinū ad modū quarte. et ē competere simul petē. ul̄ cōuenire cōgnitere. a cō peto autē ꝑ̄ cōuenire deriuat̄ competens nomen omnis ge. i. cōueniens. Et compar̄ competentior issimus. vnde competenter. tius me. et h̄ competē tia. tie. Et componit̄ incompetens. Et ē neut̄ ge neris competo ꝑ̄ cōuenire. et ꝫ h̄ facit ex se im psonale competit. ꝫ in alijs sīgnificationibus ē actiū

Compilo. a pilus pro capillo dr pilo. las. i. pi los auferre. qd̄ componit̄ cū con et dr compilo las. i. simul pilare. Et cor̄ pi in ista significacōne sicut pilus. Itez a pila ꝑ̄ instrumēto terrendi deri uat̄ pilo. las. quod componit̄ cū con et dr cōpi lo. las. i. contundere ul̄ rapere. furari. expoliare. Orat̄ in sermonibus. Ste te compilent fugientes quid iuuat bou. ꝓprie quid̄ compilare est aliena dicta suis intermiscere. et hinc h̄ compilator qui aliena dicta suis ꝑmisct. sicut solent pigmenta rij in pila diūsa mixta cōtundere. Vnde orat̄ in ser. Ste me crispini scrinia compilasse putes. et in hac significacōne prod̄ pi ꝫm hug̃. Vel cōponit̄ compilo a con et pilū. Vnde dicit mgr̄ bene. Cō pilo. i. cū pilo frango seu fodio. prod̄ pnt̄. q̄ cō

ponit ab eo qđ est pilū. Vnde orat. Ne te cōpi
lent fugientes qui iuxta hoc .i. ne te confodiāt
Papa dicit eā Compilator q̄ aliena dcā suis per
miscet. uide in pilo las. Compilo ergo a pilus cor
pnt. Compilo a pila uel pilū eas prod. Vñ ūsus
Compilo tollo pilos compilo scripta librorū

Compingo. pango. .i. iūgo uel impello cōponit
cū con et mutata a in i dr compingo. gis. cōpe
gi cōpactū. .i. impellere uel cōiūgere conglutinare
confortare. Vñ iob x. Ossibus et neruis cōpegisti
me. Item compingo ꝑt componi a con et pin
go. gis. et dr compingo. gis. compinxi cōpinctus
compingere. .i. simul pingere.

Compitū. a compero. tis. dr h compitū. ti. col
cō pluriū uiaꝝ. scz locus ubi plures uie se cōpe
tunt et cōueniūt sicut ē biuiū et triuium. et qua
druiū. uel componit a con et pital quod ē uia.
unde h et h compitalis et h le. et cor pnt cōpitū

Complector. plecto componit cū con. et dr cō
plector. teris. ūbum cōmune olim nūc deponens
et ē complecti simul utrōq; brachijs cingere. unđ
h complexus. us. ui. et complexim adūbiū. et h
complexio actus complectendi. uel quedā argumē
tacō. que undiq; complectitur adūsariū. et hoc a
latinis dr complexio. uel cornutus silogismus. a
grecis dilema. Et complexio dr natura uel dispō
vñ h et h complexionalis et h le. liter. litas. et
complexionatus. ta. tū. cōplexione ꝑticipans uel
dispositus. Itez complexus accipit in passiua sig
nificacōne. .i. cōiunctus uel compositus. ut sermo
complexus dr constans ex dōnibus. scz ozō. Et
componit incomplexus. a. ū. Item a complector
complexor aris. xre. De nominibus complexiuis
dixi in iij ꝑte in capitulo de speciebus nominū.

Complex. a complico. cas. dr h et h complex
cis. .i. in malo consentiens alterius dolo simul cō
sentiens. ꝓpe quid complex ē qui aliquo peccato
uel crimine ē alteri implicitus ad malū semper ad
bonum nunq̄ dicimus implicem.

Complexio. onis. actus complectendi. uide i cō
plector. teris. Item complexio est quidā color re
thoricus de quo supra dixi in quarta ꝑte m c o
coloribus rethoricis

Complexus. a. um. in complector. ris. est.

Complicitas. tatis. fe. ge. .i. concors inter duos
uel plures dolositas in malo consensus. Et forma
tur a cōplex cis cōplici addita tas. sit cōplicitas

Complico. cas. complicui complicitū. Inuenit
et complicaui et complicatū. maxime apud anti
quos. et est complicare simul plicare. Et cōponi
tur ex con et plico. cas. ūbale tamen retinet a ut
complicatio. de h uide in plico. cas. Et cor pli

Complodo. dis complosi complosum ex cō et
plodo. dis. et ē complodere sit plodere. uel sit rep
cutere et daudē manus. et ponit simpliciter ꝑ cō
iūgere. uel concutere. Iud vij. Ceperunt buccinis dā
gere et complodere inter se lagenas. et prod plo

Complosus. sa. sum. .i. con uide in plaudo dis
cussus. uel cōiunctus. a complodo. dis. et ꝑd plo
Et scribitur per vnum s.

Compluo. is plui. ꝑ sincopā uel pluui. .i. pluuia
rigo. et ē ūbum actiū. et componitur a con et
pluo. Unde complutio. onis. et compluor eris in
passiuo. unđ complutus. ta. tū. penit prod. Amos
iiij c. Pars una complura ē. et ps sup quaꝝ non

Complutus a ū. in cōpluo uide. pluit amic

ompluuiū. uij. locus ad quem multe pluuie
simul confluūt uel compluunt. et dr a cōpluo is

Compono. nis. sui. situ. ex con et pono nis. et
componē simul ponē uel sepelire. uel constituere
uel ornare. Vñ et dr uox composita. .i. ornata. .i.
elementarijs sonis distincta. ꝑm hug. Inuenitur
eā compono in alijs significacōnibus. sicut cō
tinet in hijs uersibus. Componit sepelit cōiungit
fingit et ornat. Instruit informat pacificare solz

Compos compotis. .i. compotens assecutor sui
uoti. cui omnia succedunt ad uotū. et ē cōmunis
generis declinacōne. tamen constructione est om
nis ge. Unde boec. Constat eternū bonū esse sui
compos. De h dixi supra in tercia ꝑte c de omni
gere. et cor pnt compos in obliquis.

Compotio. tis. tiui. tire. .i. inuestire. ut mādo uo
bis ut compotiatis eū ꝑbenda sua. et diuat a cō

Compotista. te. uide in compotus.

Compoto. tas. taui. tare. .i. simul potare. Et est
potare luxurie. bibē uero nature. et prod po. Vñ
compotor. et h compotrix. cis. Vñ dicit pap cō
potor uel compotrix sit potans. uel compotor a
compoto tas simul bibere. ultra modum potare

Compotrix uel compotatrix uide in compoto
tas. Et producit penultimam naturaliter.

Computus. a computo. tas. uel a computator
tonis dr h computus. ti. i numeracō. uel numeri
assignacō. uel doctrinalis ars. Antiqui tamen dice
bant computus sicut exigit deriuacō. quod nos
abhorremus ꝓpter uocis absonantiā. vñ h et h
cōputista. te. qui docet compotū. uel uacat cōpo
to Et corrupit po compotus.

Comphendo. is di. sus. cōphendē sit ꝑhendē sit
capere. et componit ex con et ꝑhendo. dis. quod
ē idem qđ prendo. dis. uide in ꝑhendo. dis.

Comprendo. dis. comprendi comprensum idem
q̄ quod comphendē. et componit ex cō et prēdo

Comptus. ta. tū. .i. ornatus. dis. uide in prendo dis
natus planatus. a como. mis. Quid qđ. Sint ꝑ
cul a nob iuuenes ut femina compti. et compar

Compūctus. a cōpūngo gis. et comptior issimus
dr compūctus. ta. tū. quod componit incompūc
tus. ta. tū. Et a genitō compūcti addita o fit hec
cōpūctio. onis. peccatoꝝ suoꝝ cū merore recordatio

Compungo gis. .i. pūgere simul cōmouere. pec
catoꝝ suoꝝ reminisci. contristari unde et i pūgo is

Computo. tas. taui cōputare pnt cor. .i. cōnūme
re. simul putare. unde h cōputator toris. Et hinc
cōputatorius. a. ū. uide etiam in puto. tas.

Con ꝓpō scribit ꝑ o et n. et nūq̄ inuenit i ap
pōne ꝭ in compōne tantū. sicut di. dis. re. se. am
et mutat qñq̄ n in ni maxime sequēte. b. ut com
buro. m. ut cōmitto. p ut compono. Item con in
compōne qñq̄ perdit n sequente uocali. ut coco
cis cā euphonie. sicut dixi supā in ꝑma ꝑte ubi
egi de sillaba in c de n. Inuenit autē cū scriptū ꝑ
u et m. et uenit solū ꝑ apōnem. et h intelligo ꝑ

Conamen inis ge neu ꝓle ut dicā in suo loco

Conatus. tempтacō. a conor. aris. et prod pnt in nō

Conatus. tus. tui. mas ge ꝭ in obliqs eā cor
et adiectiue conatus. ta. tū. .i. nisus temptatus. A
conor. aris. quod est aniti a temptari.

Concha. a cauo. uas. dr h concha. ce. q̄ sit caua.
uel q̄ decrescente luna cauat. .i. euacuat. Et inueni
tur concha ꝑ quodā terreo uase. et ꝑ testa cuius
dam piscis. et pro ipso pisce qñq̄ inuenit. Item

nom multa esse genā concaū. inter quas margaritā fere habent. que et codee dñr. in quaū carne p̄ciosus calculus solidat. et dicūt q̄ nocturno tē pore litora appetūt. et ex celesti rore margaritas concipiūt. vñ et codee uocant. Item conca genā liter appellat omnis piscis testā hñs. uid in mar

Concaleo. les. lui. 1. simul calere ex cō & garita et caleo. Psal. Concaluit cor meū intra me.

Concendo. dis. concendi concendē. 1. sil candere ex con et candeo des

Concentario. rias. uide in centurio rias.

Concentus. tus. tui. 1. cōuenientia et concordā cia. et ꝓpe in cantu. et dr a concino. nis. sm hug Pap uero dicit. Concentus cantus mixtus. 1. sim phonia a concino. Concentus ecīā celi dr a q̄bus dā esse. 1. consonantia planetaū. Concentus ecīā dr cantus continuus. et laus bonorū. Vnde Job xxxviij. Concentū celi quis dormire facit.

Conceptaculū. li. locus conceptionis. a concep

Conceptio q̄i simul capcō. et ē concep to. tas tio quedā spēs allothece que alio nomine dicit silemisis. de qua dixi in quarta ptē ubi egi de al lotheca ꝫ ps in c de silēsi. pap uo sic dic. Concep tus susceptus. concepcōnes cū aliquid certū mēte concipimus. ut si pares iūgant numero pari par

Concepto. tas. freq̄nter conci- q̄ fit numerus pe. a concipio conceptū. tu u in o.

Concessio ē apud rethores cū reus non id q̄d factū ē defendit. ſ ut ignoscat postulat.

Concadentia. tie. q̄i simul cadentia. ut concaden tia genera ē cū diuſa gnā simul cadūt in eād uo

Concido. dis concidi cō)cc. et dr a concido dis dere. 1. simul cadē. a con et cado dis. et caret sup et cor ci. Gen iiij. Concidit uultus eius. Itē con cado. dis. di. concidē. 1. simul cedē. et hīc componi tur a con et cedo. dis. di. et ꝓd ci ubiq. Job xvj Concidit me uulnere sup uulnus.

Concieo. cieo ul cio componit cū con et dr cō cieo. es. ciui. citū. et concio cis ciui citū. 1. cōmouē ul cōuocare. Et prod pnl concitū q̄n uenit a cō cio. cis. ſ q̄n uenit a concieo cies cor. uide ī cieo

Concile. a conca dr h concile lis)cies ciui citū ul conciliū. 1. piscis qui latitat in conca. de cuius sanguine tingit lana et fit purpura. Vnde et q̄n oq ponit ꝓ tali tinctura. q̄noq ꝓ uicijs que coinq nant et tinguntur et inficiunt ad modū illius pictu re. Q̄noq ꝓ inquinatis et sordidis et tinctis pictu ra uicioꝝ. Vnde iuuenal ꝓ uicijs ul uicioſis illō ponens ait. Nou ego non fugiā cōcilia. et ꝓd ci

Concilegus. gi. mas. ge. q̄ concilia legit. 1. colli git. et componit a concile et lego. gis. et cor le

Conciliabulū. li. dr a conciliū. q̄i consiliabulum ul locus in q̄ accipimus cōsilia. ul locus in q̄ mlti homines sunt sui iuris.

Concilio. a conciliū dr concilio. as. aui. amicuz et concordem facere. ad integritatē reuocare. con iūgere. sociare translatiue. q̄i cilia coniungere. Et nota q̄ maiores minoribus conciliant et nō ecō uso. et componit reconcilio. as. conciliant noui amici. reconciliant ueteres. Itez conciliamur deo q̄n ꝑmo a gentilitate conūtimur. reconciliamur q̄n post peccatū penitendo regredimur. et est con cilio actiuum cum suis compositis.

Conciliū. lij. componit ex con et ciliū. quadaz similitudine ciliorū. q̄ sicut cilia iūgunt cū oculi quiescere cupiunt. Ita & concorditer iūgunt ho mines in concilio Et est tractū a romano more tempe enim quo cause agebant cōueniebāt oēs in vnū. et cōmuni intencōne tractabant. vnde et conciliū a cōmuni intencōne et a cōmuni cōuen cōne dictum est. q̄i consilium ul considium.

Concinno. nas. naui. nare. 1. cōmiscere. cōponē ordinare. ꝓparare. Vnde ꝓph. Lingua tua concin nabat dolos. 1. cōmiscebat componebat. Itē ꝑū bioꝝ xij. Qui autē testis ē repentinus concinnat linguā mendacij. et derivat a concinnus. ni.

Concinnus cinni. a con et cinnus componitur concinnus. na. nū. concors. affabilis. benignus. in quo mores concorditer cōmixti et compositi sunt Et cōpatur cōcinnior. issimus. vnde cōcinne nig me. adūbium. et hec concinnitas. tatis. cōcordia cōgruitas. et p cōpōnem incōcinnus. Vel ſ q̄sdā incōcinnus cōponit a con et cignus. et concors et consonans. sicut cantus cignorum.

Concino. nis. concinui concentū. 1. simul ul cō corditer canē. cū alio cōuenire. ex cō et cano nis

Concio. cis. cōciui concitū. 1. cōmouē)et cor ci ul cōuocare. Vnde h concio onis. 1. cōuocatio. ui

Concionabulū. a concionor na)de in concio nis. dr h cōcionabulū. li. 1. conciliū. ul locus con cilioꝝ. Vnde in decretis Innocentij pape. Si stan cedres de tuo pessimo concionabulo.

Concionor. naris. concionatus concionari. q̄si populū alloqui cōuentū facere. et dr a concio. o nis, quod est cōuocatio.

Concipio. pis. concepi ptū. ex con et capio. et est concipe simul capē. Vnde et mulier dicit con cipē q̄n sperma uiri cū suo concapiat et concref cit. Concipē ecīā inuenit ꝑ mente ul in nīre con cipē. ul intelligere. xv. Concipit h mente mulier

Concipiones. a cōcipio. is. dr)ſ concipit aluo h cōcipio. cipionis. et sunt concipiones quedam stelle que concipientibus aptantur et fauent

Concisio. onis. fe. gen. pnl prod. q̄i sil cesio. a concido. dis. Phil iij. Videte concisionem.

Concitanū. nij. 1. donū imperatoris. a concito as q̄ excitat animos militū ad obediendū ei.

Concalsso. as. ūbum neutr. 1. concalamare. com boare ul naues coniūgere. congregare. Et compo

Concauus. a con et da)nit a con et cassitū uis componit h concauus. uis. ablatō ab hac con caue. et h concaue. uis. ablatō ab hoc concaui dr. 1. cella ul thalamus. camera secreta sub claue domus. alterius clausa. ul que sub multis clauib continet. et ad quā p multas claues uenit. Vnd in iiij. li. reg c vj dicit. Heliseus ꝓphēta qui ē in israel. indicat regi israel omnia ūba quecūq locutus fueris in concauo tuo. Itē reg ij c iiij. Ille dormiebat sup lectū suū in concauo. et prod pnl

Concino. a con et cino. nas. componit concti no. nas. 1. sil cinare. pnl prod. vñ h et h concti nis, et h. ne. et concinus. na. num.

Concordia. die. a concors. 1. cōuenientia. cū alio pacificatō. Item concordia ē color rethoricus. de quo dixi in iiij ptē in c de col rethō. uide eciaz in

Concordo. das. daui. dare. ūbum ꝫ pax pacis neutr absolutū. et dr a concors. dis. ſ hug. Pap uero dicit. Concordare. cōuenire. vnius ordinis fieri. concordo et concordor inuenitur.

Concors. Cor componit cū con et dr h et hec et h concors dis oīs ge. q̄i vnus et eiusdē cordis vñ concorditer adūbium. et h concordia. a q̄ cō

Concremo.as.aui.a con ℔ cordiosus.sa.sum. et cremo.as.et ē cōcremare sīl cremare.et cor cre
Concretus.a concresco.cis.dr concretus ta tū pnāpiū.coagulatus ul cōmixtus crescendo ul si mul cretus.vñ concretim adūbium.i.coagulatī conglobatī.ſ huiꝯ.Vel ꝑt dici concretus.a conc no.vñ dic.pap.Concretus a concino.i.cōiunctus
Concuba.be.ge.con.pnl cor ℔ conglobatus qui ul que cū alio cūbit ul cubat.a concubo as
Concubina.a cōcubo bas ℔ a concūbo.bis. ul a concūbo.bis.dr ſ cōcubina.e.que ad usuꝫ ueneris non legittime tenet.vnde ſ cōcubinula le.dimi.et ſ et ſ concubinalis.et ſ le.et cōcubi natus.na.nū.in eodem sensu.qđ ad cōcubinam ptinet.et ſ cōcubinatus.tus.tui.talis ꝓpetis
Concula.a conca dr ſ cōcula.le.dimi.pua cō ca.et cocula dr quedaꝫ mensura que dragma et
Concalco.cas.cani.care.i.simul ℔ inmidia est calcare.superare.ex con et calco cas.
Concupiscentia.tie.uide in concupisco.cis.
Concupisco.cis.ibum inchoatiū a cōcupio is. a quo ſ et ſ et ſ concupiscens.tis.cōparatur.Et inde concupiscenter.et ſ concupiscentia.e.Et sciaꝫ q uba inchoatiua carent ꝑtentis ut feruesco.ni si forte asciſco et cōcupisco que mō non signifi cant inchoacōnem.vñ habent ꝑterita suoꝫ pri mitꝰu.scꝫ asciui et concupiui.et ualet tantū nūc cōcupisco q̄tū cōcupio.vnde concupiscentia.non
Concurrens.ſm q sumit a com ℔ cōcupiscentia punctis est superexcrescentia vnius diei ul plurū ſuꝑ q̄nquaginta duas septimanas.ul plurū ideo dixi q in anno bisextili superexcrescunt duo dies In reliquis uero annis vnus tantū.cu.Ebdoma de decies quine numerant in anno.Atq duę post quas lux una due ue supsunt.et ab illo incremē to originem habent concurrentes.alij postea tor mant vno addito sic tamen q septenariū nūm nō excedant.vnde sciaꝫ q pmus annus cicli so laris habet vnū ꝑ concurrente.secūdus habet du os.tertius habꝫ tres.q̄rtus habet quatuor.q̄ntus habet sex ꝓpter bisextilem.Sextus habet septē Septimus hꝫ vnū.et sic ꝓcedendo usq ad xxviij ānos inuenit q postea redit ad caput ꝓcedēdo p ordinē sicut pius.vñ et appellatur circulus so laris siue concurrentiū.Si autē uis scire quotus sit ānus concurrentiū adde ānos dñi ix annos et a totali summa subtrahe xxviij quocies pote ris et quotus sit ānus cicli solaris quod residuū inuenit demonstrabit.et si nichil remānerit ultimo annus erit.Potest eaꝫ sciri concurrens p hoc uer sus.A vj.b v.c iiij.e ij.d iij.Primus concurrens scꝫ septimus ē g.Hoc ē dicere.q̄n a e dñicalis ltā tūc ē sextus concurrens.et q̄n b ē dñicalis littā tūc ē q̄ntus concurrens et sic de ceteris.que aūt sit ltā dñicalis omni anno patebit in pascha sui
Concus.ci.mas.ge.quid la ℔ in ops pascbali pus qui in conca repitur et dicitur a conca.ce.
Condicō.onis.fe.ge.componit a con et dico nis.quod ē ptās.et ē condicō lex ul pactum.et tūc scribit condicō p solū c.sicut et dicio.Inueni tur eaꝫ condītio p t solam.i.constitucō.et tūc ē ūbale huius ubi condo.dis.condidi.conditū.Ite a condico condicis.xi.cūi.deriuat ſ condicio cō nis.et subtrahit t.et sic scribit p solaꝫ c.et sunt condicōnes ꝓpe testū.a condicendo.q̄i condicōes q non ibi tantū vnus testis iurat ſ plures.Haꝫ in ore duoꝫ ul triū testiū stat omne ūbum.uel condicōnes q inter se cōueniat sermo testium q̄si condcōnes ſm huiꝰ.Pap dicit.Condicō cōuencō potestas fortuna.casus exitus.et cor di cōditio Vñ in aur dr.Dispar condicō dissimil q modo
Condicōnalis.a condicō dr ſ et ſ condicōnal et ſ le.et inde condicōnaliter adūbium.uide ne decipiaris in ortogphia huius dcōnis condicōa lis.quia potest scribi p c ul p.t.sicut et condicō a quo uenit sicut in condicō patet.
Condico.cis.simul dicere statuē decernē.spōde re.ubi nō vnius ſ plures dicūt.ubi vnus plura dicit.Et cōponit ex con et dico cis.Et prod di.
Condilomata.te.fe.ge.qđdam genus glandiū instar nodoꝫ minutoꝫ.et dicitur a cōdilus dili.
Condilomaticus.a cōdilus li dr condilomaticus ca.cū..i.nodosus.pustulosus.vñ condilomata passio dr manuū nodositas ul ecā aliaꝫ membꝝ que plena sunt pustulis.
Condilus.a condo.dis.dr hic condilus.li.i.no dus.et ꝑcipue qui arpet in articul digitoꝫ.pug no clauso quo solemus q̄nq capita puerorꝫ ludē do pcutere.et maximā lesionē inferre.Vnd mar cialis capella.Ictibus crebris uticem complicatis q in condilos digitis uulnerabat.
Condio.dis.iui.itū.ire.quare ē cōiug et sim plex.i.saporare.dulcorare.et ē ūbum actū.Inde ſ condimentū.ti.uel potest dcnuari condio a cō dus.di.quod ē genus cibi et p similitudinē coꝛ pa mortuoꝫ condiri dr q̄ speciebus aromati cis inunguntē.Gen l.Precepit q seruis suis medi cis ut aromatibus condirent patrem.
Conditio.onis.a condo.is.itū.uide in condicō
Conditor.toris.mas.ge.deriuat a con onis dio.iui.dire.ditū.et sic prod pnl.Vel ꝑt deriua n a condo.dis.dere.conditū.et sic pnl cor.Vnde Conditor alme siderū.i.factor actor.Vnde usus. Conditor abscondit conditor fercula condit.
Conditur quare cōiug.a condio.is.iui.penl prod.Sed conditur tercie cōiugacōnis a cōdo is id ē facē construē.edificare constituē.et ecā pro abscondere ponit cor pnl.Vnde quid.Conditur urbs conditur olus.ſ conditur aut.
Conditus.ta.tū.a condo.dis.condidi conditū cor pnl.et sic sumit gen xlix.ibi.Et lia condita iacꝫ Ite conditus.a.ū.a condio.is iui itū ꝓd pnl et sic sumit gen l.Et conditus aromatibus cōdi tus est in loculo.Et coloc iij.Sermo noster sem
Condo.is idi itū.i.facē edi ℔ sale sit conditus ficare cōstruē constituē et ponit q̄nq ꝓ suo cōpo sito.scꝫ ꝓ abscondere.Condo componit abscōdo dis.Recondo.dis.et ē compositū a condo.dis.a con et do das.et cor in sup pnl siue di.uide in do das.
Condolū.li.ge.neu.i.anulus.a cōdo dis
Condo.donis mas.ge.i.gladiator.a condo dis
Condono.nas.naui.i.sil donare.ignoscē.conce dere.remittē.et cōponit ex cō et dono.et ꝓd do.
Conduco.cis.xi.cūi.conducere.ex cō et duco cis.et ē conducere.simul ducere.aliquibus ducta tū ꝑbere.nicede constituta aliquid ducere.Vnde usus.Conducit ꝑcū tradens ꝑbens q ducatum. Qui capit ille locat.conducit qui precū dat
Conduplicatō ē quid color rethoricus de quo dixi supꝰ in iiij pte in c de coloribus rethoricis
Condus.di.mas.ge quoddā genus cipi.a cō do.dis.ul ſ pap.condus a us patera poculum.

Conestabularius.stabularius componiť cū cō et dr̄ h̄ constabularius.rij.qđ frequentius inueniť conestabularius rij.et designat dignitatē siū officiū.vñ h̄ conestabularia.rie.eius uxor uł dig

Confectus.ta.tū.a conficio.cis.feci cō) mixtus fectū quod in sex inueniť significacōnibus.uide in conficio.paṗ sic dicit.Confecta debilitata.immunita.examinta.ſ̄ potest significare sex.sic̄ et

Confoederatus.ta.tū.a confoedero) suum ūbium rās.l.in eodem federe cū alio cōiunctus.scilz socius consors cōmanipularius.consodalis.collateralis.concomes collega.consocius.contubernio.cōcubinarius.cōiunctuarius.collaterensis.

Confertio.tis.conferti confertū.ex con et farti o tis.et ē confertire conspissare.conshpare.replere conflare.in vnū colligere.cōmouere.sil̄ fartire

Confero cōfers cōtuli conferre collatū.ex cō et fero.et ē conferre simul ferre uł cōmiscere.vñ et conferre dr̄ pugnare.disputare.flam et q̄ pugnt brachia conferunt.sicut qui disputant ūba.et est conferre simul erogare.et ē conferre q̄i compare congregare.ſ̄ bona conferunť.mala ūo inferūť.

Confertus.ta.tū.i.spissus.constipatus.replet̄ hus.a confertio.tis.Et compať tior issimus.Itez a confertio confercio.tas.ūbum fre.Paṗ uero dicit.Confercta in vnū collcā.plena compacta cōsociata.Luť vj.Mensurā bonā et confertā et coagitatā et supefluentē dabūt in sinū uestrum.

Confestim adūbium q̄i cū festo.a con et festū quod ē lignū ad quod tigna festinant.sicut enim tigna festinant ut sint cū festo sic et nos festinamus ut quod facere uolumus sine intervallo fiat confestim.q̄i statim cū pñtia ptereuntis rei uł tēpis.uł confestim componiť a con et festino nas uł a con et statim.ſ̄ ṗus dcñ uerius est.

Conficio.cis.confeci confectū conficere.ex cō et facio cis.et ē confiť iō qđ simul facere.Itē cōficere finire pficere.Eciaz conficere.i.destituē deficere.ubi enī est confeccō multaṁ reṁ ibi multaṁ reṁ ē defeccō.et conficere.i.componē siue cōmiscere.et ſm h̄ ptinet ad medicos qui multa commiscent.ad faciendas suas confeccōnes.Et conficere.i.vincere.ut vlgo dr̄.Iste confecit hostes in ṗlio et h̄ significacō est tracta a ṗcedente.ubi enim ē hostiū confeccō ibi multoṁ cōmixtio.Itē conficere.i.tingere.sic ergo conficere in sex inueniť significacōnibus.Item conficere.i.consecrare

Confidens.a confido.dis.dr̄ confi corpus xp̄i dens.tis.omnis generis.et compatur.Vnde confidenter dentius issime adūbium.et h̄ confidentia tie.et accipiť in malo et in bono.ut confidenter uel cū fidentia iste loquiť.i.audacter ṗsumptiue uł cū audacia uł ṗsumpcōne.Et prod̄ ſi.

Configo.gis.xi.xū.configere.simul figere.ex con et figo.gis.Et prod̄ ſi.Psal̄.Confige timore

Confinis.a con et finis cō) tuo carnes meas poniť h̄ et h̄ confinis et h̄ confine penl̄ prod̄.i.uicinus.eundem finem habens.vnde confinit ad ūbium.et h̄ confinitas.tatis.et h̄ confiniū.ābo ṗ vicinitate uł locus ubi fines duaṁ terraṁ con

Confio confis cōfiui confire confitū.) uenit ut id ē efficere.ex con et fio.et transit ad actiuam sig̃tionē.Accipiť eciā confire in passiua significacōne scz ṗ effici.et ṗd̄.Iañ.o.fio uide in fio is

Confirmatio ē vnū de septē sac̄mentis de quo

Confitens.tis.generis om) require in vngo nis.a confiteor teris.Et corripit fi.

Confiteor.teris.confessus sum.ex con et fateor componiť.Vnde h̄ confessor.oris.h̄ confessio onis.h̄ et h̄ et h̄ confitens ptcipiū.Et cor̄ predcā fi.Vnde quidā.Confiteor sponte.fateor mea facta coacte. ¶ Et sic scias q̄ confessio ē legittima coram sacerdote pcōṁ declaratio.et dr̄ confessio q̄i simul uł ex toto uł vndiq; fassio.nā ille uere confiteť qui totū fateť. ¶ Dic nota q̄ septē circūstantie assignanť a tulio et a boetio.scz q̄s quid ubi quibus auxilijs cur quomō q̄n.Sed nunq̄d omnis circūstantia ē confitenda.Ad h̄ dicūt q̄dā q̄ omnes circūstantias que aliquā notabilē quātitatē peccato addūt confiteri necessitatis ē.si me mone occurrant.Alij uero dicūt q̄ non sunt confitende de necessitate in circūstantie q̄ ad aliud genus peccati trahunt.et h̄ ṗbabilius ē.ſ̄ attendendū ē que ad aliā spēm mortalis trahunt.Cuius racō est.q̄ uenialia non sunt de necessitate cōfessionis ſ̄ solū mortalia.que quantitatē infinitā q̄ dāmō hūt.et q̄ circūstantie aggrauantes q̄ aliā spēm peccato nō tribuūt uł que tribuūt quidem ſ̄ non mortalis peccati nō sunt de necessitate cōfessionis.tamen ea confiteri pfectionis ē sicut et uenialia.Item scias q̄ sac̄rdos debet scrutari cōscientiā peccatoris in confessione q̄i medicus vulnus et iudex cāz.q̄ frequēter que p̄ confusione confitens taceret interrogatus revelat.Sed tamē in interrogacōnibus faciendis tria sunt attendenda Primo ut quibz peccator interrogeť de peccatis que consueuerunt in hominibus illius condicōnis abundare.sic̄ enī oportet q̄ a milite de pcō diuicoṁ querať.aut religioso aut econuso.Secundo ut non fiat explicita interrogacō de pcīs.nisi de ill̄ que omnibz manifesta sunt.de alijs uero a iuuencōnibus pcōṁ ita debet a longinquo fieri interrogacō ut si cōmisit dicat.et si nō cōmisit nō addiscat.Tercō ut de pcīs p̄cipue carnalibus non dūdat nimis ad ṗticulares circūstantias.q̄a huiusmodi delcābilia q̄to magis in spāli considerātur magis concupiscentiaz nata sunt mouere.ut dr̄ in iij etbicoṁ.et ideo p̄t contingere ut confessor talia querens et sibi et confitenti noceat.Et sic q̄nq; deficiant in suo scrutinio iniq̄tates scrutantes.ſ̄ illud dauitic̄.Defecerunt scrutantes scrutinio. ¶ Volo eciā te scire q̄ homo in confessione debet famā alterius custodire quantumcunq̄ p̄t.ſ̄ suā conscięām magis debet purgare.et ideo si circūstantia que ducit in cognicōnem ṗsone de necessitate confessionis ſm regulā datā tur debet confiteri occultando ṗsonā q̄tum p̄t.si ā non sit de necessitate confessionis debet dimitne pcm̄ alterius ṗdari. ¶ Debet autē quilz saltem semel in anno ṗpo confiteri sac̄rdoti.Sed q̄d pcōr sciat sac̄rdotez suū hereticū aut sollicitarez ad malū.aut fragilē qui ad pcm̄ quod quei confiteť sit pronus uł si revelator esse confessionis ṗbabiliter extimať.uel si pcm̄ conť ipsi sit de quo quis confiteri debet.Dico q̄ in casibus ill̄ in quibus ṗbabiliter timet penitens periculū sibi uł sac̄rdoti ex confessione ei facta debz recurrere ad superiorem uł ab eo petere licentiā alteri confitendi.q̄ si licentiā habere non possit.idem ē i dictis quod de illo qui non habet copiā sac̄rdotis vnde magis debet eligere laico confiteri nec in l transgredi p̄ceptū ecclesie.q̄ p̄ceptū iuris posi

tui nō se extendit ultra intencōem p̄dicentis q̄ ē finis p̄cepti. hoc autē ē caritas ſm ap'lum. nec iteꝝ fit aliqua iniuria ſacerdoti. q̄ p̄uilegiū mēt amittere. qui conceſſa ſibi abunt ptāre ¶ Itē ſci as q̄ q̄nq̄ caſus ponunt quibus licet alteri confiteri q̄ ꝓprio ſacerdoti ſine eius licentia. Primus eſt ſi ſit uagabundus. Secūdus ſi mutauit domicilū. Tercius ſi offendit in aliena prochia. Quartus ꝓpter malicīā ſacerdotis qui reuelat confeſſiones ul' inorat ad malū. Quintus in articulo neceſſitatis. Sed ꝫ quem poteſt Illud p quod impeditur diuinū mandatū non poteſt p mandatū uel p̄uilegiū alicuius hominis concedi. ꝫ mandatū diuinū ē ad rectores eccleſiarū ut diligenter uoluntū pecoꝝ ſui agnoſcant. prou. xxvij c. q̄d ſpedit ſi alius q̄ ipſe confeſſionē eius audiat. go ꝫ nō p̄t p aliquius homīs p̄uilegiū ul' mandatū ordinarij tolli. Ad ꝫ reſpondeo. q̄ rector eccleſie debz voluntū pecoris ſui agnoſcere dupl'r. Vno mō per ſollicitam exteriorīs conuſacōnis conſideracōnez q̄ inuigilare debet ſup gregem ſibi cōmiſſum et in hac cognicōne non oportet q̄ credat ſubdito ꝫ certitudinē facti inq̄tum poteſt inquirat. Alio mō p confeſſionis manifeſtacōnem et q̄tuz ad hanc cognicōnem non p̄t maiorem certitudinez accipe q̄ ut ſubdito credat. q̄ hoc ē ad ſubueniendū conſcientie ipſius. Vnde in foro confeſſionis debz credi et p ſe et contra ſe. non autē in foro exteriorīs iudicij. et iō ad hanc confeſſionē ſufficit q̄ credat ſubdito dicenti ſe alteri abſoluere ualenti confeſſum fuiſſe. et ſic patz q̄ talis cognicō pertinet p p̄uilegiū alicui indultū de confeſſione audienda non impedit uide in penitentia et i ſigillū

¶ Conflages. a conflo. as. hec con ſet in raptus flages. i. loca montuoſa ad que multa confluūt flamina ſiue uenti. et facit genitiū. ium conflagium. ſicut manes manium. Et producat fla.

¶ Conflatorium. rij. ge. neu. locus ubi fit conflatio et dz a conflo as ꝫ hug. Vel conflatorium dicatur ubi ferrum ul' argentum conflatur.

¶ Conflictus. a confligo. gis. ꝫ conflictus. tus tui bellū pugna. et conflicto. as. ūbum. fre. Inuenit eaꝫ in depo. genē conflictor. tans. Et inde ꝫ conflictacō. onis. cunctacō. contencō. pugna ūborum Tiziñ i. c vj. Conflictacōnes hominū mentis cor

¶ Confligo. gis. conflixi. conflictū con ſet ruptoꝝ. fligere. ex con et fligo. gis. et ē confligere ſil' fligere ul' pugnare. et p eod ſumit confligo as. et p

¶ Conno. conflas. ex con et flo. as. ſ. Producat ut Vide in flo flas.

¶ Confodio. dis. di. confoſſum confodē. i. ſimul fodē. ex con et fodio. Et cor fo in p'ti ꝫ in preterito producat. uide in fodio fodis.

¶ Conformis. a con et forma componit ꝫ et ꝫ conformis et ꝫ me. i. unius et eiusdē forme. Et inde conformiter adūbium et ꝫ conformitas tans

¶ Confoſſus. ſa. ſuz. p geminū. s. qui ſimul foſſus iaculatus. uulneratus. a cōfodio dis. di. ſum.

¶ Confotus. ta. tū. i. ſimul fotus. a confoueo es ui. confotū. Et prod fo. Iſa. lix. Et quod cōfotū

¶ Confragus. ga. guz. i. Veſt crumpet in re uilī tribroſus. tumuloſus. ul' pocius aſper et ſpiſſus condenſatus confracōne ramoꝝ aridoꝝ. et dicit a confringo. gis. ſm hug. uel ſm pap. Confraga dīr loca ubi undiq̄ uenti currunt ac frangit ſe

¶ Confrater. ex con et frater com ſet cor fra. ponit ꝫ cōfrater tris. et prod fra naturalit. et dicūtur confratres q̄i ſimul fratres. ſiue in eccleſia ſiue in alio loco ul' conſortio. ſiue eaꝫ ſm carnē

¶ Confratriſſa. ſe. ex con ꝫ de hoc uide in fraternitas et fratriſſa componit ꝫ confratriſſa. ſe. i. cōſoror ul' congregatio confratrum ul' conſororum

¶ Confreſtus. ſa. ſum. i. confractus contritus confuſus. et dz a confrendeo des Et producit fre.

¶ Confringo gis confregi confractū confringere id eſt ſimul frangē. et componit ex cō et frango

¶ Confuga. ge. cō. ge. ſimul cū alio fugiens. Et dz a confugio. gis. Et corripit fu.

¶ Confugela. le. pn' prod uide in confugium.

¶ Confugiū. a confugio. gis. dz ꝫ confugiū. gij. et ꝫ cōfugela. le. ſecundaſ et tutela. ul' adiutoriū ul' locus refugij. Et corripit penultimam.

¶ Confundo. ex con et fundo is componit cōfundo dis. confudi confuſum. i. cōmiſcere. ul' confuſare cōuincere. arguē. ponit eaꝫ p decapē uel fruſtran. Ad rom v. Spes autē non confundit. i. nō decipit ul' fruſtrat ſperantē. et ideo non facit erubeſcere. q̄ dat qđ promittit. q̄ ē de deo et in deo q̄ non p̄t decipe nec decipi. q̄n enī alicui aliq̄d promittit et nō ei dat quodāmō confundit et erubeſcit.

¶ Confuto. tas. taui. tatū. tare. ex con ſ ubeſcit. et futo. tas. componit. Et prod fu. Et eſt ūbum actiū. et ē confutare arguē cōuincere confundere

¶ Conger ul' congrus. gri. quidā piſcis ſimil' āgille. ꝫ grandis. et morat in caſtimo petraꝝ ſuo aqua. Et dicitur a congero geris.

¶ Congeries. ei. fe. ge. i. cumulus. a congero ris.

¶ Congerminalis in germino. nas. uide.

¶ Congero. ris. congeſſi congeſtū. ex con et gero ris componit. i. ſimul gerere. cōgregare accumulare. Et corripit ge. uide in gero ris.

¶ Congeſtus. a congero. ris. congeſtus. ta. tū id ē ſimil' geſtus. congregatus. accumulatus. et ꝫ congeſtus. us. ui. i. congeries accumulacō. et congeſtim. i. accumulatim aduerbium.

¶ Congiarium. rij. i. būficiū donacō imperatoris. q̄a quilibet imperator. fauorem ꝓpli captans adipiscebat ut largior uideret in donis. Et eaꝫ congiarium dz fruſtum camis undiq̄ equatū. et ꝫ et hec congialis et ꝫ le. i. rotundum.

¶ Congio. gis. gium. gitū. gire. i. p augmentū creſcere ul' equare ul' congregare.

¶ Congius. gij. mas. ge. genus menſure ſcilz ſex ſextariorum. et dicitur a congio. gis.

¶ Conglobo. a con et globo as cōponit conglobo. as. i. ſimul globare coadunare. in modū globi rotundare. Vnde globatim adūbium. i. ſpiſſim uel

¶ Congredior eris greſſus ſum. i. accumulatim. et cor glo ſus ſum. ex con et gradior. et mutat a in e. et ē congredi concurrere ſimul gdi. ul' confligē pugnare diſputare. Illi autē ꝓprie congrediunt qui ſimul contra ſe gradiunt ad pugnā ūborum ul' manuū

¶ Congruo. is. ui. ex con ſ ul' armoꝝ. et cor gre et gruo. is. et eſt congruere conuenire concordare

¶ Congrus. gri. uide in conger. ſ uide in gruo is

¶ Congruus. a cognuo. is. dz congruus. a. um. id eſt cōueniens. et cōpatur p ſupplecōnē congruus magis cōgruus ſimul. Vnde congrue congruenter adūbium. et ꝫ cōgruitas atis ſ idez q̄d cōuenientia Congruus componit incongruus. i. inconueniens et cōpat. ui incongrue. et ꝫ incongruitas tatis.

¶ Conhibentia. a conhibeo. bes. dz ꝫ conhibētia

tie.i. assensus.idez et cōuenientia et collibentia ut ille sine cōhibētia uł cōniuentia uł collibētia frā recessit.i. sine assensu.de ħ uide ecā in conhibeo

Conhibeo.habeo componiē cū con et retineē n que auferē in cohibeo.et dr conhibeo bes.i. oculos daudē.et qz dausio oculoz signat assensuz iō cōhibē poniē p assentire.obedire.et tūc iñ dr

Coniecto.tas.taui.tare.ē fre. conhibentia tie de cōiicio cis in omni sua significatione.

Coniector.toris.mas.ge.pnł prod tā in nominatō q in obliquis.dr interpres uel coniecturis pentus.sacrilegus diuinus.Et deriuaē a conicō cis.iecī.iectū.Geñ xi.Vt cōiecturis uitaz pbareē.

Coniectura.a cōicio.cis.ħ coniectura.re iudicium suspicio opinio.suspiciosa cogitacō uł existimacō.et hinc ħ et ħ coniecturalis et ħ le.quod coniectura aliqua ppendiē uł habeē.ul qđ cōiectura sumiē.Vnde coniecturaliter adūbium qua

Conifer.ra.rum.pnł cor.ferens.Vł opinatiue cornos.et componiē a conus et ferens.uł fero

Conicio cis iecī iectū icere.i. simul iacere.Itē conicere.i. existimare.opinari.cogitare.ppendē. quibusdā coniecturis.et componiē a con et iacō cis.Geñ.xli.Que audiui te prudentissime cōicē. Et scribiē conicio p duo.i.quia componiē a cō et iacio.cis.et mutaē a in i.Inueniē ecā coicio

Conniuentia.tie.que et alio ?.cis abiecta.n. nomine dr cohibentia uide in cōniueo ues.

Cōniueo.ues.et cōniuo uis cōniui cōnixū.uel cōnixi in ꝑterito facit supinū cōnixū.ſ non ē in usu.i. oculos daudere.ul palpebras iūgere.et ponē sepe p assentire.qz dausio oculoz assensum signat.et componiē a con et nix nitis.qz nix a dem oculoz pstringit.Albedo enim disgregat uisum.et prod ni.Ita dicit hug in cōniueo.Vel ſ quosdā.Cōniueo componiē a con et nitor teris Pap uero dicit.Cōniuere consentire oculos daudere interdum dissimulare.pau dormire.Iñ conniuens consentiens.quod prod ꝑmam et secūdam ſm pap.Vnde ħ cōniuentia.tie.assensus.vñ cōniuentia capituli factū est.i.assensu.Et in iij sendi iij.Sane dici potest et credi oportet iuxta scōrum attestacōes cōniuentiaz.rē.Grec dicit.Qui michi cōniuet oculis signum michi prebet.

Coniugalis penultima prod in cōiunx est

Coniugacō onis.fe.ge.i. consequs ubor dedinacō.et dr a cōiugo.as.qz p consonantes cōiugatas.i. affines et consimiles apud grecos cōiugatio discernē et hec ozō ad grecos spectat.uł dr dedinacō ubi sic.qz plurima uba cōiugantē in ea io ē sub eadem dedinacōne ponūtur.et ħ ozō ptinet

Coniugiū.a cōiunx dr ħ cōiugiū ad latinos gij scz legittimaz pſonaz inter se coēūdi et copulandi contractus.uł legittima uiri et mulieris cō iūctio individuā consuetudinem uite continens.

Coniugus.iugī componiē cū con uł sin qđ ē con et dr cōiugus.a.um.et siniugus.a.ū inueniē tur.omnia in eodem sensu.i. eiusdē iugi uel sub eodem iugo positus.Vnde quedā ꝓnomina ab a nstatico dñr cōiuga uł siniuga.i. eidem iugo certitudinis uł diffinicōnis pſonaz subiacentia.Et componiē incōiugus.ga.gū.dissimilis.non eiusdem cōiugij.Vnde idem anstaticus dicit ūba esse non cōiuga.scz non eodem iugo certitudinis et diffinicōnis pſonarum subiacentia.

Coniūctio.a cōiungo is dr ħ cōiunctio onis q dam ps orōnis indeclinabilis cōiunctiua aliaz p tium orōnis quibus consignificat.Propriū autez cōiunctionis ē diūsa nomina uł quascumq dcōnes casuales uł diūsa uerba uł adūbia coniūgē Et scias q nulla cōiunctio uł prepō aspiraē.Et ut dicit pap.Cōiunctio est dcā q sensus sententi as q coniūgit.Coniūctio ecā dr quidā color in rethorica.de quo dixi in quarta pte in c de colo ribus.rethoricis.Et scias q nulla cōiunctio compoiē cū ūbo.vnde sisto ē ūbum simplex.nec eē cū nomine componiē cōiunctio.ꝑter si et ne.ut

Coniunx.gis.cō.ge.ſ q?sdā ?.siquis et nequis componiē a con et iugum.et dñr cōiuges quasi eiusdem iugi.a iugo quod imponiē matrimōio coniungendis.et quo copulentur ne separentur Vel dicūē cōiuges penł cor a cōiungo gis uel a cōiungendo qz sunt cōiūcti qđ ntūs potius exigere uideē ?sid ūo dicit q cōiuges appellanē ꝑ ter iugū matrimonij cui se subiūgant ne ꝑ discordiam separenē.Secūdū uero pris quem seq cōiūx deriuaē a cōiungo.gis.et habet.n.in.ntō ſ non in obliquis.Vnde in vj li sic dicit.In x desinentia si a ūbis sint in go desinentibus ablata x et addita gis faciunt gtm.ut regis a rego rex regis.Cōiungo cōiungis cōiunx gis.quod eciaz in genitō dīne cā n amittit.ne si cōiungis dicamus ūbum esse puteē.Idem ecā in quarto li dicit q cōiunx desinit in nx.ſ in obliquis amittit n

Conniuo.uis.in cōniueo ues exponitur.

Connixi ꝑteritū de cōniueo.ues.

Connubo is.i. sił nubē.ex cō et nubo.uide in

Cōnuo.is.ui.utū.i. sił nuē ul ānuere ?.nubo et ē ūbum neutr et componiē ex con et nuo is.

Conon in conus exponitur.

Conopeum in canopeum exponitur supra

Conor.aris.natus sum conari ūbum dcōnēs anniti attemptari.et dr a conus.coni.et prod co Vnde ouid.Quidqđ conabar dicē ūsus erat.

Conquerens.tis.ptcipiū de conqueror.ris.et ē gē.omnis.et corripit que.uide in queror ris

Conquexi est preteritū de conquiniſco.

Conquiſco.cis.conquexi.i. oculos daudere ul

Conquirens.tis.genens om ?.caput inclinare nis.penultima producta.uide in quero.ris.

Conquiro.ris.conquisiui conquisitū conquirere io ē sił querē.et prod q.et cōponiē ex cō et qro

Consanguinitas ē vinculū pſonaz ab eodem stipite descendentiū carnali ꝓpagacōne contractum et dr consanguinitas a con et sanguis q cōmunē sanguinē habentes.ul de uno sanguine ꝓcedentes.Et scias q ſm canones duo fratres sunt i ꝑmo gradu.filij duoz frā in secundo.nepotes in tercio ꝓnepotes in quarto.Gradus autē est habitudo pſonaz distantium quo cognoscē quota generacōnis distantia due persone inter se differant.Sed quid si alique persone attinent sibi ex una pte in secūdo gradu ul tercio ex alia ūo in quito nunquid pñt contrahē.Dico q sic.qz semp standū ē remocioni pſone in consanguinitate.In hoc enim casu remotior pſona extra metaz consanguinitatis existit.vnde ñ attinet illi exquo de eius consanguinitate nō est.qñ sicut olim omis consanguinitas in septimo gradu terminabatur Ita hodie in quarto.saltem quo ad ꝓhibicōnez copule cōiugalis.Et ut dicit pap.Cōsanguinitas q sanguinis ꝓpinquitas.consanguinei sunt dci q

ex vno sanguine. i. ex vno patris semie nati sūt.

Conscidi dicti p̄teritū de conscindo. dis. et cor. sci. Esdre. ij. li. c. xxiiij. Conscidi uestimenta mea

Conscientia. a conscio. as. denuat̄ h̄ conscientia ie. cognitio sui ipsius cordis. Et scias q̄ conscientia errans et recta obligat diuisimode tamen. Sm̄ conscientia recta obligat simpliciter. et p se. Hoc enī est dictatū p ipsam quod in se bonū est et ex iudicio rationis bonum apparet. Vnde si non fiat malū est et si fiat bonū est. Sed conscientia erronea nō obligat nisi p accidens et p̄ quid. Si enī dicter aliquid faciendū illud in se fieri consideratū non ē bonū necessariū ad salutē ꝫ apphendit ut bonū. et ideo cū non liget nisi ſm q̄ ē bonū. non obligat̄ uoluntat̄ p se ad hoc ꝫ p actūs scilz rationē apphensionis. quia iudicat̄ bonū. et ideo si fiat aliquid quod ē ſm se malus q̄d errans nō non iudicat bonū peccatū non euitat̄. si autē nō fiat. peccatū incurrit̄. Et si obijcias uidet̄ q̄ conscientia erronea nos nō obliget. p̄ceptū enī inferiors non p̄t obligare contra p̄ceptū superiors. ꝫ deus superior ē nostra conscientia. ergo conscientia mā non p̄t nos obligare ad p̄cm faciendū suo p̄cepto. Dico q̄ conscientia obligat nō uirtute apha ꝫ uirtute p̄cepti diuini. non enī conscientia dicat aliquid faciendū hac rationē q̄ sibi uidet̄. sed hac rationē q̄ a deo p̄ceptū est. vnde p accidens ex uirtute diuini p̄cepti obligat inq̄tū dicat h̄ ut p̄cptū a deo. et ideo dictamen conscientie plus obligat q̄ p̄ceptū plati. sicut et p̄ceptū diuinū in cuius uirtute ligat. sicut patet si p̄ceptū regis nō pueniret ad populū nisi mediante aliquo principe si princeps diceret hoc est p̄ceptū a rege q̄uis nō esset uer̄ dem̄ suū obligaret ut p̄ceptū regis. ita q̄ cō temptores penā mererent̄. Et scias q̄ conscientia ē quoddā dictamen rationis Et ut dem̄ est obligat uirtute p̄cepti diuini sub cuius rationē apphendit illud quod ratio dictat et ideo si illud apphendat̄ ut dictū sub precepto cadens peccat quis mortaliter omittendo quod conscientia dictat. et si sit uen̄ale uel mortalis. Si autē non apphendat̄ ut dictū cadens sub p̄cepto uel phibitione tūc non sit dictū contra conscientiā ꝫ p̄ter ea. et ita non peccaret mortaliter. ꝫ uenialiter uel eā nullo mō. sic q̄ conscientia dictat alicui q̄ bonū est facere aliquod opus consilij. si nō facit non peccat. q̄ non apprehendit illud ut bonū debitū et necessarium ad salutē et p̄cepto subiacens. uide in ignoro et in affectus. Hic etiam sciendū ē q̄ ſm doc in vij c de diui no. Diuina sapia cōiungit principia secūdoz ultimis p̄moz. q̄ put in libro de causis ondi tur. In ordine causatoz oportz q̄ consequens p̄cedenti similet̄. nec hoc p̄t ee nisi ꝺ q̄ aliquid participat de p̄fectione eius quod quidē inferior nō est in secundo ordine creaturaꝝ q̄ in p̄mo. Vnde h̄ quod inferior creatura de similitudine superiors participat ē supremū in inferiori. et ultimū in superiori. q̄ ē deficientius receptū q̄ in superiori sit. Inter creaturas autē talis ē ordo. ut p̄mo sit angelus. secūdo sit rationalis anima. et q̄ rationalis anima corpi cōiuncta ē. ideo cognitio debita sibi ſm suū p̄prium ordinem ē cognitio que a sensibilibus ad intelligibilia p̄cedit. vñ non p̄uenit incognitionem ueritatis nisi inquisitione p̄cedente. et ideo cognitio illa rationalis dr Quia uero angelus simpliciter incorporeus ē. nec corpi unit̄ cognita o nature sue debita est ut simpliciter sine inquisitione ueritatē apphendat. p̄ter quod intellectual̄ natura nominat̄. oportet ergo q̄ in anima rationali que angelo in ordine creaturaꝝ contiguatur sit participatio intellectualis uirtutis. ſm quā aliquas ueritatē sine aliqua inquisitione apphendat. sicut apphendunt̄ prima principia naturaliter cognita tā in speculatiuis q̄ in opatiuis. vnde et talis uirtus intellectus uocat̄ ꝺ q̄ ē in speculatiuis. Qd̄ ei ꝺ q̄ in opatiuis ē synderisis dr et h̄ uirtus cōscientie scintilla dr. q̄ sicut scintilla ē modicū quid ex igne eiolans. ita hec uirtus ē quedā modica participatio intellectualitatis respectu eius quod de intellectualitate in angelo ē. Et p̄ter hoc ead̄ superior ratio nis ꝺs scintilla dr q̄ in natura rationali supremū ē. vnde Jero. dicit q̄ p aquilā significat̄ que cetera animalia in uolando transcendit. ita et h̄ uirtus transcendit rationabilem. que p hominē significatur. concupiscibilem que p uitulum. Irascibilem que p leonem. sicut autē non contingit in speculatiuis intellectū errare circa cognitionem principioꝝ. qui semp repugnet omni ei quod contra principiū dr. Ita eā non contingit errare in practicis principijs p̄mis. et p̄ter hoc dr q̄ superior rationis scintilla que synderisis ē extingui non p̄t ꝫ semp repugnat omni ei quod contra principia naturaliter sibi tradita sit. Item scias q̄ sicut dicit ar in vij ethicoꝝ. Ratio in eligendis et fugiendis quibusdaꝝ silogismis utit̄. In silogismo autē ē triplex consideratio. ſm tres p̄positiones ex q̄rum duabus tercia concludit̄. Ita eā contingit in p̄posito dū ratio in operandis ex vniuersalibz principijs circa particularia iudicium assumit. Et q̄ vniuersalia principia iuris ad synderisim p̄tinent. Rationes autē magis appropiate ad opus p̄tinent ad habitus quibus ratio superior et inferior distinguit̄. synderesis in h̄ silogismo q̄i maiorem ministrat. Cuius consideratio e actus synderisis. Sed minorem ministrat ratio superior uel inferior. et eius consideratio est ipsius actus. sed consideratio conclusionis elicite est consideratio conscientie. Verbi gratia. Synderesis hanc p̄ponit. Omne malū uitandū. Ratio superior hanc assumit Adulteriū ē malū. q̄ lege dei phibitū. siue ratio inferior assumit istam. qa ē malū. q̄ inuisū siue inhoneſtū. Conclusio autē que ē adulteriū hoc esse uitandū ad conscientiā p̄tinet. et indifferenter siue sit de p̄terito siue de p̄senti siue de futuro. q̄ cōscientia et factis remurmurat larem applicat̄. uel eā q̄ p eam aliquis sibi conscius esse p̄t eoꝝ que fecit uel facere intendit. Et et faciendis contradicat. et inde dr conscientia. q̄si cū alio scientia. Dicit̄ vniuersalis q̄ ad actū p̄ticularem p̄ter hoc eā dr scientia uel dictamen rationis Et p̄ter hoc contingit conscientiā errare. nō p synderesis errorem. ꝫ p errorem rationis. sicut patet i heretico cui dictat conscientia ut prius p̄mittat se comburi q̄ iuret. q̄ ratio superior p̄sua est in hoc q̄ credit iramentū simpliciter esse p̄hibitū. et ſm hūc modū patet qualiter dictat synderisis lex naturalis et conscientia. q̄ lex naturalis nominat ipsa p̄ma principia iuris. synderisis uero nominat habitū eoꝝ siue potentiā cū habitu. Conscientia uero nominat applicationem quandā legis naturalis ad facienda p modū conclusionis. Et nota q̄ conscientia a diuisis diuisimode diffinit̄ siue describitur. Iam ſm ongenē Conscientia ē spūs

corrector et pedagogus anime sibi sociatus qua sepaꝛ a malis et adhereꝛ bonis. Sed h attendo qꝛ spūs qnq sumiꝫ ꝑ spūali quadā opacōne uꝫ ꝑ spūali dono. et h mō sumiꝫ h spūs et non ꝑ natura anime. Vel conscientia ſm qꝛ a quibusdam describitur ē dcāmen rōnis quo indicat et ligat ad faciendū uꝫ non faciendū. Vel ſm damasceñ Conscientia ē lex intellcūs nostri. Bern̄. Multi multa sciunt et seipsos nescriūt. dicit. finxi me esse qđ nō eram. dixi me uelle qđ nolebā. aliud cor de dicebā et aliud ore uolebā. Et ita sub ouina pelle wlpinā conscientiā abscondebam. wlpina plane conscientia ē tepida conūsacō et animalis cogitacō. et ficta confessio. bnūs et rara compunctio. obedientia sine deuocōne. lcō sine edificacōe sermo sine circūspectione. O qꝛ sunt dura m̄ ista que loquor. qm̄ loqñdo me ipsum ferio. Verūp tamen qꝛ me non nego pcōrem ſ pcm̄ meum cognosco erit forte apud deū iudicē piū ipsa cognicō culpe impetracō uenie. uide in ocū. Itez dicit glo sup illud Isa. xxxviij. Obsecro dñe meñ to queso qm̄ ambulauerim coram te in ueritate ⁊c̄. Itunus ezechias ad deū nazrat opa sua. felix conscientia que in tempe malou ꝓt recordari bo

Conscio. scio componiꝫ cū con et dicit ⁊ nou conscio. cis. i. simul scire. et ꝑte dr de malo. hūc enim aliquis conscit cū in malo et sedē conscius ē. vnde h conscientia. et conscius. cia. cium. et ꝑte in malo. Vnde quidā. Conscius ipse sibi de se putat omnia dici. Pap̄ uero dicit. Conscinit consensit intulit. Conscius pticeps in scientia aliqđ habens testis. Job xvj. Ecce enim in celo est testis meus. et conscius meus in excelsis.

Conscius. cia. cium. in conscio uide.

Consecro. cras. craui. crare. deo dare. simul sacre. ex con et sacro cras. Et corripit se.

Consecraneus. a consector. aris. quod cōponiꝫ ex con et sector. aris deriuaꝫ consecraneus a um qui simul sectaꝫ. uꝫ consecraneus eiusdē secte. Et tunc componitur ex con et secta. te.

Consedi ē ꝓteritū de considco. des. quod cōponiꝫ ex con et sedeo. des. Item idem ꝓteritū habet considco. dis. ſ infinituus ꝓdcōq facit considē. vñ dicit pap̄. Consedi a considco et considō ꝓteritum Vnde ecc̄ xj dicendū ē In medio magnatou considere illū faciet. Et si ē infinituus a sedeo producit pnꝫ sicut sedere. Si uero sit infinituus a sido dis. pnꝫ cor̄. sicut sidere. Similiter in epla ad qđ c ij legi debet. Et cor resuscitauit et considē sedeat in celestibus in xp̄o ihesu. Et ut generaliter dicamus. consedere nūq̄ in infinitō inueniꝫ ſ considere qꝛ qñ uenit a sedeo e mutatur in i. ¶ Et scias qꝛ considere a sedeo des non ꝓt poni in uersu heroico. qꝛ breuis scz si inter duas longas scz cō et de non poniꝫ in ūsu heroico. vñ qñ considere inueniꝫ in ūsu est infinitiuus de sido. dis. qđ ꝑ si. sicut in illo ūsu. Considere duces in nos conci

Consentaneus. a consentio tis de ⁊ dens ꝓmptinuaꝫ consentaneus. nea. neū. qui facile consentat uꝫ cōueniens congruus.

Consentes. a consentio. tis. hij consentes consentiū dij sibi uꝫ bonis consentientes. uꝫ consenteſ q̄i cessentes. qꝛ diuina essentia cui semp assistit semper reficiuntꝫ hij et consentanei dicuntur.

Consentio. tis. si. sum. ex con et sentio. tis. et ē consentire consensum prebere. quasi simul sentire

Consepti ti. neu ge. i. ambitus. locus circūdzra clausus. A consepio pis. consepsi. consepti. decliuatur. Reg̃ liō iiij c. xj. Ducite eā extra consepta templi. i. extr̄ ambitū uꝫ clausuram templi.

Consero. ris. penꝫ cor̄. uide in sero. ris.

Conseseo. cis. in sedeo est.

Considero. des. consedi considere consessum io ē simul sedere. ex con et sedeo. des. mutaꝫ e in i et cor̄ si. uide in sedeo et in considere

Considere ē infinitiuus duou ūbou. scz de considco. des secūde coniug̃. componiꝫ ex cō et sedeo et hic prod̄ pnꝫ. Vel ꝓt esse infinituus de cōsido dis tertie cōiug̃. quod componiꝫ ex con et sido. dis et sic cor̄ pnꝫ. uide eciam in consedi supra

Considero. ras. raui. rare. i. prospicere. et ꝑte re lecta. Et componiꝫ ex con et sidero. ras. qđ non est in usu. Et uide qꝛ sidero deriuaꝫ a sidus. Vnd̄ dicit ps. in vj liō. Sidus sideris. sidero. ras. quod non ē in usu. ponderо. as. et considero componiꝫ ex con et sidero. vnde patet qꝛ considero scribitur in secūda silꝫa sine c sicut sidus et sidero carent c

Consido. dis. ex con et sido is. et ⁊ in ꝑma silꝫa prod̄ ſ. Vnde naym iij. Que considunt in sepibz in die frigoris. Et debet prod̄ penꝫ de considunt

Consiliū. a consulo. lis. ⁊ uide eciā in sido dis dr h consiliū. lij. qđ ex animi ꝓuidentia alicui tribuiꝫ. vñ h consilioli. li. dimi. et consiliarius. a. ū et consilior. liaris. consiliū habere. secū uoluē. iudicare. exquirere. vnde consiliatoriū locus consilioꝝ. Item consiliarius qui consulit uꝫ secretarius sicut dei filius dr consiliarius patris. i. secretarius qꝛ omnia secreta eius ab eterno nouit. Et scribūtur p̄dcā sine c in secūda silꝫa. ut consiliū consiliarius cōsilior. et silꝫa sic et cōsulo caz c in secūda silꝫa. Et scias qꝛ diuina deliberacō et multou cōsilia requiruntꝫ in magnis et dubijs. ut phūs dic in iij ethic̄. In hijs autē que sunt certa et determinata non requiriꝫ consiliū. Nam ut dicat glo sup illud ad tessol̄. in epla. c v. Omnia ꝑbate. certa discussione non egent ita deus mutat sniam sed non consilium. uide in mors.

Consisto. tis. constiti constitū. inueniꝫ eciā constatti. ex con et sisto componitur uide in sisto

Consistoriū. a consisto. tis. dr h consistoriū. rij. i. uestibuliū. porticus. locus ad consistendū. Vester v. At ille sedebat sup soliū suū in consistorio palacij contra hostium domus. ⁊ et in patruelis

Consobrini. q̄i consororini. ūide in consobrinus

Consolor. a con et solor. aris. componiꝫ cōsolor. aris. atus sum deponens nūc antiquitus uēo cōmune. ꝑ quo consulo apud latinos antiqs inueniꝫ. Et ē consolari confortare. solacīū prebere. silꝫ solari. q̄i consolidare. vnde consolabilis. le. consolans. tis. ge. omnis. consolatorius. ria. riū. consolabiliter adūbiū. et ē consolator qui soli se applicat. et solitudinē alloquio suo leuat. Et ꝑd̄ predcā hanc silꝫam so. Vnde ouid̄ metam̄ xiij. Consolor socios ut longi tedia belli. mente fezāt placida vñ cōsueuit dici. Diaro cōsolor p̄stolor sp a

Consors. sors componiꝫ cū con et dr ⁊ oulor h et h consors. tis. i. socius eiusdem sortis. Vnde hoc consortium societas. ꝑ t scribitur.

Conspergo. gis. si sum. componitur ex con et spargo. gis. et mutaꝫ a simplicis in e. Inuenitur eciam conspargo. gis. ſ pociuſ h accidit ex uicio scriptorum. Require in conspersus.

Conspersio.a conspergo spergis ꝺriuaꝫ hec cō spersio.onis. Inuenit eciā cōspersio ſ magis hoc uiꝺeꝫ eſſe ex uicio ſcriptoꝝ.et ē cōspersio fanna p aquā conglutinata ſine fermēto. Idem ē et azima Prima cor v. Vt ſitis noua conspersio.ſicut eſtis

Consperſus.ſa.ſum.a conspergo si liz ꝺlazimi et ē conſperſus infuſus repletus.ſicut conspergo

Conspicax cis in cōſpicō uiꝺ ꝺinfundo repleo

Conspicillum a cōſpicō cis ꝺr ſ conſpicillum li locuſ ad conſpiciendum aptus Plautus in caſſia Conſpicillo conſpexi ūginem.

Conſpicio cis.xi.ctū.ex con et ſpecio cis et eſt conſpicere ſimul ſpectre. Vnde conſpicuus.a.um aptus et abil ad conſpiciendū.ul ſpectolus p̄da rus.altus.et ſ et ſ et.ſ conſpicax.cis.in eoꝺem ſenſu.ul ſubtus ad conſpiciendū.Et compaꝫ.vii ſ conſpicacia.cie.et ſ conſpicacitas.tatis.ſpecies ul ſubtilitas.ul aptitudo uiꝺendi.

Conſpico.a con et ſpico.cas.componit cōſpico cas.ſpicas colligere. In quo ſenſu inuenit conſpi cor caris ꝺeponens.et prod penl. Item cōſpicor p̄t componi a con et ſpecō.cis. Vel ꝺeriuaꝫ a cō ſpicō.cis.Et tūc cor pnl. Et ē iꝺem quod aſpicō Vnꝺ grec.Conſpicor aſpicō conſpico colligo ſpi cas.Pap ꝺicit.Conſpicari nman intenꝺere creꝺē et a conſpicor ſ et ſ conſpicabil et hoc le.cō ſpicabiliter.conſpicabunꝺus.ꝺa.ꝺum.i.abil ad con ſpiciendū ul ſimilis conſpicanti ul ꝺecorus.

Conſpicuus.a.vm in conſpicio.cis.uiꝺe.

Conſtantinopolis.polis p ciuitate componit cō conſtantinus et ꝺr ſ conſtantinopolis ciuitas conſtantini.queꝺā ciuitas impialiſ ē in grecia.vii conſtantinopolitanus.na.vm.ꝺe illa ciuitate.Et cor po conſtantinopolis.Et eſt totus orientiſ ca put.ſicut roma occiꝺentis.

Conſtellacō.a conſtello quod componit a con et ſtello.as.ꝺr ſ conſtellacō.onis.quod ſepe po nit p ipſo ſigno ſtellaꝝ.ſm hug.Et ut ꝺicit pap Conſtellacōes latini uocant ſupſticōes mathe maticoꝝ.i.noiacōes ſiꝺeꝝ quō ſe bēat vnuſquiſq

Conſterno.is.conſtraui conſtratū et conſterno are.atus.ꝺepo.ꝺr pme cōiug.Et eſt conſterno animal ul corpis ul manipuli ul leūi ul aſelli ul manſ.ſ conſternan mentiſ ē.Conſternari enim ē mente ꝺeficere.terreri.ſupefieri.turban.caꝺere exanimem eſſe.ul aliquo timore ul aliquo caſu vnꝺe conſternatus.ta.tū.territus conturbatuſ cō ſternatus p̄pe mente.ſtratus uero corpe.Et utꝝ q tam conſterno q conſternor componit a con et ſterno.nis.q autē conſternor componatur a ſterno vult ꝑs in viij libꝫ in tractatu ꝺe figura ū bi.ubi ꝺicit. Inueniunt quꝺam que ſepe nō ſoluz cōiugſ ſ eciam genuſ ul ſignificacōnem ubi pmu tant in compōne.ut ſperno.is.actū.aſpernor a ꝺeponens. Sterno.nis.actū.conſternor nanſ

Conſternor anſ in conſterno is eſt ꝺeponens

Conſtipo.pas.paui.are.i. ſimul ſtipare.ex cō et ſtipo.pas.Et prod ſti.Luc in vij.Pompeie ꝺe

Conſtiti pnl cor ē ꝺi ſis acies ſtipata cateruis p̄tentū ꝺe conſilio.et conſto.ſtas.

Conſtituo.ex con et ſtatuo componit cōſtituo is conſtitui conſtitutū.ubum actū.i. ſimul ſtatu ere.Cū autē ponit abſolute.i. ſine actō. tantum ualet q̄tum ponē terminū. Vnde ſaluſtius. In di em terciuꝫ conſtituit.i. terminū ponit.

Conſtitucō ul edictū ponit p eo qꝺ rex con ſtituit ul ediꝫit.ul facit ſm pap.Conſtitucōnes eaꝝ p̄t ꝺia qꝺ facit eccleſia.ul congregacō ali

Conſto.tas.conſtiti conſtitū. ꝺ aqua religioſoꝝ Inuenit eciā conſtatū.ex cō et ſto cōponit.Et ē conſtare ſimul ſtare. Item conſtare.i.conſtitui.ut ꝺomus conſtat ex tecto pariete et fundamēto.i.con ſtituit. Item conſtare.i. pſeuerare.ut iſte conſtat in ꝓpoſito.i.pſeuerat. Item conſtare.i. certum et aptū eſſe. Item conſtare ptinet ad p̄dicā.ut ſ ca pa conſtat tribus denarijs. Vii conſtans.ns.oīs genens.Et compatur. Vnde conſtanter.nus.ſime aꝺuerbium.et ſ conſtantia.tie.et conſtans ꝺr quia vnꝺiq ſtat nec in aliquam ptem p̄t ꝺeclinari.et componit inconſtans.vnde hec inconſtantia

Conſtrucō.a conſtruo.is.ſ conſtrucō.tionis et conſtructiuus a ū.et ſ et ſ cōſtructibilis et ſ le. Secūꝺū uero pap.conſtrucō a multitudine la piꝺū et lignoꝝ ꝺcā et ſtrue qꝺ eſt compō. Itē cō ſtructō ꝺr queꝺā ꝺcōnū congregacō ut ſortes le git ūgiliū.quod eciā ꝺr oracō et eciā locucō.ſic conſueuit ꝺici ſortes legit ūgiliū.ſ eſt vna oracō vna conſtrucō et vna locucō.Oracō eſt moꝺica ua conſtrucō tranſitiua locutio ꝺe p̄ſenti et affir

Conſtuproꝝ.praris.i. ſimul ſtuprari. ꝺmatiua a con et ſtuproꝝ.uiꝺe in ſtupꝝ.Et cor ſtu naturaliter.Et ut ꝺicit hug q ſtuproꝝ ē ꝺeponens cuj ſuis compoſitis.ſ inueniē in actiua ſignificacōe conſtupro.pras. Jere ij.Conſtupauerunt te uſque

Conſubſtancialis.a con et ſubſtā ꝺad uiticem ualis componitur ſ et ſ conſubſtantial et ſ le. io ē eiuſꝺem ſubſtantie. Vnde filius ꝺei ꝺr cōſub ſtantialiſ patri quia eſt vnius et eiuſꝺem ſubſtan tie et nature ſecum.i.cum patre.

Conſueo.es.conſueui ul conſuetuſ ſuz.vii con ſuēſ et conſuetuꝺo.et hinc conſuetuꝺinarius a.ū et cōponit cōſueo a cō et ſueo es qꝺ nō ē in uſu

Conſueſco.cis.conſueui ul conſuetus conſuef cere conſuetuꝺinem facere.ſ pap.Et ſm hugu conſueſco eſt inchoatiū ꝺe ſueo ſues.

Conſuetuꝺo.a conſueo.es.ſ conſuetuꝺo.ꝺinis et ē conſuetuꝺo ius quoꝺꝺā moribus conſtitutuz quod p lege ſuſcipit cum ꝺefiat lex.nec ꝺiſtat ſcriptura an rone conſtat.ſicut ꝺicit.yſiꝺ etbi v Nec miꝫ tanta ē uis conſuetuꝺinis q ſm eccleſie cuiuſlibet conſuetuꝺinē ul ina ul vnica i baptiſ mo ꝺebet fieri immiſio.Conſuetuꝺo tamen nō p̄t tollē ius naturale ſiue ꝺiuinū.i. ꝑcepta et prohi bicōnes ꝺīi.pmo talis conſuetuꝺo abrogaꝫ a le ge. Jus uero poſitū ſiue humanū tollit conſuetu ꝺo ul in toto ſi ē gnālis.ul in pte ſi e pticularis Ita tamen q non ſit contra ius naturale ipa cō ſuetuꝺo.q tūc nec ius poſitū poſſet tollē.Ex ſ p̄t conꝺuꝺi.licet p parentheſim q ſi pſonaleſ ꝺe ame non ꝺei ſ hominū p̄cepta ꝺebent.uiꝺeꝫ q conſuetuꝺo contraria a culpa liberet nō ſoluētes uiꝺeꝫ inquā et ueꝝ eſt ubi eccleſia non conſueuit huiuſmoꝺi ꝺecimas exigere.

Conſul.a conſulo.lis.ꝺr ſ conſul.liſ mas gen Vnde conſulatus.tus.mas.ge.et ſ et ſ conſula ro et ſ re.ꝺignus conſulatu.et p compōnē p cō ſul.lis.loco conſul poſitus.Exconſul.ſ.exti cō ſulatū poſitus cū p̄us eū habuent.ſicut ꝺic hug Iſiꝺ uero ꝺicit q conſules appellati ſunt.ul a cō ſulendo ciuibus ul a regendo ciuicta conſilia.Ex conſulis autē ꝺīr q iā a conſulatu exierint ſui diſceſſerint pacto uicis ſue anno.Procōſul ꝺicꝫ

tur qui uice consulis fungatur.

Consularis in consul est.

Consulo.a con et sileo.les.componit consulo bs.i.dare consiliū.et ꝑm ꝫ construit cū dato.ut consulo tibi. Item consulo.i.interrogo consilium accipio.et ꝑm hoc construit cū acto.ut consulo te.Et ē actiū. Vnde dicit pap.Consulo tibi consiliū do.Nam consulo te interrogatū ē.et tunc habet passiuū.i.consiliū peto a te. Vnde ūsus.Consulo te querens tibi consulo consiliū dans.

Consultor.tas.frē de consulo.hs.cōsultu u.ī consultus a consulo.lis.dr consultor.fit consultor sultus.ta.tū.qui consulit.uł disertus.et cū cōsilio.et compatur.Et componit inconsultus.a.ū ꝑm hug. Pap uero dicit.Consultus interrogatus consulturus interrogaturus.Consultū ꝓuidentia consiliū placitū. Inde consultare deliberare.Consultus dr causidicus.Consultus ecia qui consiliū cōsultū accipit. Inconsultus dicitur ab eo q nō accipiat consiliū. In grec autē tales ūsus ponūtur Consultor poscit qđ consultus bene noscit.Consultor rogitat consultus consilium dat.

Consummo.as.aui.are.i.finire.pficere.ad effectū ducere.complere.Et componit ex cō et sūmo.as.quod deriuat a summa.me.et sic patet q debet scribi p geminū.m. Ille consummat qui in bono expendit. Ille consumit qui in malo deuastat et dissipat. Vnde quida.Cōsummare mea uolo ꝫ consumē nolo.Et ē actiū cū suis compositis.Et inde consummatus.ta.tū.Luc ij.Postq cōsummati sunt dies octo.i.finiti pfecti completi et inde h cōsummacō.onis.i.complecō. Vnd ps Omnis consummacōnis.i.opis uidi finē.Ponit at cōsūmare alū ꝓ consumē et ecōuerso. Ītpe tū Et debet scribi summo cōsummo.as.consumma cō consummatus.p geminū.m.xv. Ō summare duplex.sibi uult ꝫ sumere simplex.

Consumo.consumis.consumpsi.ptum consume.i.destruē in malo expendere.absumē.qđ cōponit ex con et sumo mis qđ scribit p vnū.m quod patet in ꝑterito sumpsi.q formaf a ꝑsenti ꝑm ps.o.mutata in psi. vnde et consumo sumis p simplex m scribendū est.et prod su.et inuenit poni ꝓ consummo.as.et econuerso. Impropē tū et a consumo is.consumptus.ta.tū.Et scias q ītpe loquendo consummo.as.ponit in pte bona ꝫ consumo.mis.tercie cōiugacōnis in mala.sic dixi in consummo mas.

Consumpsi ē ꝑteritum de consumo.mis.

Consumptum ē supinū de consumo.mis.

Consutilis.a consuo.is quod componit a con et suo.is.dr h et h consutilis.et h e.pe.cor.et cōponit inconsutil.le. Job xix.Erat autem tunica inconsutilis.de quo dicam in suo loco.

Contagiū.A contingo.gis.dr h contagiū.gi et h contagio.onis.in eodem sensu.i.labes putredo.lues.uł morbus pecoꝝ siue ouiū.q contactu vnius totus grex corrumpit. vñ cōtagiū dr morbus.q quidquid tetigerit polluit. vnde contagiosus.sa.sum.sordidus.uide in pestis.

Contamino.as.aui.are.i.polluē deturpare corrumpē.ubū actiū.Et cōponit ex cō et tāino.as quod est aduersari.Et corripit mi.

Contemno.nis.contempsi ptū.ex con et tēno nis.et ē contemnē uilipendē.aspernari.non curare.despciari.Et caret p in pīti.ꝫ habet.m.ante n ꝫ in ꝑterito habet.p.quia formaf a ꝓma ꝑsona pītis no mutata in psi.Et in sup.q formaf a ꝑterito psi in ptū. Vñ contemptus cōtēpcō hñt p

Contemplor.templū componit cū con et dicitur contemplor.aris uidere.pspicere rimari.Et ꝓprie refertur ad inuisibilia.licet qñz ad uisibilia transferatur.vnde contēplatiuus a um.qui moratur in contemplacione.uel ad contemplacōnem pertinens.Et ut dicit gg sup ezechielem.Contemplatiua uita ē caritatē dei et ꝓximi tota mente retinē.ab exteriori actione quiescē.ita ut iaz ne libeat agē.ꝫ calcatis curis oīibus.ad uidendū faciē sui conditoris animus inardescere.uide in uita.

Contemporaneus.a con et temporaneus cōponit contemporaneus.nea.neū.cū tempe ueniens uł simul in tempe exiēs uł ueniens.uł eiusdem

Contēptibil cōtēptui abil.a contēno.) tempis

Contemptus.ta.tū.spretus.repulsus.a cōtēnonis.ꝑm pap.Et substantiue h contemptus tus vide in contentus.et in temno et in temptus.

Contendo.dis.di.contentū uł cōtensum litigare uł simul ire uł simul tendere.extendē pugnare.Et componitur ex con et tendo.

Contencō.a contendo.is.h contencō onis pugna disceptacō.litigiū.Et describit sic.Contencō ē impugnacō ueritatis ex confidentia clamoris. Itē contencō ē quida color in rethorica de quo dixi sup in quarta pte in c de coloribus rethoricis

Contentiosus.sa.sum.qui non racōne aliquid ꝫ sola ptinacia contendit.vnde et dr a contēcōe ꝑm pap.Dicitur eciam contentiosus litigiosus

Contento.tas.frequenter contendere.a cōtēdo dis,contentū.contentu u mutata in o.

Contentus.ta.tū.a contineo.nes.nui.contētus ō ē patiens sufficiens pauco.ꝑm pap. Itē cōtentus ꝑt a contendo deriuari.et tūc contentus q si mul tentus siue tensus. Item inuenit contēptus p p spretus.xv. Contemptus spretus contentus sufficiens ē. Primū cōtenor dat cōtineo q secūdū

Conterminо.as.aui.ex con et termino.Et est conterminare simul terminare uł cōiungere. vnde h et h conterminalis.et h le.i.cōfinal.et cor m:

Conterminus.na.nū.i.uicinus.coniunctus.ex con.et terminus componitur.

Conternans dr ille qui est in complecōne terciꝰ anni. vnde dr conternans q complens terciū annū.qi triennis uł triū annoꝝ exīs. Vnde Isa xv dr. Vectes eius usq ad segor uitulā conter.i tē.i.uitulā triū anoꝝ. Vel segor ciuitatē quam dicit uitulā conternantē.i.robustā.q ꝑm glosam animalia sunt robusta tercio āno.sicut homo in xxx anno. Jere.xxxviij dr. A segor usq ad oronaim uitulā conternantē.ubi quida libri falsi habent consternantem.Et ꝫ pap conternans ē uitula terciū agens annū.et ē genꝰ omnis conternās

Contestor.taris.simul testari.ex con et testor aris.Et ut dicit pap.Contestari ad iudices obtestari uo ad adūsarios ptz.Dr ecia contestari adiurare firmiter asserere.sicut firmū ē testamentum

Conticco.cis.conticui conticitū.ex con et ticco cis.et ē conticere simul statim tacere.nichil ꝓferre.Et ē neutr.Et cor.ti.Et a secūda ꝑsona conticis addita co fit conticesco.cis.inchoatiū.Psalm Impij in tenebris conticescent.

Conticinium.nij.neu.ge.noctis tpus dr.quando cūcta silent.a conticco.nicis.Qualiter ꝑtes noctis

distinguantur dicemus in crepusculum.

Contigi.gisti.ē prētū de cōtingo is.Et cōtigi
Contigiacō.onis.fe.geñ.tignoꝝ coniūctio.uł
coaptacō in edificō.et dr a contigno.nas.quod ē
tigna componē coniūgere.coaptare in structura
edificij.Vir.Tectum tigna ferunt que contignatio
iūgit.Ecce x.In pigneris humiliabiť cōtignatio.

Contiguus.a contingo.gis.dr contiguus a um
.i.uicinus ꝓximus.qꝝ contingit domū alterius.
Vñ contiguo.is.contigui.i.contingi.esse uel fieri
contiguū.Vñ contiguitas uicinitas.Sed continu
us ē uicinus sine interpōne.qꝝ simul teneať.Vñ
aqua in uase ē uasi contigua.sed non est cōtinua
ei.ſ aqua aque.ſ in se cōtinua.qꝝ aqua aq̄ con
tinua est qꝝ terminus idem.Nam sic dicit ar in li
v phis.Contigua sunt quoꝝ ultima sunt sił.Cō
tinua autē quoꝝ terminus idem et unus ē utriꝰ
qꝝ que tanguńť.et ſ signat nomen.Nā cōtinuū
a continendo dr.qñ ergo multe ptes continentur
in totū.et q̄ simul se tenent.tūc ē continuū.ſ ſ
non ꝑt esse cū sint duo ultima ſ solū cū est unū
Item in pncipio sexti dicit ar.Continua quidem
quoꝝ ultima unū.Et scias qꝝ omne continuū est
diuisibile in infinitū.intellige inōptum continuū

Contineo.es.cōtinui contentū.ex con et teneo
nes.unde continens.et compatur.Unde ſ conti
ñtia.e.i.abstinēcia.castraſ et ē continere sił tenē
habere gerere abstinere.in castitate manere.et ſ
pap.continens non solū in castitate manē dicť
post corrupcōnez.ſ et ab omni uicō.Sap viij.et
ut scriui qñ aliter non possum esse continens ń

Contingo.gis.contigi contactū cōtin dēus dr
gere simul tangere.uł accidere attrectare.ex con
et tango.gis.unde contactus.tus.et adiectiue cō
tactus.ta.tū.Et scias qꝝ accidit malū.euenit ca
su.obtingit sorte.contingit facto.Potest eā com
poni contingo ex con et tango.gis.et tūc facit ꝑ
peritū continxi continctū contingere.i.simul ńgē

Continuus.a contineo ſ insistere contaminare.
nes dr continuus.a.ū.i.uicinus.uł sine interpo
lacōne.qꝝ simul teneať.Vñ ſ continuitas.tatis.
et cōtinuo.as.aui.cōtinuuꝫ facere.uł cōtinue ha
bere.unde cōtinuañ.i.cōiunctī iugiter.Et ē acti
uū cōtinuo.as.cū suis compositis.ſm hug.Pap
sic dicit.Continuare cōiungere.dilatare.ꝓlongā
re.Item a cōtinuus deriuať continue adūbiū.ꝑ
quo sepe ponič continuo.i.cōtinuan uł stań.Vi

Contiquia.imbriū collcō.ſ de in cōtiguus supra
quaſ continens aquam.ex quibꝫ uidet cōponi.

Contor.a contus ꝓ instrumēto piscatorio dici
tur contor.toris.ńbum deponens.et ē cōtari cō
to aliquid ꝙquirere.uł scrutari.et poniť ꝓ inter
rogare mulcigare.Et componič ꝑcontor.toris.i.
inquiro.uł ꝙquiro interrogo.Et scribiť p.o.In
ueniť eriā cuntor.tor.s.p.u.ꝓ morari uł dubita
re.Unde quidā.Contor ꝙquiro.cuntor dubito
moror qꝝ.Et in greć dr.Percontor notat id qđ
pscrutor ꝙ o scriptū.Percūtor qꝝ ꝙ u dicitur esse

Contractō.a contrabo.is.dr ſ contr ſ moror
tio onis.i.collcō cōstrictō.adbuiacō.uł scrutacio
Unde ezech vij.Ecce uenit contractio.Inuenitur
eriā ibi ſm aliam lrām contrictō.Item.Contrā
que dr hebraice scissura.i.contextus et ꝓplexio uł
collectio omnium malorum.

Contracto.ex con et tracto.as.componiť con
tracto as.et contracto.as.inueniť .i. simul tracta
re.uł inter manus tractare et palpare.

Contractus vendicō locacō et erē species con
Contrabo.is.xi contrahē ſ ducōnis.ſm pap
.i. simł trahere.adbuiare.cōmutare.colligē.con
stńgere.decutare.ex con et trabo is componiť.

Contrarius.ria.rium.adiectiū.i.aduersarius.Cō
trariū eriā est quidā color in rethorica de q̄ supra
dixi in quarta per in c de coloribus rethoricis

Contracto.as.in contracto uide.

Contremisco.cis.ūbū inchoatiū a contremo is

Contremo.mis.ui.contremē.i.simul tremere.
ex con et tremo mis.Et corrupit tre.

Contribulis.a con et tribuł componiť ſ et ſ
contribuł et ſ le.simul eiusdem tribus.Et prod
bu.Sed tribulo.las.corr.bu.unde ūsus.Dat tri
bula tribules generat tribus una tribules.

Contritio.onis.fe.ge.formať a contritus a ū
contriti addita.o.unde patet qꝝ non ē ibi c sed t
sola in penł silła.sicut nec in contritus uel cōtri
tū.quod formať a contriui ꝑterito de contero is
ui in tū.et dr contrictō q̄i simul contrictō.uł ex to
to tricō.qꝝ de omnibus peccatis penitens debꝫ do
lere.Contrictō autē sic diffiniť.Contrictō est dolor
de peccatis assumptus cuꝫ ꝓposito confitendi.et
satisfaciendi Iste dolor dr esse acer.qꝝ offendimus
deū creatorem omniū.Acnor.qꝝ offendimuſ pa
trem nostrum qui nos pascit multiplicter.Acer
rimus.qꝝ offendimuſ redemptorem nrm̄.qui nos
liberauit ꝓpio sanguine a vincu.o peccōꝝ.crudeli
tate demonū.et acerbitate iehenne.Et sciaſ qꝝ cō
trictō ē a deo solo ōptū ad formā qua informať
ſ ōptū ad substantiā actus e ex libero arbitrio et
a deo qui operatur in omnibus opibus nature et
uolūtatis.Et contrictō potest dici dolor assūptus
a nobis cū dei grā.ſ Sed ꝑt quem.An post hāc
uitā anime de pcīis conterantť.Ad ſ dico qꝝ i cō
trictōne tria considerāda sunt.Primū ē contrictō
nis genus quod ē dolor.Secundū ē contritionis
forma qꝝ est actus ūtutis grā informatus.Terci
us ē efficacia contrictōnis.qꝝ ē meritorius et fać
meritť.et quodāmodo satisfactorius dolor cōtri
ctōnis.Anime ergo post hanc uitā que in patria
sunt contrictōnem hr̄ē non pñt.qꝝ carent dolore.
ꝓpter gaudij plenitudinē.Ille autē que sunt ī in
freno carent contrictōne.qꝝ si dolorem hēant defi
cit tamē in eis grā dolorem informans.Sed ille
que in purgatorio sunt habent dolorem de pcīis
grā informatū.ſ non meritoriū.qꝝ non sunt in
statu merendi.In hac autē uita tria predcā inue
niri pñt.Et scias qꝝ contrictō differt ab attrictōne
sicut informatū ab informi.qꝝ attrictō ē dolor sine
caritate.Contrictō uero ē dolor grā et caritate for
matus.Itē nota qꝝ quoꝝ principia sunt diuersa
oīno unū coꝝ non ꝑt fieri id quod ē alterꝫ.ſ at
trictōnis pncipiū ē timor seruilis.Contrictōnis au
tē timor initiał.ergo attrictō non ꝑt fieri cōtrictō
Preterea.naturalia non fiūt gratuita ut cōmuni
ter dicit.ſ naturale dicič quod ē ante grām.Et
sic attrictō inter naturalia computabiť.Igiť non
potest fieri contrictō cū sit gratuitū bonū.Item ad
ūte qꝝ contrictō et attrictō non dicūt habitū.ſ ac
tū tantū.et actus ille attrictōnis informis trāsit
et non manet aduenientе caritate.et qꝝ dolor ille
attrictōnis qui erat informis non manet aduenī
ente caritate formari nō potest.Proinde attrito
non potest fieri contrito